SKVC

STUDIJŲ KOKYBĖS VERTINIMO CENTRO VEIKLA

2013

TURINYS

1. VEIKLOS APLINKA IR IŠTEKLIAI 5
1.1. Teisinės aplinkos pokyčiai 6
1.2. Ginčų dėl SKVC priimtų sprendimų nagrinėjimo praktika 9
1.3. Darbuotojai 15
1.4. Finansai ir ūkis 23
2. PALANKIŲ LAISVO ASMENŲ JUDUMO SĄLYGŲ KŪRIMAS 28
2.1. Kvalifikacijų pripažinimas 31
2.2. Pažymių pervedimas ir dalykų atitikmenų nustatymas 45
2.3. Konsultavimas, metodinių ir kitų įrankių kūrimas bei mokymai 47
2.4. Bendros kvalifikacijų pripažinimo erdvės Europoje kūrimas 50
3. AUKŠTŲJŲ MOKYKLŲ VEIKLOS KOKYBĖS SKATINIMAS 51
3.1. Vykdomų studijų programų vertinimas 52
Paskesnė veikla po vykdomų studijų programų ekspertinio įvertinimo. 122
3.2. Ketinamų vykdyti (naujų) studijų programų vertinimas 123
3.3. Institucinis aukštųjų mokyklų veiklos vertinimas 132
Paskesnė veikla po išorinio aukštųjų mokyklų įvertinimo. 142
3.4. Paraiškų leidimui vykdyti studijas ir su studijomis susijusią veiklą gauti 143
3.5. Patariančiosios institucijos 144
4. PROJEKTINĖ VEIKLA 147
4.1. Vykdomi projektai 150
4.2 Dalyvavimas partnerystės projektuose 153
5. VEIKLOS SKLAIDA 157
5.1. Viešas informavimas 158
5.2 Tarptautiniai ryšiai ir bendradarbiavimas 164
PRIEDAI 166

ĮŽANGA

Studijų kokybės vertinimo centro (SKVC) misija – prisidėti prie aukštojo mokslo kokybės gerinimo Lietuvoje ir laisvo asmenų judėjimo pasaulyje. Misiją SKVC įgyvendina dvejopai: organizuodamas studijų programų bei aukštųjų mokyklų vertinimus ir akreditavimą bei atlikdamas užsienyje įgytų su aukštuoju mokslu susijusių kvalifikacijų vetinimą ir pripažinimą. Ne mažiau svarbūs su pagrindinėmis veiklos kryptimis susiję konsultaciniai, informaciniai, švietiamieji darbai: Lietuvos aukštųjų mokyklų konsultavimas tiek kokybės užtikrinimo klausimais, tiek su užsienio studentų priėmimo ir jų kvalifikacijų pripažinimo temomis; informacijos apie Lietuvos švietimo sistemą sklaida užsienio aukštosioms mokykloms bei su švietimu susijusioms organizacijoms; organizuojami mokymai, seminarai, diskusijos; nuolatos platinama informacija visuomenei apie Lietuvos aukštojo mokslo užtikrinimą bei pavojus renkantis studijas užsienyje; bendradarbiavimas su verslo, visuomeninėmis organizacijomis, nepriklausomais konsultantais, siekiant jų indėlio į aukštojo mokslo kokybės užtikrinimą bei ieškant profesionalių patarimų gerinant Centrui priskirtų funkcijų atlikimo kokybę.

Centras siekia būti įtakingu aukštojo mokslo kokybės idėjų kūrėju, diegėju ir skleidėju, todėl aktyviai dalyvauja tarptautinių organizacijų veikloje, kur semiasi geriausios analogiškų užsienio agentūrų patirties, domisi naujausiais tyrimais bei švietimo tendencijomis pasaulyje, ieško galimybių aukštojo mokslo lyderių idėjas pritaityti Lietuvoje. Įgytas žinias Centras aktyviai skleidžia suinteresuotoms institucijoms, akademinei bendruomenei ir visai visuomenei organizuodamas viešus renginius, konsultuodamas bei teikdamas siūlymus teisės aktų leidėjams.

2013 metai Centrui išsiskyrė įvairių tiek vietinių, tiek tarptautinių renginių gausa. Į daugelį iš jų darbuotojai buvo kviesti ne tik kaip klausytojai, bet ir kaip pranešėjai bei diskusijų dalyviai. Bene svarbiausias praėjusių metų renginys – SKVC organizuota ir Vilniuje vykusi Aukštojo mokslo kokybės užtikrinimo agentūrų asociacijos (the European Association for Quality Assurance in Higher Education) Generalinė asamblėja. Lietuvos aukštojo mokslo kokybės užtikrinimu besirūpinantis SKVC nariu kandidatu buvo nuo 2000 m., o pilnateisiu nariu tapo neseniai – 2012 m. Todėl tekusi atsakomybė organizuoti svarbiausią kasmetinį asociacijos renginį parodo aukštą narių pasitikėjimą Lietuva bei šalies kokybės užtikrinimo agentūra.

Praėjusiais metais ketvirtadaliu išaugo kreipimųsi dėl užsienio kvalifikacijų pripažinimo skaičius. Taip pat ženkliai didėjo šalių, iš kurių gauti dokumentai įvairovė – vertintos kvalifikacijos iš 91 skirtingos užsienio šalies. Šie skaičiai rodo ne tik Kvalifikacijų vertinimo skyriaus darbo apimtis, bet ir darbuotojų kvalifikacijos nuolatinį kilimą bei Centro kaip organizacijos žinių gausą.

Leidinyje „Studijų kokybės vertinimo centro veikla 2013“ išsamiai pateikiama institucinio vertinimo, studijų programų vertinimo ir kvalifikacijų vertinimo bei pripažinimo eiga ir rezultatai bei su tuo susiję 2013 metų darbai ir įvykiai. Metinėje centro veiklos ataskaitoje pateikta ne tik pagrindinių skyrių statistinė informacija bei svarbiausių metų įvykių apžvalga, bet taip pat bendrosios organizacijos veiklos ataskaitos: supažindinama su teisinės aplinkos pokyčiais, vykdomais ir įgyvendinamais projektais, finansine informacija, pateikiami duomenys apie SKVC darbuotojus.

1. VEIKLOS APLINKA IR IŠTEKLIAI

1.1 Teisinės aplinkos pokyčiai
1.2. Ginčių dėl SKVC priimtų sprendimų nagrinėjimo praktika
1.3. Darbuotojai
1.4. Finansai ir ūkis

1.1. Teisinės aplinkos pokyčiai

Nors 2013 nepasižymėjo teisės aktų kaitos gausa, tačiau įvykę teisinės aplinkos pokyčiai buvo reikšmingi visai SKVC veiklai.

Centrui yra ypač aktualus **2013 m. rugsėjo 16 d. Švietimo ir mokslo ministro įsakymas Nr. V-862 „Dėl švietimo ir mokslo ministro 2005 m. birželio 1 d. įsakymo Nr. ISAK-992 „Dėl Studijų kokybės vertinimo centro nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“** (Žin., 2013, Nr.99-4902). Šiuo SKVC nuostatų (toliau – Nuostatai) pakeitimu detalizuota, aiškiau apibrėžta Centro vykdoma veikla bei atliktos nežymios redakcinės korektūros.

Nuostatuose konkretizuota, kokiais Lietuvos Respublikos, Europos Sąjungos ir tarptautiniais teisės aktais Centras vadovaujasi savo veikloje (Nuostatų 4 punktas). Aiškiai apibrėžtas ir įtvirtintas Centro veiklos tikslas - skatinti aukštojo mokslo kokybę bei kokybės kultūrą, kurti palankias studijų ir profesinės veiklos, laisvo asmenų judėjimo sąlygas, siekti Lietuvos studijų sistemos ir Europos aukštojo mokslo erdvės nuostatų suderinamumo (Nuostatų 8 punktas).

Svarbu akcentuoti, kad buvo pakeistos ne tik Centrui numatytų uždavinių formuluotės (Nuostatų 9.2. punktas), bet peržiūrėtos bei pakoreguotos vykdomos funkcijos, t.y. numatytos tokios funkcijos kaip: kokybės kultūros ugdymas, aukštųjų mokyklų savianalizės, išorinio vertinimo ir kitų metodikų rengimas ir tobulinimas (Nuostatų 10.8. punktas), pagal kompetenciją aukštųjų mokyklų, mokslo ir studijų politiką įgyvendinančių institucijų bei kitų Lietuvos Respublikos ir užsienio subjektų konsultavimas, organizavimas ir (arba) vykdymas mokymų aukštojo mokslo kokybės užtikrinimo srityje (Nuostatų 10.9. punktas), studijų kokybės stebėsenos vykdymas (Nuostatų 10.12) bei kitų įstatyme nustatytų prevencinių priemonių taikymas (Nuostatų 10.13 punktas). Pakeisti ir nauja redakcija išdėstyti Nuostatų 11 bei 12 punktai. Nuostatų 13 punktas pripažintas netekusiu galios.

Taip pat pabrėžtinas ir Nuostatų 15.2. punkto pakeitimas, kuriuo suteikta teisė Centrui ne tik dalyvauti, bet ir būti tarptautinių ne pelno siekiančių organizacijų, veikiančių su Centro veikla susijusiose srityje, nariu.

1.1.2 Teisės aktų pokyčiai, susiję su kvalifikacijų vertinimu ir pripažinimu

2013 m. balandžio 3 d. Lietuvos Respublikos nutarimu Nr. 289 buvo pakeistas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2005 m. rugpjūčio 22 d. nutarimas Nr. 911 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Lenkijos Respublikos Vyriausybės sutarties dėl dokumentų, suteikiančių teisę į aukštąjį mokslą, dalinių studijų, aukštojo mokslo kvalifikacijų bei mokslo ir meno laipsnių tarpusavio pripažinimo patvirtinimo“ (Žin., 2013, Nr. 38-1856), atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos bei Lenkijos Respublikos švietimo sistemų pakeitimus, numatant sudaryti dvišalę ekspertų komisiją Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Lenkijos Respublikos Vyriausybės sutarčiai dėl dokumentų,

suteikiančių teisę į aukštąjį mokslą, dalinių studijų, aukštojo mokslo kvalifikacijų bei mokslo ir meno laipsnių tarpusavio pripažinimo įgyvendinti bei teikti siūlymus dėl minėtos sutarties keitimo.

2013 m. birželio 12 d. priimtas Švietimo ir mokslo ministro įsakymas Nr. V-539 „Dėl švietimo ir mokslo ministro 2012 m. kovo 28 d. įsakymo Nr. V-551 „Dėl Užsienio šalių institucijose ar pagal tarptautinių organizacijų švietimo programas išsilavinimą įgijusių asmenų konkuravimo dėl priėmimo į valstybės finansuojamas studijų vietas ir dėl studijų stipendijų tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo“ (Žin., 2013 Nr. 64-3212), kuriuo buvo detalizuoti atvejai kuomet stojantysis į studijas Lietuvos Respublikoje privalo laikyti lietuvių kalbos įskaitą, taip pat buvo detalizuotas stojančiųjų į pirmosios pakopos ar vientisąsias studijas dokumentų pateiktinų Švietimo ir mokslo ministerijos įgaliotai institucijai bendrajam priėmimui organizuoti sąrašas. Taip pat šis dokumentas nustatė asmenų, baigusių Tarptautinio bakalaureato programų baigiamųjų egzaminų įvertinimų atitikmenis valstybiniams brandos egzaminams.

1.1.3. Teisės aktų pokyčiai studijų programų vertinimo ir akreditavimo srityje

2013 m. sausio 10 d. Švietimo ir mokslo ministro įsakymu Nr. V-12 „Dėl švietimo ir mokslo ministro 2009 m. liepos 24 d. įsakymo Nr. ISAK-1652 „Dėl Studijų programų išorinio vertinimo ir akreditavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo“ (Žin., 2013, Nr. 4-136) buvo pakeistas Studijų programų išorinio vertinimo ir akreditavimo tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) detalizuojant jo taikymo sritį bei numatant, kad Aprašas reglamentuoja ne visų aukštųjų mokyklų vykdomų ir ketinamų vykdyti studijų programų vertinimą, o tik Lietuvos Respublikoje įsteigtų bei turinčių leidimą vykdyti studijas ir su studijomis susijusią veiklą aukštųjų mokyklų studijų programų vertinimą. Tokiu būdu, šiuo pakeitimu buvo apribota teisė užsienio aukštosioms mokykloms, nevykdančioms veiklos Lietuvos Respublikoje kreiptis dėl studijų programų vertinimo. Taip pat šiuo pakeitimu buvo praplėstas Aprašo 18 punktas, numatantis atvejus, kuomet ketinama vykdyti studijų programa gali būti akredituojama tik atlikus jos išorinį vertinimą, nurodant jog išorinis vertinimas yra būtinas tuo atveju, jeigu Lietuvos Respublikoje įsteigta aukštoji mokykla ketina vykdyti studijų programą užsienio valstybėje įsteigtame padalinyje.

2013 m. balandžio 22 d. buvo patvirtintas Studijų kokybės vertinimo centro direktoriaus įsakymas Nr. V-23 „Dėl ketinamos vykdyti studijų programos aprašo rengimo, jos išorinio vertinimo ir akreditavimo metodikos, patvirtintos studijų kokybės vertinimo centro direktoriaus 2011 m. lapkričio 28 d. įsakymu Nr. 1-01-157, pakeitimo“ (Žin., 2013, Nr. 49-2469). Šis dokumentas nustatė, kad nuo 2013 m. rugsėjo 1 d. įsigalios nauja Ketinamos vykdyti studijų programos aprašo rengimo, jos išorinio vertinimo ir akreditavimo metodika (toliau-Metodika). Metodika nustato reikalavimus ketinamų vykdyti studijų programų aprašams, kuriuos aukštosios mokyklos teikia Centrui įvertinti. Taip pat Metodikoje išdėstyta ketinamų vykdyti studijų programų išorinio vertinimo eiga, kriterijai, apeliacijų teikimo tvarka.

Naujoje Metodikos redakcijoje papildytas aukštosios mokyklos pateikiamų dokumentų sąrašas. Į jį įtraukti šie dokumentai: įgaliotos institucijos pritarimas dėl numatomos teikti profesinės kvalifikacijos (jeigu numatoma teikti), Sveikatos apsaugos ministerijos pritarimas, jeigu programa

biomedicinos mokslų studijų srities (išskyrus priskirtas gyvybės mokslų bei žemės ūkio ir veterinarijos krypčių grupėms). Taip pat aukštosioms mokykloms numatyta pareiga pateikti studijų programos dalykų aprašų elektroninę versiją, o esant išorinio vertinimo būtinybei – taip pat ir popierinę. Naujoje Metodikos redakcijoje patobulinta vienos iš prašomų užpildyti lentelių forma.

Svarbiausias Metodikos pasikeitimas yra susijęs su priimamais vertinimo sprendimais, esant išorinio studijų programos vertinimo būtinybei. Iki Metodikos įsigaliojimo ekspertų buvo teikiami siūlymai – vertinti studijų programą teigiamai arba neigiamai. Įsigaliojus naujai Metodikos redakcijai, ekspertai turi teisę siūlyti aukštajai mokyklai pataisyti programos trūkumus, jeigu pataisymai būtini, tačiau studijų programos nekeičiantys iš esmės.

2013 m. rugpjūčio 22 d. buvo priimtas dar vienas Centro direktoriaus įsakymas dėl Metodikos pakeitimo (Žin., 2013, Nr. 91-4565). Šiame įsakyme buvo detalizuotas 40 punktas, numatantis papildomai, kad vizitas bus laikomas įvykusiu, kai jame dalyvaus ne mažiau kaip 2/3 ekspertų grupės narių.

1.1.4. Teisės aktų kaita aukštųjų mokyklų veiklos vertinimo srityje

2013 m. liepos 13 d. Studijų kokybės vertinimo centro direktoriaus įsakymu Nr. V-39 „Dėl Studijų kokybės vertinimo centro direktoriaus 2010 m. spalio 25 d. įsakymo Nr. 1-01-135 „Dėl Aukštosios mokyklos veiklos vertinimo metodikos patvirtinimo“ pakeitimo“ (Žin., Nr. 77-39-16) buvo atlikti Aukštųjų mokyklų veiklos vertinimo metodikos (toliau – AM veiklos vertinimo metodika) pakeitimai. Daugelis pakeitimų yra redakcinio pobūdžio, atlikti atsižvelgiant į kitų teisės aktų pakeitimus bei siekiant optimizuoti ir pagerinti aukštųjų mokyklų veiklos vertinimo procedūras, pvz.: AM veiklos vertinimo metodikos 10 punkte atsirado sąvoka „taikomieji moksliniai tyrimai“; 17 punkte nurodoma, kad savianalizės suvestinėje ne „pateikiami paskutinių šešerių metu duomenys“, o „analizuojama aukštosios mokyklos veikla, atsižvelgiama į pateikiamus paskutinių šešerių metų duomenis“, 46 punkte patikslintas ekspertų grupės išvadų projekto pristatymo būdas, 49 punkte detalizuota ekspertų išvadų svarstymo tvarka ir kiti pakeitimai.

Vienas iš svarbesnių AM veiklos vertinimo metodikos pakeitimų yra 30 punkto pakoregavimas, kuriame nustatyta, kad „<...> jei per šiame punkte nustatytą terminą aukštoji mokyklą nepateikė siūlymo dėl ekspertų grupės sudėties keitimo, laikoma, kad aukštoji mokykla ekspertų grupės sudėčiai pritarė“. Svarbus ir 47 punkto patikslinimas, nurodantis, kad „<...> pastabos dėl faktinių klaidų teikiamos lietuvių kalba su vertimu į anglų kalbą“.

Vertinant aukštąsias mokyklas kildavo klausimų, kada turi būti pateikiamas realiųjų išteklių vertinimas, jeigu nebuvo pateiktas kartu su savianalize bei ką daryti tuo atveju, jeigu vienam ar keliems ekspertams savianalizės suvestinė negali būti pateikta ne vėliau kaip prieš mėnesį iki vizito. Atsižvelgiant į šią iškilusią problemą, buvo patikslintas 32 punktas, nurodantis, kad „<...> Jeigu realiųjų išteklių vertinimo rezultatai Įgaliotai institucijai buvo pateikti vėliau, jie ekspertų grupei pateikiami nedelsiant“ bei „<...> Tais atvejais kuomet dėl nuo Įgaliotos institucijos nepriklausančių priežasčių pasikeičia dalis ekspertų grupės ir objektyviai neįmanoma naujiems ekspertų grupės

nariams pateikti informacijos šiame punkte numatytais terminais, informacija pateikiama nedelsiant po naujų ekspertų įtraukimo į ekspertų grupę“. Taip pat AM veiklos vertinimo metodika buvo papildyta 301 punktu, nustatančiu, kad „Įgaliota institucija, sudariusi ekspertų grupę ir nustačiusi vizito į aukštąją mokyklą datą, suderina su realiuosius išteklius vertinančia institucija realiųjų išteklių rezultatų pateikimo terminus“.

Labai svarbu paminėti ir AM veiklos vertinimo metodikos papildymą 52[1] punktu, kuris konkretizuoja situaciją, kai aukštosios mokyklos veikla įvertinama neigiamai ir kai jai reikalingas pakartotinis vertinimas.
2013 m. liepos 13 d. įsakymu buvo detalizuota ir aukštosios mokyklos paskesnė veikla po vertinimo – 54 punkte įtvirtinta, kad priemonės, numatytos savianalizės ir išorinio vertinimo metu nustatytiems trūkumams šalinti privalo būti viešai paskelbtos ne vėliau kaip per 6 mėnesius nuo sprendimo dėl aukštosios mokyklos įvertinimo įsigaliojimo dienos bei apie tai turi būti informuotas Centras. Atitinkamai AM veiklos vertinimo metodika buvo papildyta ir 551 punktu, numatančiu galimybę priemonių bei jų įgyvendinimo pažangos ataskaitų aptarimui organizuoti Centro ir aukštosios mokyklos atstovų susitikimus.

Aukštųjų mokyklų veiklos vertinimui yra svarbus **2013 m. lapkričio 20 d. Švietimo ir mokslo ministro įsakymas Nr. V-1097 „Dėl švietimo ir mokslo ministro 2012 m. balandžio 6 d. įsakymo Nr. V-636 „Dėl švietimo ir mokslo ministro 2011 m. liepos 1 d. įsakymo Nr. V-1170 „Dėl Aukštosios mokyklos realiųjų išteklių vertinimo metodikos patvirtinimo“ pakeitimo“** (Žin., 2013, Nr. 121-6148) Nr. V-1097). Šiuo įsakymu buvo pripažinti netekusiais galios 2.4. ir 2.5. punktai, numatantys, kad „2.4. atliekant 2011 metų aukštųjų mokyklų realiųjų išteklių vertinimą naudojami duomenys už 2008, 2009 ir 2010 metus, išskyrus metodikos 8.9 ir 11.3 punktus, pagal kuriuos vertinimas atliekamas naudojant duomenis nuo 2009 metų“ ir „2.5. aukštosios mokyklos realiųjų išteklių stebėsenai ir vertinimui reikiamus duomenis už 2011 metus pateikia iki 2012 m. balandžio 23 dienos metodikos 20 punkto nustatyta tvarka“. Pakeitimai atlikti atsižvelgiant į Lietuvos Vyriausiojo administracinio teismo bylą Nr. I442-14/2013, kurioje buvo konstatuota, kad aukščiau minimo Švietimo ir mokslo ministro įsakymo 2.4 ir 2.5 punktai prieštarauja konstituciniam teisinės valstybės principui.

1.2. Ginčų dėl SKVC priimtų sprendimų nagrinėjimo praktika

1.2.1 2013 metais Lietuvos Respublikos teismuose priimti galutiniai sprendimai ankstesniais metais inicijuotose bylose

2013 metais Lietuvos Respublikos teismuose buvo priimtos 2 neskundžiamos nutartys ankstesniais metais inicijuotose bylose dėl SKVC priimtų sprendimų.[1] Vienoje iš bylų pareiškėjas skundė SKVC sprendimą dėl atsisakymo vertinti pareiškėjo įgytą užsienio kvalifikaciją, kitoje - SKVC priimtą

[1] Žr. 1 priedas

sprendimą dėl pareiškėjo užsienyje įgytos kvalifikacijos įvertinimo. Abejais atvejais Lietuvos Respublikos teismai visa apimtimi atmetė pareiškėjų skundus kaip nepagrįstus.

Nagrinėdamas šias bylas Lietuvos vyriausias administracinis teismas konstatavo:

- „Teisėjų kolegija, įvertinusi faktines bylos aplinkybes bei išvardytų teisės aktų nuostatas, sutinka su pirmosios instancijos teismo išvada, kad atsakovas, nustatęs, jog pareiškėjo pateikti dokumentai nepatvirtina visos mokymo programos baigimo reikalavimų įvykdymo, turėjo teisę pripažinti, kad asmuo nepateikė tinkamų Aprašo 29 punkte numatytų dokumentų, ir dėl to atsisakyti vertinti kvalifikaciją.” (2013 m. rugsėjo 16 d. Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo nutartis administracinėje byloje Nr. A[552]-1135/2013 *L. Ž. v. Studijų kokybės vertinimo centras*);

- „<...> nagrinėjamu atveju atsakovas ginčijamu sprendimu atsisakė vertinti pareiškėjo kvalifikaciją, todėl pagrįstai nepriėmė jokio užsienio kvalifikacijos akademinio pripažinimo sprendimo, nurodyto Aprašo 30 punkte, taip pat neatliko kitų apelianto minimų veiksmų, būtinų atliekant kvalifikacijos vertinimą. Ginčijamame Centro sprendime aiškiai išreikšta atsakovo valia atsisakyti vertinti pareiškėjo kvalifikaciją ir aiškiai nurodytas tokio sprendimo pagrindas, kuris, įvertinus atsakovui pateiktą pareiškėjo paraišką bei teisės aktų nuostatas, yra pakankamas ir teisiškai pagrįstas.” (2013 m. rugsėjo 16 d. Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo nutartis administracinėje byloje Nr. A[552]-1135/2013 *L. Ž. v. Studijų kokybės vertinimo centras*);

- „Atsakovas, palyginęs pareiškėjo kvalifikacijai keltus bendruosius reikalavimus su atitinkamais reikalavimais, nustatytais Lietuvoje teikiamoms aukštojo mokslo kvalifikacijoms, pripažino esminį skirtumą dėl studijų kokybės, kad pareiškėjo faktinė kontaktinio darbo apimtis studijų metu yra mažesnė 63 proc., nei nustatyta Lietuvoje. Šis esminis skirtumas nėra paneigtas, todėl teismas remiasi šia aplinkybe, kaip įrodyta. Taip pat atsakovas pagrįstai pripažino, kad M. Romerio universitete baigtos ištęstinės studijos nėra užsienio mokymo įstaigoje įgytos kvalifikacijos dalis.“ (2013 m. gruodžio 12 d. Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo nutartis administracinėje byloje Nr. A[261]-1793/2013 *G. A. v. Studijų kokybės vertinimo centras*).

1.2.2 2013 metais ikiteisminėse ginčų nagrinėjimo institucijose inicijuoti ginčai

2013 metais ikiteisminėse ginčų nagrinėjimo institucijose dėl SKVC priimtų sprendimų buvo inicijuota 20 bylų[2]: 4 atvejais buvo skundžiami SKVC sprendimai dėl institucinio vertinimo, 5 – sprendimai dėl užsienyje įgytų kvalifikacijų vertinimo ir 11 atvejų dėl studijų programų. 2013 metais ikiteisminėje ginčų nagrinėjimo institucijoje SKVC inicijavo 1 bylą.

Ikiteisminės ginčų nagrinėjimo institucijos 17 bylų konstatavo, jog SKVC priimtas sprendimas yra pagrįstas, o 3 bylos buvo išspręstos pareiškėjų naudai. Byla, kurią inicijavo SKVC, buvo nutraukta.

[2] Žr. 2 priedą.

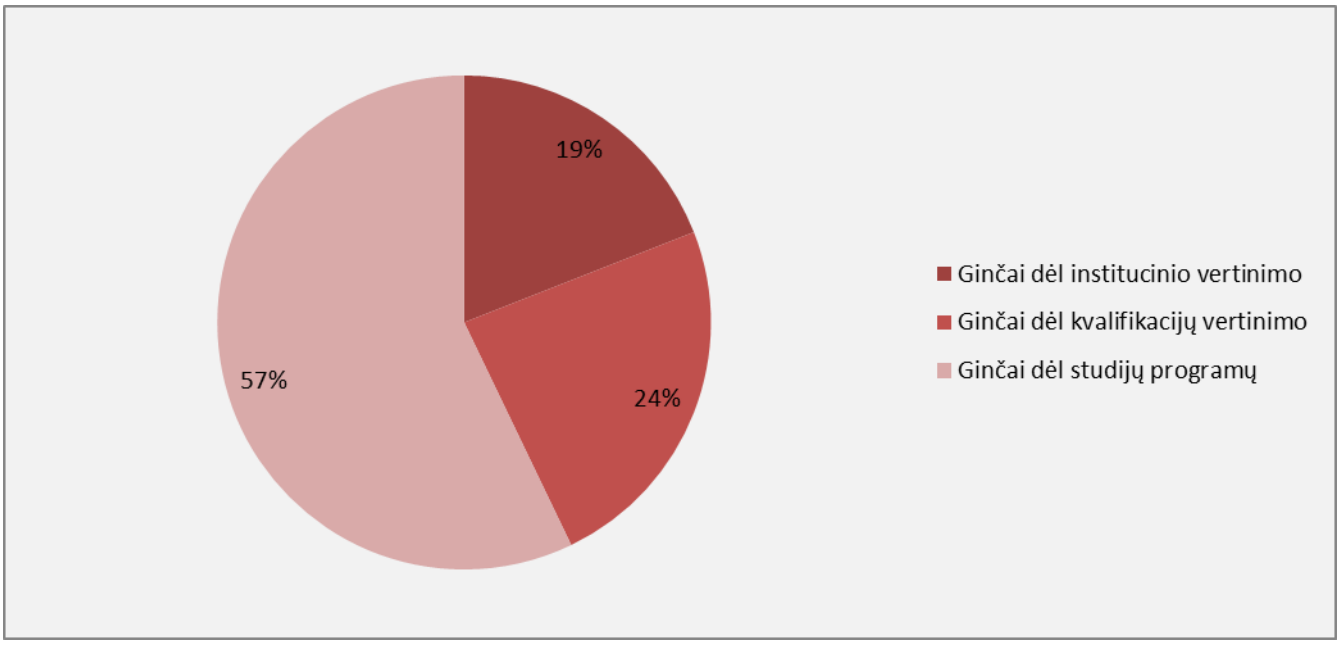

1.2.1 pav. 2013 metais inicijuotų ginčų ikiteisminėse ginčų nagrinėjimo institucijose pasiskirstymas pagal ginčo objektą.

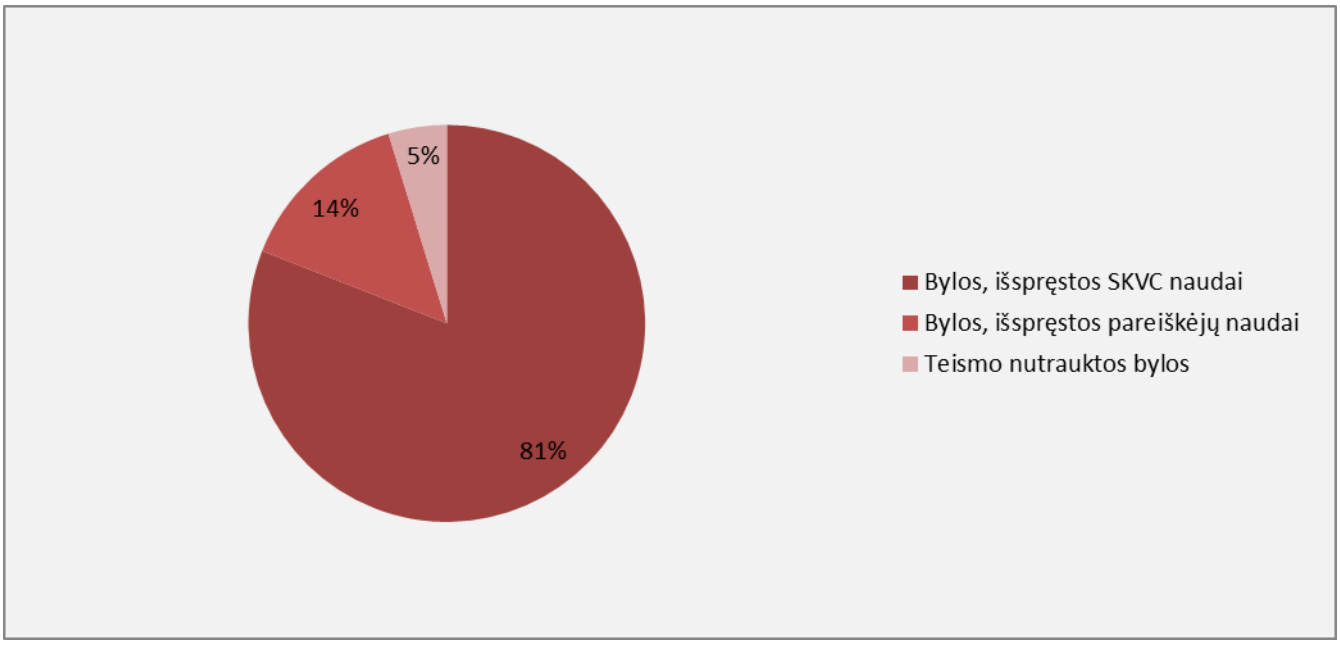

1.2.2 pav. 2013 metais inicijuotų ginčų ikiteisminėse ginčų nagrinėjimo institucijose pasiskirstymas pagal sprendimo rūšį.

1.2.3 2013 metais inicijuoti ginčai Lietuvos Respublikos teismuose

2013 metais Lietuvos Respublikos teismuose dėl SKVC priimtų sprendimų buvo inicijuotos 4 bylos[3]. Viena byla buvo inicijuota dėl SKVC priimto sprendimo, susijusio su pareiškėjo užsienyje įgytos kvalifikacijos vertinimu, kita – dėl SKVC pateikto siūlymo neišduoti leidimo vykdyti studijas ir su studijomis susijusią veiklą, trečioji – dėl SKVC sprendimo sustabdyti ketinamų vykdyti studijų programų akreditavimo procedūras bei ketinamas vykdyti studijų programas akredituoti tik atlikus jų išorinį vertinimą, ketvirtoji – dėl SKVC atlikto aukštosios mokyklos veiklos išorinio įvertinimo.

SKVC žiniomis, šios ataskaitos rengimo laikotarpiu, pirmoji iš aukščiau paminėtų bylų yra išnagrinėta pirmosios instancijos teismo (priimtas sprendimas bylą nutraukti), o apeliacinis skundas nėra pateiktas. Sprendimai likusiose trijose bylose yra apskųsti aukštesnės instancijos teismui (dėl dviejų iš jų apeliacinius skundus pateikė pareiškėjai, dėl vienos – SKVC), tačiau galutiniai teismo sprendimai dar nėra priimti.

1.2.4 Kitos 2013 metais Lietuvos Respublikos teismuose nagrinėtos ir SKVC reikšmingos bylos

2013 m. Lietuvos Respublikos teismuose buvo nagrinėjamos 3 kitokio pobūdžio (be jau aukščiau nurodytų), tačiau SKVC reikšmingos bylos[4]: dviejose iš jų SKVC buvo įtrauktas į bylą trečiuoju suinteresuotu asmeniu, vienoje – SKVC teisminio proceso šalimi nebuvo, tačiau teismų šioje byloje formuojamos išvados ypatingai reikšmingos SKVC veiklai. Šios ataskaitos teikimo metu dviejose iš minimų bylų yra priimtos neskundžiamos Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo nutartys, kuriomis pareiškėjų skundai yra atmesti kaip nepagrįsti, vienoje – pareiškėjo apeliacinis skundas dar neišnagrinėtas, todėl galutinis ir neskundžiamas teismo sprendimas dar nėra priimtas.

Nagrinėdami šias bylas Lietuvos Respublikos teismai konstatavo:

- „<...> atlikus realiųjų išteklių vertinimą, o vėliau ir veiklos atitikties vertinimą, priimamas galutinis teigiamas ar neigiamas sprendimas dėl aukštosios mokyklos įvertinimo, kuris ir sukelia aukštajai mokyklai realias teisines pasekmes <...>. Tuo tarpu vien realiųjų išteklių vertinimas, kuris, kaip minėta, yra tik viena iš viso aukštosios mokyklos vertinimo, t.y. visos administracinės procedūros, dalių, realių teisinių pasekmių aukštajai mokyklai nesukelia. <...> apeliacija gali būti teikiama tik dėl galutinio sprendimo dėl aukštosios mokyklos įvertinimo.“ (2013 m. birželio 10 d. Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo nutartis administracinėje byloje Nr. A^{525}-1170/2013 *Viešoji įstaiga Šiaulių universitetas v. Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerija, SKVC - tretysis suinteresuotas asmuo*);

- „<...> pareiškėjui nėra užkertamas kelias į teisminę gynybą, nes skundo reikalavimais keliamas klausimas – dėl neigiamo Universiteto realiųjų išteklių įvertinimo – gali būti nagrinėjamas teisme, tačiau tai turi būti daroma ne pagal atskirus reikalavimus, o sprendžiant dėl galutinio

[3] Žr. 3 priedą.
[4] Žr. 4 priedą.

Universiteto išorinio vertinimo sprendimo teisėtumo, t. y. nesutikdamas su tarpiniu procedūriniu sprendimu dėl realiųjų išteklių vertinimo, pareiškėjas savo nesutikimo su tokiu sprendimu argumentus (bet ne reikalavimus) gali pareikšti ginčydamas galutinį sprendimą dėl Universiteto išorinio vertinimo. Vertinant jo teisėtumą, bus įvertintas ir tarpinių (procedūrinių) sprendimų teisėtumas." (2013 m. birželio 10 d. Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo nutartis administracinėje byloje Nr. A[525]-1170/2013 *Viešoji įstaiga Šiaulių universitetas v. Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerija, SKVC - tretysis suinteresuotas asmuo*);

- „<...> aukštųjų mokyklų veiklos išorinis vertinimas, o kartu – ir jo sudedamąja dalimi esantis aukštosios mokyklos realiųjų išteklių vertinimas, yra ne tik aukštųjų mokyklų veiklos kokybę padedantis užtikrinti instrumentas, bet taip pat ir itin svarbi procedūra, nulemianti jų tolesnės veiklos galimybes. <…> tokia procedūra turi būti atliekama pagal itin kruopščiai nustatytus objektyvius kriterijus ir laikantis griežtos vertinimo tvarkos, kuri užtikrintų objektyvių, realią padėtį atspindinčių išorinio vertinimo rezultatų gavimą." (2013 m. lapkričio 11 d. Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo nutartis administracinėje byloje Nr. I[442]-14/2013 *pagal pareiškėjo Seimo nario Vytenio Povilo Andriukaičio pareiškimą dėl teisės aktų teisėtumo*);

- „<...> vertinimo principai, sritys, eiga ir rodikliai, kuriuos nustato Metodika, privalo būti aiškiai apibrėžti ir žinomi iš anksto. <…> aukštosioms mokykloms privalo būti sudaryta teisė iš anksto žinoti tuos kriterijus, pagal kuriuos jos bus vertinamos, kad galėtų per protingą laikotarpį savo veiklą ir išteklius nukreipti į reikalaujamus rodiklius." (2013 m. lapkričio 11 d. Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo nutartis administracinėje byloje Nr. I[442]-14/2013 *pagal pareiškėjo Seimo nario Vytenio Povilo Andriukaičio pareiškimą dėl teisės aktų teisėtumo*);

- „<...> Įsakymo 2.4 ir 2.5 punktais įtvirtinta situacija, jog aukštųjų mokyklų realieji ištekliai vertinami pagal duomenis, kurių atsiradimo metu dar nebuvo nustatyti jų vertinimo pagrindai, nėra suderinama su paminėtų principų turiniu. Tokiu reguliavimu pažeidžiami aukštųjų mokyklų teisėti interesai ir teisėti lūkesčiai, joms nesudaroma galimybė žinoti, ko iš jų reikalauja teisė, kad galėtų savo elgesį orientuoti pagal teisės reikalavimus. Be to, tokiu teisiniu reguliavimu, koks yra įtvirtintas ginčijamuose Įsakymo 2.4 ir 2.5 punktuose, gali būti sukuriamos ir prielaidos aukštųjų mokyklų tarpusavio diskriminacijai tuo atveju, jei tam tikrų kriterijų pritaikymas, vertinant ankstesnių metų duomenis, vienoms aukštosioms mokykloms būtų palankesnis nei kitoms. <...> išplėstinė teisėjų kolegija konstatuoja, jog Įsakymo 2.4 ir 2.5 punktai yra neteisėti – jie prieštarauja konstituciniam teisinės valstybės principui." (2013 m. lapkričio 11 d. Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo nutartis administracinėje byloje Nr. I[442]-14/2013 *pagal pareiškėjo Seimo nario Vytenio Povilo Andriukaičio pareiškimą dėl teisės aktų teisėtumo*);

- „<...> tiek teigiamai ir neigiamai įvertintų aukštųjų mokyklų vertinimo rezultatai buvo paskelbti tokia pačia tvarka, neišskiriant atskirų aukštųjų mokyklų. Visos vertintos aukštosios mokyklos buvo vertinamos ir jų vertinimo rezultatų paskelbimas <...> vyko vienodomis aplinkybėmis. Be to, visų minėtų aukštųjų mokyklų išorinio veiklos vertinimo rezultatai taip pat buvo paskelbti tokia pačia tvarka, 2012-07-04 spaudos konferencijos metu ir informaciją patalpinant Švietimo ir mokslo ministerijos tinklalapyje ir todėl, nebuvo pagrindo įtarti, kad

pareiškėjo bei kitų aukštųjų mokyklų, kurių veikla buvo vertinama, atžvilgiu Švietimo ir mokslo ministerija ir (arba) jos ministras sudarė skirtingas veiklos sąlygas.“ (2013 m. birželio 21 d. Vilniaus apygardos administracinio teismo nutartis administracinėje byloje Nr. I-1925-437/2013 *Lietuvos edukologijos universitetas v. Lietuvos Respublikos konkurencijos taryba, SKVC - tretysis suinteresuotas asmuo*);

- „<...> Konkurencijos įstatymo 4 straipsnio reikalavimams prieštaraujantys neturėtų būti laikomi atvejai, kai tokioje pačioje padėtyje esantiems ūkio subjektams taikomi tie patys reikalavimai ir sudaromos vienodos sąlygos veikti, bet vis dėlto ūkio subjektai dėl savo veiklos sprendimų, ar kitų nuo viešojo administravimo subjektų nepriklausančių veiksnių, pasiekia prastesnius rezultatus. Priešingas aiškinimas reikštų, kad visais atvejais tam tikri ūkio subjektai gautų privilegijas, o kiti būtų diskriminuojami <...>, dėl ko visais atvejais būtų galima įtarti Konkurencijos įstatymo 4 straipsnio pažeidimą <...>.“ (2013 m. birželio 21 d. Vilniaus apygardos administracinio teismo nutartis administracinėje byloje Nr. I-1925-437/2013 *Lietuvos edukologijos universitetas v. Lietuvos Respublikos konkurencijos taryba, SKVC - tretysis suinteresuotas asmuo*).

1.3. Darbuotojai

Sėkmingos SKVC veiklos, funkcijų plėtros ir įgyto visuomenės bei suinteresuotų institucijų pasitikėjimo pagrindinė priežastis – Centro kolektyvas. Nuo pat organizacijos įkūrimo skirta ypatingai daug dėmesio naujų darbuotojų atrankai ir jau dirbančiųjų kvalifikacijos kėlimui. Visi Centro darbuotojai yra įgiję aukštąjį universitetinį išsilavinimą, puikiai moka vieną ar kelias užsienio kalbas, geba rišliai ir taisyklingai rašyti, yra komunikabilūs, išmano etiketo subtilybes.

1.3.1 pav. SKVC kolektyvas 2013-12-31

Praeitais metais kolektyvas puoselėjo tradicijas ir gruodžio 31 dieną susirinko prie bendro pusryčių stalo, aplankė Valdovų rūmus bei įsiamžino bendrai kolektyvo nuotraukai (1.3.1 pav.).

1.3.1. Struktūra ir pareigybės

2013 m. Centro struktūra ir pareigybių sąrašai nebuvo keisti. Paskutinį kartą Centro struktūra buvo keista 2012 m. Detalesnė informacija apie Centro struktūrą 1.3.1. pav.

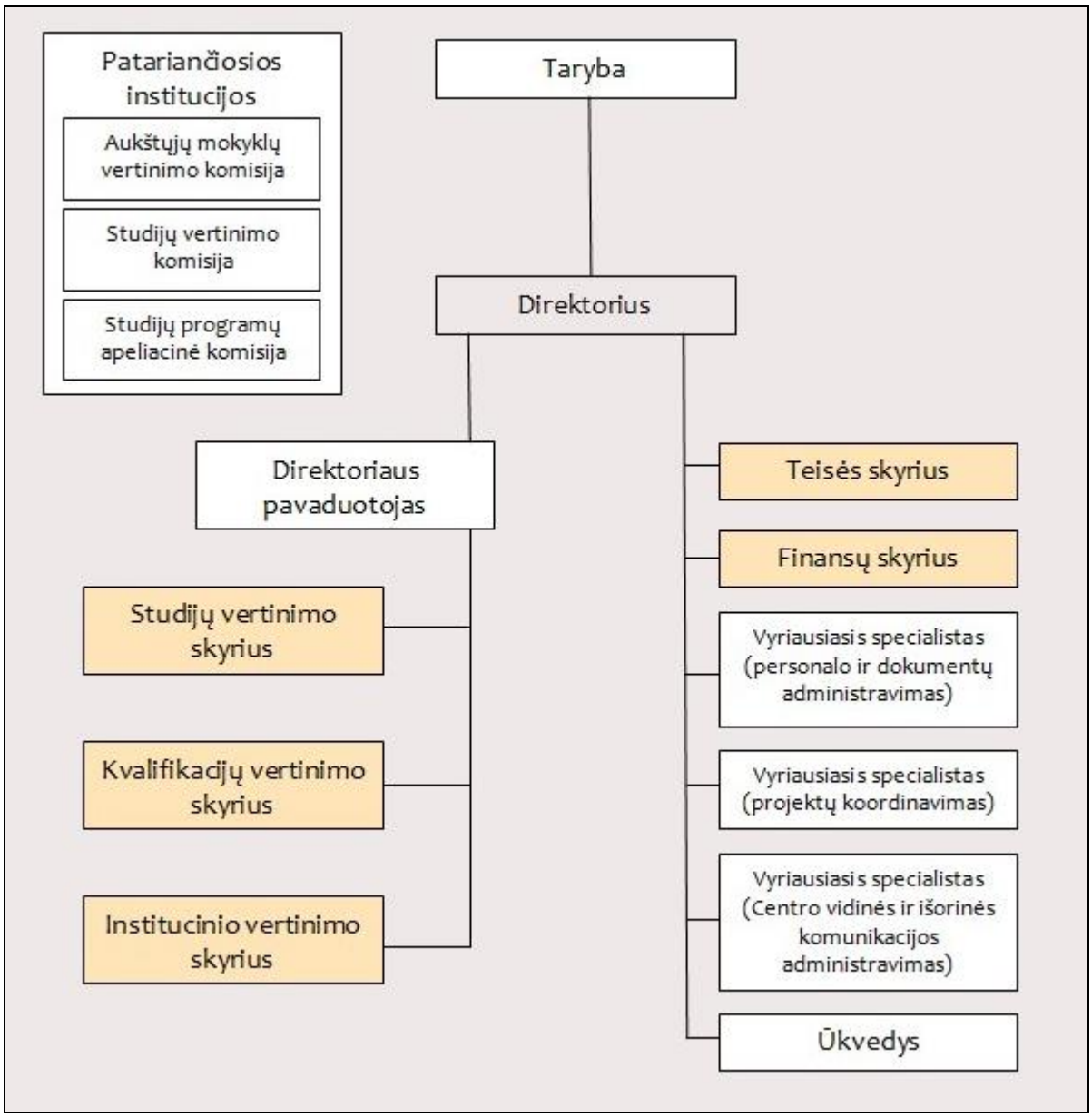

1.3.2. pav. Studijų kokybės vertinimo centro struktūra (2013 m.).

2013 metais kaip ir 2012 bei 2011 metais pareigybių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu, skaičius nesikeitė – 29 pareigybės, iš kurių 28 valstybės tarnautojai ir 1 pagal darbo sutartį dirbančio darbuotojo.

2013 metų pabaigoje Centre dirbo 40 darbuotojų (įskaitant darbuotojus, kurie įgyvendina projektus, finansuojamus Europos Sąjungos Struktūrinio fondo lėšomis). Centro direktorius Artūras Grebliauskas 2013 m. rugpjūčio mėnesį paprašius būti atleistam iš užimamų Centro direktoriaus pareigų, laikinai eiti Centro direktoriaus pareigas buvo paskirta Institucinio skyriaus vedėja Nora Skaburskienė.

15 procentų Centro darbuotojų sudaro vyrai, 85 procentus – moterys. Lyginant su 2012 metais, Centre dirbančių vyrų sumažėjo. 2013 m. pabaigoje vadovaujančias pareigas užėmė daugiau moterys nei vyrai: direktoriaus, direktoriaus pavaduotojo, Teisės skyriaus vedėjo, Kvalifikacijų vertinimo skyriaus vedėjo pareigas užėmė moterys. Finansų skyriaus vedėjo, Studijų vertinimo skyriaus vedėjo pareigas užėmė vyrai. Ši tendencija išlieka pastaruosius keletą metų nuo 2007 m.

5 Centro darbuotojos 2013 metų pabaigoje buvo nėštumo ir gimdymo arba vaiko priežiūros atostogose. Tokia pati situacija buvo ir 2012 m.

2012 metų pabaigoje Centras vykdė 3 projektus, finansuojamus Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšomis. Iš viso juos įgyvendina 36 darbuotojai, iš jų 15 – darbuotojų, kurie priimti projektų veikloms vykdyti. Lyginant su 2012 metų situacija, 2013-taisiais SKVC darbuotojų, administruojančių projektus ar įgyvendinančių projektines veiklas skaičius padidėjo trimis asmenimis.

Studijų kokybės vertinimo centro tarybos veikla

Studijų kokybės vertinimo centro (toliau – Centras) taryba – tai kolegialus Centro valdymo organas, veikiantis Centro nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2005 m. birželio 1 d. įsakymu Nr. ISAK-992 (Žin., 2005, Nr. 72-2624; 2011, Nr. 140-6593) (toliau – Nuostatai) bei Centro tarybos darbo reglamento, patvirtinto Centro tarybos 2010 m. sausio 15 d. posėdžio protokolu Nr. 1-05-0-2 pagrindu.

2013 m. Centro taryba posėdžiavo 7 kartus. Šių posėdžių metu Centro Taryba svarstė bei priėmė sprendimus dėl vidinių Centro veiklos klausimų tokių kaip Centro 2012 metų veiklos ataskaita, Centro 2014 metų darbo planas, Centro komunikacijos planas, Centro struktūros pakeitimas. Taip pat buvo svarstomi svarbūs išoriniai klausimai, tokie kaip: Centro nuostatų pakeitimas, Ketinamų vykdyti bei Vykdomų studijų programų vertinimo metodikų taip pat Aukštųjų mokyklų veiklos vertinimo metodikos pakeitimai, Mokslo ir studijų įstatymo siūlomi pakeitimai.

1.3.2. Apie darbuotojus

2013 metais visi Centro darbuotojai turėjo aukštąjį universitetinį išsilavinimą ir nebuvo darbuotojų, kurie turėtų tik vidurinį ar aukštesnįjį išsilavinimą. Ši tendencija išlieka jau pastaruosius keletą metų, nuo 2007 metų.

Centro kolektyvas yra gana jaunas – bendras darbuotojų amžiaus vidurkis 2013 metais buvo 32 metai, t. y., toks pat kaip ir 2012 metais. Daugiausia dirba darbuotojai, kurių amžius nuo 26 iki 30 metų – 18 darbuotojų. 4 darbuotojai, kurių amžius tarp 20 ir 25 metų. Po 6 darbuotojus, kurių amžius tarp 31 ir 35 metų, tarp 41 ir 45 metų. 5 darbuotojai, kurių amžius tarp 36 ir 40 metų ir 1 darbuotojas, kurio amžius tarp 51 ir 55 metų. 1.3.2.1. pav.

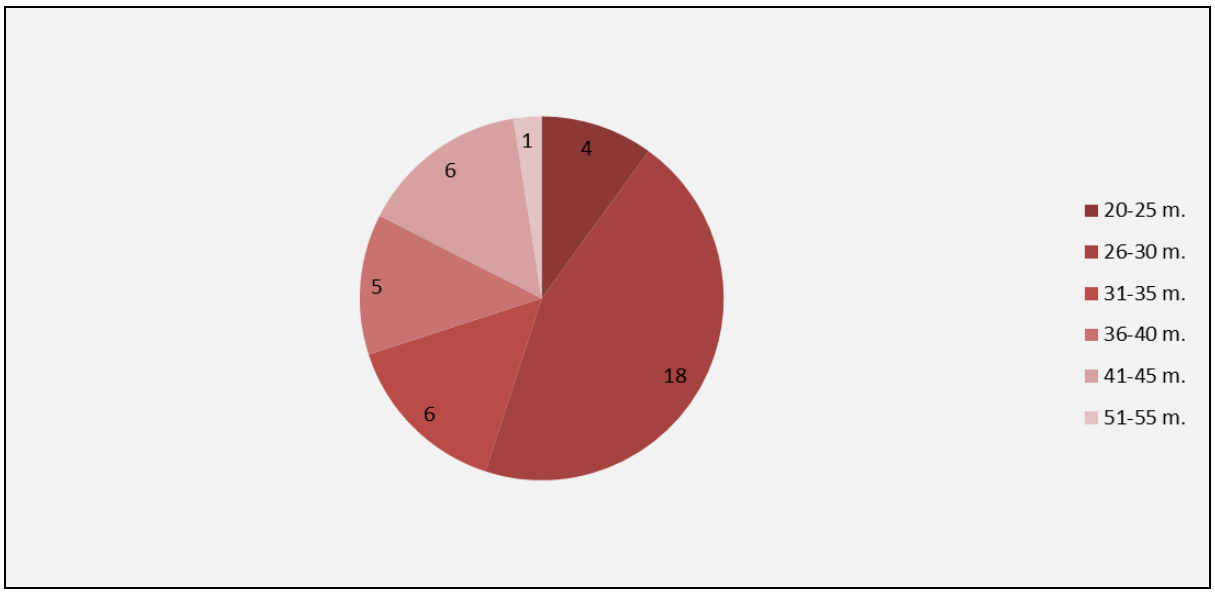

1.3.2.1. pav. Darbuotojų pasiskirstymas pagal amžių.

Kaip ir 2012 metais, daugiausia darbuotojų 2013 metais buvo baigę antrosios pakopos universitetines studijas ir įgiję magistro kvalifikacinį laipsnį arba jam prilygintą išsilavinimą. Lyginant su 2012 metais, darbuotojų, baigusių pirmosios pakopos studijas ir įgijusių bakalauro kvalifikacinį laipsnį arba jam prilygstantį išsilavinimą, skaičius sumažėjo 5 darbuotojais, o darbuotojų baigusių antrosios pakopos studijas ir įgijusių magistro kvalifikacinį laipsnį padaugėjo 4 darbuotojais. Tačiau 2013 metų pabaigoje Centre neliko darbuotojų, įgijusių mokslo daktaro laipsnį.

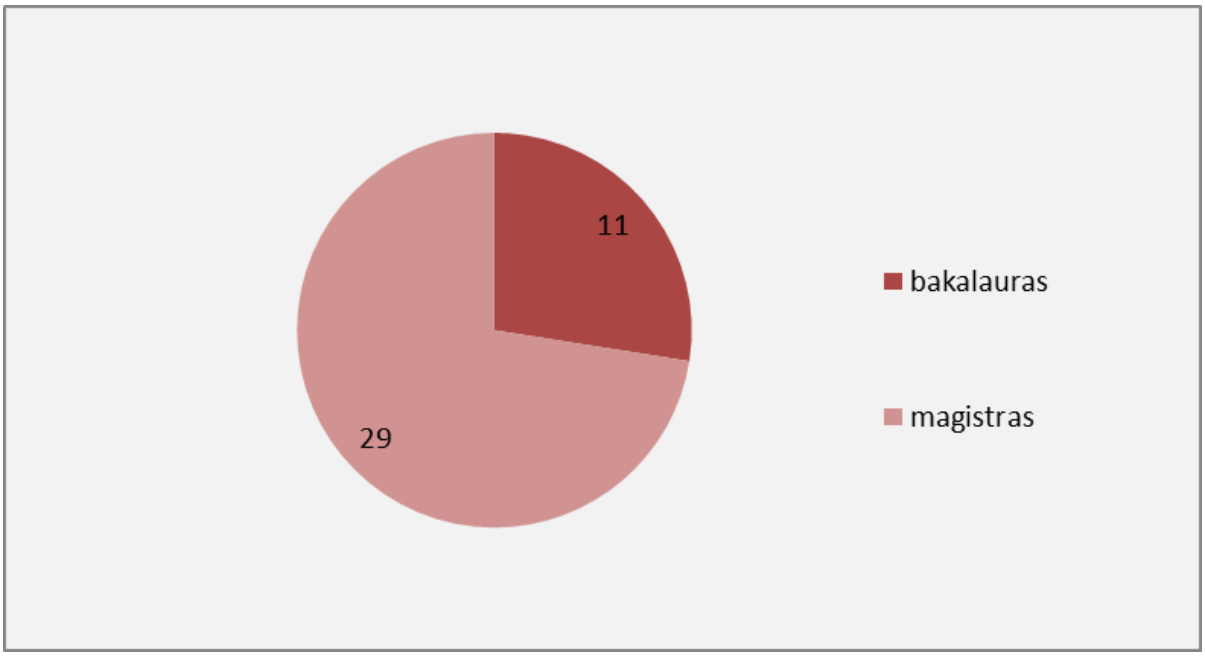

1.3.2.2. pav. Darbuotojų pasiskirstymas pagal išsilavinimą.

2013 metais Centre 4 darbuotojais sumažėjo asmenų, turinčių socialinių mokslų srities aukštąjį universitetinį išsilavinimą –ir trimis asmenimis padaugėjo darbuotojų turinčių humanitarinių mokslų srities aukštąjį universitetinį išsilavinimą. 2013 metais 28 darbuotojai turėjo socialinių mokslų srities aukštąjį universitetinį išsilavinimą, 2012 metais – 32 darbuotojai. 2013 m. 9 darbuotojai turėjo humanitarinių mokslų srities aukštąjį universitetinį išsilavinimą, 2012 metais – 6 darbuotojai. 2 darbuotojai 2013 metais turėjo technologinių mokslų srities aukštąjį universitetinį išsilavinimą ir 1 darbuotojas fizinių mokslų srities aukštąjį universitetinį išsilavinimą. Nuo Centro įsikūrimo pradžios Centre daugiausia dirba darbuotojai, turintys socialinių mokslų srities aukštąjį universitetinį išsilavinimą.

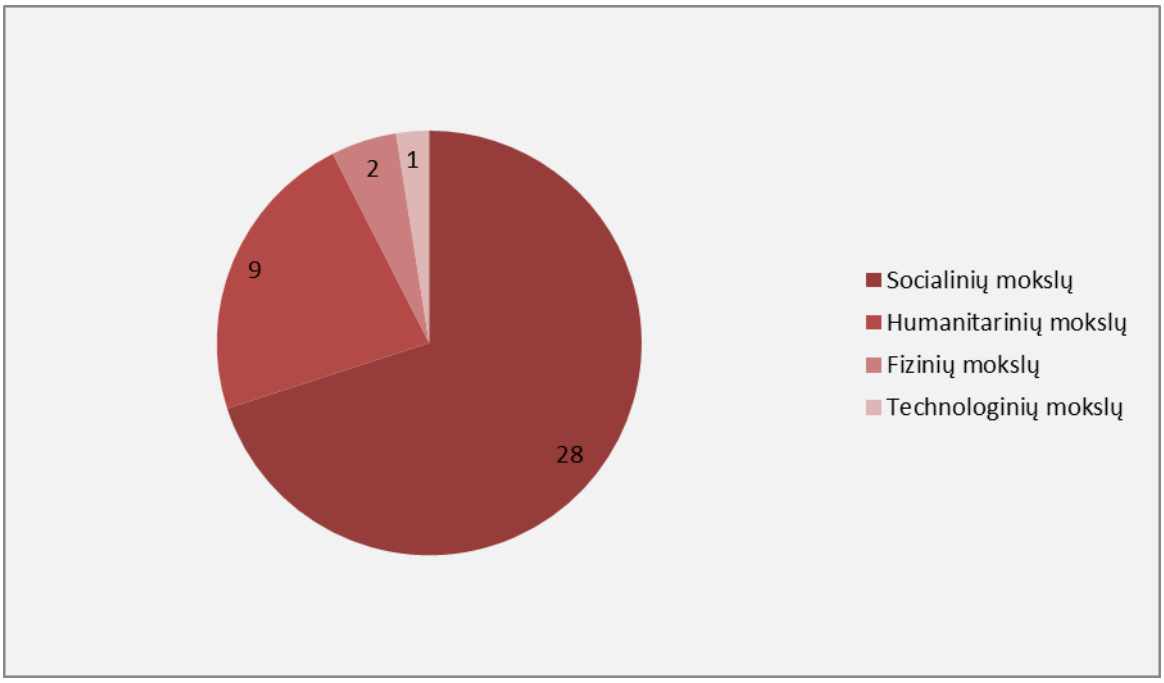

1.3.2.3. pav. Darbuotojų pasiskirstymas pagal išsilavinimo sritį.

1.3.3. Kompetencijų įgijimas

2012 metais Centro darbuotojai dalyvavo Lietuvoje ir užsienyje užsienyje rengtose konferencijose, seminaruose ir praktiniuose užsiėmimuose, kurių metu pristatytos Europos aukštojo mokslo erdvės kūrimo ir plėtojimo aktualijos. Svarbios ne tik gautos žinios ir informacija, tačiau ir bendradarbiavimas bei dalijimasis gerąja patirtimi su kitomis tiek Lietuvos, tiek užsienio institucijomis.

Centro darbuotojai dalyvavo mokymuose, kurių metu gavo žinių ir informacijos apie kokybišką interesantų aptarnavimą, konfliktų valdyma, viešą kalbėjimą ir pranešimų rengimą, tarptautinių teisės aktų rengimą ir įgyvendinimą viešųjų pirkimų organizavimą, buhalterinę apskaitą, mokesčių skaičiavimą. 8 Centro darbuotojai sėkmingai baigė anglų kalbos ir prancūzų kalbos kursus, pradėjo mokytis ispanų kalbos. 3 Centro darbuotojai dalyvavo Švietimo informacinių technologijų centro organizuotuose švietimo valdymo informacinės sistemos naudotojų mokymuose.

7 Centro darbuotojai kartu su projekto partneriais dalyvavo Centro organizuotuose mokymuose ir mokymų metu nagrinėjo švietimo sistemų modelius. Daugiausiai dėmesio buvo skirta anglosaksiškajam modeliui bei posovietinių šalių švietimo sistemoms. Mokymų metu pristatytos Jungtinių Amerikos Valstijų, Jungtinės Karalystės, Azerbaidžano, Gruzijos, Rusijos, Kazachstano, Azijos šalių, Afrikos šalių švietimo sistemos ir suteikiamos kvalifikacijos bei užsienio kvalifikacijų vertinimo praktika. Mokymuose dalyvavo Kvalifikacijų vertinimo skyriaus darbuotojai ir projekto „Užsienio institucijose įgytų, susijusių su aukštuoju mokslu, kvalifikacijų akademinio pripažinimo tobulinimas (KAPRIS)“ veiklų vykdytojai bei projekto partnerių (KTU, LSMU, VDU, VGTU, VU)3 Kvalifikacijų vertinimo skyriaus darbuotojai kartu su

aukštųjų mokyklų atstovais (projekto partneriais) dalyvavo Europos asociacijos tarptautiniam švietimui organizuojamuose mokymuose, kur buvo nagrinėjami sudėtingi atvejai vertinant užsienyje įgytas kvalifikacijas, taip pat dalyvavo Europos asociacijos tarptautiniam švietimui skirtoje metinėje konferencijoje.

SKVC suorganizuoti mokymai personalui apie koordinatoriaus darbo su aukštosiomis mokyklomis ypatumus ir apie išorinio aukštųjų mokyklų bei studijų programų vertinimo procesą.Mokymus vedė užsienio šalių lektoriai, ekspertai. Mokymuose dalyvavo 16 Centro darbuotojų – vertinimo koordinatorių.

Centras yra paskirtas ENIC/NARIC atstovu Lietuvoje, taigi dalyvauja šių tinklų organizuojamuose susitikimuose. Centras taip pat yra kelių su aukštojo mokslo kokybės užtikrinimo veikla susijusių organizacijų ir tinklų narys (ENQA, INQAAHE, CEENQA), todėl pagal galimybes dalyvauja jų organizuojamuose generalinėse asamblėjose, seminaruose ir forumuose.

1.3.4. Dalyvavimas darbo grupėse

Centro darbuotojai aktyviai dalyvauja kitų, tiek Lietuvos, tiek užsienio institucijų sudarytose darbo grupėse, komisijose, komitetuose.

Centro darbuotojai 2013 metais dalyvavo Bolonijos proceso sekretoriato bei Europos Tarybos kuruojama darbo grupėje dėl Europos aukštojo mokslo erdvės struktūrinių reformų. Ši darbo grupė svarstė klausimus, susijusius su kokybės užtikrinimu, kvalifikacijų pripažinimu, kvalifikacijų sąrangomis, skaidrumu aukštajame moksle. Taip pat buvo Centrinio profesinio komiteto sudėtyje, kurio sudėtį tvirtina Kvalifikacijų ir profesinio mokymo plėtros centro direktorius. Tai kolegiali, bendradarbiavimo pagrindu veikianti patariamoji institucija, koordinuojanti strateginius kvalifikacijų sistemos formavimo klausimus. Dalyvavo Tarptautinių studijų komisijos veikloje. Komisija teikia siūlymus dėl Lietuvos Respublikos piliečių ir užsieniečių, vykstančių studijoms, mokslinėms stažuotėms užsienio valstybių mokslo ir studijų institucijose pagal tarptautines sutartis ir susitarimus.

Centro darbuotojai dalyvauvo ENQA (Europos asociacija kokybės užtikrinimui aukštajame moksle) darbo grupėse. o 2013 metais 4 darbuotojai dalyvavo ENQA darbo grupėse: „Kokybės užtikrinimo poveikis“, „Suinteresuotų šalių įtraukimas į kokybės vertinimo procedūras“, „Išskirtinė kokybė aukštajame moksle“, „Personalo plėtra“. Šiose darbo grupėse rengiami dokumentai, veiklos gairės, kurie prisidės tobulinant aukštojo mokslo kokybės vertinimą visoje Europoje.

2013 metų Centro darbuotojai aktyviai dalyvavo Švietimo ir mokslo ministerijos sudarytose darbo grupėse: darbo grupėje ISCED klasifikacijai atnaujinti, naujo Europos Struktūrinių fondų 2013-2020 m. programavimo periodo priemonių sudarymo darbo grupėje. SKVC atstovai taip pat dalyvavo užsienyje įgijusių išsilavinimą asmenų konkuravimo dėl priėmimo į valstybės finansuojamas studijų vietas ypatingų atvejų komisijoje. Komisija nagrinėjo kylančias problemas asmenims, baigusiems tarptautinio bakalaureato programą ar įgijusiems išsilavinimą užsienyje ir ketinantiems stoti į aukštąsias mokyklas.

Centro atstovai aktyviai dalyvavo ir teikė siūlymus dėl Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymo pakeitimų kokybės užtikrinimo srityje.

Kvalifikacijų vertinimo skyriaus tarnautojai 2013 metais dalyvavo darbo grupėse, kurios, bendradarbiaudamos su užsienio šalių atstovais, rengė sutarčių projektus diplomų pripažinimo srityje. Tai: darbo grupė, skirta parengti sutarties su Moldova dėl diplomų abipusio pripažinimo projektą bei su Kinijos Liaudies Respublika dėl diplomų abipusio pripažinimo projektą.

1.4. Finansai ir ūkis

Pajamos

Studijų kokybės vertinimo centro lėšų šaltiniai:

- planinės valstybės biudžeto lėšos,
- projektų lėšos.

Centro pajamos (žr. 1 lentelę) 2013 metais sudarė 7388.5 tūkst. Lt. Planiniai valstybės biudžeto asignavimai, įskaitant patikslinimus, skirti mokslinių tyrimų ir studijų sistemos modernizavimo programai įgyvendinti, sudarė 1461,9 tūkst. Lt, arba 20 % nuo visų pajamų, 5926,6 tūkst. Lt gauta iš įvairių šaltinių projektinės veiklos vykdymui, arba sudarė 80 % Centro pajamų. Pajamos gautos 2013 metais, vykdant projektinę veiklą sudarė 38 % per 2006 m. – 2012 metus gautų pajamų, o lyginant su 2012 metų gautomis lėšomis padidėjo 27,5 %, arba 1276.7 tūkst. Lt. . Pajamų padidėjimą 21,2 %, arba 1290.7 tūkst. Lt 2013 metais nulėmė pagal einamųjų metų patvirtintas projekto biudžeto sąmatas gautos finansavimo lėšos Centro vykdomiems projektams: ,,Užsienio institucijose įgytų, susijusiu su aukštuoju mokslu, kvalifikacijų akademinio pripažinimo sistemos tobulinimas“ (KAPRIS), ,,Aukštųjų mokyklų išorinio vertinimo sistemos stiprinimas“ (AMIS-2) ir ,,Studijų pakopų aprašų ir studijų krypčių aprašų sandaros sukūrimas“ (SKAR-2) bei padidinti valstybės biudžeto asignavimai, įskaitant patikslinimą.

Pažymėtina, kad 2013 m. planinės valstybės biudžeto lėšų pajamos, įskaitant patikslinimą, lyginant su 2012 m. padidėjo 14,0 tūkst. Lt, arba 1,0 %, tačiau nepasiekė 2006 m. lygio.

Finansavimo šaltiniai	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	Procentai nuo visų pajamų	2013 m. pajamų palyginimas su 2012 m., proc.
Planinės biudžeto lėšos	1821,8	1931,8	2505,0	1834,3	1440,0	1384,0	1447,9	1461,9	20,0	1,0
Papildomos biudžeto	399,2	609,3	428,5	161,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Projektų lėšos	1666,3	1152,5	1078,1	519,0	3371,4	3081,2	4649,9	5926,6	80,0	27,5
Iš viso:	**3887,3**	**3693,6**	**4011,6**	**2514,7**	**4811,4**	**4465,2**	**6097,8**	**7388,5**	**100,0**	**21,2**

1.4.1 lentelė. Centro pajamos 2006–12 metais tūkst. Lt

Centras 2013 m. naujų projektų nevykdė, tęsė anksčiau vykdomus.
Centro vykdomi projektai finansuojami iš Europos socialinio fondo lėšų, kurių struktūra pateikiama 2 lentelėje.

Projekto pavadinimas ir finansavimo šaltinis	*Suma*
Užsienio institucijose įgytų, susijusių su aukštuoju mokslu, kvalifikacijų akademinio pripažinimo sistemos tobulinimas (KAPRIS), Europos socialinis fondas	**475,2**
Studijų pakopų aprašų ir studijų krypčių aprašų sandaros sukūrimas (SKAR-2), Europos socialinis fondas	**1321,8**
Aukštųjų mokyklų išorinio vertinimo sistemos stiprinimas (AMIS-2), Europos socialinis fondas	**4091,1**
Kiti projektai, kuriuose Studijų kokybės vertinimo centras buvo partneris	**38,5**
Iš viso:	**5926,6**

1.4.2 lentelė. Projektai, jų finansavimo šaltinis ir per projektus gautos lėšos (tūkst. Lt) 2013 metais

Turtas

Centras 2014 m. sausio 1 d. disponavo ilgalaikiu turtu, kurio likutinė vertė 103,4 tūkst. Lt, iš jų: 94,2 tūkst. Lt- ilgalaikis materialus turtas, 9,2 tūkst. Lt- ilgalaikis nematerialus turtas. 2013 metais vykdant projektinę veiklą, buvo įsigyta ilgalaikio turto (programinė įranga ir jos licencijos, biuro baldai) už 27,0 tūkst. Lt., iš jų: ilgalaikis materialusis turtas- 7,2 tūkst. Lt, ilgalaikis nematerialusis turtas- 19,8 tūkst. Lt.
Centro ilgalaikis turtas, palyginus su 2012 metais, sumažėjo 81,4 proc. dėl metinio nusidėvėjimo ir amortizacijos paskaičiavimų. (3 lentelė).

Ilgalaikis turtas	*2011-01-01*	*2012-01-01*	*2013-01-01*	*2014-01-01*	*Ilgalaikio turto sumažėjimas 2013 m. palyginus su 2012 m., proc.*
Ilgalaikis materialusis turtas	162,0	91,5	168,4	94,2	
Ilgalaikis nematerialusis turtas	27.2	16,7	19,2	9,2	
Visas ilgalaikis turtas	**189,2**	**108,2**	**187,6**	**103,4**	**81,4**

1.4.3. lentelė. Centro ilgalaikio turto (tūkst. Lt) kaita 2010–13 m.

Išlaidos

Centrui skiriamų valstybės biudžeto išlaidų struktūra pateikiama 4 lentelėje.

Išlaidų pavadinimas	*Suma*	*Proc. nuo visų išlaidų*
Nuolatinių Centro darbuotojų darbo užmokestis	914,7	62,6
Socialinis draudimas	279,5	19,1
Transporto išlaikymas	8,6	0,6
Komandiruotės	53,3	3,6
Centro funkcionavimas	192,2	13,2
Pagrindinė veikla	13,6	0,9
Iš viso asignavimų:	**1461,9**	**100,0**

1.4.4 lentelė. Valstybės biudžeto išlaidų (tūkst. Lt) struktūra 2013 metais

Lėšos, skirtos užtikrinti Centro pagrindinę veiklą 2013m. metais sudarė 13,6 tūkst. Lt., iš jų 1,6 tūkst. Lt panaudota atlikti asmens, studijavusio Cheongshim podiplominių teologijos studijų mokykloje (Cheongshim Graduate School of Teology) , magistro baigiamojo darbo ekspertinio vertinimo išvadas. Kitos lėšos 12,0 tūkst. Lt panaudotos patariančiųjų institucijų darbo užmokesčio išlaidoms apmokėti pagal paslaugų sutartis. Šių išlaidų struktūra pateikiama 5 lentelėje.

Išlaidų pavadinimas	*Suma*
Samdomų ekspertų darbas, iš jų:	13,6
Studijų programų ir paraiškos dokumentų vertinimas	1,6
Patariančiosios institucijos	12,0
Iš viso išlaidų:	**13,6**

1.4.5 lentelė. Išlaidos (tūkst. Lt) Centro pagrindinei veiklai atlikti

Centras, vykdant projektinę veiklą 2013 m., išleido 6227,3 tūkst.Lt. Išlaidų išsidėstymas pagal projektus matomas 6 lentelėje

Išlaidų pavadinimas	*Suma*
Užsienio institucijose įgytų, susijusių su aukštuoju mokslu, kvalifikacijų akademinio pripažinimo sistemos tobulinimas (KAPRIS), Europos socialinis fondas	519,3
Studijų pakopų aprašų ir studijų krypčių aprašų sandaros sukūrimas (SKAR-2), Europos socialinis fondas	1296,7
Aukštųjų mokyklų išorinio vertinimo sistemos stiprinimas (AMIS-2), Europos socialinis fondas	4372,8
Kiti projektai, kuriuose Studijų kokybės vertinimo centras buvo partneris	38,5
Iš viso išlaidų:	**6227,3**

1.4.6 lentelė. Išlaidos (tūkst. Lt) Centro pagrindinei veiklai atlikti

2. PALANKIŲ LAISVO ASMENŲ JUDUMO SĄLYGŲ KŪRIMAS

2.1 Kvalifikacijų pripažinimas

2.2 Pažymių pervedimas ir dalykų atitikmenų nustatymas

2.3 Konsultavimas, metodinių ir kitų įrankių kūrimas bei mokymai

2.4 Bendros kvalifikacijų pripažinimo erdvės Europoje kūrimas

2. PALANKIŲ LAISVO ASMENŲ JUDUMO SĄLYGŲ KŪRIMAS

Šis uždavinys įgyvendinamas atliekant:

- su aukštuoju mokslu susijusių užsienio kvalifikacijų (išskyrus mokslo laipsnius) vertinimą[5] ir sprendimų dėl jų akademinio pripažinimo priėmimą;

Su aukštuoju mokslu susijusiomis kvalifikacijomis laikomos:
aukštojo mokslo kvalifikacijos, apibrėžiamos kaip bet kuris laipsnis, diplomas ar kitas pažymėjimas, išduotas kompetentingos institucijos ir liudijantis sėkmingai baigtą aukštojo mokslo programą;
kvalifikacijos, suteikiančios teisę į aukštąjį mokslą, apibrėžiamos kaip bet kuris diplomas ar kitas atitinkamas dokumentas, išduotas kompetentingos institucijos ir liudijantis sėkmingai baigtą mokymo programą bei suteikiantis kvalifikacijos turėtojui teisę būti svarstomam dėl priėmimo studijuoti aukštojoje mokykloje.

- pagal užsienio programas baigtų mokymosi dalykų ir gautų pažymių atitikmenų nustatymą, kai stojama į valstybės finansuojamas pirmosios pakopos bei vientisųjų studijų vietas;

Šiuo procesu užsienio sistemoms priklausantys dalykai ir už juos gauti įvertinimai projektuojami į dalykus ir įvertinimus Lietuvos pasiekimų vertinimo sistemoje, kad būtų galima sudaryti konkursinį balą.

bei vykdant kitas Lietuvos ENIC/NARIC[6]veiklas:

- gerosios užsienio kvalifikacijų vertinimo, pažymių pervedimo praktikos kaupimą, analizę, sisteminimą ir sklaidą;

Remiantis praktikos analize, daromi apibendrinimai ir į juos atsižvelgus rengiamos rekomendacijos, teikiamos konsultacijos ir informacija, rengiama kvalifikacijų vertinimo bei pažymių pervedimo metodika, kiti vertinimui ir pažymių pervedimui palengvinti skirti darbo įrankiai, pvz., šalių švietimo sistemų aprašai.

- informacijos, rekomendacijų, konsultacijų teikimą, mokymų organizavimą klausimais dėl šalių švietimo sistemų, teikiamų kvalifikacijų ir jų vertinimo/pripažinimo, pažymių pervedimo, pretendentų atrankos į studijas, tarptautinio bendradarbiavimo studijų srityje ir kt.;

[5] Kvalifikacijų vertinimu nustatoma užsienio kvalifikacijos vertė Lietuvoje, lyginant ją su Lietuvos švietimo sistemoje teikiamomis kvalifikacijomis. Tokiu būdu užsienio kvalifikacija tampa suprantama aukštosioms mokykloms, darbdaviams ir kitoms institucijoms, o kvalifikacijos turėtojas žino savo galimybes (studijuoti, dirbti ar kt.) Lietuvoje. Kvalifikacijos vertė nustatoma palyginant užsienio kvalifikacijos turinio, paskirties, apimties, mokymosi (studijų) kokybės, studijų rezultatų reikalavimus su atitinkamais reikalavimais, nustatytais Lietuvos Respublikoje.

[6] Nacionalinis informacijos centras dėl akademinio mobilumo ir pripažinimo/Nacionalinis akademinio pripažinimo informacijos centras.

Informacija, rekomendacijos ir konsultacijos teikiamos atsakant į fizinių ir juridinių asmenų individualius paklausimus. Bendros rekomendacijos (įprastai skelbiamos Centro internetinėje svetainėje) tam tikrais klausimais rengiamos, kai matoma, kad tie klausimai aktualūs platesnei interesantų auditorijai. Mokymai aukštosioms mokykloms organizuojami, remiantis aukštųjų mokyklų išsakytu ar Centro matomu tokių mokymų poreikiu.

- metodinių ir kitų darbo įrankių, skirtų šalių švietimo sistemų pristatymui, užsienio kvalifikacijų vertinimui/pripažinimui, pažymių pervedimui, kūrimą bei tobulinimą;

Kuriami darbo įrankiai apima rekomendacijas (gaires), šalių švietimo sistemų aprašus, teisinius dokumentus, leidinius, duomenų bazes ir kt.

- Lisabonos pripažinimo konvencijos nuostatų taikymo Lietuvos aukštosiose mokyklose stebėseną;

Pagal Lietuvoje nustatytą užsienio kvalifikacijų, susijusių su aukštuoju mokslu, sistemą, Centras įgaliotas atlikti įgaliotųjų aukštųjų mokyklų priimtų sprendimų dėl užsienio kvalifikacijų akademinio pripažinimo stebėseną bei aukštųjų mokyklų teikiamos informacijos, susijusios su kvalifikacijų akademiniu pripažinimu, bendrą analizę. Centras aukštosioms mokykloms teikia rekomendacijas dėl kvalifikacijų akademinio pripažinimo sprendimų, konsultuoja dėl pripažinimo procedūros diegimo ir tobulinimo bei vertinimo kriterijų taikymo.

- dalyvavimą formuojant bendrą kvalifikacijų pripažinimo erdvę Europoje.

Ši veikla apima dalyvavimą tarptautiniuose projektuose, skirtuose harmonizuoti bendrą kvalifikacijų pripažinimo erdvę Europoje, taip pat regioninėse (Estijos, Latvijos ir Lietuvos ENIC/NARIC bendradarbiavimas kvalifikacijų pripažinimo srityje) ar tarpvalstybinėse iniciatyvose (ENIC/NARIC tinklų narių bendradarbiavimas kvalifikacijų pripažinimo srityje), prisidedančiose prie minėtos pripažinimo erdvės formavimo.

Centro, kaip Lietuvos ENIC/NARIC, veiklos aprėptis parodyta schemoje (5 priedas).

2.1. Kvalifikacijų pripažinimas

2.1.1. Kreipimųsi srautai ir apimtys

2013 metais Centre gautos **2428 paraiškos** dėl užsienio kvalifikacijų, susijusių su aukštuoju mokslu, akademinio pripažinimo. Iš jų 1190 paraiškų dėl teisę į aukštąjį mokslą teikiančių kvalifikacijų pripažinimo ir 1238 paraiškos dėl užsienio aukštojo mokslo kvalifikacijų pripažinimo. Gautų paraiškų skaičius, lyginant su 2012 metais, išaugo ketvirtadaliu (24 proc.), o lyginant su 2011 m. –28 proc. (žr. 2.1.1.1 pav.).

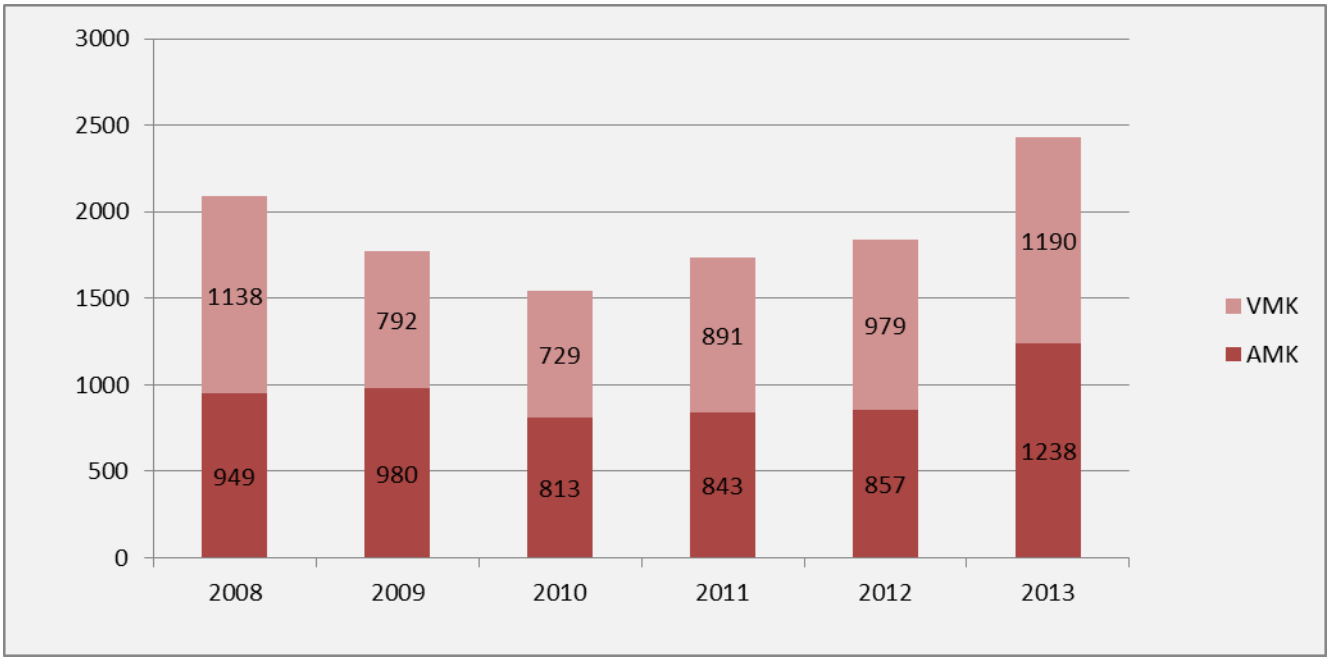

2.1.1.1 pav. 2008-2013 m. gautų paraiškų dėl užsienio kvalifikacijų, teikiančių teisę į aukštąjį mokslą (VMK) ir aukštojo mokslo (AMK) kvalifikacijų pripažinimo skaičius.

2013 metais daugiausiai pareiškėjų į Centrą kreipėsi antroje metų pusėje – birželio-rugpjūčio bei spalio mėnesiais. Mažiausiai pareiškėjų kreipėsi metų pradžioje (žr. 2.1.1.2 pav.).

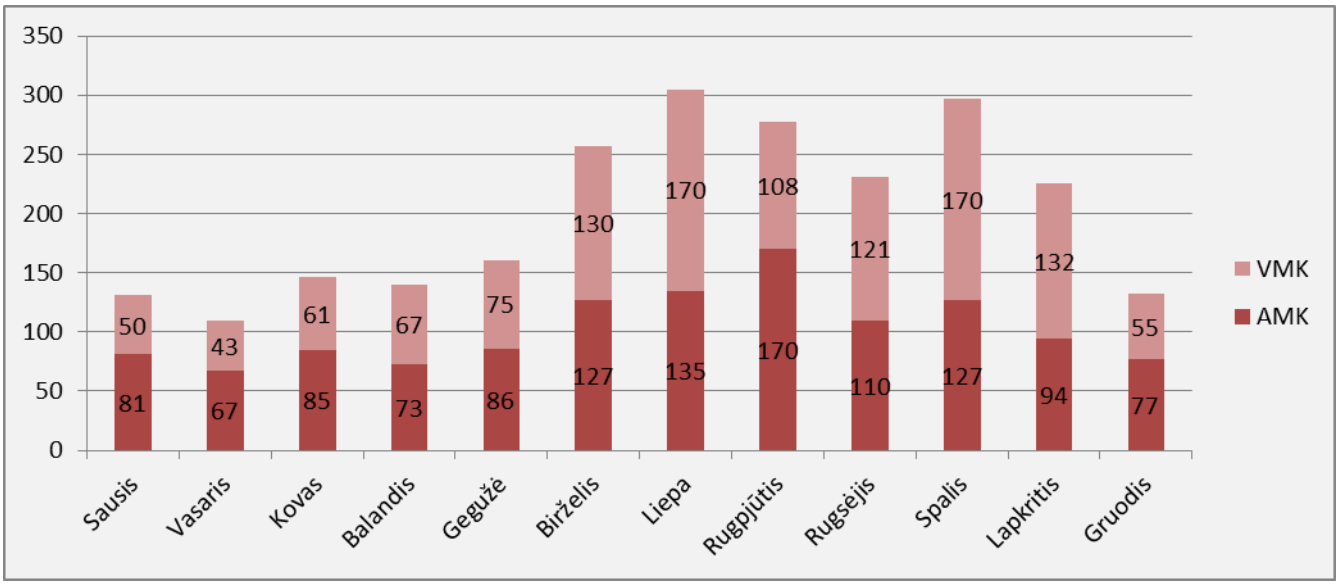

2.1.1.2 pav. Gautų 2013 metais paraiškų dėl užsienio kvalifikacijų, teikiančių teisę į aukštąjį mokslą (VMK) ir aukštojo mokslo kvalifikacijų (AMK) pripažinimo skaičius per mėnesį.

Kaip ir kiekvienais metais besikreipiančiųjų asmenų srautą sąlygojo stojimo į Lietuvos aukštąsias mokyklas terminai: daugiausia pareiškėjų kreipiasi vasaros mėnesiais. Spalio mėnesį išaugusį kreipimųsi srautą sąlygojo pareiškėjai, norintieji studijuoti Europos humanitariniame universitete ir siekiantys užsienio kvalifikacijų, susijusių su aukštuoju mokslu, pripažinimo.

Vis labiau jaučiama, jog užsienio aukštojo mokslo kvalifikacijų turėtojų srautas išlieka pakankamai tolygus visus metus. Darytina prielaida, kad vis dažniau užsienio kvalifikacijų turėtojai į Lietuvą atvyksta ne tik studijuoti, bet ir dirbti ar kitu tikslu.

2.1.2. Paraiškų dėl pripažinimo nagrinėjimo rezultatai

Paraiškų nagrinėjimo rezultatai

2013 m. išnagrinėta 97 proc. visų Centre per metus gautų paraiškų dėl su aukštuoju mokslu susijusių užsienio kvalifikacijų įvertinimo ar akademinio pripažinimo, t. y. priimti sprendimai dėl papildomų dokumentų ir (ar) informacijos reikalingumo kvalifikacijų vertinimui, dėl kvalifikacijų vertinimo pratęsimo ir (ar) sprendimai dėl kvalifikacijų įvertinimo ar akademinio pripažinimo. 3 proc. pateiktų paraiškų nespėtos išnagrinėti, kadangi buvo pateiktos paskutinėmis 2013 m. gruodžio dienomis.

Paraiškų nagrinėjimo metu renkama ir tikslinama (jei reikia) informacija apie užsienio kvalifikaciją, nustatant kvalifikacijos vietą jos kilmės šalies švietimo sistemoje. Nustačius, kad užsienio kvalifikacija yra vertinimo objektas Centre, ji lyginama pagal nustatytus kriterijus su Lietuvoje

teikiama panašiausia kvalifikacija. Baigus kvalifikacijų palyginimą, priimamas vienas iš nustatytų sprendimų dėl užsienio kvalifikacijos įvertinimo ar akademinio pripažinimo.

Sprendimų dėl įvertinimo ar akademinio pripažinimo bendras skaičius

2013 metais priimta 1763 sprendimai dėl su aukštuoju mokslu susijusių užsienio kvalifikacijų įvertinimo ar akademinio pripažinimo: 837 dėl teisę į aukštąjį mokslą teikiančių kvalifikacijų ir 926 dėl aukštojo mokslo kvalifikacijų. 2009-2013 metais priimtų Centro sprendimų dėl minėtų kvalifikacijų įvertinimo ar akademinio pripažinimo santykis parodytas 2.1.2.1 pav.

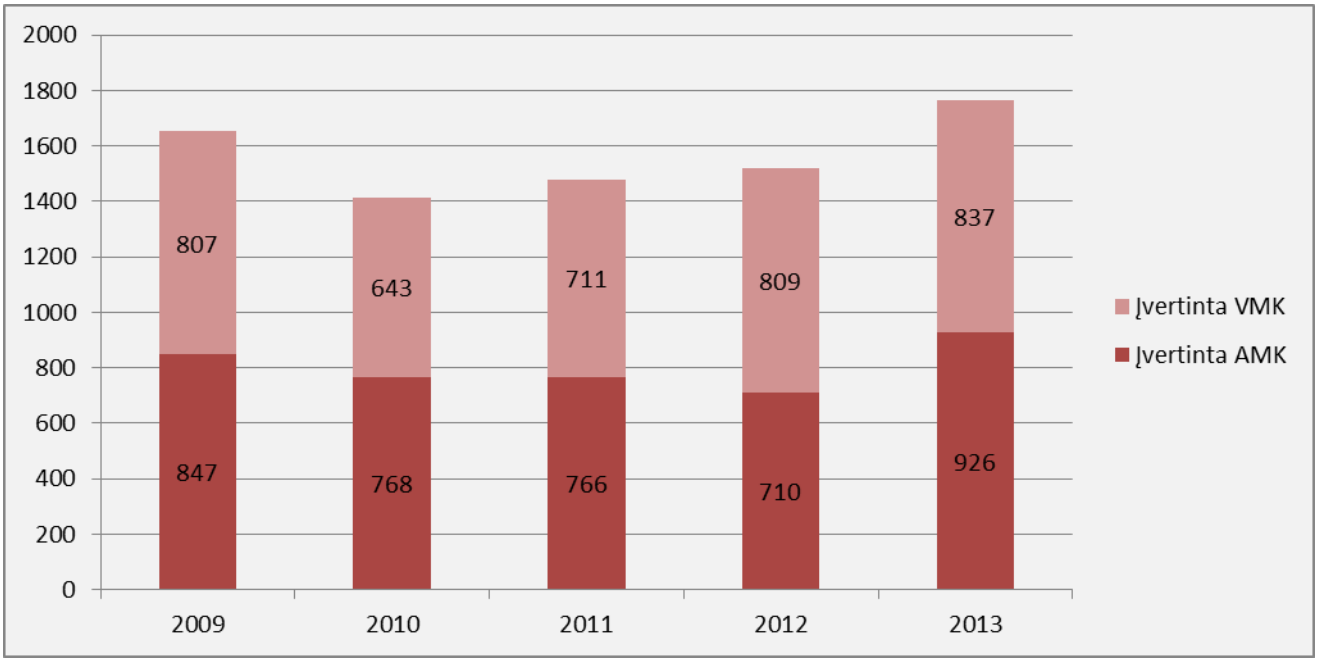

2.1.2.1. pav. 2009-2013 metais priimtų Centro sprendimų dėl užsienio kvalifikacijų, teikiančių teisę į aukštąjį mokslą (VMK), bei aukštojo mokslo kvalifikacijų (AMK) įvertinimo ar akademinio pripažinimo santykis.

Sprendimai dėl užsienio kvalifikacijų įvertinimo ar akademinio pripažinimo

1. Įvertinimas ar pripažinimas lygiavertėmis

Iš visų 2013 metais priimtų Centro sprendimų dėl įvertinimo ar pripažinimo 96 proc. užsienio kvalifikacijų įvertintos ar pripažintos kaip lygiavertės Lietuvoje teikiamoms tam tikro lygmens ir tipo aukštojo mokslo kvalifikacijoms ar kvalifikacijoms, teikiančioms teisę į aukštąjį mokslą.

2. Įvertinimas nelygiavertėmis ar nepripažinimas

Tokie sprendimai sudaro 1 proc. visų 2013 metais Centro priimtų sprendimų dėl užsienio kvalifikacijų įvertinimo ar akademinio pripažinimo. Tai sudarytų tą patį procentą, kaip ir ankstesniais metais.

2013 metais nelygiavertėmis Lietuvoje teikiamoms kvalifikacijoms įvertintos ar nepripažintos 18 aukštojo mokslo kvalifikacijų ir 1 kvalifikacija, teikianti teisę į aukštąjį mokslą. Tokie sprendimai priimti nustačius esminius skirtumus tarp užsienio kvalifikacijos ir atitinkamų Lietuvoje nustatytų reikalavimų.

Detalesnė informacija apie 2013 metais įvertintas nelygiavertėmis ar nepripažintas aukštojo mokslo kvalifikacijas pateikta 6 priede.

Daugiausia tokių sprendimų priimta nustačius esminius skirtumus dėl studijų kokybės (studijos vyko laikotarpiu, kai aukštoji mokykla dar nebuvo pripažinta (akredituota) kilmės šalyje; kvalifikacijos suteiktos studijas ar jų dalį įgyvendinus kitoje šalyje, neturint tos šalies kompetentingos institucijos leidimo studijoms, ar atstovybėje/padalinyje kilmės šalyje, neturinčiose teisės vykdyti studijų; teisės vykdyti studijų neturinčioje institucijoje baigtas be patikros įskaitytas kaip dalis studijų).

Dėl 8 užsienio aukštojo mokslo kvalifikacijų tokie sprendimai priimti vertinimo metu nustačius, kad kvalifikacijos suteiktos studijas ar jų dalį įgyvendinus Lietuvoje, kvalifikacijų suteikėjams ar kitoms prie studijų įgyvendinimo prisidėjusioms institucijoms neturint Lietuvos Respublikos kompetentingos institucijos leidimo studijoms.

Esminiai skirtumai dėl studijų rezultatų nustatyti dėl to, kad užsienio kvalifikacijos įprastai nesuteikė teisių stoti į aukštesnės pakopos studijas kilmės šalyje ar buvo nepakankami tolesnėms studijoms.

Esminiai skirtumai dėl kvalifikacijos apimties nustatyti dėl skirtumo užsienio kvalifikacijos apimties ir Lietuvoje nustatytos minimalios apimties atitinkamos pakopos kvalifikacijoms ir Bergeno deklaracijoje Europos aukštojo mokslo erdvės atitinkamos pakopos studijoms numatytos minimalios apimties.

Esminiai skirtumai dėl kvalifikacijos turinio nustatyti dėl to, kad nebuvo rengtas ar gintas baigiamasis darbas ir (ar) laikyti baigiamieji egzaminai.

3. Kiti sprendimai (pripažinti tik kartu su papildomai reikalavimais, suteikiant tik tam tikras teises ar pripažinti, bet ne to lygmens ar tipo kvalifikacijai)

Šie sprendimai sudaro 3 proc. visų 2013 metais Centro priimtų sprendimų dėl užsienio kvalifikacijų akademinio pripažinimo. Detalesnė informacija apie kvalifikacijas dėl kurių buvo priimti tokie sprendimai pateikta 7 priede.

35 užsienio kvalifikacijos, teikiančios teisę į aukštąjį mokslą, pripažintos, suteikiant kvalifikacijos turėtojui tik tam tikras teises (pvz. stoti į tam tikros krypties studijų programas, tam tikro tipo aukštąsias mokyklas, dirbti ir (ar) užsiimti kita veikla, išskyrus studijas aukštojoje mokykloje) ar tik kartu su papildomais reikalavimais (pvz. išlaikyti nurodyti baigiamieji egzaminai ar baigtos bent vienerių metų studijos); sprendimai priimti nustačius esminį skirtumą dėl mokymosi rezultatų, paskirties ir (ar) turinio.

8 užsienio aukštojo mokslo kvalifikacijos buvo pripažintos, suteikiant kvalifikacijos turėtojui tik tam tikras teises (pvz. dirbti ir (ar) užsiimti kita veikla, išskyrus studijas aukštojoje mokykloje), 11 kvalifikacijų buvo pripažintos lygiavertėmis, bet ne to lygmens/tipo kvalifikacijoms; sprendimai priimti nustačius esminį skirtumą dėl studijų apimties, paskirties ir (ar) turinio.

Nepriimti sprendimai dėl pripažinimo

173 atvejais, 9,8 proc., užsienyje įgytų kvalifikacijų nagrinėjimas nebuvo užbaigtas pažyma. Dviejų kvalifikacijų nagrinėjimas buvo nutrauktas įtariant dokumentų klastojimą. Vienu atveju nagrinėjimas buvo nutrauktas, nesutapus asmens duomenims išsilavinimo bei asmens identifikavimo dokumentuose.

25 atvejais prašymų dėl kvalifikacijos vertimo nagrinėjimas buvo nutrauktas pareiškėjų prašymu, 79 atvejais – suėjus vienerių metų terminui. Vadovaujantis Išsilavinimo ir kvalifikacijų, susijusių su aukštuoju mokslu ir įgytų pagal užsienio valstybių ir tarptautinių organizacijų švietimo programas, pripažinimo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. vasario 29 d. nutarimu Nr. 212 (Žin., 2012, Nr. 29-1290), 32 punktu, nepateikus sprendimui dėl užsienio kvalifikacijos akademinio pripažinimo priimti reikalingų dokumentų per vienerius metus nuo Centro rašto apie jų pateikimą gavimo dienos, prašymo dėl užsienio kvalifikacijos akademinio pripažinimo nagrinėjimas Centre nutraukiamas ir apie tai pareiškėjas informuojamas raštu.

61 atveju prašymai buvo persiųsti nagrinėti atitinkamoms institucijoms arba pareiškėjas buvo informuotas apie tai, kad Centras negali įvertinti kvalifikacijos, nes nėra atitikmens Lietuvos švietimo sistemoje.

5 atvejais buvo kreiptasi pakartotinai dėl tos pačios užsienyje įgytos kvalifikacijos įvertinimo bei pripažinimo, todėl atsisakyta vertinti

2.1.3. Kvalifikacijų, dėl kurių pripažinimo kreiptasi, kilmės šalys (regionai)

2013 metais didžioji dalis Centrui pateiktų su aukštuoju mokslu susijusių užsienio kvalifikacijų priklauso Baltarusijos (21 proc.), Rusijos (13 proc.), Indijos (8 proc.), Jungtinės Karalystės (8 proc.), Nigerijos (7 proc.) švietimo sistemoms. Detalesnė informacija apie įvertinimui ar akademiniam pripažinimui pateiktų užsienio kvalifikacijų kilmės šalis (regionus) pateikta 8 priede.

Pripažintos kvalifikacijos pagal jų kilmės šalis (regionus)

2013 metais Centras pirmą kartą per pastaruosius penkerius metus vertino Benine, Dramblio Kaulo Kranto Respublikoje, Filipinuose, Katare, Kongo Demokratinėje Respublikoje, Kongo Respublikoje, Kenijoje, Pietų Afrikos Respublikoje, Vietname bei Zimbabvėje įgytas kvalifikacijas. Tai suteikė daugiau duomenų apie šių šalių kvalifikacijų įgijimo ypatumus, išsilavinimo dokumentus, jų išdavimo tvarką. Ši informacija padės ateityje vertinant šių šalių kvalifikacijas bei teikiant informaciją aukštosioms mokykloms, darbdaviams ir kitiems suinteresuotiems asmenims.

Daugiausiai kvalifikacijų buvo įgytos Baltarusijoje (28,52 proc.). Nemažai kvalifikacijų įgyta Rusijos (14,54 proc.), Jungtinės Karalystės (9,39 proc.), Lenkijos (5,72 proc.) bei Nigerijos (5,66 proc.) švietimo įstaigose (žr. 2.1.3.1 pav.)

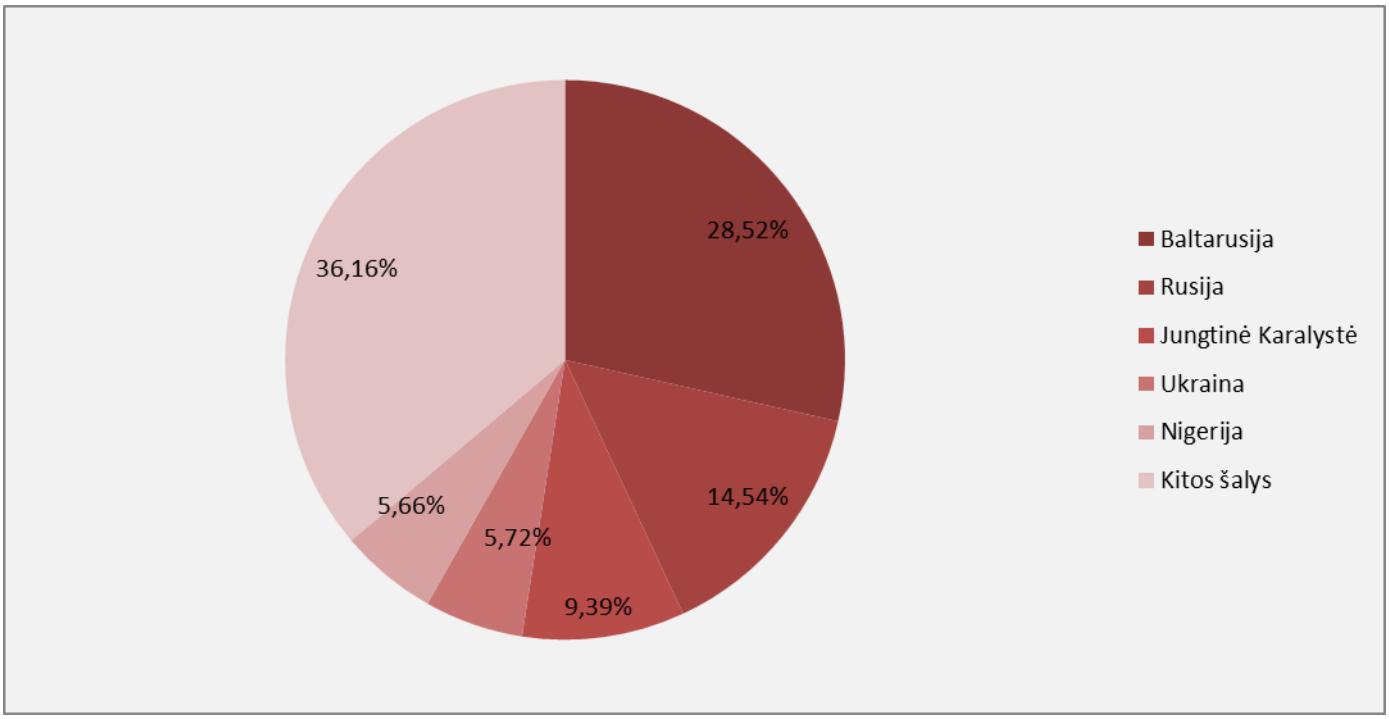

2.1.3.1 pav. 2013 metais įvertintų ar pripažintų su aukštuoju mokslu susijusių užsienio kvalifikacijų santykinis pasiskirstymas pagal pirmojo penketuko šalis.

76 proc. sudaro Europos regione įgytos kvalifikacijos. Iš jų – 33,66 proc. įgytos ES, EEE ir Šveicarijoje. Amerikos, Afrikos ir Azijos regionams priklausančiose šalyse įgytos kvalifikacijos atitinkamai sudaro nuo 5 iki 11 proc. visų kvalifikacijų (žr. 2.1.3.2 pav.).

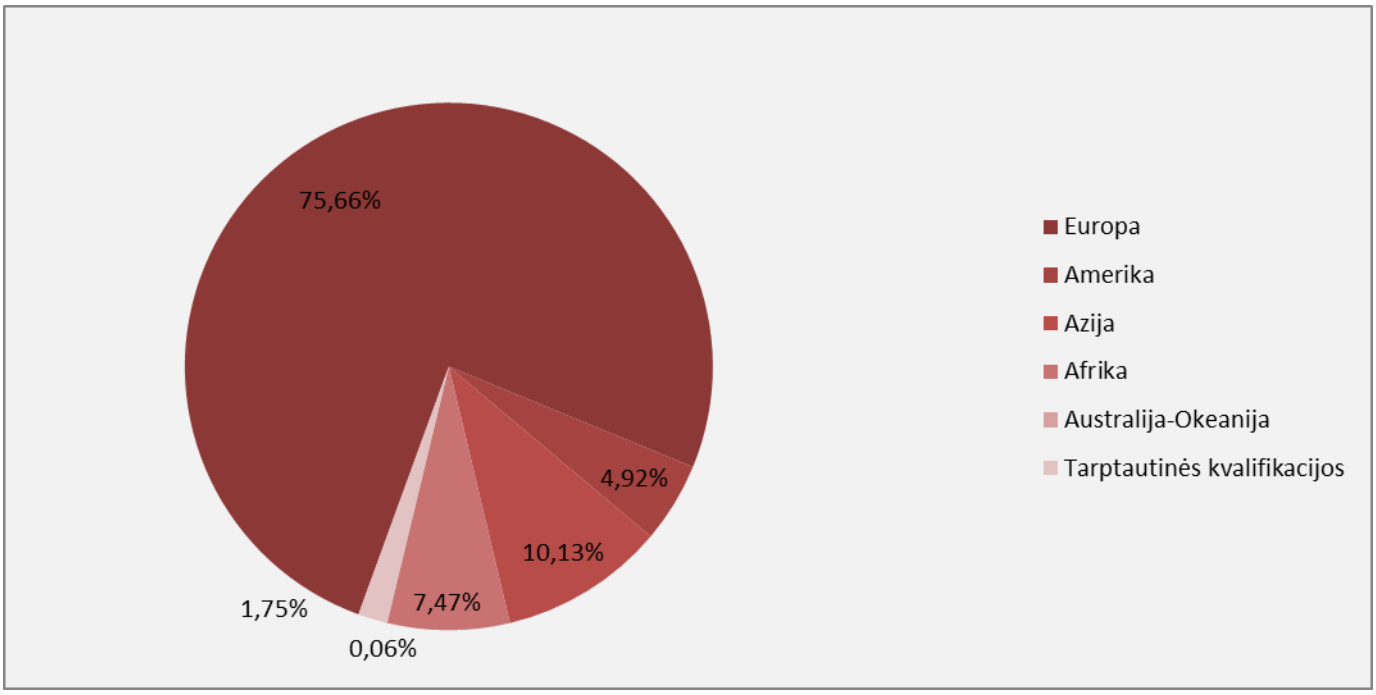

2.1.3.2 pav. 2013 metais pripažintų su aukštuoju mokslu susijusių užsienio kvalifikacijų kiekybinis pasiskirstymas pagal pasaulio regionus.

Tiek kvalifikacijų, teikiančių teisę į aukštąjį mokslą, tiek aukštojo mokslo kvalifikacijų pasiskirstymas pagal pasaulio regionus labai panašus. Įvertintų ES, EEE ir Šveicarijos aukštojo mokslo kvalifikacijų bei to paties regiono kvalifikacijų, teikiančių teisę į aukštąjį mokslą, skaičius yra beveik identiškas. Priešingai yra su Afrikos regionu, kuriam priskiriamų kvalifikacijų didžiąją dalį sudaro kvalifikacijos, teikiančios teisę į aukštąjį mokslą (daugiau nei 92 proc.), nes dėl riboto aukštojo mokslo prieinamumo ir kitų priežasčių šių šalių piliečiai ieško studijų galimybių užsienyje, taip pat ir Lietuvoje.

2013 metais 1,64 proc. visų įvertintų užsienio kvalifikacijų, teikiančių teisę į aukštąjį mokslą, sudarė tarptautinėms kvalifikacijoms priskiriami Tarptautinio bakalaureato diplomai.

Pažymėtina, kad šiais metais vidurinio mokslo kvalifikacijos pasižymi šiek tiek didesne įvairove – net 34,92 proc. jų nepriklauso pirmojo penketuko šalims. Didžioji dalis, 40,52 proc., pripažintų kvalifikacijų, teikiančių teisę į aukštąjį mokslą, įgytos Baltarusijoje, tuo tarpu daugiausiai pripažintų aukštojo mokslo kvalifikacijų, 21,66 proc. įgyta Rusijoje (žr. 2.1.3.3 pav.).

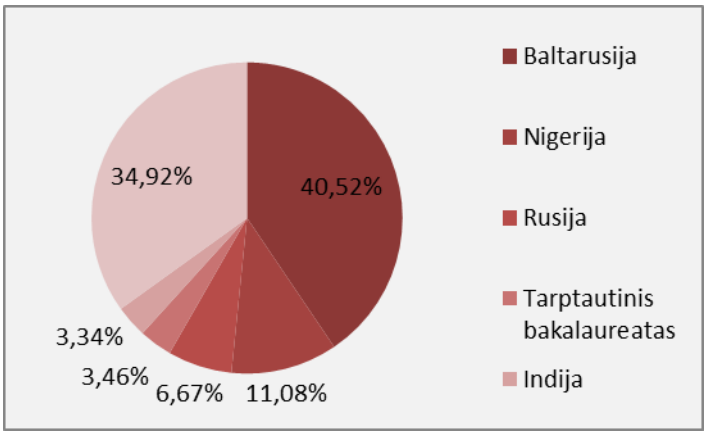

Vidurinio mokslo kvalifikacijos

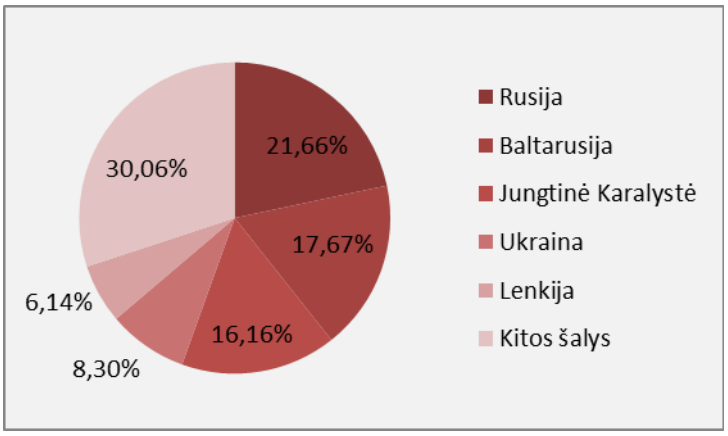

Aukštojo mokslo kvalifikacijos

2.1.3.3 pav. 2013 metais įvertintų ar pripažintų kvalifikacijų, teikiančių teisę į aukštąjį mokslą (vidurinio mokslo kvalifikacijos), ir aukštojo mokslo kvalifikacijų kiekybinis pasiskirstymas pagal pirmojo penketuko šalis.

2013 metais Centras pirmą kartą per pastaruosius penkerius metus vertino PAR, Vietname, Benine, Gambijoje, Konge, Kongo Demokratinėje Respublikoje bei Ruandoje įgytas kvalifikacijas.

Paskutiniųjų penkerių metų tendencijos

Bendros tendencijos keičiasi – jei anksčiau daugiausiai pripažintų vidurinio mokslo kvalifikacijų buvo iš kaimyninių šalių, tai 2013 metais į pirmąjį penketuką pateko Indijoje (ankstesniais metais – Ukrainoje) įgytos kvalifikacijos, Rusijoje ir Nigerijoje įgytų pripažintų vidurinio mokslo kvalifikacijų kiekiai susikeitė vietomis. (žr. 2.1.3.4 pav.). Aukštojo mokslo kvalifikacijų pirmasis penketukas išlieka toks pat. Tik Lenkijoje įgytų pripažintų aukštojo mokslo kvalifikacijų sumažėjo, likusiose keturiose – padidėjo.

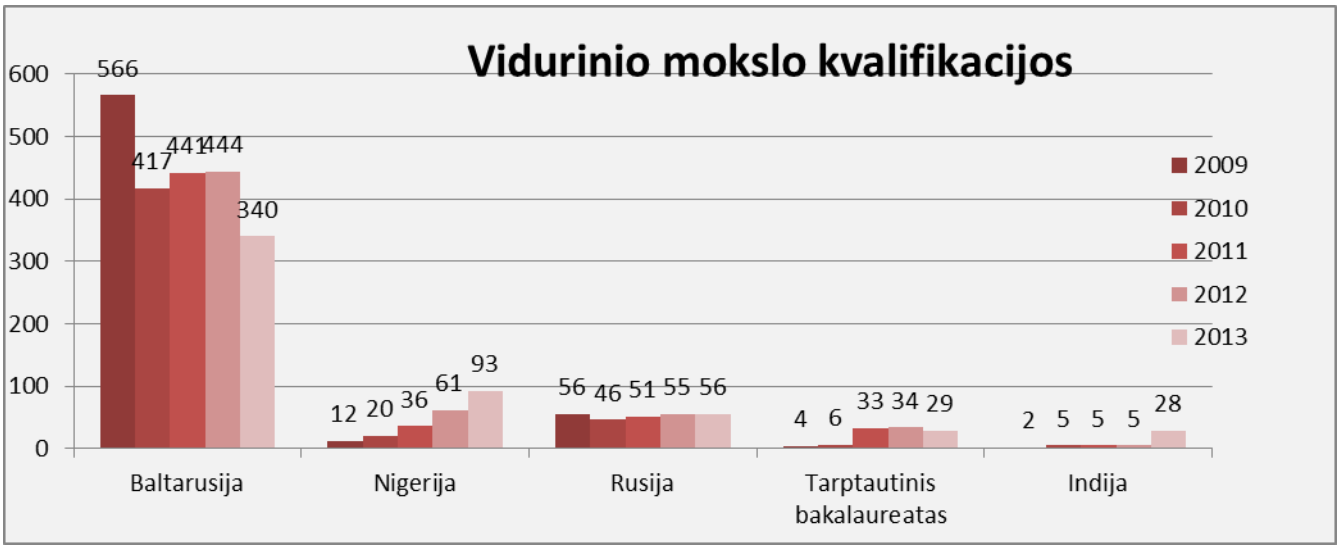

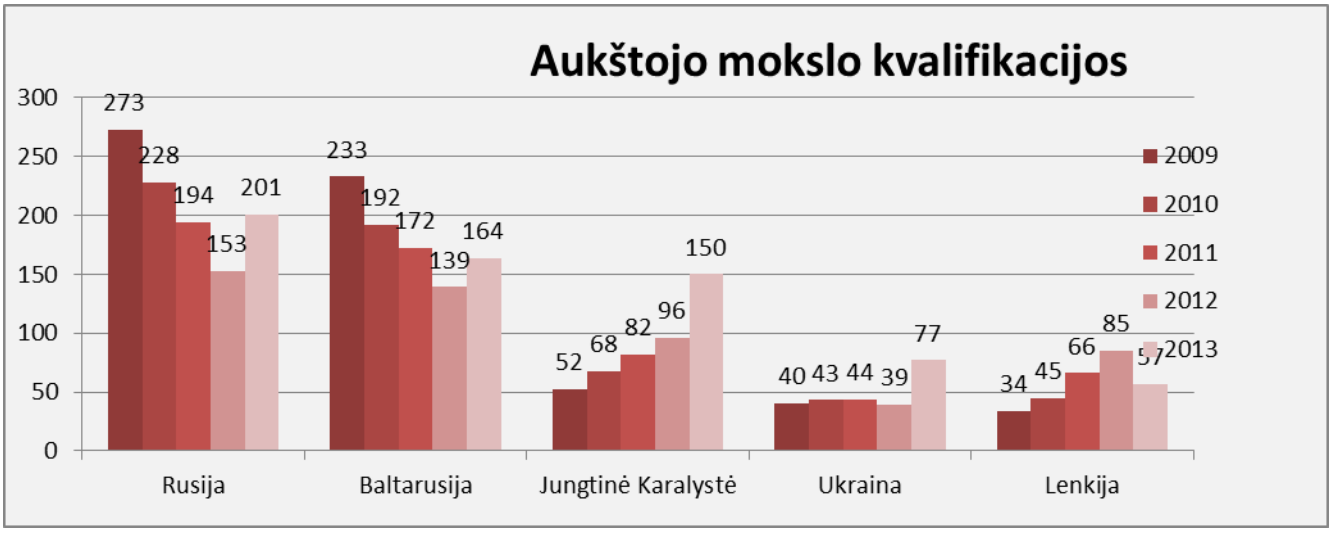

2.1.3.4 pav. 2009-2013 metais įvertintų ar pripažintų kvalifikacijų, teikiančių teisę į aukštąjį mokslą (vidurinio mokslo kvalifikacijos) ir aukštojo mokslo kvalifikacijų kiekybinis pasiskirstymas pagal pirmojo penketuko šalis.

Sprendimai dėl įvertinimo ar pripažinimo 2009-2013 metais priimti dėl kvalifikacijų, kurių kilmės šalys – daugiau nei 90 pasaulio šalių (teritorijų) (trisdešimčia daugiau nei pernai). 75,66 proc. visų kvalifikacijų sudaro Europos regiono šalių kvalifikacijos, kurių 33,73 proc. įgytos ES, EEE šalyse ir Šveicarijos konfederacijoje, o 41,93 proc. įgytos kitose Europos šalyse.

Didžiausią kvalifikacijų iš ES, EEE ir ŠK skaičiaus dalį sudaro Jungtinės Karalystės švietimo sistemai priklausančios kvalifikacijos (36,81 proc.). Po to seka Jungtinės Karalystės (17,07 proc.), Latvijos (17,07 proc.), Vokietijos (6,82 proc.) švietimo sistemoms priklausančios kvalifikacijos.

Didžiausią (net 85,89 proc.) kvalifikacijų iš kitų Europos šalių procentinę dalį sudaro Rusijos ir Baltarusijos švietimo sistemoms priskiriamos kvalifikacijos. Jos taip pat sudaro didžiausią (net 56,92 proc.) įvertintų ir Europos regionui priskiriamų kvalifikacijų procentinę dalį.

Dvigubai daugiau nei 2012 metais, 24,32 proc. kvalifikacijų sudaro kitų pasaulio regionų švietimo įstaigų suteiktos kvalifikacijos: Azijos (10,13 proc.), Amerikos (4,92 proc.), Afrikos (7,47 proc.), Australijos-Okeanijos (0,06 proc.). Tik Amerikos bei Australijos-Okeanijos regionuose įgytų kvalifikacijų skaičius išliko panašus, o Azijos ir Afrikos regionuose įgytų kvalifikacijų skaičius atitinkamai padvigubėjo bei patrigubėjo.

Tarptautinės kvalifikacijos sudaro 1,75 proc. visų kvalifikacijų. Į sąrašą šalių, iš kurių 2009-2013 metais įvertinta daugiau nei po 100 kvalifikacijų, kaip ir anksčiau patenka visos Lietuvos kaimynės (Baltarusija, Latvija, Lenkija, Rusija), po to seka JK, JAV, Ukraina, sąrašą papildo Nigerija bei Vokietija (žr. 2.1.3.5 pav.).

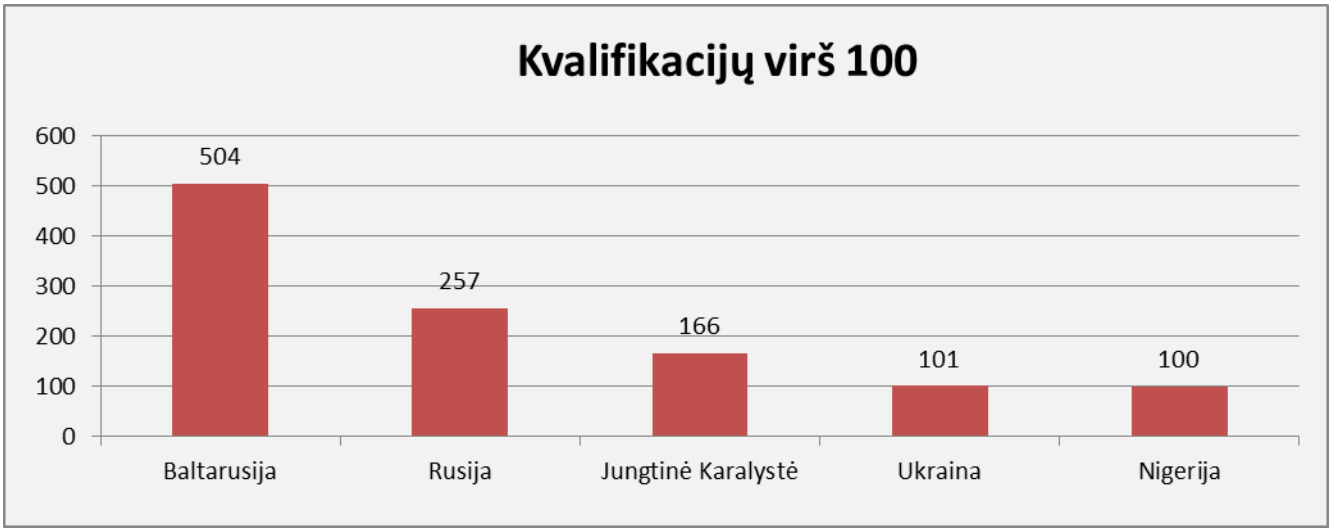

2.1.3.5 pav. Šalys, iš kurių 2009-2013 metais įvertinta ar pripažinta daugiau nei po 100 kvalifikacijų.

Informacija apie įvertintų ar pripažintų kvalifikacijų, teikiančių teisę į aukštąjį mokslą ir aukštojo mokslo kvalifikacijų kilmės šalis per pastaruosius penkerius metus pateikiama 5 ir 6 prieduose.

Lietuvos Respublikos piliečių įgytų kvalifikacijų pasiskirstymas pagal kvalifikacijos kilmės šalį

Jungtinė Karalystė, Rusija Lenkija, JAV ir Baltarusija – pirmąjį penketuką sudarančios šalys, kurių švietimo sistemoms priklauso Lietuvos Respublikos piliečių įgytos, su aukštuoju mokslu susijusios užsienio kvalifikacijos, dėl kurių įvertinimo ar akademinio pripažinimo kreiptasi į Centrą (žr. 2.1.4.4 ir 2.1.4.5 pav.).

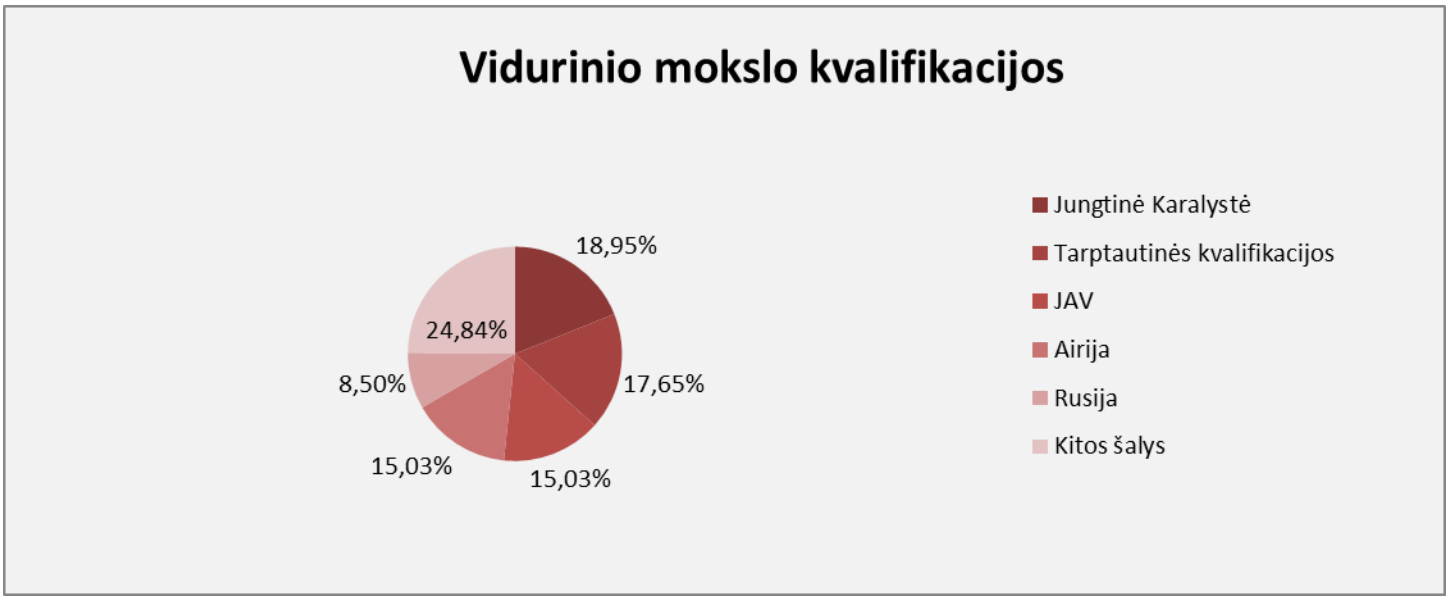

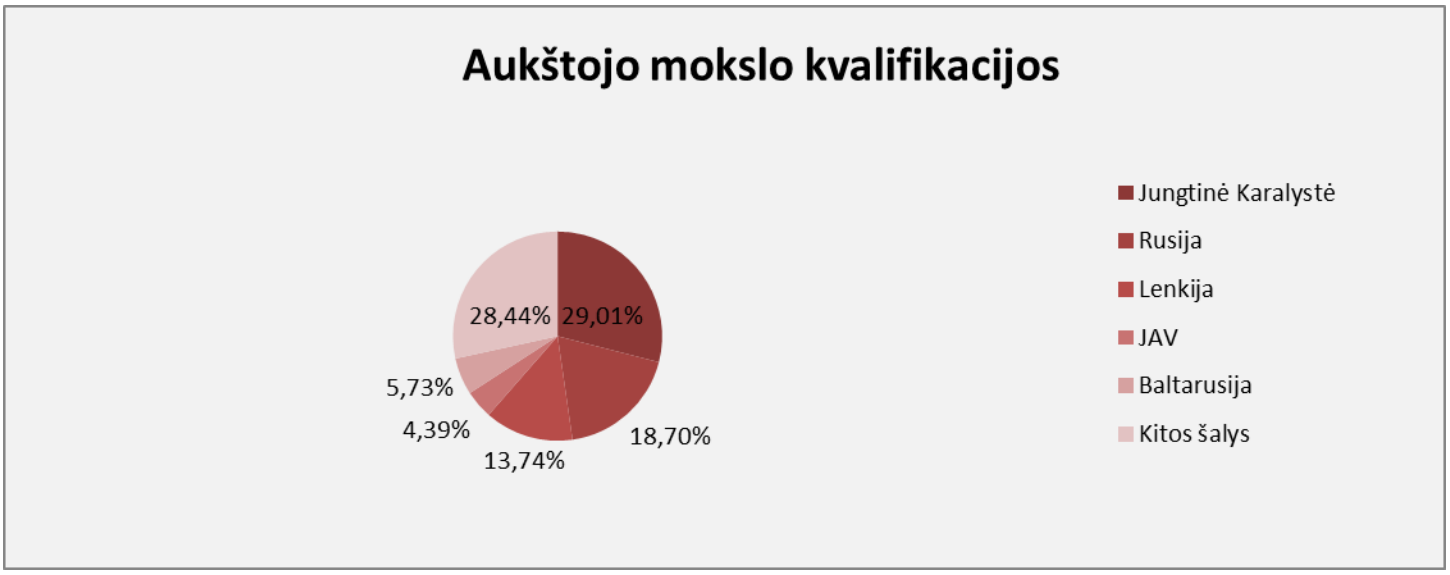

2.1.4.4 pav. Lietuvos Respublikos piliečių įvertintų ar pripažintų kvalifikacijų, teikiančių teisę į aukštąjį mokslą (vidurinio mokslo kvalifikacijos) ir aukštojo mokslo kvalifikacijų kiekybinis pasiskirstymas, dėl kurių įvertinimo ar akademinio pripažinimo kreiptasi į Centrą 2013 metais, pasiskirstymas pagal kvalifikacijų kilmės šalis

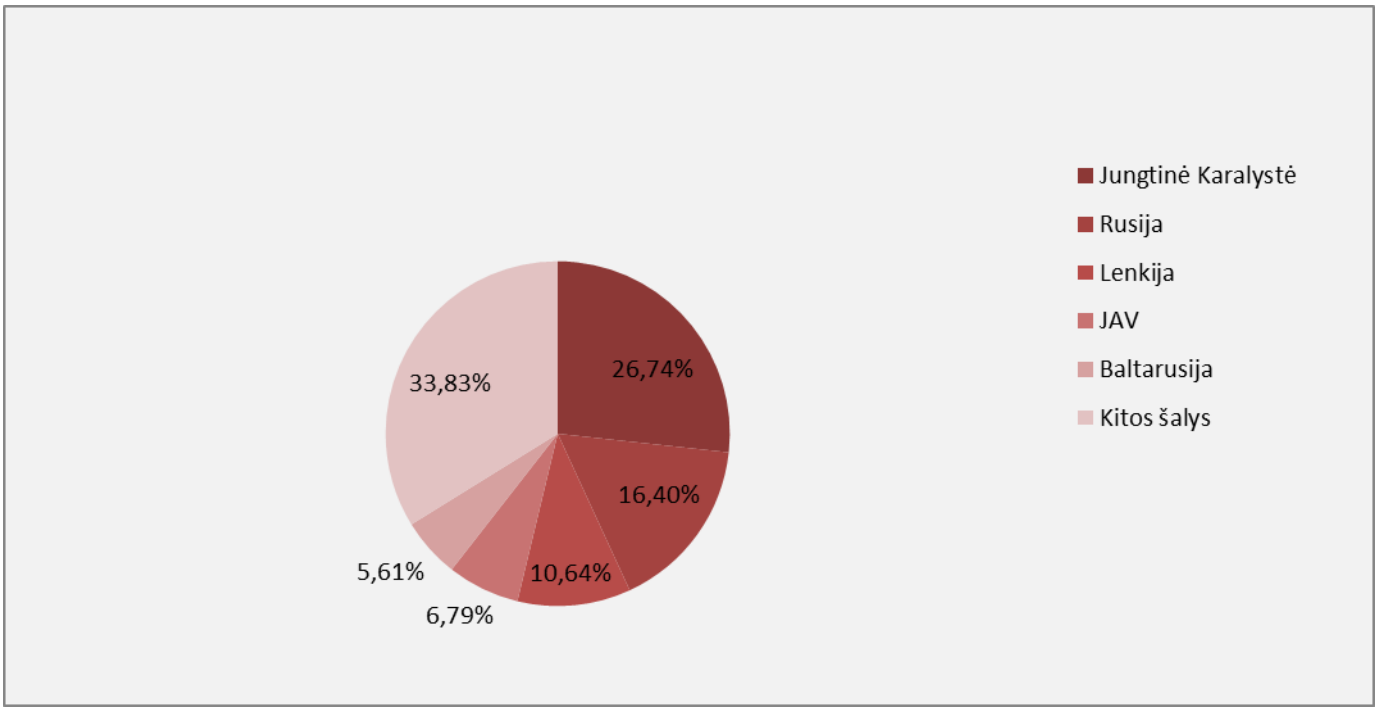

2.1.4.5 pav. Lietuvos Respublikos piliečių įgytų su aukštuoju mokslu susijusių užsienio kvalifikacijų, dėl kurių įvertinimo ar akademinio pripažinimo kreiptasi į Centrą 2013 metais, pasiskirstymas pagal kvalifikacijų kilmės šalis

Detalesnė informacija apie šalis, kuriose Lietuvos Respublikos piliečiai įgijo užsienio kvalifikacijas, susijusias su aukštuoju mokslu, pateikiama 11 priede bei 12 priede.

2.1.4. Kvalifikacijų turėtojų pilietybė

Bendra statistika

Kalbant bendrai apie 2013 metais Centrui pripažinti pateiktų užsienio kvalifikacijų turėtojų pilietybę, pirmąjį penketuką sudaro šių valstybių piliečiai: Lietuvos (28 proc.), Baltarusijos (20 proc.), Indijos (8 proc.), Rusijos (7,5 proc.), Nigerijos (7 proc.). (žr. 2.1.4.1 pav.).

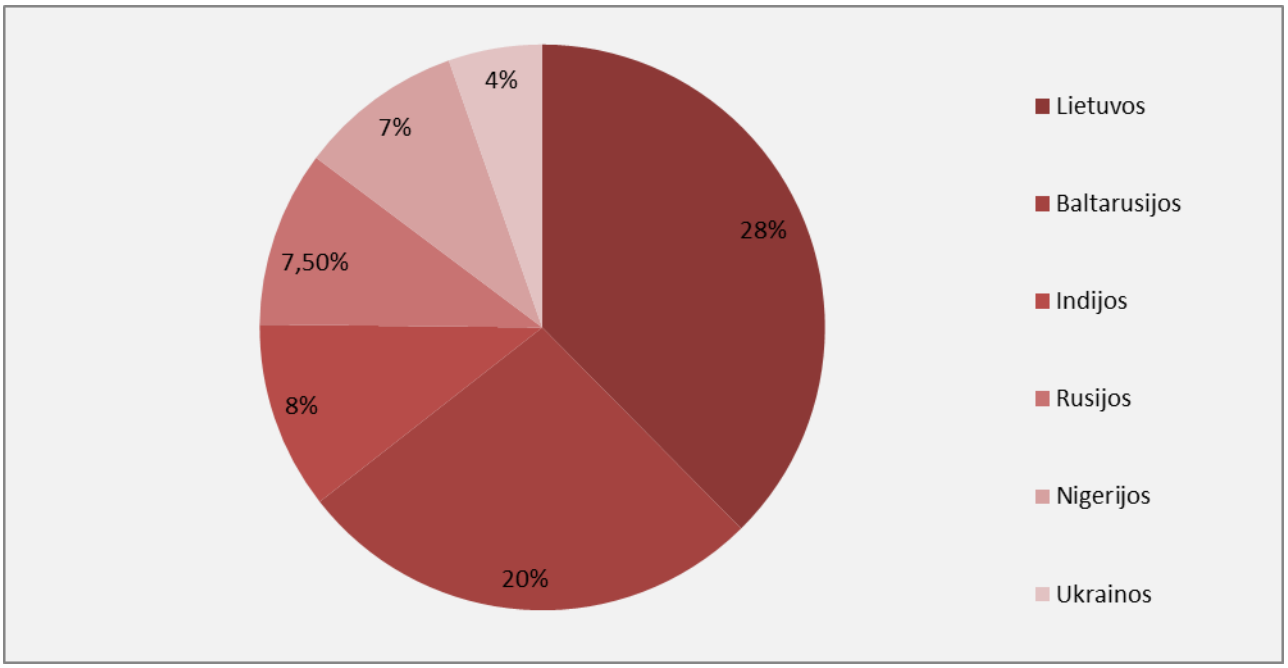

2.1.4.1 pav. Su aukštuoju mokslu susijusių užsienio kvalifikacijų, dėl kurių įvertinimo ar akademinio pripažinimo kreiptasi į Centrą 2013 metais, turėtojų pilietybė

Iš Europos Sąjungos šalių (be Lietuvos) daugiausiai į Centrą kreipėsi Latvijos ir Lenkijos piliečiai. ES šalių (be Lietuvos) piliečiai sudaro apie 3 proc. visų besikreipusių. Detalesnė informacija apie užsienio kvalifikacijų, susijusių su aukštuoju mokslu, turėtojų pilietybę pateikiama 13 priede.
Kalbant apie kvalifikacijų, teikiančių teisę į aukštąjį mokslą, turėtojų pilietybę, daugumą (28proc.) besikreipusių sudarė Baltarusijos piliečiai (dauguma jų studijuojantys EHU). Į penketuką pagal pilietybę taip pat įeina Lietuvos, Nigerijos, bei Rusijos piliečiai. Taip pat pastebima, kad daugėja trečiųjų šalių piliečių skaičius iš Indijos, Kamerūno ir Nepalo.

Tuo tarpu didžioji dalis pareiškėjų, siekusių aukštojo mokslo kvalifikacijos pripažinimo, yra Lietuvos piliečiai. Jie sudaro 42 proc. (526 iš 1238) visų besikreipusių į Centrą. Į penketuką pagal pilietybę taip pat įeina Baltarusijos, Rusijos, Indijos ir Ukrainos piliečiai.

Skirtingos tendencijos, susijusios su aukštojo mokslo kvalifikacijų bei kvalifikacijų, teikiančių teisę į aukštąjį mokslą, turėtojų pilietybe, parodytos 2.1.4.2 pav.

2.1.4.2 pav. Užsienio kvalifikacijų, teikiančių teisę į aukštąjį mokslą (vidurinio mokslo kvalifikacijos) ir aukštojo mokslo kvalifikacijų turėtojų, kurie 2013 metais kreipėsi dėl tų kvalifikacijų įvertinimo ar akademinio pripažinimo, pasiskirstymas pagal pilietybę

2.1.5. Kvalifikacijų įvertinimo/pripažinimo tendencijos per paskutiniuosius penkerius metus

Paskutiniųjų penkerių metų pripažinimo tendencijos

2009-2013 metais Centras įvertino (pripažino) 7824 kvalifikacijas; iš jų 97 proc. kvalifikacijų įvertintos ar pripažintos lygiavertėmis, 2 proc. įvertintos su sąlyga, pripažintos tik kartu su papildomais reikalavimais, ar suteikiant tik tam tikras teises, 1 proc. – įvertintos kaip nelygiavertės ar nepripažintos Lietuvoje. Bendri kvalifikacijų vertinimo ar pripažinimo 2009-2013 metais rezultatai (skaičiais) parodyti 2.1.5.1 pav.

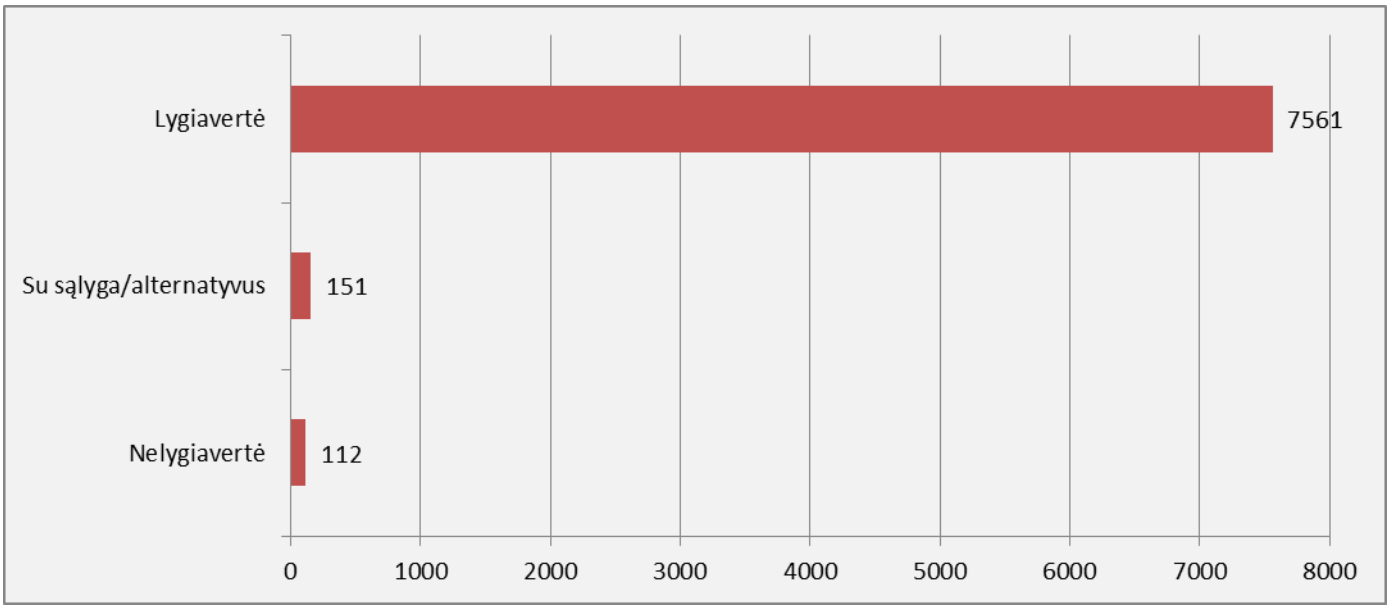

2.1.5.1. pav. Kvalifikacijų įvertinimo ar pripažinimo 2009-2013 metais rezultatai (skaičiais)

2.2. Pažymių pervedimas ir dalykų atitikmenų nustatymas

Centras pažymių pervedimą bei dalykų atitikmenų nustatymą atlieka, kai užsienio institucijoje įgyta vidurinio mokslo kvalifikacija ar kita kvalifikacija teikianti teisę į aukštąjį mokslą Centre įvertinama kaip lygiavertė Lietuvoje teikiamai vidurinio mokslo kvalifikacijai bei ketinama stoti į pirmosios pakopos ir vientisąsias studijas bendrojo priėmimo metu (daugiau apie bendrąjį priėmimą www.lamabpo.lt/). Visais kitais atvejais pažymių pervedimą atlieka mokykla, kurioje norima mokytis ar studijuoti.

2013 metais Centre gauta 111 prašymų dėl atitikmenų nustatymo ir pažymių pervedimo. Parengtos 98 pažymos. Dviem iš pareiškėjų buvo nutraukta pripažinimo procedūra, nes jų įgyta kvalifikacija nebuvo Centro vertinimo objektas. 4 pareiškėjai nepateikė pripažinimui visų reikalingų dokumentų. Du pareiškėjai įgiję tarptautinio bakalaureato kvalifikacijas. 5 pareiškėjų kvalifikacijos pripažintos su papildomais reikalavimais.

Daugiausia šiais metais besikreipusių išsilavinimą įgijo Lenkijoje (22 proc.), JAV (12 proc.), Baltarusijoje (10 proc.), Rusijoje (10 proc.) ir Latvijoje (7 proc.). Tendencijos per paskutiniuosius penkerius metus lieka tos pačios: pagrindinį besikreipiančiųjų srautą sudaro pareiškėjai, įgiję išsilavinimą Lenkijoje, Rusijoje, Baltarusijoje ir JAV (žr. 2.2.1 pav.). Pirmą kartą dėl atitikmenų nustatymo bei pažymių pervedimo kreipėsi du asmenys, įgiję išsilavinimą Čekijoje bei vienas asmuo – Irake. Iš viso 2013 metais atitkmenys nustatyti ir pažymiai pervesti kvalifikacijoms, įgytoms 19-oje šalių.

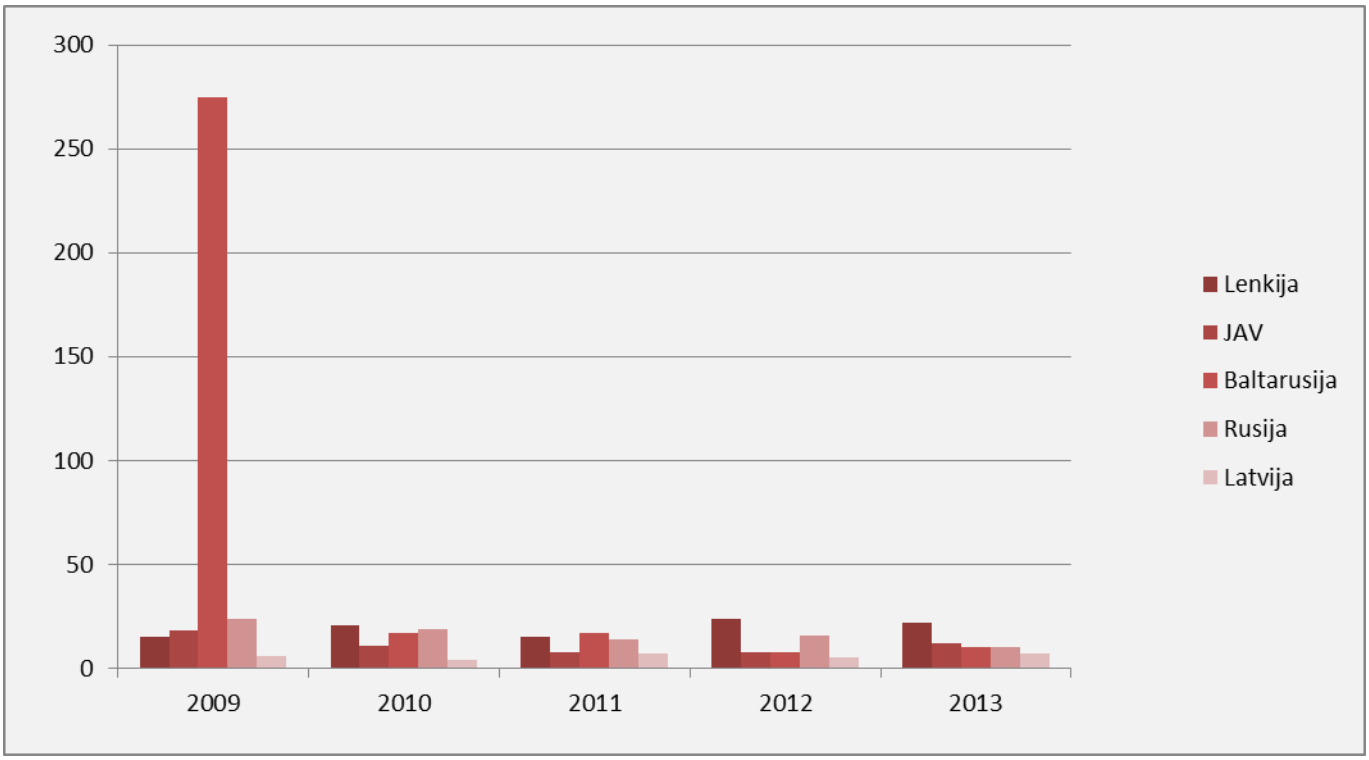

2.2.1. pav. Užsienio kvalifikacijų, teikiančių teisę į aukštąjį mokslą, turėtojų, kurie 2009-2013 metais kreipėsi dėl atitikmenų nustatymo bei pažymių pervedimo, šalių pirmasis penketukas.

Daugiau informacijos apie užsienio kvalifikacijų, teikiančių teisę į aukštąjį mokslą, turėtojų, kurie 2009-2013 metais kreipėsi dėl atitikmenų nustatymo bei pažymių pervedimo, kvalifikacijų kilmės šalis rasite 14 priede.

2012 metais buvo pradėtas taikyti naujas pažymių pervedimo metodas – pažymių pervedimas remiantis statistiniu pažymių pasiskirstymu kilmės šalyje. Šis metodas yra objektyvesnis ir tikslesnis, palankesnis gabesniems pareiškėjams, taikomas toms šalims, kurios teikia pakankamai informacijos apie pažymių pasiskirstymą, pavyzdžiui Lenkija, Rusija, Estija. 2013 m. pasikeitus Lietuvos valstybinių egzaminų vertinimo sistemai, buvo grįžta prie atitinkamų formulių naudojimo.

2.3. Konsultavimas, metodinių ir kitų įrankių kūrimas bei mokymai

2.3.1. Informacijos, konsultacijų bei rekomendacijų teikimas

2012 m. iš viso gauta 5000 paklausimų, pateiktų el. paštu ir raštu bei telefonu. Paklausimuose prašoma suteikti informaciją ir (ar) konsultacijas bei rekomendacijas, susijusias su užsienio šalių ir Lietuvos švietimo sistemomis, švietimo įstaigų ir jų vykdomų programų statusu, kvalifikacijų pripažinimu, kvalifikacijų teikiamomis galimybėmis studijuoti ir (ar) dirbti bei kt.

Didžiąją paklausimų dalį sudaro fizinių asmenų paklausimai (3600), likusius (1400) pateikė juridiniai asmenys. Gauti fizinių asmenų paklausimai pagrinde išreiškia studijoms ir (ar) įsidarbinimui reikalingos informacijos, susijusios su jau įgytomis ar ketinamomis įgyti kvalifikacijomis, poreikį.
Iš juridinių asmenų dėl informacijos, konsultacijų ir rekomendacijų itin dažnai į Centrą kreipiasi Lietuvos aukštosios mokyklos. Iš jų gautų paklausimų matyti, kad aukštosioms mokykloms ypač reikalingos konsultacijos ir rekomendacijos, renkantis užsienio partnerius bendram studijų vykdymui, atrenkant užsienyje išsilavinimą įgijusius pretendentus į studijas, vykdant priėmimą į studijas, ruošiantis gauti teisę vykdyti užsienio kvalifikacijų, susijusių su aukštuoju mokslu, vertinimą bei sprendžiant kitus su tarptautiškumu susijusius klausimus.

Kita didelė Centro interesantų grupė – darbdaviai ir įstaigos, kurioms reikalinga informacija ir (ar) konsultacijos apie asmenų išsilavinimą, sprendžiant mokesčių (pvz., Lietuvos mokesčių inspekcija), draudimo (pvz., Lietuvos ligonių kasa), įdarbinimo (pvz., Lietuvos darbo birža), tinkamumo valstybės tarnybai (pvz., Lietuvos valstybės tarnybos departamentas prie Vidaus reikalų ministerijos) ar reglamentuojamai profesinei veiklai (pvz., Sveikatos apsaugos ministerija) bei kitus klausimus.

Dažniausiai besikreipiančios į Centrą užsienio institucijos – užsienio šalių ENIC/NARIC centrai, kitos Lietuvoje įgytų kvalifikacijų vertinimą ir pripažinimą vykdančios ar informaciją apie tai renkančios bei teikiančios užsienio institucijos.

Gauti paklausimai leidžia nustatyti aktualiausius klausimus platesnei interesantų grupei ir parengti atitinkamas rekomendacijas ar informaciją. Pvz., 2013 m. Centras parengė ir internetinėje svetainėje paskelbė bendras rekomendacijas studijų priskyrimo tam tikrai studijų sričiai ir (ar) krypčiai klausimu, dominusiu daugumą darbdavių ir įsidarbinančiųjų. Taip pat atsižvelgus į užsienio

institucijų teikiamus klausimus dėl Lietuvoje įgytų aukštojo mokslo kvalifikacijų, buvo atnaujinta Centro svetainėje teikiamas Lietuvos aukštojo mokslo sistemos aprašymas.

Remiantis interesantų užduodamais klausimais parengta padalomoji medžiaga (lankstinukai) besirenkantiems studijas užsienyje ir Lietuvoje, atkreipiant dėmesį į aktualius klausimus renkantis studijas, taip pat naudingus informacijos šaltinius dėl kvalifikacijų ir dalinių studijų pripažinimo, studijų kokybės, ketinamų įgyti kvalifikacijų Lietuvoje ir užsienyje. Padalomoji medžiaga naudota ją dalinant pareiškėjams tiesiogiai Centre bei 2013 metais vykusioje parodoje „Studijos. Mokslas. Karjera".

15 priede esančioje lentelėje nurodomos pagrindinės interesantų grupės bei labiausiai jas dominančios temos.

2.3.2. Metodinių ir kitų įrankių kvalifikacijų pripažinimui, pažymių pervedimui lengvinti kūrimas

2013 metais:

- išleistas užsienio kvalifikacijų vertintojams ir kitiems tuo klausimu besidomintiems asmenims leidinys „Užsienio kvalifikacijų pripažinimas. Papildomi dokumentai"; leidinys apima dokumentus, kurie apibrėžia specifinius užsienio kvalifikacijų pripažinimo klausimus (pvz., jungtinių laipsnių pripažinimas), ENIC ir NARIC centrų veiklą ir paslaugas, abipusį Lietuvos ir užsienio kvalifikacijų, susijusių su aukštuoju mokslu, pripažinimą;
- toliau rengti užsienio šalių švietimo sistemų aprašų projektai. Šie aprašai skirti palengvinti užsienio kvalifikacijų ir dalinių studijų pripažinimą aukštosiose mokyklose, kokybiškiau Centrui teikti konsultacijas ir rekomendacijas aukštosioms mokykloms, darbdaviams ir kitoms institucijoms, besikreipiančioms dėl informacijos apie užsienio kvalifikacijas.
- tęsti darbai elektroninės pripažinimo erdvės, pagerinsiančios informacijos, rekomendacijų ir konsultacijų teikimą bei gerosios užsienio kvalifikacijų pripažinimo praktikos mainus tarp Centro ir aukštųjų mokyklų bei leisiančios dalį Centro paslaugų perkelti į el. erdvę, sukūrimui;
- atlikta pasiekimų vertinimo sistemų bei pažymių pervedimo praktikos analizė ir parengtos bendros rekomendacijos aukštosioms mokykloms dėl pažymių pervedimo ir dalykų atitikmenų nustatymo; parengtos rekomendacijos aukštosioms mokykloms dėl individualių šalių pažymių pervedimo;
- aktyviai dalyvauta rengiant Lietuvos ir Kinijos Liaudies Respublikos sutartį dėl abipusio kvalifikacijų pripažinimo bei atnaujinant Lietuvos ir Lenkijos sutartį dėl abipusio kvalifikacijų pripažinimo.

Sukurti metodiniai ir kiti darbo įrankiai įprastai skelbiami Centro internetinėje svetainėje: www.skvc.lt/ .

2.3.3. Aukštųjų mokyklų mokymai

2013 m. Centras organizavo užsienio kvalifikacijų, susijusių su aukštuoju mokslu, vertintojų mokymus aukštosioms mokykloms. Mokymų tikslas – suteikti teorines ir praktines žinias aukštųjų mokyklų darbuotojams specifiniais užsienio kvalifikacijų vertinimo ir pripažinimo klausimais. Mokymus vedė SKVC darbuotojai, taip pat kviestiniai užsienio ekspertai iš Jungtinės Karalystės (*UK NARIC*), Estijos (Eesti ENIC/NARIC), Švedijos (*Swedish Council for Higher Education*), JAV (*Educational Credential Evaluators, Inc*), Danijos (*Danish Agency for Higher Education*). Mokymų ciklą sudarė 5 mokymai, skirti posovietinių šalių švietimo sistemų, švietimo sistemų modelių ir anglosaksiško modelio, Artimųjų Rytų ir Azijos bei Afrikos šalių švietimo sistemų pristatymui. Mokymų metu aukštųjų mokyklų atstovams taip pat pristatytas aukštųjų mokyklų ir SKVC bendradarbiavimo modelis užsienio kvalifikacijų vertinimo srityje, įskaitant tokio vertinimo žingsnių detalesnį pristatymą.

Mokymų metu įgytos žinios bei gebėjimai padės aukštosioms mokykloms pasirengti vykdyti užsienio kvalifikacijų vertinimą bei tobulinti su priėmimu į studijas susijusias procedūras.

2.4. Bendros kvalifikacijų pripažinimo erdvės Europoje kūrimas

1999 metais įsigaliojusi Lisabonos pripažinimo konvencija padėjo pamatus bendrai kvalifikacijų vertinimo ir pripažinimo sistemai Europoje. Šiai sistemai harmonizuoti ir vystyti keletą pastarųjų metų vykdomi tarptautiniai projektai, kuriuose 2013 m. projekto partnerio teisėmis Centras ir toliau aktyviai dalyvavo:

- Prancūzijos NARIC inicijuotame projekte „Kvalifikacijų sąrangos, kaip aukštųjų mokyklų ir kitų suinteresuotų šalių taikomo įrankio mobilumui užtikrinti, vartojimas ar galimas vartojimas" (*The use or potential use of qualifications frameworks as a tool of mobility by HEIS and other stakeholders*), kurio tikslas – prisidėti prie kvalifikacijų sąrangos, kaip kvalifikacijų pripažinimo įrankio, naudojimo stiprinimo;

- Nyderlandų NARIC inicijuotuose projektuose:

1. „Pripažinimo erdvė Europoje 2" (*EAR2 – European Area of Recognition 2*); projekto tikslas –užsienio kvalifikacijų pripažinimo praktinio vadovo tobulinimas ir sklaida;
2. „Pripažinimo erdvė Europoje. Vadovas aukštosioms mokykloms" (*EAR-HEI: European Area of Recognition. A manual for the higher education institutions*); projekto tikslas – parengti užsienio kvalifikacijų pripažinimo praktinį vadovą aukštosioms mokykloms ;
3. „NARIC centrų vaidmens nustatymas ir įvertinimas" (*EARN: Evaluation and Assessment of the Role of NARICs*); projekto tikslas – NARIC veiklų tobulinimas.

Svarbų vaidmenį harmonizuojat bendrą užsienio kvalifikacijų pripažinimo sistemą Europoje vaidina ir metiniai ENIC/NARIC tinklų narių susitikimai, kuriuose taip pat aktyviai dalyvauja Centras. Tokiuose susitikimuose aptariami aktualūs kvalifikacijų vertinimo ir pripažinimo klausimai Europoje ir už jos ribų, kylančios su kvalifikacijų pripažinimu susijusios problemos ir jų sprendimo būdai, dalinamasi užsienio kvalifikacijų vertinimo gerąja praktika, aptariamos idėjos bendriems projektams, numatomos pripažinimo erdvės tolesnio vystymo kryptys ir kt.

Prie bendros pripažinimo sistemos vystymo Europoje, kaip vienas iš regioninio bendradarbiavimo pavyzdžių, prisideda ir metiniai Estijos, Latvijos ir Lietuvos ENIC/NARIC centrų susitikimai (2013 m. organizuotas 10-asis Rygoje). Susitikimuose gauta informacija naudojama vertinant kvalifikacijas, rengiant metodikas ir darbo įrankius, teikiant informaciją, rekomendacijas bei konsultacijas ir kt.

3. AUKŠTŲJŲ MOKYKLŲ VEIKLOS KOKYBĖS SKATINIMAS

3.1. Vykdomų studijų programų vertinimas

3.2. Ketinamų vykdyti (naujų) studijų programų vertinimas

3.3. Institucinis aukštųjų mokyklų veiklos vertinimas

3.4. Paraiškų leidimui vykdyti studijas ir su studijomis susijusią veiklą

3.5. Patariančiosios institucijos

3. AUKŠTŲJŲ MOKYKLŲ VEIKLOS KOKYBĖS SKATINIMAS

Studijų kokybės vertinimo centras, įgyvendindamas vieną iš uždavinių „skatinti aukštųjų mokyklų veiklos kokybę per išorinį vertinimą bei institucijų ir studijų programų akreditavimą“, vykdo ketinamų vykdyti studijų programų, vykdomų studijų programų ir aukštųjų mokyklų veiklos kokybės vertinimą ir akreditavimą.

3.1. Vykdomų studijų programų vertinimas

Vykdomų studijų programų vertinimas atliekamas vadovaujantis Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro patvirtintu Studijų programų vertinimo ir akreditavimo tvarkos aprašu. Programos vertinimą gali atlikti SKVC arba kita į Europos aukštojo mokslo kokybės užtikrinimo agentūrų registrą įtraukta agentūra. Atlikto vertinimo išvadų pagrindu priimamas sprendimas dėl studijų programos akreditavimo. Įvertintos studijų programos gali būti akredituojamos 6 metų laikotarpiui, kai nenustatoma rimtų trūkumų, arba 3 metų laikotarpiui, kai nustatomi trūkumai, kuriuos aukštoji mokykla turi pašalinti. Reikalavimų neatitinkančios, esminių trūkumų turinčios ir neigiamai įvertintos studijų programos neakredituojamos.

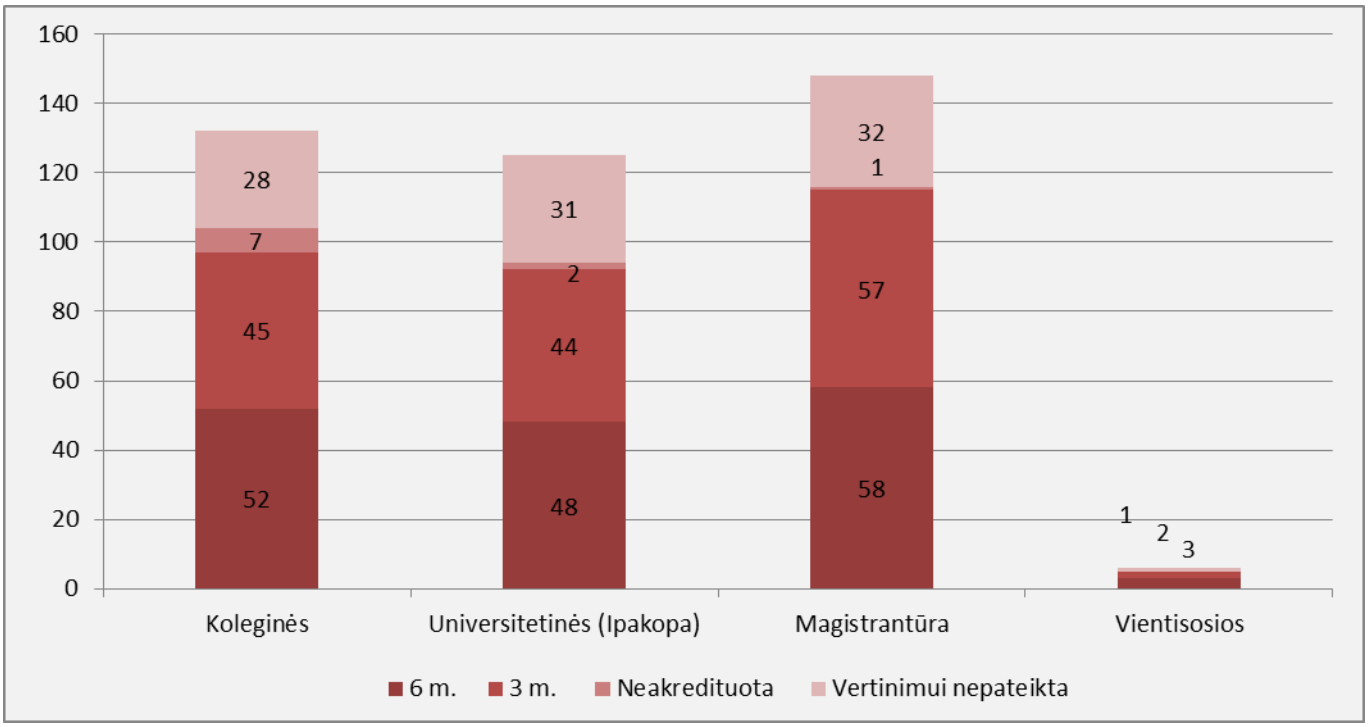

3.1.1 pav. 2013 m. vykdomų studijų programų vertinimo rezultatai (įskaitant ir preliminarius sprendimus), pagal studijų rūšį.

2013 m. buvo organizuojamas dviejų jungtinių studijų programų, kurios vykdomos kartu su kitų šalių aukštosiomis mokyklomis vertinimas. Šį vertinimą buvo bandoma atlikti bendradarbiaujant SKVC ir kitų šalių aukštojo mokslo kokybės vertinimo agentūroms. Toks principas buvo pasirinktas tam, kad būtų įvertinta studijų programų vykdymo kokybė visose ją vykdančiose aukštosiose mokyklose vienos vertinimo procedūros metu. Siekta, kad tokio vertinimo rezultatas – bendras studijų programos akreditavimas – būtų pripažįstamas visose šalyse, kuriose studijų programa yra vykdoma. Bandymus atliktą bendrą vertinimo procedūrą ir priimti bendrą akreditavimo sprendimą inicijuotas SKVC, tačiau kitos vertinimo agentūros nebuvo pakankamai aktyvios.

2013 m. Studijų kokybės vertinimui buvo pateikti prašymai akredituoti 13 studijų programų, kurių vertinimą atliko Vokietijoje veikianti Sveikatos ir socialinių mokslų studijų programų akreditavimo agentūra (AHPGS). Visas 13 stdijų programų akreditavimui pateikė viena aukštoji mokykla – Mykolo Romerio universitetas. Šis universitetas iš viso 2011-2013 m. akreditavimui pateikė 35 studijų programas, kurių vertinimą atliko ta pati, jau minėta Vokietijos agentūra.

Nagrinėjant 2013 m. vertinimo rezultatus ir juos lyginant su ankstesnių metų vertinimo rezultatais matomos labai panašios tendencijos – 6 ir 3 metams akredituojamų bei neakredituojamų programų santykis išlieka labai panašus.

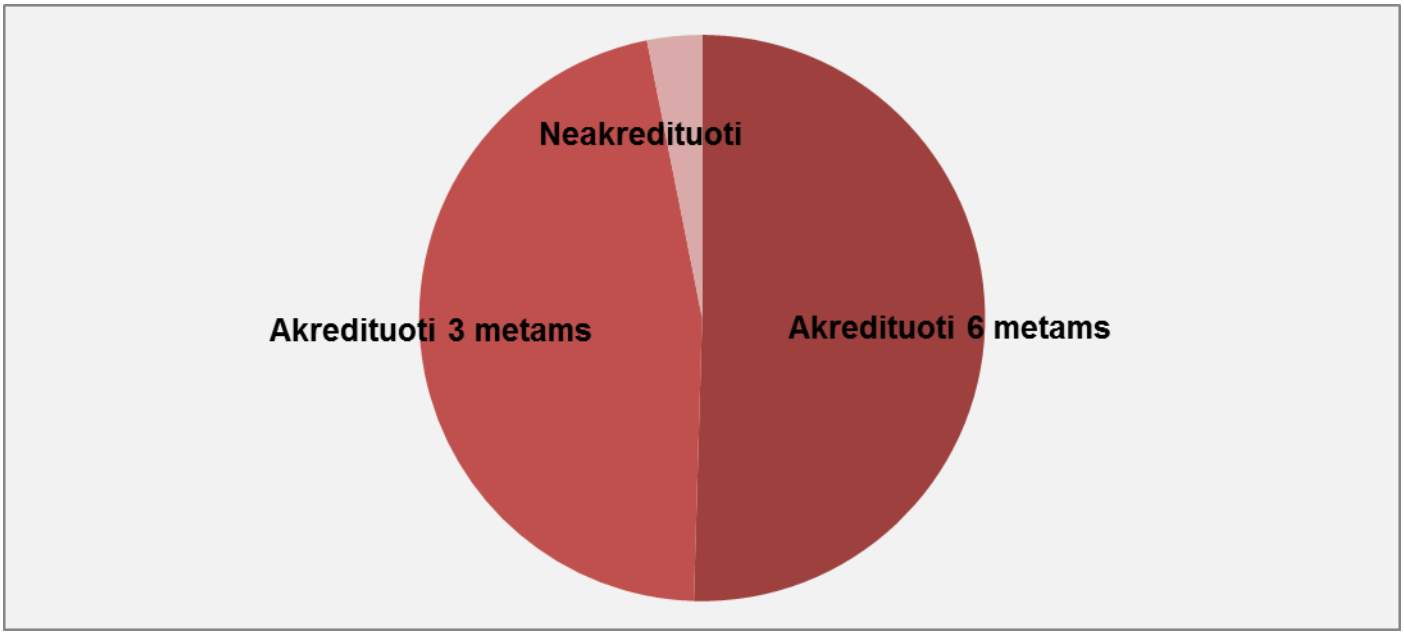

3.1.2 pav. 2013 m. vykdomų studijų programų vertinimo rezultatai (įskaitant ir preliminarius sprendimus).

Verta paminėti tai, kad 2013 m. buvo pastebimas nemažas vertinimui ir akreditavimui neteikiamų studijų programų skaičiaus augimas. Per 2013 m. vertinimui nebuvo pateiktos 92 studijų programos. Pagrindinės šio reiškinio priežastys siejamos su tuo, kad į studijų programas nepavyksta pritraukti studentų, jos yra sujungiamos su kitomis vykdomomis studijų programomis arba pakeičiamos naujomis.

Studijų programos įvertinamos pagal Studijų programų vertinimo ir akreditavimo tvarkos apraše nustatytas 6 vertinamąsias sritis ir SKVC direktoriaus patvirtintoje metodikoje nurodytus kriterijus. Studijų programų vertinimą atlieka SKVC sudarytos ekspertų grupės.

2013 m. iš viso įvertinta 319 vykdomų studijų programų 65 studijų kryptyse. Daugiausiai įvertinta socialinių mokslų studijų srities studijų programų – 189 (16 studijų krypčių). Mažiausia programų 2013 metais vertinta menų srities – 19 (3 studijų kryptyse).

Dauguma studijų programų, t. y. 92 proc., buvo vertintos pasitelkiant tarptautines ekspertų grupes. Tarptautinis vertinimas nulemia didesnį vertinimo objektyvumą ir skaidrumą, leidžia palyginti programas tarptautiniu lygiu. Be to, Lietuva yra per maža, kad vertinant konkrečios srities programas būtų galima išvengti interesų konflikto, vertinimui pakvietus vien tik lietuvių ekspertų grupę. Organizuojant tarptautinius vertinimus, kiekvieną grupę turi sudaryti akademikai iš kelių skirtingų šalių. Kiekvienoje grupėje, tiek lietuviškoje, tiek tarptautinėje, turi dalyvauti socialinis partneris ir studentas.

2013 metais išoriniam vykdomų studijų programų vertinimui atlikti buvo pasitelktos 89 ekspertų grupės, iš jų 18 grupių buvo suformuotos iš lietuvių ekspertų, o 71 grupė buvo tarptautinė. Pirmąjį 2013 m. pusmetį studijų programų vertinimą atliko 51 ekspertų grupė, antrąjį pusmetį – 38 ekspertų grupės.

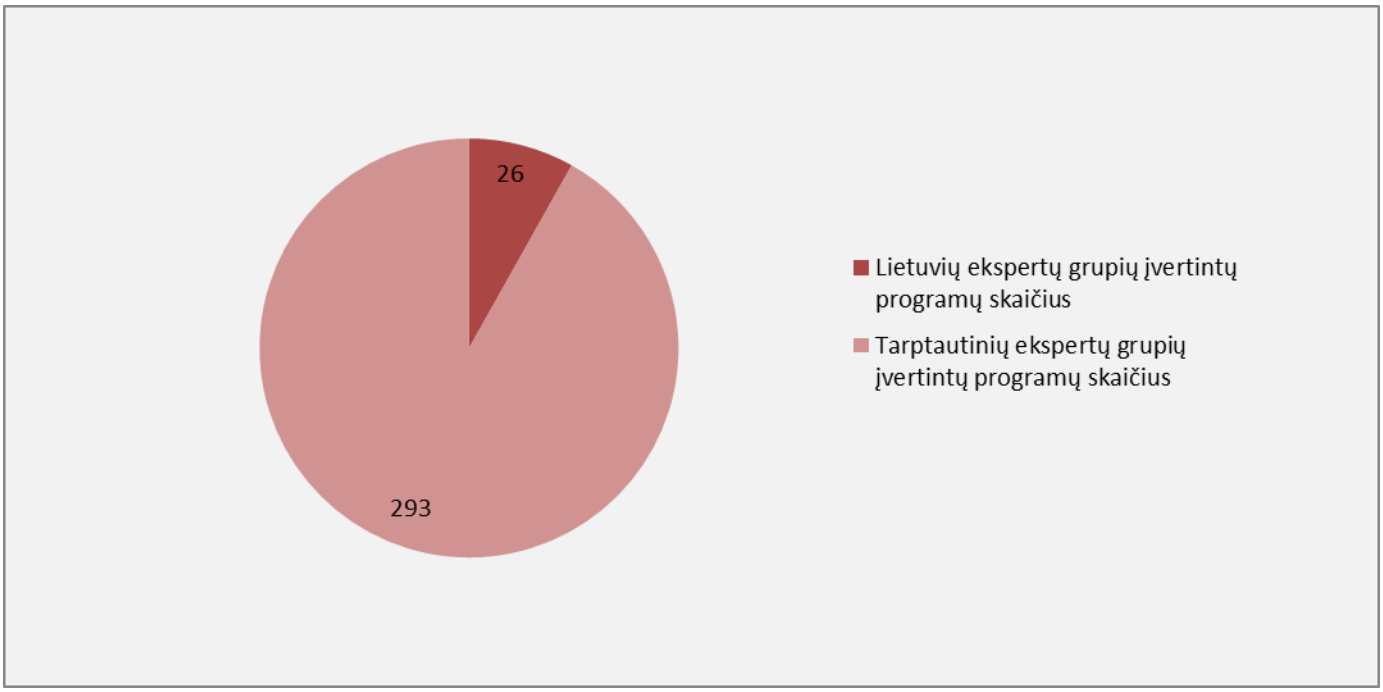

3.1.3 pav. Tarptautinių ir lietuvių ekspertų grupių 2013 metais vertintų vykdomų programų skaičius

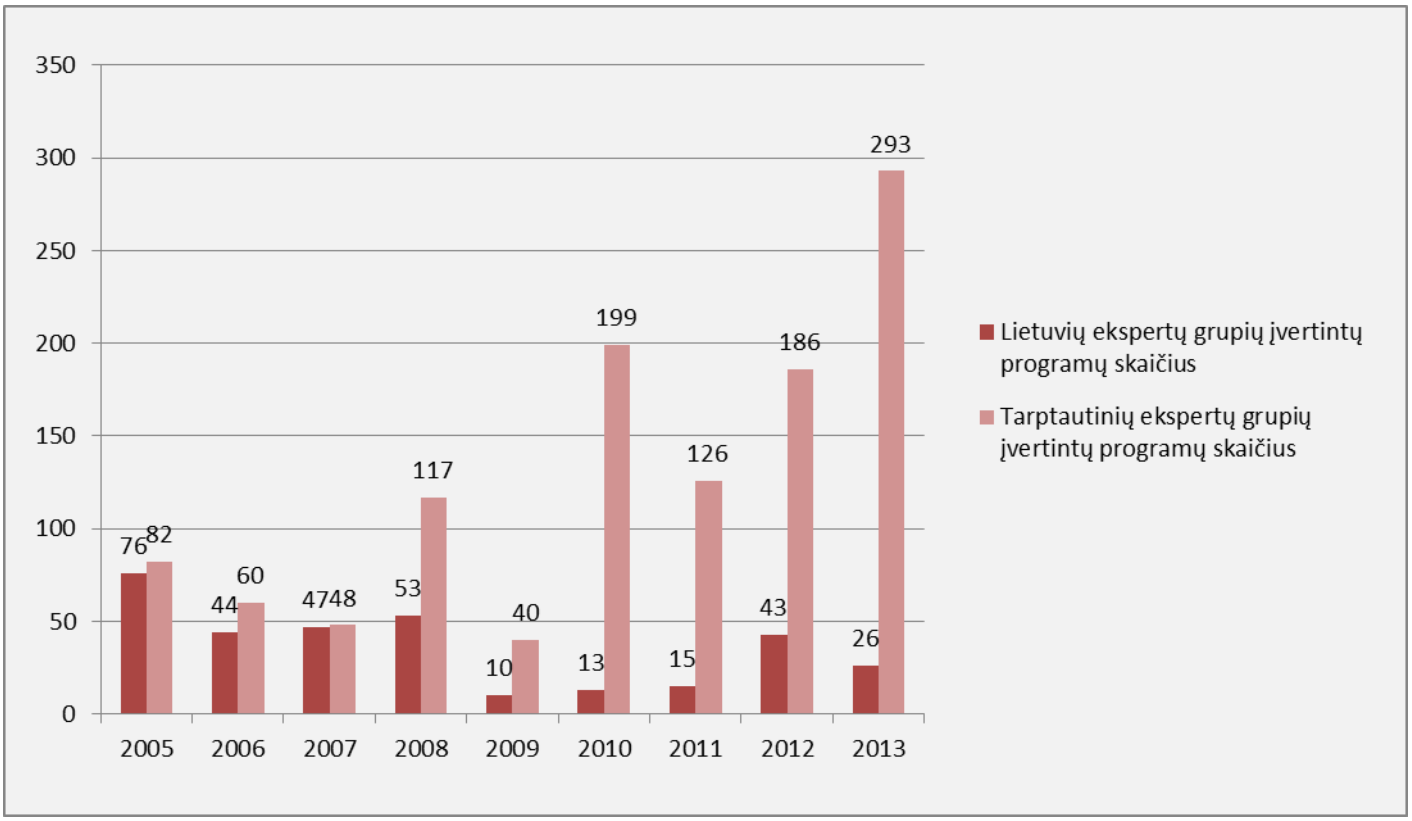

3.1.4 pav. Tarptautinių ir lietuvių ekspertų grupių vertintų vykdomų programų skaičius 2005-2013 metais

2013 m. vertintos studijų programos vykdomos 37 aukštosiose mokyklose. Daugiausia ekspertų grupių lankėsi Vilniaus universitete (21 ekspertų grupė) ir Kauno technikos universitete (20 ekspertų grupių). Taip pat po 16 ekspertų grupių lankėsi Vytauto Didžiojo universitete, 15 ekspertų grupių lankėsi Klaipėdos, Vilniaus Gedimino technikos universitete lankėsi 14 ekspertų grupių, Šiaulių universitete - 12 ekspertų grupių.

Išoriniame vykdomų programų vertinime dalyvavo 363 ekspertai: iš jų 190 lietuvių. Lietuvių ekspertų skaičius lyginant su 2012 m. padidėjo, nes į tarptautinių ekspertų grupių sudėtį vis dažniau įtraukiama daugiau lietuvių. Paprastai į tarptautines ekspertų grupes įtraukiamas vienas studentas ir vienas socialinių partnerių atstovas.

2013 metais bent po vieną studentų atstovą buvo įtraukta į visas vykdomų programų vertinimą atlikusias grupes. Paminėtina, kad atliekant vertinimą ekspertų grupių veikloje dalyvavo 61 studentas. Lietuvių ekspertų grupių veikloje dalyvavo 16 studentų, o tarptautinių grupių veikloje – 51 studentas). 12 studentų vertinimuose dalyvavo du kartus, 5 studentai - 3 kartus ir 3 studentai – 4 kartus. 6 studentai dalyvavo tiek tarptautinėse, tiek lietuviškose grupėse.

Iš viso vertinimuose dalyvavo 59 socialiniai partneriai. Vienuolika iš jų dalyvavo lietuvių ekspertų grupėse, 48 – tarptautinėse grupėse. 3 socialiniai partneriai vertinimuose dalyvavo du kartus, 2 socialiniai partneriai vertinimuose dalyvavo 3 kartus.

Į tarptautines ekspertų grupes ekspertai atvyko iš 29 užsienio šalių. Dažniausia 2013 metais į vykdomų programų vertinimus buvo kviečiami Didžiosios Britanijos ekspertai, kurie atvyko 31 kartą. Iš Estijos į Lietuvą ekspertai atvyko 27 kartus, iš Vokietijos – 18 kartų, iš Airijos ir Suomijos – po 17 kartų. Iš Didžiosios Britanijos atvykę ekspertai dažniausia buvo grupių vadovais (18), taip pat 14 grupių vadovų buvo ekspertai, atvykę iš Airijos.

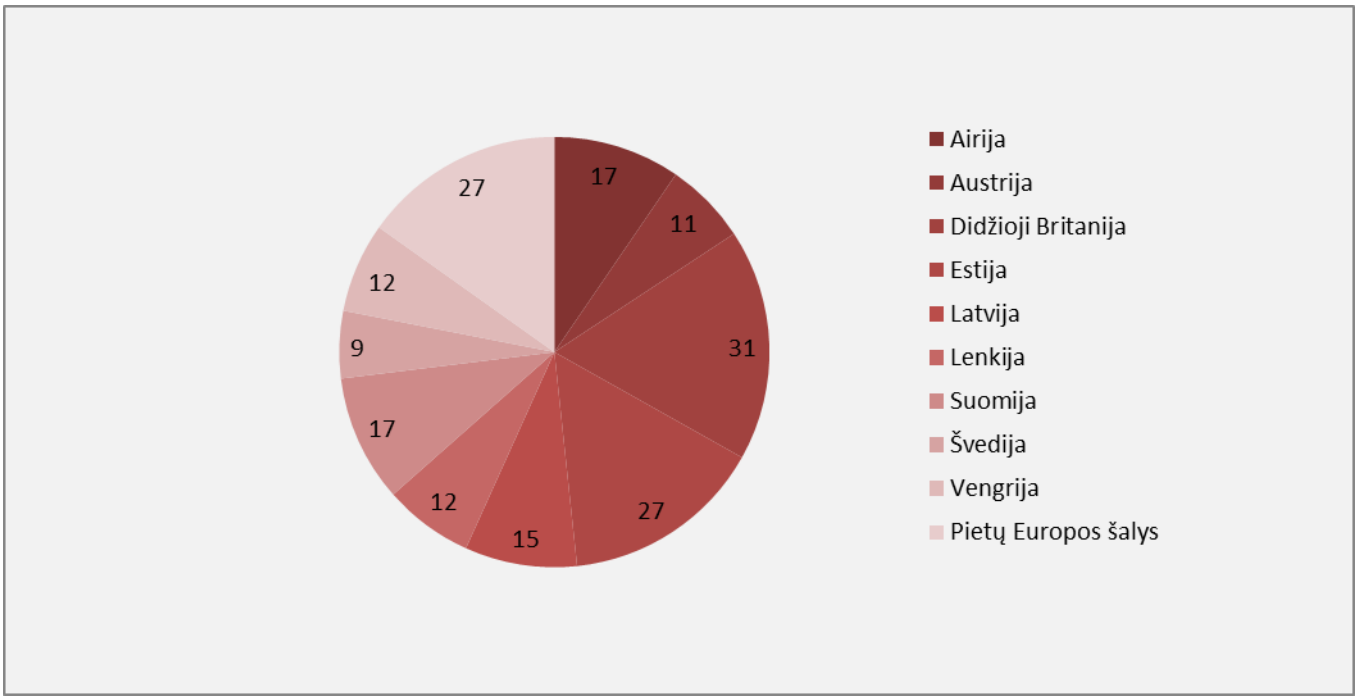

3.1.5 pav. Ekspertų pasiskirstymas pagal regionus 2013 metais

Daugiau nei vienos ekspertų grupės veikloje dalyvavo 67 ekspertai (iš Vengrijos, Serbijos, Lietuvos, Švedijos, Airijos, Vokietijos, Estijos, Didžiosios Britanijos, Latvijos, Lenkijos, Suomijos, Ispanijos, Graikijos, Kipro ir Austrijos).

Mažiausia studijų programų vertinimui atlikti sudaryta ekspertų grupė buvo iš 4 asmenų, didžiausia – iš 9 asmenų. Vidutiniškai ekspertų grupę sudaro 5 ekspertai.

3.1.1. Biomedicinos mokslų studijų sritis

	Įvertinta programų	Vertinimui nepateikta studijų programų	Sprendimas dėl akreditavimo		
			6 metams	3 metams	**Neakredituoti**
Koleginių studijų	4	1	3	1	**0**
Universitetinės bakalauro	6	1	1	2/3*	**0**
Magistrantūros	11	0	5/1*	1/4*	**0**
Vientisųjų studijų	2	0	2*	0	**0**
IŠ VISO	23	2	9/3*	4/7*	0

* preliminarus sprendimas

Medicinos, medicinos ir sveikatos bei genetikos krypčių studijų programų vertinimas

2013 m. organizuotas medicinos (2 studijų programos), medicinos ir sveikatos (2 studijų programos) ir genetikos (1 studijų programa) krypčių studijų programų vertinimas. Programos vykdomos Lietuvos sveikatos mokslų universitete ir Vilniaus universitete. Visas penkias programas ekspertai įvertino teigiamai.

Tiek medicinos, tiek medicinos ir sveikatos krypčių studijų programų tikslai ir numatomi studijų rezultatai suformuluoti labai aiškiai ne tik programų bet ir studijų dalykų lygmenyje, jie atitinka tiek akademinius, tiek profesinius reikalavimus. Išanalizavę programas, ekspertai pastebėjo, jog daugumoje jų studentai jau nuo pat studijų pradžios yra įtraukiami į mokslinę tiriamąją veiklą, o baigę studijas gali savarankiškai vykdyti tyrimus. Tačiau pažymėta, jog programų vykdytojai turėtų nepamiršti įtraukti šių gebėjimų ir į programų tikslus ir numatomus studijų rezultatus. Ekspertų teigimu, šiuo metu kai kuriose programose daugiau akcentuojamos dalykinės kompetencijos. Taip pat svarbu, jog šių sričių specialistams svarbūs ir kiti perkeliamieji gebėjimai, tokie kaip komandinis darbas. Kai kuriose programose jų pasigesta. Vertindami genetikos krypties studijų programą, tikslų ir numatomų studijų rezultatų srityje ekspertai pastebėjo daugiau trūkumų. Atsižvelgiant tiek į darbo rinkos poreikius, tiek į darbdavių išsakytą nuomonę, ekspertai pažymėjo, jog šios programos tikslai ir studijų rezultatai yra pernelyg siauri. Taip pat pateikta pastabų ir dėl studijų rezultatų formulavimo. Ekspertų nuomone, tokioje pirmosios pakopos studijų programoje studentai turėtų įgyti platesnį akademinį išsilavinimą. Tokiu atveju, jie taip pat turėtų daugiau pasirinkimo galimybių, norėdami tęsti studijas antrojoje pakopoje.

Esminių kritinių pastabų dėl medicinos krypties studijų programų sandaros nepateikta. Ekspertai pažymėjo, kad programų sandara užtikrina, jog visi numatomi studijų rezultatai būtų pasiekti. Programų vykdytojai daug dėmesio skiria ne tik teorinei, bet ir praktinei programų daliai, naudojami inovatyvūs studijų metodai. Vertindami medicinos ir sveikatos krypties studijų programas, ekspertai pažymėjo, jog studentams turėtų būti sudaryta galimybė rinktis daugiau pasirenkamųjų dalykų. Taip pat siūloma į programas įtraukti tam tikrų studijų dalykus, pavyzdžiui, bioetiką, epigenetiką, genomiką ir kt. Pateikta pastabų dėl kontaktinių valandų ir studentų savarankiško darbo santykio kai kuriuose studijų dalykuose. Genetikos krypties programos sandaroje pasigesta bendrųjų dalykų, svarbių biomedicinos mokslų srities studijose. Kai kurie dėstomi studijų dalykai yra pernelyg siauri ir specifiniai pirmosios pakopos programai, siūloma juos perkelti į pasirenkamuosius dalykus. Pateikta pastabų dėl dalykų kartojimosi programoje.

Daugumos vertintų programų personalas įvertintas itin gerai. Ekspertai pažymėjo aukštą dėstytojų kompetenciją, dauguma dėstytojų aktyviai publikuoja straipsnius ne tik vietiniuose bet ir pripažintuose tarptautiniuose moksliniuose žurnaluose. Dėstytojai taip pat vykdo mokslinių tyrimų projektus su užsienio partneriais, jiems sudaromos geros profesinio tobulėjimo galimybės. Pažymėta, jog medicinos krypties programų dėstytojai skaito paskaitas tiek lietuvių, tiek anglų kalba, kadangi į šias programas priimami ir užsienio studentai. Studentai pažymėjo, jog dėstytojų anglų kalbos žinių lygis gana skirtingas, todėl rekomenduojama apsvarstyti galimybę siūlyti anglų kalbos kursus dėstytojams ar imtis kitų priemonių siekiant šį lygį pagerinti. Vertindami genetikos krypties programą, ekspertai pažymėjo, jog į programos vykdymą reikėtų įtraukti daugiau genetikos srities specialistų. Šiuo metu pagrindinius krypties dalykus dėsto vos keli dėstytojai, tai gali turėti neigiamos įtakos programos kokybei.

Materialieji ištekliai, ypač susiję su teorine programų dalimi, įvertinti gerai. Pateikta keletas pastabų dėl materialiosios bazės, naudojamos praktiniams užsiėmimams. Siūloma daugiau naudoti įvairius stimuliatorius, išnaudoti virtualios erdvės galimybes, užtikrinti pakankamą patalpų dydį, atsižvelgiant į praktiniuose užsiėmimuose dalyvaujančių studentų skaičių. Vertindami genetikos krypties programą, ekspertai pažymėjo, jog nepakankamas dėmesys skiriamas darbo saugai praktinio mokymo laboratorijose.

Vertindami studijų procesą ekspertai pažymėjo, jog medicinos krypties studijų programose reikėtų daugiau dėmesio skirti užsienio studentams, pažymėta, jog šie studentai kartais gauna nepakankamai informacijos, informacija ne visada pateikiama laiku, pastebėti kiti studijų proceso skirtumai vykdant programą lietuvių ir anglų kalba. Rekomenduojama studijų procesą suderinti. Atkreiptas dėmesys, jog vertinimo sistema kai kuriuose studijų dalykuose nepakankamai suderinta su numatomais dalyko studijų rezultatais. Kaip teigiamą aspektą vertintojai pažymėjo aktyvų studentų, ypač medicinos krypties, dalyvavimą mobilumo programose. Taip patsvarbu, jog aukštosios mokyklos užtikrina pakankamą akademinę bei socialinę paramą studentams. Vertindami genetikos krypties programą, ekspertai nurodė, jog didesnis dėmesys turėtų būti skiriamas praktikos organizavimui, praktikos vietų parinkimui.

Ekspertų nuomone, daugelyje vertintų programų vidiniai kokybės užtikrinimo procesai yra aiškiai apibrėžti, atsakomybės tinkamai paskirstytos. Atkreiptas dėmesys, jog studentai ne visuomet yra informuojami apie jų teikiamo grįžtamojo ryšio rezultatus ir atitinkamus pokyčius programose. Informacijos stoka lemia žemą studentų motyvaciją teikti savo pastabas apie programos įgyvendinimą, pildyti įvairius klausimynus. Ekspertų teigimu, informacija apie pokyčius programose turėtų būti susisteminta ir viešai prieinama. Medicinos ir sveikatos krypties studijų programų vykdytojams rekomenduojama daugiau dėmesio skirti studentų pritraukimui. Genetikos krypties programoje rekomenduojama stiprinti studijų programos komiteto vaidmenį, atsižvelgti į socialinių partnerių ir studentų siūlymus tobulinant studijų programą.

Biologijos, mikrobiologijos, botanikos, zoologijos krypčių studijų programų vertinimas

2013 metų rudenį 2 tarptautinės ekspertų grupės vertino 6 vykdomas studijų programas: 3 biologijos (1 – pirmos pakopos, 2 – antros pakopos), 1 mikrobiologijos (antros pakopos), 1 botanikos (antros pakopos) ir 1 zoologijos (antros pakopos) krypčių programas Vilniaus universitete, Vytauto Didžiojo universitete ir Klaipėdos universitete.

Ekspertų teigimu, programų turinio sandara ir tikslai yra gerai suformuluoti, tačiau būtina didesnį dėmesį skirti numatomiems studijų rezultatams, nes studijų dalykų rezultatai ne visuomet atitinka studijų programos rezultatus. Kita vertus, ekspertų grupės nuomone, studijų rezultatai yra apibrėžti bei atitinka kvalifikacijų lygį.

Programų turinys yra platus, tačiau kai kuriose magistrantūros programose turinys nurodomas kaip per platus, apimantis per daug sričių, todėl ekspertų grupė siūlo apsvarstyti kai kurių programų pavadinimų keitimą. Taip pat kai kurių programų turinys nurodomas kaip labai griežtas ir nelankstus, vyrauja laisvai pasirenkamųjų dalykų trūkumas. Ekspertai ragina programas padaryti lankstesnes.

Ekspertai sunerimę dėl to, kad neurobiologijos krypties programoje pasirenkamieji dalykai nesusiję su studijų programa – mokymosi ir vertinimo metodus būtina labiau suvienodinti.

Ekspertai giria programose dėstančius dėstytojus, kurie yra daug pasiekę mokslinių tyrimų srityje, akademinių kvalifikacijų tobulinimui skiriamas nuolatinis dėmesys, tačiau rekomenduojama vystyti daugiau tarptautinių ryšių. Ekspertams taip pat nerimą kelia mažas studentų ir dėstytojų domėjimasis tarptautiniu judumu.

Kaip didelis programų privalumas išskirta šiuolaikiška mokymo, mokslinių tyrimų įranga, galimybė naudotis elektroninėmis mokslinių tyrimų duomenų bazėmis. Tačiau vertinimų metu buvo išskirta, jog studentams trūksta kai kurių knygų, todėl ekspertai rekomenduoja padidinti literatūros pasirinkimo galimybes tiek lietuvių, tiek anglų kalbomis.

Vidinis programų kokybės užtikrinimas atliekamas gerai. Studentai jaučiasi įtraukti į studijų ir mokslinių tyrimų procesus, tačiau rekomenduojama dažniau taikyti studentų apklausos mechanizmus.

Ekspertai išskyrė, jog vykdant programas bendradarbiaujama su socialiniais partneriais, tačiau šis ryšys turi būti stiprinamas. Programų vykdyme aktyviai dalyvauja mokslinių tyrimų bei akademinės institucijos.

Vertinant vieną iš biologijos krypties universitetinių studijų programų, ekspertams nerimą kelia labai mažas studentų skaičius ir trumpas programos vykdymo laikas. Jie pabrėžia, kad labai svarbu, jog programos vadovai atidžiai stebėtų programos tobulinimą, sektų darbo rinkos paklausą, nes kyla abejonių dėl programos tvarumo. Taip pat pastebimas praktinio mokymo specialistų bei specializuotos materialiosios bazės trūkumas.

Problema dėl tvarumo taip pat pastebima botanikos krypties programoje.

Ekspertų grupė taip pat išskyrė zoologijos krypties programą, kurioje studentai daugiausia rengiami doktorantūrai ir visiškai nepaisoma dabartinių darbo rinkos poreikių.

Biologijos (įskaitant susijusias edukologijos ir pedagogikos) krypčių studijų programų vertinimas

2013 metų pavasarį tarptautinė ekspertų grupė vertino 4 biologijos krypties bei susijusias edukologijos ir pedagogikos krypčių (1 pirmos pakopos ir 3 – antrosios) studijų programas vykdomas Lietuvos sporto universitete, Lietuvos edukologijos universitete, Klaipėdos universitete ir Šiaulių universitete.

Beveik visų vertintų studijų programų tikslai ir numatomi studijų rezultatai yra apibrėžti, aiškūs ir tinkamai skelbiami aukštųjų mokyklų interneto svetainėse. Studijų programos atitinka darbo rinkos ir profesinius reikalavimus, baigusieji studijas gana lengvai įsidarbina pagal specialybę, tačiau priimamų studentų skaičiaus mažėjimas kelia nerimą. Ekspertų grupė siūlo tobulinti priėmimo į universitetus strategijas siekiant pritraukti daugiau studentų ir siekti didesnio stojančiųjų skaičiaus programose.

Programų sandara atitinka teisės aktų reikalavimus ir tarptautines rekomendacijas, studijų dalykai semestruose išdėstyti nuosekliai, dalykų skaičius, turinys ir taikomi metodai yra tinkami numatomiems studijų rezultatams pasiekti. Ekspertų grupės nuomone, akademinio personalo mokslo tiriamoji veikla nėra pakankamai tarptautinio pobūdžio, nes dėstytojai per mažai publikuoja savo darbus tarptautiniuose leidiniuose, o tai turi įtakos studijų programų tarptautiškumui.

Studijų programose dėstantis personalas yra aukštos kvalifikacijos, dėstytojų skaičius pakankamas, tačiau ekspertai atkreipia dėmesį, jog dėstytojai nepakankamai aktyviai dalyvauja mokslinių tyrimų veikloje. Pasak ekspertų, studijų programose turėtų būti stiprinamas tarptautiškumas – skatinamas anglų kalbos vartojimas paskaitų metu ir dėstytojų judumas bei kviečiamasi daugiau dėstytojų iš

užsienio. Reikėtų toliau nagrinėti mokslinių tyrimų tobulinimo strategiją, ją plėsti ir skatinti dėstytojus bei studentus aktyviau naudotis elektroninio mokymo programomis (pvz. Moodle).

Universitetų turimi materialieji ištekliai yra tinkami ir pakankami programoms įgyvendinti. Laboratorijos elementarios, tačiau ekspertai pažymi, jog jų visiškai pakanka atlikti studentų baigiamuosius darbus. Tuo tarpu planuojant, jog laboratorijose darbuotojai galėtų atlikti mokslinius tyrimus, reikėtų pagalvoti apie didesnes investicijas šioje srityje. Bibliotekų turimus išteklius, ekspertų manymu, reikėtų papildyti naujausiais tarptautiniu mastu plačiai žinomais mokslo žurnalais ir knygomis.

Vertindami priėmimo į studijų programas reikalavimus ekspertai atkreipė dėmesį į tai, kad priėmimo procedūros gana sudėtingos ir nepalankios kitų aukštųjų mokyklų studentams, norintiems studijuoti antros pakopos studijų programose. Esant tokiems mažiems stojančiųjų į studijų programas skaičiams, siūloma naudoti liberalesnius priėmimo reikalavimus kitų universitetų studentams ir taip pat studentams iš užsienio. Ekspertų grupės teigimu studentai per mažai dalyvauja judumo programose bei per mažai prisideda prie mokslinių tyrimų veiklos.

Ekspertai pripažįsta, kad visi vertinti universitetai yra parengę išsamias programų kokybę užtikrinančias procedūras ir taiko tinkamas vadybos priemones, tačiau į šiuos procesus siūloma dar labiau įtraukti socialinius partnerius. Taip pat būtų naudinga dokumentais įforminti per įvairias apklausas ir iš kitų šaltinių gautą informaciją bei atlikti strateginius veiksmus, kurie padėtų didinti studijų programų tarptautiškumą ir pritrauktų daugiau studentų.

Molekulinės biologijos, biofizikos ir biochemijos, genetikos krypčių studijų programų vertinimas

2013 metų vasario mėnesį tarptautinė ekspertų grupė vertino 4 molekulinės biologijos, biofizikos ir biochemijos bei genetikos (2 pirmos pakopos ir 2 – antrosios) studijų programas vykdomas Vytauto Didžiojo universitete ir Vilniaus universitete.

Studijų programas vertinusi ekspertų grupė pažymėjo, jog programų tikslai aiškiai apibrėžti, studijų rezultatai dera su programų tikslais bei atitinka tarptautinius standartus. Tačiau, pasak ekspertų, programose neskiriama pakankamai dėmesio verslo ir verslumo įgūdžių mokymui. Ekspertų grupė siūlytų apsvarstyti galimybę papildyti studijų programas papildomomis mokymosi rezultatų kategorijomis, kurios padėtų studentams įgyti ne tik darbuotojui, bet ir darbdaviui reikalingų įgūdžių.

Studijų programų sandara atitinka teisės aktų reikalavimus, dalykų išdėstymas užtikrina tinkamą dėstomų dalykų seką, tačiau ekspertai pažymi, jog studijų programose reikėtų padidinti pasirenkamųjų dalykų pasiūlą. Ekspertai atkreipia programų rengėjų dėmesį ir į besidubliuojančius studijų dalykus bei per paskaitas ir laboratorinius darbus nevienodai paskirstytą krūvį, kuris turėtų būti aiškesnis.

Akademinio personalo skaičius ir kvalifikacija atitinka teisinius reikalavimus. Dėstytojai aktyviai užsiima tyrimais, dažniausiai tiesiogiai susijusiais su studijų programomis, dėstytojų dėstomais dalykais, dalyvauja nacionalinėse ir tarptautinėse mokslinėse programose, jungtiniuose projektuose, mainų programose, o tai suteikia puikias galimybes įtraukti ir studentus į su moksliniais tyrimais susijusią veiklą. Nors akademinio personalo nariai aktyviai dalyvauja įvairių mokslo sričių veikloje, tačiau reikėtų skatinti dar didesnį mokslo darbų publikavimą.

Studijų programose naudojamos auditorijos, kompiuterių klasės ir laboratorijos tinkamos, jų pakanka bei jos yra šiuolaikiškai įrengtos. Bibliotekų patalpos taip pat įrengtos tinkamai, studentams ir dėstytojams pakanka jose esančių metodinių išteklių, tačiau ekspertai atkreipia dėmesį į kiek per trumpą bibliotekų darbo laiką ir siūlo jį prailginti, kad būtų sudarytos mokymosi sąlygos studijuojantiems vakarais. Pradėta patalpų ir įrangos modernizacija ateityje užtikrins dar sėkmingesnį programų vykdymą.

Priėmimo procedūros aiškios ir pagrįstos, studijų procesas vertintose programose organizuojamas taip, kad studentai galėtų mokytis pagal individualų studijų planą ir siekti numatytų studijų rezultatų, studentai skatinami dalyvauti įvairiuose mokslinių tyrimų projektuose, konferencijose, judumo programose. Visose vertintose programose tarp studentų ir dėstytojų vyrauja šilta ir šeimyniška atmosfera įrodo, jog puikiai dirbama ir jaučiamas bendras pasitenkinimas.

Vertindami studijų programų vadybą ekspertai teigė, jog programos vykdomos ir administruojamos profesionaliai, aiškiai išdėstyta atsakomybė už sprendimų priėmimą. Naudojamos įvairios vidinio kokybės užtikrinimo priemonės leidžia stebėti svarbius studijų programų vykdymo aspektus. Pageidautina, kad į programų įgyvendinimą ir priežiūrą dar aktyviau įsitrauktų socialiniai partneriai, tokiu būdu patobulindami vertinimo procesų efektyvumą.

Medicinos technologijų studijų krypties vertinimas

2013 metais buvo vertinta medicinos technologijų krypties vykdoma Vilniaus kolegijos pirmosios pakopos studijų programa. Programa įvertinta teigiamai.

Programa atitinka formalius reikalavimus, jos poreikis yra pagrįstas, tačiau programos ir dalykų rezultatus ekspertai rekomenduoja labiau grįsti profesine veikla, per juos pabrėžti programos išskirtinumą. Ekspertai rekomenduoja peržiūrėti studijų tinklelį: užtikrinti, kad artimų studijų krypties dalykų temos nesikartotų, mažinti bendrųjų studijų dalykų kreditų skaičių įtraukiant daugiau krypties dalykų, koreguoti studijų tinklelį suteikiant daugiau galimybių dėstytojams ir studentams tobulinti užsienio kalbų gebėjimus.

Ekspertai personalą įvardina kaip kompetentingą, turintį optimalų praktikų, mokslininkų ir teoretikų santykį ir rekomenduoja aktyviau dalyvauti tiriamojoje taikomojoje veikloje bei jos rezultatų publikavime.

Nors materialioji bazė pakankama, ekspertai rekomenduoja kolegijai įsigyti daugiau specialybės dalykų literatūros užsienio kalba ir įtraukti ją į privalomuosius literatūros sąrašus, taip pat labiau skatinti studentus naudotis užsienio mokslinėmis duomenų bazėmis bei jais remiantis rengti baigiamuosius darbus. Dėstytojai ir studentai yra patenkinti tarpusavio bendradarbiavimu, akademine parama. Ekspertai rekomenduoja sudaryti studentams palankesnes sąlygas dalyvauti mobilumo programose pripažįstant užsienyje pasiektus studijų rezultatus.

Įgyvendinant programą vykdomas nuoseklus jos kokybės valdymas ir stebėsena, informacija apie programos įgyvendinimą periodiškai renkama ir analizuojama, aiškiai paskirstytos atsakomybės už programos įgyvendinimą ir priežiūrą, sprendimų priėmimą. Tolesniam kokybės užtikrinimo vystymui ekspertai rekomenduoja labiau atsižvelgti į išorinio programos vertinimo rezultatus bei rekomendacijas.

Visuomenės sveikatos krypties studijų programų vertinimas

2013 m. pavasarį SKVC pasitelkta lietuvių ekspertų grupė atliko 2 visuomenės sveikatos krypties *Kosmetologijos* studijų programų vertinimą Kauno kolegijoje bei Šiaulių valstybinėje kolegijoje. Abi programos įvertintos teigiamai.

Ekspertai atkreipė dėmesį, kad tiek Kauno, tiek ir Šiaulių studijų programų tikslai ir numatomi rezultatai yra aiškiai suformuluoti bei apibrėžti, o nuolat vykdomi profesinio lauko stebėsenos tyrimai leidžia užtikrinti darbo rinkos poreikius. Ekspertai pabrėžė, kad programų sandara atitinka teisės aktų reikalavimus bei užtikrina žinių bei gebėjimų įgijimą, tačiau rekomendavo, kad studijų dalykai plane būtų išdėstyti nuosekliau, o temos nesikartotų.

Vertindami programas ekspertai nurodė, kad jų turinys atitinka naujausius mokslo, meno ir technologijų pasiekimus, o studijų metodų įvairovė leidžia pasiekti studijų rezultatus. Visa tai įgyvendinama pasitelkiant kvalifikuotus, savo sritį išmanančius bei turinčius praktinės patirties dėstytojus. Didžiausia problema, kurią nurodė ekspertai, analizuodami personalo sritį, yra gana žemas dėstytojų judumas ir per menkas jų dalyvavimas tarptautiniuose renginiuose.

Itin rimtų priekaištų materialiajai bazei ekspertai neturėjo nei Kaune, nei Šiauliuose vykdomoms *Kosmetologijos* studijų programoms. Jų nuomone, numatytos patalpos studijoms yra tinkamos, naudojamos laboratorinės ir kompiuterinės įrangos pakanka. Abi aukštosios mokyklos turi tinkamą bazę praktikoms, materialinė bazė yra nuolat papildoma ir tobulinama. Tačiau kaip silpnybę ekspertai nurodė minimalų skaičių specialybės studijoms skirtų leidinių užsienio kalbomis.

Anot ekspertų, priėmimo į studijas reikalavimai yra aiškūs ir pagrįsti, studentai, ypač Kauno kolegijoje, itin aktyviai dalyvauja mokslo ir taikomojoje veikloje, o įsidarbinimo pagal įgytą kvalifikaciją rodikliai yra itin aukšti. Pagrindinis analizuojamų studijų programų trūkumas – žemas studentų judumas – buvo aiškinamas gana skirtinga *Kosmetologijos* programų sandara užsienio šalyse, todėl studentams sunku rasti praktikos vietų ar išvykti pagal Erasmus mainų programas.

Programų vadyba ekspertų grupei pasirodė tinkama, į programos kokybės vadybos procesus aktyviai įtraukiami socialiniai dalininkai. Tačiau Utenos kolegijoje akcentuotas ne itin aiškus atsakomybės pasiskirstymas tarp studijų programos koordinatoriaus ir studijų programos komiteto, o Kauno kolegijoje – nepakankamas koordinuojantis studijų programos komiteto vaidmuo.

Reabilitacijos krypties studijų programos vertinimas

2013 m. buvo įvertinta viena reabilitacijos krypties antros pakopos reabilitacijos ir fizinės medicinos studijų programa Lietuvos sveikatos mokslų universitete. Vertinimą atliko lietuvių ekspertų grupė. Studijų programai skirti 18 balų, ji įvertinta teigiamai. Tai – nauja studijų programa, vertinimo metu buvo išleista tik viena absolventų laida.
Pirmajai vertinimo sričiai – tikslams ir studijų rezultatams – buvo skirti du balai. Ekspertų teigimu tikslai yra aiškūs, atitinka aukštosios mokyklos misiją, prieinami viešai. Tačiau ekspertų manymu ne visi studijų rezultatai tinka antrajai studijų pakopai ir turėtų būti performuluoti, be to studijų rezultatai nėra pagrįsti darbo rinkos poreikiais. Ekspertai taip pat išsakė pastabų programos pavadinimui.

Antrajai vertinimo sričiai – programos sandarai – ekspertai skyrė tris balus. Pasak jų, programos sandara atitinka teisės aktų reikalavimus. Tačiau ekspertai išsakė pastabų dėl kai kurių studijų dalykų turinio panašumo į pirmojoje studijų pakopoje dėstomų dalykų turinį. Buvo pateikti pasiūlymai, kaip būtų galima išvengti tokių situacijų ir tuo pat metu nenukentėti finansiškai. Ekspertai taip pat siūlė kai kuriuos dalykus iš pasirenkamųjų perkelti į privalomųjų dalykų bloką. Be to, buvo išsakytos rekomendacijos patobulinti studijų dalykų aprašus.

Trečiajai vertinimo sričiai – personalui – ekspertai skyrė keturis balus. Pasak ekspertų, dėstytojai kvalifikuoti, jų judumo rodikliai aukšti, jie yra išleidę mokslinių straipsnių, knygų, parengę nemažai metodinės medžiagos. Dėstytojai turi galimybę kelti savo profesinę kvalifikaciją ir tuo naudojasi. Personalo sričiai ekspertai nurodė tik teigiamus aspektus.

Ketvirtajai vertinimo sričiai – materialiajai bazei – ekspertai taip pat skyrė keturis balus. Pasak ekspertų, studijoms patalpos yra tinkamos ir jų pakanka. Studentams yra prieinama LSMU Kauno klinikų materialioji bazė. Universitetas turi puikiai įrengtą biblioteką, prenumeruoja daug duomenų bazių, aukštojoje mokykloje veikia *FirstClass* sistema. Mokymosi sąlygomis patenkinti ir studentai.

Penktajai vertinimo sričiai – studijų eigai ir jos vertinimui – skirti du balai. Viena iš tai lėmusių priežasčių yra ne visada tinkamas organizuojamų paskaitų laikas. Paskaitos vedamos popietinėmis valandomis, bet paskaitų laikas efektyviai neišnaudojamas. Šiai problemai spręsti pasiūlyta padidinti savarankiškam darbui skirtų valandų skaičių. Be to, studentams nėra sudarytos pakankamai geros sąlygos dalyvauti mainų programose. Nors magistrantūros studentai paprastai rečiau vyksta į užsienį studijų metu, tačiau jiems turėtų būti sudarytos geresės tarptautinio judumo sąlygos negu yra dabar. Be to, reikėtų praplėsti ir aukštųjų mokyklų partnerių tinklą. Pasak ekspertų nėra aiškūs ir vertinimo metodai bei vertinimo procedūros. Studentams teikiama socialinė

ir akademinė pagalba yra tinkama. Studentai turi galimybes dalyvauti įvairioje sporto, meno veikloje, atėję iš kitų aukštųjų mokyklų mokslo metų pradžioje išklauso specialius kursus apie universiteto tvarką, studentai palaiko glaudžius ryšius su dėstytojais ir administracija.

Šeštajai vertinimo sričiai – programos vadybai – taip pat skirti du balai. Viena iš pagrindinių tokio įvertinimo priežastis - vos keletą mėnesių iki ekspertų vizito suburtas studijų programos komitetas. Tačiau programa vykdoma jau trejus metus. Buvo pasigesta konkrečių žmonių, kurie būtų atsakingi už programos vykdymą. Be to, siūlyta į studijų programos tobulinimą aktyviau įtraukti socialinius partnerius, absolventus. Taip pat rekomenduojama išanalizuoti tokių specialistų poreikį rinkoje, studentų įsidarbinimo galimybes.

Slaugos krypties studijų programų vertinimas

2013 m. buvo įvertinta viena pirmos pakopos slaugos krypties *Akušerijos* studijų programa Lietuvos sveikatos mokslų universitete. Vertinimą atliko lietuvių ekspertų grupė. Programai iš viso buvo skirti 16 balų, studijų programa įvertinta teigiamai. Tai – nauja studijų programa, vertinimo metu dar nebuvo išleista nei viena studentų laida.

Pirmajai vertinimo sričiai – tikslams ir studijų rezultatams – buvo skirti trys balai. Programos pavadinimas, tikslai, numatomi studijų rezultatai, programos turinys ir suteikiama kvalifikacija dera tarpusavyje. Jie aiškūs, viešai skelbiami. Tačiau ekspertai rekomendavo aiškiau pabrėžti, kuo universitetinės akušerijos studijos skiriasi nuo koleginių studijų programų. Tai, ekspertų nuomone, galėtų padidinti programos konkurencingumą. Be to, rekomenduota geriau pagrįsti numatomus studijų rezultatus darbo rinkos poreikiais. Ekspertai vertinimo metu pasigedo išsamios rengiamų specialistų paklausos darbo rinkoje analizės.

Antrajai vertinimo sričiai – programos sandarai – skirti du balai. Analizuodami šią sritį ekspertai visų pirma pateikė nemažai kritinių pastabų savianalizės suvestinės parengimo kokybei. Kalbant apie programos sandarą ekspertai siūlė apjungti kai kuriuos studijų dalykus, jų teigimu, kai kurie dalykai netinkamai priskirti moduliams ir neatitinką šių modulių esmės. Taip pat atkeiptas dėmesys į tikslintinus kai kurių dalykų pavadinimus. Pasiūlyta, kaip šią situaciją būtų galima pakeisti. Esminė ekspertų pastaba - per didelis slaugos dalykų skaičius programoje. Nemažai dalykų orientuoti į sergantį, senstantį žmogų, jo poreikius, o ekspertų manymu didžiosios dalies šių žinių pritaikymas akušerijoje yra abejotinas. Ekspertai rekomendavo studijų dalykus kiek įmanoma labiau susieti su akušerine problematika, vaiko ir motinos priežiūra. Ekspertų teigimu, studentai turėtų būti supažindinami su akušerijos specialybe kaip įmanoma ankščiau. Pirmame kurse siūlyta studentams dėstyti akušerijos įvadą – keisti „Studijų įvado“ turinį. Nemažai dėmesio ekspertai skyrė praktikoms. Jų nuomone praktikos turėtų būti ilgesnės, procesas turėtų būti atidžiau prižiūrimas.

Trečiajai vertinimo sričiai – personalui – ekspertai skyrė tris balus. Dėstytojai entuziastingi, aktyvūs, dalyvauja tarptautinėse konferencijose, leidžia knygas, publikuoja straipsnius moksliniuose leidiniuose. Tačiau ekspertų nuomone į dėstytojų personalą turėtų būti įtraukta daugiau profesionalių akušerių.

Ketvirtai vertinimo sričiai – materialiesiems ištekliams – skirti trys balai. Mokymosi aplinka yra tinkama. Studijoms naudojama įranga, pvz., reikmenys, yra pakankama, Studentai gali naudotis *FirstClass* sistema, duomenų bazėmis, modernia biblioteka. Literatūros pakanka, nors kartais studijoms rekomenduojama gana sena literatūra. Tačiau, ekspertų nuomone, praktikos vietų yra nepakankamai. Rekomenduota išplėsti praktikos bazių skaičių, pasirašant trišales bendradarbiavimo sutartis su visais sveikatos priežiūros lygiais, kur būsimi akušeriai atlieka praktikas.

Penktajai vertinimo sričiai – studijų eigai ir jos vertinimui – skirti trys balai. Studentų priėmimo tvarka į studijų programą yra aiški, stojančiųjų balai aukšti. Pirmuosiuose kursuose studentų nubyrėjimas minimalus. Kadangi vertinimo metu dar nebuvo absolventų, todėl negalima spręsti apie nubyrėjimą per visus keturis studijų metus. Vizito metu ekspertai išsiaiškino, kad studentų lūkesčiai susiję su studijų programa ne visiškai atitinka realybę. Todėl siūlyta juos kuo anksčiau supažindinti su akušerio kasdieniniu darbu. Studijos organizuojamos ciklais ir studentai, ir dėstytojai yra patenkinti šia sistema. Administracija įsiklauso į studentų pageidavimus ir studentai tai vertina. Ekspertai rekomendavo užtikrinti, kad studentams skiriamas darbo krūvis būtų paskirstytas tolygiau. Vertinimo sistema studentams yra priimtina, nusiskundimų, abejonių vertinimo skaidrumu, objektyvumu ekspertų grupei išsakyta nebuvo. Viena problemiškesnių sričių – studentų mobilumas. Galimybė išvykti į užsienį numatyta nuo trečio studijų kurso. Tačiau trečiame kurse pradedami dėstyti studijų krypties dalykai. Tai viena iš priežasčių, kodėl studentai didelio susidomėjimo studijomis užsienyje nerodė. Kita problema – nelanksti kreditų įskaitymo tvarka universitete. Studentai turi galimybę dalyvauti mokslinės draugijos veikloje, tačiau kol kas studentai nėra aktyviais jos nariais. Siūlyta kelti studentų motyvaciją dalyvauti mokslinėje tiriamojoje veikloje.

Šeštai vertinimo sričiai – programos vadybai – skirti du balai. Nors studijų programos kokybe rūpinamasi įvairiuose lygmenyse: programos komiteto, fakulteto tarybos, Senato. Tačiau ekspertų teigimu, atsakomybės pasiskirstymas už programos įgyvendinimą ir priežiūrą, sprendimų priėmimą nėra pakankamai aiškus. Toks sprendimas priimtas išanalizavus fakulteto tarybos posėdžių protokolus, pasikalbėjus su administracija. Studijų programos komitetas įkurtas vos prieš kelis mėnesius iki ekspertų vizito. Todėl ekspertų nuomone, vertinimo metu egzistavo daugiau teorinis studijų kokybės užtikrinimo modelis.

Veterinarinės medicinos krypties studijų programos vertinimas

2013 m. tarptautinė ekspertų grupė įvertino vieną veterinarinės medicinos krypties vykdomą studijų programą Vilniaus kolegijoje. Ši pirmosios pakopos programa buvo įvertinta teigiamai. Ekspertų grupė įvertino, jog programos tikslai ir studijų rezultatai atitinka veterinarinės medicinos profesiniam bakalaurui taikomus šalies ir svarbiausių tarptautinių teisės aktų reikalavimus. Taip pat pabrėžiama, kad absolventų paklausa darbo rinkoje yra didelė, todėl jie turi galimybę pradėti profesinę veiklą iškart po studijų baigimo. Ekspertai nurodė, kad programoje stokojama tarptautiškumo, užsienio socialinių partnerių aktyvaus dalyvavimo.

Programos sandara yra įvertinta gerai. Vizito metu buvo išsiaiškinta, kad programoje yra tinkama teorinio ir praktinio mokymo pusiausvyra, studijų programos turinys yra nuolat atnaujinamas. Šios stiprybės leidžia studentams pasiekti numatomus studijų rezultatus. Rekomenduojama išplėsti pasirenkamųjų dalykų sąrašą.

Ekspertų grupė teigiamai įvertino akademinio personalo pasirengimą, kvalifikaciją, patirtį. Kaip vieną iš esminių stiprybių, ekspertai išskyrė dėstytojus, dirbančius kitose įstaigose ir organizacijose, kurie naujas tendencijas ir besikeičiančius procesus gali integruoti į mokymo procesą. Vertinimo išvadose nurodoma, kad turėtų būti vystomas aktyvesnis dėstytojų mobilumas bei skatinamas mokslinės veiklos plėtojimas.

Materialioji bazė buvo įvertinta teigiamai. Įvertinta, kad ji yra pakankama siekiant užtikrinti šios studijų programos tolimesnę raidą ir praktinį įgyvendinimą. Fakultetas turi pakankamą kiekį auditorijų, laboratorijų ir įrangos, kuri yra nuolat atnaujinama. Taip pat yra galimybė atlikti praktiką pačioje kolegijoje arba socialinių partnerių įmonėse. Tačiau ekspertų teigimu, mokymui skirta mokyklos turima materialinė bazė dar nėra pakankamai efektyviai išnaudojama.

Ekspertų grupė išskiria, jog kolegija turėtų sukonkretinti vertinimo sistemą tiek viduje, tiek išorėje esantiems praktikos vadovams, nes šiuo metu nėra iki galo aiškūs vertinimo kriterijai. Vertinimo išvadose ekspertai išskyrė šias pagrindines programos stiprybes susijusias su programos vadyba: socialinių dalininkų įtraukimas į studijų programos vertinimo ir tobulinimo procesus, periodiškai renkama ir analizuojama informacija apie programos įgyvendinimą.

3.1.2. Fizinių mokslų studijų sritis

	Įvertinta programų	Vertinimui nepateikta studijų programų	Sprendimas dėl akreditavimo		
			6 metams	3 metams	**Neakredituoti**
Koleginių studijų	1	2	1	0	**0**
Universitetinių bakalauro	17	4	2/5*	3/7*	**0**
Magistrantūros	16	1	6/3*	3/4*	**0**
Vientisųjų studijų	0	0	0	0	**0**
IŠ VISO	34	7	9/8*	6/11*	0

* preliminarus sprendimas

Informatikos, informatikos inžinerijos, informacijos sistemų, programų sistemų, sveikatos informatikos krypčių vykdomų studijų programų vertinimas

2013 m. 7 tarptautinės ekspertų grupės įvertino 24 (18 pirmosios pakopos ir 6 antrosios pakopos) informatikos, informatikos inžinerijos, informacijos sistemų, programų sistemų ir sveikatos informatikos krypčių studijų programas vykdomas Vilniaus Gedimino technikos universitete, Vilniaus universitete, Lietuvos edukologijos universitete Mykolo Romerio universitete, Kauno technologijos universitete, Vytauto Didžiojo universitete, Šiaulių universitete, Klaipėdos valstybinėje kolegijoje ir Šiaurės Lietuvos kolegijoje. Visas studijų programas ekspertai siūlė vertinti teigiamai.

Vertintų studijų programų bendru bruožu ekspertai įvardijo jų pagrįstumą akademiniais ir darbo rinkos poreikiais bei pakankamai aiškias studijų programų tikslų formuluotes. Vis dėlto, anot ekspertų, programų vykdytojai turėtų atkreipti dėmesį bei nedelsiant imtis atitinkamų priemonių siekdami spręsti didelės darbo vietų pasiūlos ir mažėjančio stojančiųjų skaičiaus problemą. Pastarosios problemos egzistavimas, atsižvelgiant į laisvų darbo vietų skaičių bei didelius atlyginimus informacinių technologijų sektoriuje, net ir esant nepalankiai šalies demografinei situacijai, yra nepateisinamas. Ekspertai taip pat akcentavo vyraujančią sisteminę problemą, susijusią su pernelyg panašiais studijų programų profiliais, kai kelios tos pačios krypties studijų programos yra vykdomos tame pačiame aukštosios mokyklos fakultete, tam tikrais atvejais ir toje pačioje katedroje. Vertinant studijų programas tai sąlygojo papildomus sunkumus, nes ne visuomet buvo aišku kaip studijų programas diferencijuoti – jų pavadinimai skirtingi, tačiau tikslai ir numatomi studijų rezultatai – identiški. Atitinkamai tokia tendencija lėmė tam tikrų studijų programų turinio ir pavadinimo neatitikimus. Dar viena tobulintina sritimi, vertinant programų numatomus studijų rezultatus, ekspertai įvardijo ne visuomet aiškiai nustatytą ryšį tarp studijų programos ir studijų dalykų numatomų studijų rezultatų. Informacijos pateikimas apie studijų programas užsienio kalba/-omis taip pat buvo priskirtas prie studijų programų tobulintinų sričių.

Visos vertintos studijų programos savo sandara atitinka Lietuvos Respublikoje studijų programoms taikomus teisės aktų reikalavimus. Vis dėlto, ekspertų vertinimu, daugelyje programų yra reikalinga peržiūrėti studijų dalykų išdėstymo semestruose seką, siekiant, kad studentai įgytų reikiamas žinias ir įgūdžius palaipsniui. Taip pat į studijų programas turėtų būti įtraukiami studijų dalykai orientuoti į tarpdalykiškumą bei naujausias informacinių technologijų tendencijas. Naujų studijų dalykų įtraukimą į studijų programas ekspertai siūlė sieti su matematikos studijų dalykų apimties ir įvairovės peržiūrėjimu, siekiant užtikrinti matematikos ir informatikos dermę žvelgiant iš praktinės perspektyvos. Etikos, teisiniai klausimai informacinių technologijų srityje kiekvienoje studijų programoje, ekspertų nuomone, turėtų būti nagrinėjami kaip privalomi. Taip pat studijų programose reikėtų daugiau dėmesio skirti socialinių įgūdžių tobulinimui kaip priemonę tam pasitelkiant studentų darbą grupėse.

Pagrindine studijų programų stiprybe ekspertai įvardijo pedagoginį personalo pasirengimą, kuriam didelės įtakos turi ilgametė dėstymo patirtis. Vis dėlto šiek tiek kitokia situacija atsiskleidžia vertinant dėstančio personalo mokslinę veiklą – ekspertai identifikavo ne tik nepakankamą

dėstytojų įsitraukimą į mokslo tiriamąją veiklą, tačiau ir vyraujančią tendenciją publikuoti straipsnius ne aukščiausio lygio tarptautiniuose moksliniuose žurnaluose. Dalyvavimui stažuotėse, tarptautiniuose seminaruose ir konferencijose būdinga ta pati problema. Todėl apibendrinant visas vertintas studijų programas tikslinga išskirti bendrą kryptį – akademinio personalo orientacijos į tarptautiškumą stoką. Nagrinėjant pastarąsias problemas buvo atkreiptas dėmesys, kad galimai jos egzistuoja dėl didelių akademinio personalo dėstymo krūvių, tačiau ekspertai pažymėjo, kad mažėjantis studentų skaičius studijų programose galėtų būti stimulas perskirstyti moksliniams tyrimams skirtą laiką. Tuo tarpu vertinant kolegines studijų programas ekspertai pastebėjo, kad bendrieji reikalavimai dėstytojams yra gana aukšti ir sunkiai pasiekiami. Ekspertų nuomone, dėl informatikos specialistų trūkumo ir aukštų atlyginimų darbo rinkoje, kolegijoms yra sunku konkuruoti ir sukurti palankias sąlygas informatikos dėstytojams dirbti ir taip pasiekti bendruosiuose reikalavimuose numatytų dėstytojų skaičių ir mokslinį lygį.

Materialiuosius išteklius ekspertai įvertino kaip daugiau nei pakankamus vertinant iš kiekio ir kokybės perspektyvos. Pažymėtina, kad studentai neišreiškė jokių nusiskundimų dėl kompiuterinės įrangos bei literatūros išteklių stokos. Daugeliu atvejų patalpos yra pritaikytos judėjimo negalią turintiems asmenims. Vis dėlto tam tikroms studijų programoms ekspertai pateikė keletą rekomendacijų dėl studentų galimybių didinimo naudotis naujausia kompiuterine įranga, taip pat dėl laisvos prieigos prie pagrindinių elektroninių bibliotekų – ACM ir IEEE (ypatingai aktualu antrosios pakopos studijų programų atžvilgiu) bei dėl galimybių užtikrinimo studentams dirbti grupėse.

Priėmimo į studijas tvarka, studentų vertinimo metodai nors ir viešai prieinami, tačiau ne visų studijų programų atžvilgiu ekspertams pasirodė adekvatūs. Vertinant priėmimo į studijas tvarką ekspertai rekomendavo auštosioms mokykloms inicijuoti informacinių technologijų egzamino panaikinimą mokyklose, argumentuodami, kad šis egzaminas apriboja potencialių stojančiųjų skaičių bei tinkamai neparengia būsimoms studijoms. Analizuodami studentų vertinimo sistemas, ekspertai atkreipė dėmesį, kad nors pati vertinimo sistema ir yra aiški, tačiau vyrauja požiūris, kad studento pažymiai jų nediferencijuoja pagal įgytas žinias ir gebėjimus. Minėtosios tendencijos pasižymi ypatinga sąsaja su aukštojo mokslo kokybe bei prestižu. Tobulintina sritimi ekspertai taip pat nurodė studentų įsitraukimo į mokslo tiriamąją veiklą, taip pat dalyvavimo tarptautinio judumo programose stoką. Tuo tarpu studijų programų stiprybe vertinant studijų eigą buvo įvardintas itin aktyvus socialinių partnerių įsitraukimas į mokymo procesą. Tačiau, anot ekspertų, vertinimo metu pasitaikę atvejai, kai didesnę dalį socialinių partnerių sudaro ne darbo rinkos sektoriaus įmonės, o akademiniai aukštųjų mokyklų partneriai, turėtų būti vengtini.

Vertinant studijų programų vadybą, ekspertai pastebėjo, kad nepaisant to, jog formali vidinė studijų kokybės užtikrinimo sistema yra sukurta ir išsamiai aprašyta dokumentuose, realus jos funkcionavimas kelia nemažai abejonių. Susitikimų su socialiniais dalininkais metu tapo aišku, kad studentai, socialiniai partneriai ir absolventai į studijų kokybės užtikrinimo procesus įsitraukia minimaliai. Pažymėtina, kad ypatingai didelę grėsmę studijų kokybei kelia pasyvus dėstytojų ir studentų dalyvavimas studijų kokybės užtikrinime. Vertinimo metu paaiškėjo, kad pasitaikė atvejų, kai studentai nebuvo įtraukiami į savianalizės suvestinės rengimo procesą, taip pat nežinojo, kas

yra jų atstovai bei tvirtino, kad atvejai, kai jiems yra pateikiamas grįžtamasis ryšys į jų išsakytas pastabas yra ypatingai reti. Kalbant apie dėstytojus, dėmesys turėtų būti atkreiptas į tai, kad net ir universiteto mastu veikiant formaliai grįžtamojo ryšio teikimo sistemai, neretai dėstytojai yra nesusipažinę su sistemos veikimo principais. Tai turi tiesioginės įtakos studijų kokybės užtikrinimo periodiškumui ir studijų kokybės gerinimui ilgalaikėje perspektyvoje.

Fizikos ir technologijos krypčių studijų programų vertinimas

2013 m. tarptautinė ekspertų grupė įvertino 8 fizikos (3 pirmosios, 5 antrosios pakopos) ir 1 technologijų (antrosios pakopos) krypčių studijų programas vykdomas Vilniaus universitete, Kauno technologijos universitete, Šiaulių universitete ir Vilniaus Gedimino technikos universitete. Visos studijų programos ekspertų įvertintos teigiamai.

Ekspertai atkreipė dėmesį, kad visų studijų programų reikalingumą lemia šalies ekonominiai poreikiai ir darbdavių suinteresuotumas, todėl ir ateityje bus galima užtikrinti šios krypties specialistų pasiūlą.

Vertinant studijų programų tikslus ir numatomus studijų rezultatus ekspertai pastebėjo egzistuojant sisteminę problemą – studijų rezultatų orientaciją į mokslinių bei su profesija susijusių kompetencijų įgijimą, per mažai dėmesio skiriant bendrųjų kompetencijų ugdymui. Taip pat atkreiptinas dėmesys, kad numatomų studijų rezultatų, susijusių su bendrųjų kompetencijų įgijimu, vertinimo metodai daugeliu atvejų nėra aiškūs. Pažymėtina, kad vienos iš vertintų studijų programų (ekspertų apibūdinta kaip specifinė studijų programa) atžvilgiu, ekspertų grupė rekomendavo peržiūrėti visą studijų programos koncepciją, siekiant užtikrinti, kad bus pasiekti numatomi studijų rezultatai būtent fizikos kryptyje. Pozityviais studijų programų aspektais ekspertai nurodė tikslų ir numatomų studijų rezultatų atitiktį Bolonijos proceso metu nustatytoms gairėms formuluojant studijų programų tikslus ir numatomus studijų rezultatus.

Fizikos ir technologijų krypčių studijų programų sandara atitinka Lietuvos Respublikoje taikomus teisės aktų reikalavimus. Ekspertai akcentavo visų vertintų studijų programų studijų dalykų išdėstymo sekos nuoseklumą. Tobulintinomis programų sandaros sritimis ekspertai įvardijo nepakankamą laisvai pasirenkamų dalykų įvairovę, taip pat nepakankamą socialinių partnerių dalyvavimą dėstymo procese.

Studijų programose dėstančio personalo kvalifikacija, ekspertų vertinimu, yra pakankama – dėstytojai yra kompetentingi ir itin motyvuoti. Vis dėlto reikėtų atkreipti dėmesį, kad vienos iš vertintų studijų programų personalo kvalifikacija apibūdintina kaip atitinkanti minimalius reikalavimus. Šiai studijų programai ekspertai pateikė griežtą rekomendaciją – kuo greičiau įdarbinti daugiau kvalifikuotų fizikos specialistų, kitu atveju, net ir trumpuoju periodu, numatomų studijų rezultatų pasiekimas gali būti neužtikrinamas. Visoms be išimties vertintoms studijų programoms buvo rekomenduota skatinti dėstytojų dalyvavimą tarptautinėse mainų programose.

Materialioji bazė ekspertų įvertinta kaip tinkama numatomiems studijų rezultatams pasiekti. Ypatingai gerai ekspertai atsiliepė apie Vilniaus ir Kauno technologijos universitetų fizikos krypties programoms įgyvendinti skirtus materialiuosius išteklius, kurie atitinka tarptautinius standartus. Ekspertų grupė pažymėjo, kad programose netrūksta literatūros tiek lietuvių, tiek ir anglų kalbomis, o studentai yra gabūs ir motyvuoti. Tuo tarpu kitoms aukštosioms mokykloms pateikta bendro pobūdžio rekomendacija – tęsti materialiųjų išteklių plėtrą atsižvelgiant į naujausius mokslo pasiekimus bei besikeičiančias technologijas.

Priėmimo į studijų programas tvarka, studentų vertinimo metodai daugelio vertintų studijų programų atžvilgiu yra adekvatūs, aiškūs ir viešai prieinami. Vis dėlto vienos iš magistro studijų programų priėmimo į studijas tvarka ekspertams sukėlė abejonių – rekomenduota pašalinti stojimo apribojimus chemiją ir fiziką baigusiems absolventams, prioriteto nesuteikiant inžinerijos studijų programas baigusiesiems. Argumentu šiai rekomendacijai ekspertai įvardino būtinas bendrąsias chemijos ir fizikos žinias siekiant sėkmingai įgyti reikiamas kompetencijas. Problemine sritimi visų studijų programų atžvilgiu buvo nurodyta tarptautiškumo stoka – nedidelis studentų, dalyvaujančių tarptautinėse mainų programose skaičius, bei ne itin aktyvus studentų įsitraukimas į mokslinę veiklą. Siekiant pašalinti minėtus trūkumus reikėtų daugiau dėmesio skirti tarptautinio judumo ir mokslinės veiklos populiarinimui.

Vertinant studijų programų vadybą, ekspertai pastebėjo, kad visoms studijų programoms būdinga stipri katedrų vedėjų lyderystė. Anot ekspertų, tai sukuria tinkamas sąlygas studijų programų vykdymui, tačiau tuo pat metu nekompensuoja reikmės ypatingai daug dėmesio skirti formaliems studijų kokybės užtikrinimo mechanizmams, įtraukiant visus socialinius dalininkus. Vertinimo metu identifikuotas nepakankamas ir nesistemiškas studentų ir absolventų įsiraukimas į studijų kokybės užtikrinimo procesus. Taip pat pažymėtina, kad būtent programos vadybos lygmeniu turėtų būti sprendžiami kvalifikuoto personalo įdarbinimo bei studentų priėmimo į studijas tvarkos klausimai.

Statistikos krypties studijų programos vertinimas

2013 m. antrąjį pusmetį lietuvių ekspertų grupė vertino vieną antrosios pakopos statistikos krypties studijų programą Klaipėdos universitete. Studijų programą ekspertai siūlė vertinti teigiamai.

Ekspertų grupė teigiamai įvertino, kad programos tikslai ir numatomi studijų rezultatai viešai publikuojami ir prieinami studentams. Tačiau buvo pabrėžta, kad magistrantūros programos suformuluoti studijų tikslai ir numatomi rezultatai nėra iki galo aiškūs. Programos poreikis, tikslai ir studijų rezultatai yra nepakankamai pagrįsti profesiniais reikalavimais, visuomenės ir darbo rinkos poreikiais ir tik dalinai dera tarpusavyje.

Programos sandarą ekspertų grupė įvertino patenkinamai. Programos apimtis atitinka teisės aktus, tačiau buvo teigiama, jog kai kurie dalykai turėtų aiškiau atspindėti studijų krypties turinį ir nuosekliau ugdyti numatomas kompetencijas. Taip pat studijų dalykų aprašai turėtų būti geriau parengti, informatyvesni.

Personalas buvo įvertintas teigiamai. Vertinimo išvadose nurodoma, kad dėstytojų skaičius ir kvalifikacija yra pakankami šios programos vykdymui. Buvo pateikta rekomendacija susijusi su personalo mokslinio aktyvumo skatinimu bei dėstytojų judumo užtikrinimu.

Materialioji bazė buvo įvertinta teigiamai. Įvertinta, kad ji yra pakankamai gera siekiant užtikrinti šios studijų programos tikslus ir numatomos rezultatus. Ekspertai patvirtina, kad universitete yra tinkamos studijų realizavimui skirtos patalpos, reikiama kompiuterinė ir techninė įranga. Studentai turi prieigą prie elektroninių duomenų bazių. Visgi ekspertų grupė pabrėžia, kad nors universiteto bibliotekoje kaupiamas ir nuolat papildomas statistikos leidinių fondas, tačiau jis nėra pakankamas. Tai apsunkina studento savarankišką mokslinės literatūros studijavimą. Taip pat buvo nurodoma, kad konkrečiai dėstytojų darbo vietos bei sąlygos, turėtų būti pagerintos įdiegiant reikalingą programinę ir atnaujinant techninę įrangą.

Vertinimo metu buvo išsiaiškinta, kad yra vykdomas lankstus studijų proceso organizavimas, atsižvelgiama į studentų poreikius, taip pat studentams teikiama akademinė ir socialinė parama, tačiau studentai nėra pakankamai skatinami dalyvauti judumo programose.

Programos vadybos dalis buvo įvertinta patenkinamai. Ekspertai nurodo, kad renkami duomenys apie programos įgyvendinimą nepanaudojami programos tobulinimo procese, todėl nėra pakankamai aiškaus programos valdymo ir atnaujinimo sistemos. Socialiniai partneriai taip pat nepakankamai dalyvauja programos įgyvendinime, o silpną programos rinkodarą atspindi mažėjantis studentų skaičius. Viena esminė šios srities stiprybė – studijų kokybės gerinimas diegiant naują vidinę studijų kokybės užtikrinimo sistemą.

3.1.3. Technologijos mokslų studijų sritis

	Įvertinta programų	Vertinimui nepateikta studijų programų	Sprendimas dėl akreditavimo		
			6 metams	3 metams	**Neakredituoti**
Koleginių studijų	10	8	2/4*	3/1*	**0**

Universitetinių bakalauro	11	2	3/2*	6	**0**
Magistrantūros	10	1	5	3/2*	**0**
Vientisųjų studijų	2	0	0	2	**0**
IŠ VISO	33	11	10/6*	14/3*	0

** preliminarūs sprendimai*

Jūrų inžinerijos, jūrų technologijos ir sausumos transporto inžinerijos krypčių studijų programų vertinimas

2013 metų rudenį buvo įvertintos 6 jūrų inžinerijos, jūrų technologijos ir sausumos transporto inžinerijos krypčių studijų programos. Penkios pirmosios pakopos studijų programos ir 1 – antrosios pakopos. Vertinimą atliko tarptautinė ekspertų grupė, kuri vertino Lietuvos aukštosios jūreivystės mokyklos, Marijampolės kolegijos, Vilniaus technologijų ir dizaino kolegijos ir Klaipėdos universiteto studijų programas. Visos studijų programos įvertintos teigiamai.

Nepaisant to, kad studijų programos yra gana skirtingos, ekspertų grupė pastebėjo bendras tendencijas studijose. Ekspertų nuomone, vertintų studijų programų tikslai ir studijų rezultatai yra pakankamai aiškūs, tinkamai apibrėžti, viešai skelbiami bei atitinka nacionalinius ir tarptautinius teisės aktus, o taip pat puikiai atitinka šių dienų darbo rinkos poreikius.

Dėstomų dalykų turinys ir išdėstymas studijų planuose atitinka studijų lygį ir pakopą. Kai kurios ekspertų vertintos studijų programos taip pat reguliuojamos tarptautiniais teisės aktais ir prižiūrimos bei akredituojamos kitų institucijų, dėl to siekiant suderinti visus reikalavimus tokioms studijų programos nėra daug galimybių keistis. Ekspertai pastebėjo, kad studijų programos labai orientuotos į regioninės rinkos plėtrą ir pokyčius, o studijų planai labai greitai ir lankščiai pritaikyti į tai reaguojant.

Ekspertai pastebėjo, kad personalas menkai naudojasi galimybėmis dalyvauti tarptautinėse konferencijose, moksliniuose projektuose, judumo programose. Nemaža dalimi prie to prisideda tai, kad dėstytojai yra praktikai ir tuo pačiu metu dirba įmonėse, tačiau ekspertų nuomone mokslinė veikla ir kvalifikacijos kėlimas yra taip pat svarbu kaip ir praktinis pasirengimas. Ekspertų nuomone, programų vykdytojams derėtų plėsti tarptautinius ryšius, skatinti programos dėstytojus aktyviau dalyvauti tarptautinių mainų programose, skatinti studentų akademinį judumą, aktyvinti mokslinę veiklą, įsijungti į mokslinių projektų vykdymą. Pasitaiko tokių atvejų, kuomet šiomis galimybėmis naudojamasi labai neproporcingai, todėl ekspertai akcentuoja, kad visi programose dėstantys dėstytojai privalo kelti savo mokslinę kompetenciją.

Materiali bazė visose vertintose studijų programose buvo aukšto arba labai aukšto lygio. Ekspertai nustatė, kad vykdant studijų programą, kurioje yra išskiriamos kelios specializacijos, būtina ne tik

pagrįsti šių specializacijų svarbą ir naudą darbo rinkoje, bet taip pat ir turėti materialinių resursų specializacijose įvardintiems studijų rezultatams pasiekti. Ekspertai taip pat pastebi, kad bendradarbiavimas su socialiniais partneriais ir kitomis mokymo įstaigomis ir naudojimasis jų materialia baze yra sveikintinas bendradarbiavimo rezultatas, tuo pačiu būtina kritiškai įvertinti priklausomybę nuo tokio bendradarbiavimo ilgalaikėje perspektyvoje, kadangi tai gali turėti įtakos studijų programos stabilumui. Ekspertų nuomone aukštoji mokykla privalo turėti ir nuosavą materialią bazę, o nebūti visiškai priklausoma nuo socialinių partnerių.

Programos vadyba daugumoje studijų programų yra veikianti, nors ir šioje srityje ekspertai pastebėjo skirtingų lygių ir būdų, kaip programos vadyba veikia. Studijų programose, kurios vykdomos remiantis ne tik aukštąjį mokslą reglamentuojančiais nacionaliniais teisės aktais, bet ir tarptautiniais reglamentais, vadyba yra labai struktūruota ir sukonkretinta. Kitose studijų programose kokybės užtikrinimas, nors ir veikiantis pagal kokybės standartus, nėra toks griežtas. Ekspertų nuomone būtina ne ik žinoti kokybės užtikrinimo etapus, bet juos realybėje įgyvendinti bei nepamiršti įtraukti studentų į visuminę kokybės užtikrinimo sistemą.

Bendrosios inžinerijos ir aplinkotyros krypčių studijų programų vertinimas

2013 m. 2 tarptautinės ekspertų grupės įvertino 6 bendrosios inžinerijos ir 2 aplinkotyros krypčių studijų programas vykdomas Kauno technologijos universitete (antrosios pakopos), Šiaulių universitete (pirmosios pakopos), Šiaulių valstybinėje kolegijoje (pirmosios pakopos), Panevėžio kolegijoje (pirmosios pakopos), Vilniaus Gedimino technikos universitete (antrosios pakopos), Klaipėdos universitete (antrosios pakopos) bei Vilniaus universitete (antrosios pakopos). Visas studijų programas ekspertai siūlė vertinti teigiamai.

Vertintų studijų programų tikslus ir numatomus studijų rezultatus ekspertai apibūdino kaip tinkamai suformuluotus orientacijos į studijų kryptį bei studentą atžvilgiu. Taip pat minėtosios srities stiprybe gali būti įvardijamas viešas tikslų ir numatomų studijų rezultatų prieinamumas, kurio tolesnis tobulinimas turėtų būti susijęs su dar išsamesnės informacijos apie studijų programas teikimu. Pažymėtina, kad visų vertintų studijų programų tikslai ir numatomi studijų rezultatai atitinka 6 ir 7 (priklausomai nuo to, kurios pakopos yra vykdoma studijų programa) Europos kvalifikacijų sąrangos lygmenis.

Gaires studijų programų tikslų ir numatomų studijų rezultatų tobulinimui ekspertų grupė apibrėžė atsižvelgdama į tris išorinio vertinimo metu išryškėjusias problemas: per abstrakčias tikslų ir numatomų studijų rezultatų formuluotes; tarpkryptiškumo bei tarpdalykiškumo stoką; orientacijos į darbo rinkos poreikius trūkumą. Taip pat ekspertų grupė atkreipė dėmesį į ne visuomet studijų programos turinį atitinkančius studijų programų pavadinimus, kurie dezinformuoja stojančiuosius.

Bendrosios inžinerijos ir aplinkotyros studijų programų sandara atitinka Lietuvos Respublikoje studijų programoms taikomus teisės aktų reikalavimus. Vis dėlto atkreiptinas dėmesys, kad kai kurioms vertintoms studijų programoms būdingas itin siauras profilis, kurį galėjo sąlygoti ne akademinių ir darbo rinkos poreikių analizės rezultatai, tačiau studijų programoje dėstančio

personalo galimybės dėstyti tam tikrus studijų dalykus. Ekspertų nuomone, tokia praktika yra ydinga. Ją reikėtų keisti įtraukiant į studijų programas studijų dalykus, susijusius su Europos Sąjungos aplinkos apsaugos teise ir politika, taip pat daugiau dėmesio skirti užsienio kalbos ir mokslinių tyrimų vykdymo įgūdžių ugdymui.

Studijų programose dėstančio personalo kvalifikacija, ekspertų vertinimu, yra pakankama. Kiekvienos vertintos studijų programos akademinis personalas vienu iš savo prioritetų įvardijo dėstomų studijų dalykų tobulinimą, taip pat užtikrino, kad jiems yra sukuriamos sąlygos dalyvauti tarptautinėse konferencijose, kursuose, stažuotėse. Tačiau ekspertų grupės pastebėjo, kad kai kurių vertintų programų dėstytojų dalyvavimo rodikliai pastarosiose veiklose yra itin žemi. Taip pat galima išskirti ir nedidelį dėstytojų tarptautinių publikacijų skaičių. Šių tendencijų vyravimui įtakos gali turėti nepakankamos dėstytojų užsienio kalbos/-ų žinios bei per dideli kontaktinio darbo su studentais krūviai, apribojantys akademinio personalo galimybes vykdyti mokslinius tyrimus. Ekspertų grupių nuomone, kvalifikacijos tobulinimas, ypatingai naujo personalo atžvilgiu, turėtų būti aktyviau plėtojamas.

Materialioji bazė ekspertų įvertinta kaip pakankama numatomiems studijų rezultatams pasiekti. Ekspertų grupė akcentavo aukštųjų mokyklų pastangas materialiųjų išteklių atnaujinimui ir plėtrai panaudoti Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšas bei rekomendavo kurti palankesnę terpę dėstytojo ir studento sąveikai suteikiant kiekvienam dėstytojui skirtą individualią darbo vietą. Taipogi tobulintina sritimi įvardytas didesnis prenumeruojamų duomenų bazių skaičius bei apmokymo kaip jomis naudotis organizavimas.

Priėmimo į studijų programas tvarka, studentų vertinimo metodai yra adekvatūs, aiškūs ir viešai prieinami. Studijų procesas, anot ekspertų, yra lankstus – suteikiama galimybė studijuoti pagal individualų studijų planą. Pagrindine problema vertinant studijų eigą ekspertai nurodė mažėjantį studentų skaičių. Jos sprendimui programų vykdytojai turėtų nedelsiant imtis aktyvių priemonių. Vizito metu studentai neišreiškė jokių nusiskundimų, susijusių su netinkamu akademinės ir socialinės paramos teikimu.

Vertinant studijų programų vadybą, ekspertai pastebėjo, kad visų studijų programų atžvilgiu stokojama socialinių partnerių bei absolventų įsitraukimo/įtraukimo į vidinius studijų kokybės užtikrinimo procesus. Studentų nuomonės apklausos bei jų pagrindu turimas teikti grįžtamasis ryšys nėra sistemiški. Akademinio personalo įsitraukimas į sprendimų priėmimo procesą galėtų ir turėtų būti intensyvesnis. Taip pat pažymėtina, kad vienos vertintos studijų programos vadybos schemos turėtų būti pertvarkytos iš esmės, kitu atveju iškyla grėsmė studijų programos tęstinumui.

Biotechnologijų ir chemijos krypčių studijų programų vertinimas

2013 metų pavasarį tarptautinė ekspertų grupė vertino 3 pirmos pakopos vykdomas biotechnologijų ir chemijos krypčių studijų programas Kauno technologijos universitete, Vytauto Didžiojo universitete ir Vilniaus universitete.

Vertintų studijų programų tikslus ir numatomus studijų rezultatus ekspertai apibūdino kaip aiškiai apibrėžtus, struktūruotus bei išsamius, tačiau programų rengėjai turėtų daugiau dėmesio skirti studijų rezultatų viešam skelbimui. Ekspertai taip pat turėjo pastabų dėl vienos iš vertintų studijų programų pavadinimo atitikimo studijų programos turiniui ir siūlė spręsti šį klausimą koreguojant studijų programos turinį arba pakeičiant programos pavadinimą į tokį, kuris labiau atspindėtų programos tikslus ir struktūrą. Išskyrus šiuos nurodytus trūkumus, apibendrinant galima teigti, kad vertintos studijų programos atitinka studijų rūšį, pakopą ir kvalifikacijų lygį.

Visos vertintos studijų programos, pasak ekspertų, atitinka teisės aktų reikalavimus, tačiau nepakankamai dėmesio programose skiriama krypties dalykų dėstymui, kurie studentams nesiūlomi net kaip pasirenkamieji. Ekspertai taip pat atkreipia dėmesį į tai, kad kai kurie studijų krypties dalykai yra bendro pobūdžio ir nėra specialiai pritaikyti biotechnologijų ar chemijos krypties studijoms. Tam, kad studentai būtų labiau motyvuoti, specialieji dalykai turėtų būti pradėti dėstyti anksčiau.

Akademinis personalas – patyrę, gerai žinomi dėstytojai, turintys reikiamą kvalifikaciją bei aktyviai dalyvaujantys moksliniuose tyrimuose. Dauguma dėstytojų yra išleidę nemažai publikacijų dėstomo dalyko tematika. Problemos, su kuriomis susidurs aukštosios mokyklos, yra susijusios su dėstytojų amžiaus pasiskirstymu. Pasak ekspertų, didelė dalis akademinio personalo yra netoli pensijinio amžiaus, tačiau šiuo metu nematyti, jog būtų imtasi konkrečių priemonių, kurios padėtų užtikrinti pakankamą tinkamos kvalifikacijos dėstytojų skaičių ateityje. Siūloma pagalvoti apie socialinių partnerių įtraukimą į mokymo proceso procedūras.

Materialieji ištekliai yra tinkami ir prieinami. Patogiai įrengtos auditorijos, laboratorijos, kompiuterių klasės ir bibliotekos leidžia siekti numatytų studijų rezultatų. Tačiau labiausiai ekspertams nerimą kelia specialioji laboratorinė įranga, reikalinga sėkmingam studijų programų įgyvendinimui, kurios universitetai turi labai mažai arba visai neturi, todėl siūloma jos įsigyti.

Ekspertų teigimu, studijų procesas vertintose studijų programose organizuojamas tinkamai, priėmimo į studijas tvarka pagrįsta, studentų pasiekimų vertinimo sistema aiški. Vienoje iš vertintų studijų programų ekspertai siūlo atkreipti dėmesį į didelį studentų skaičiaus nubyrėjimą ir tam įtakos galinčius turėti veiksnius. Kitose vertintose studijų programose studentams pateikiama per mažai informacijos apie tarptautines mainų programas, jie beveik nedalyvauja judumo programose, todėl, pasak ekspertų, būtina patvirtinti nuostatas, reglamentuojančias studentų tarptautinio judumo skatinimą ir palengvinimą.

Vidinei kokybės užtikrinimo sistemai ir programų vadybai ekspertai neturėjo didelių pastabų. Universitetuose aiškiai paskirstyta atsakomybė už sprendimų priėmimą ir programų įgyvendinimo priežiūrą, kiekvieno semestro pabaigoje atliekamos apklausos, aptariami bendri rezultatai, susumuoti statistiniai duomenys skelbiami viešai. Trūkumai, kuriuos nurodė ekspertai, tai per mažas socialinių partnerių įsitraukimas į studijų programų įgyvendinimą bei nedidelis apklausose dalyvaujančių studentų skaičius.

Gamybos inžinerijos krypties studijų programų vertinimas

Tarptautinė ekspertų grupė 2013 m. gegužės mėn. įvertino keturias gamybos inžinerijos krypties studijų programas. Tiek Kauno technologijos universitete vykdoma bakalauro studijų programa, tiek ir Vilniaus Gedimino technikos universitete vykdomos viena bakalauro ir dvi magistro studijų programos buvo įvertintos teigiamai.

Programos, ekspertų nuomone, susijusios su svarbiu Lietuvos pramonės sektoriumi, kuriam nuolat reikia specialistų. Programų vykdytojai nuolat tiria specialistų poreikį rinkoje ir palaiko glaudžius ryšius su socialiniais partneriais, todėl gali užtikrinti pakankamą specifinių žinių turinčių absolventų pasiūlą. Nors programų tikslai ir numatomi studijų rezultatai viešai skelbiami, vertinant Vilniaus Gedimino technikos universiteto pirmosios pakopos studijų programą pastebėta, kad ne visais atvejais studijų turinys juos atitinka. Programų tikslai ir numatomi studijų rezultatai yra apibrėžiami pernelyg plačiai arba gana fragmentiškai, todėl siūlytina juos konkretizuoti. Kauno technologijos universiteto studijų programos tikslai, pasak ekspertų, turėtų apimti ir studentams suteikiamus skaitmeninės žiniasklaidos įgūdžius.

Informacija apie programų tikslus ir numatomus vertinimo rezultatus yra viešai skelbiama ir lengvai prieinama.

Vykdomų studijų programų sandara ekspertams atrodė tinkama tiek savo forma, tiek ir turiniu, leidžianti tinkamai parengti rinkai atitinkamos pakopos absolventus. Vilniaus Gedimino technikos universiteto studijų programa Spaudos inžinerija savo tiksluose numato studentams suteikti ne tik techninių, bet ir vadybinių žinių, todėl ekspertai rekomendavo į programos tinklelį įtraukti daugiau kokybės vadybos ar lyderystės ugdymo dalykų. Tiek pirmosios pakopos studijų programos praktika bei bagiamųjų darbų vykdymas, tiek antrosios pakopos baigiamojo darbo organizavimas padeda formuoti praktinius gebėjimus, kurie atsispindi kokybiškai parengtuose baigiamuosiuose darbuose.

Analizuodami personalo sritį ekspertai pabrėžė tinkamą dėstytojų kompetenciją, mokslinių publikacijų kiekį bei aktyvų dalyvavimą renginiuose. Nepaisant to, siūlytina skatinti personalo mainų ir tobulinimosi iniciatyvas kitose aukštojo mokslo įstaigose. Pasigesta aktyvesnio Vilniaus Gedimino technikos universiteto dėstytojų dalyvavimo užsakomųjų mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros (MTEP) projektuose. Programas vertinę ekspertai taip pat akcentavo, kad studentai turėtų tobulinti savo rašytinės ir šnekamosios anglų kalbos žinias bei aktyviau dalyvauti tarptautiniuose mainuose.

Materialieji ištekliai įvertinti gerai, jie tinkami studijoms bei standartiniams laboratorijose atliekamiems bandymams ir tyrimams. Vis dėlto kai kuriais atvejais ekspertų grupė akcentavo poreikį atnaujinti naudojamą įrangą ar išplėsti laboratorijų skaičių, o taip pat ir ieškoti papildomų finansavimo šaltinių, pavyzdžiui, teikiant paslaugas verslo įmonėms, įrengiant daugiau auditorijų, tinkamų individualiam bei grupiniam studentų darbui. Kauno technologijos universiteto programoje ekspertai rekomenduotų pailginti studentų praktikos laiką, o vienos Vilniaus Gedimino technikos universiteto programai rekomenduojamas aktyvesnis *Moodle* sistemos naudojimas.

Kaip ir daugeliui Lietuvos aukštųjų mokyklų, tarptautiškumas išlieka tobulintinu aspektu. Studentai vangiai dalyvauja mainų programose iš dalies dėl nepakankamai lanksčios mainų programose dalyvaujančių studentų dalykų užskaitymo metodikos, kurią rekomenduojama taisyti.

Vilniaus Gedimino technikos universitete vykdomos programos vadyba, ekspertų nuomone, reikalauja nuoseklesnio ir išsamesnio informacijos, ypatingai susijusios su studentų bei absolventų atsiliepimais, sisteminimo. Vidinė kokybės užtikrinimo sistema tobulintina.

Vienas teigiamiausių programų bruožų – glaudus bendradarbiavimas su socialiniais partneriais - galėtų būti dar aktyvesnis, stiprinant komunikaciją programos struktūros ir turinio tobulinimo klausimais.

Aeronautikos inžinerijos studijų programų vertinimas

2013 m. pavasarį tarptautinė ekspertų grupė įvertino tris aeronautikos inžinerijos krypties studijų programas, vykdomas Vilniaus Gedimino technikos universitete bei Kauno technologijos universitete. Visos studijų programos sulaukė teigiamo ekspertų vertinimo, tačiau Kauno technologijos universiteto bakalauro programą ekspertai įvertino geriau nei dvi Vilniaus Gedimino technikos universiteto vientisųjų studijų programas.

Ekspertų grupė atkreipė dėmesį, kad Lietuvoje aeronautikos specialistų poreikis yra nuolat augantis. Tai patvirtino ministerijos, kariuomenės bei šios srities verslo įmonių atstovai. Bendra šių studijų programų kokybė, pasak ekspertų, yra gera ir jos nuolat kryptingai tobulinamos atsižvelgiant į tarptautinius standartus.

Daugiausia ekspertų dėmesio sulaukė programų įgyvendinimui skirta materialioji bazė, nes tai viena iš pagrindinių darbo su studentais priemonė. Vilniaus Gedimino technikos universiteto laboratorijos, auditorijos bei literatūros ištekliai įvertinti aukščiausiu balu, tuo tarpu Kauno technologijos universitete ekspertai pasigedo labiau specializuotiems dalykams skirtos mokomosios medžiagos. Ekspertų grupė pastebėjo, kad abu universitetai yra užmezgę stiprius ryšius su socialiniais partneriais, padedančiais studentams atlikti praktiką bei vėliau įdarbinančiais aeronautikos inžinerijos studijų absolventus.

Ypatingai daug dėmesio ekspertai skyrė ir dėstytojų kompetencijai. Su aeronautika susijusiose srityse daugelis jų turi išsamių teorinių ir praktinių žinių, tačiau mokslinių publikacijų ir tyrimų

rodikliai, ekspertų nuomone, tobulintini. Tiek Kauno, tiek ir Vilniaus dėstytojams siūloma aktyviau dalyvauti tarptautinėse konferencijose bei publikuotis pasauliniu mastu pripažintuose aeronautikos inžinerijos žurnaluose. Kaip didžiausią grėsmę Vilniaus Gedimino technikos universiteto programoms ekspertai nurodė dėstytojų amžių ir mažą doktorantūros studentų skaičių, kuris ateityje nepajėgs užtikrinti tinkamos specialistų kaitos. Ekspertai pabrėžė, jog daugeliu atvejų studentų ir dėstytojų mobilumas programose taip pat yra per mažas.

Nagrinėtų studijų programų tikslams ir numatomiems studijų rezultatams, sandarai bei programos vadybai ekspertų grupė esminių pastabų neturėjo. Visos programos atitinka joms keliamus reikalavimus, studijų dalykai išdėstyti nuosekliai, o temos nesikartoja. Programų vykdytojai tinkamai renka bei analizuoja programų tobulinimui reikalingą informaciją ir taip užtikrina jų įgyvendinimo kokybę.

Elektronikos ir elektros inžinerijos krypties studijų programos vertinimas

2013 m. lietuvių ekspertų grupė vertino Panevėžio kolegijos studijų programą *Kompiuterių technika*. Programa įvertinta teigiamai ir siūloma akredituoti šešeriems metams.

Ekspertai pažymėjo, kad programos tikslai ir studijų rezultatai pagrįsti darbo rinkos poreikiais, programoje gerai subalansuota įgyjamų teorinių ir praktinių žinių ir įgūdžių visuma, aiškios sąsajos tarp programos ir dalykų studijų rezultatų, aiškūs dalykų studijų rezultatų vertinimo kriterijai. Tačiau ekspertai pastebėjo, kad programos tikslas apibrėžtas kiek per siaurai, nes programos turinys apima ne tik asmeninių kompiuterių sistemas ir tinklus, bet ir įterptines sistemas. Taip pat ekspertai atkreipė dėmesį, kad programos vykdytojams reikėtų skirti daugiau dėmesio programos viešinimui internete.

Ekspertų nuomone, kai kurių dalykų turinys yra per platus, todėl studentams sunku įsisavinti visą pateikiamą teorinę medžiagą, tuo tarpu programavimo dalykuose reiktų daugiau dėmesio skirti šiuolaikinėms programavimo kalboms.

Ekspertai teigiamai įvertinimo programos personalą, kuris, jų manymu, yra stabilus, motyvuotas ir daug dėmesio skiria įvariapusiam akademiniam išsilavinimui, kvalifikacijos kėlimui ir moksliniam – metodiniam darbui, tačiau paragino dėstytojus aktyviau dalyvauti mainų programose.

Programai skirta materialioji bazė, iš esmės, yra tinkama ir pakankama. Kolegija iš projektinių lėšų yra atnaujinusi laboratorinę įrangą, studentai yra aprūpinti jiems aktualia literatūra tiek lietuvių, tiek anglų kalbomis. Patalpos pritaikytos neįgaliesiems. Tačiau dar reikėtų atnaujinti dalies laboratorijų kompiuterinę įrangą.

Ekspertų nuomone, dar tobulintina baigiamųjų darbų vadovų skyrimo tvarka, katedros administracija turėtų daugiau atsižvelgti į dėstytojo specializacijos atitikimą baigiamojo darbo tematikai, skatinti studentus aktyviau dalyvauti mainų programose.

3.1.4. Humanitarinių mokslų studijų sritis

	Įvertinta programų	Vertinimui nepateikta studijų programų	Sprendimas dėl akreditavimo		
			6 metams	3 metams	**Neakredituoti**
Koleginių studijų	1	0	0	0	**1**
Universitetinės bakalauro	11	4	6/1*	3	**1***
Magistrantūros	9	8	5/1*	3	**0**
Vientisųjų studijų	0	0	0	0	**0**
IŠ VISO	21	12	11/2*	6	1/1*

*preliminarus sprendimas

Filosofijos krypties studijų programos vertinimas

2013 metų pavasarį lietuvių ekspertų grupė vertino pirmos pakopos vykdomą filosofijos krypties *Medijų filosofijos* studijų programą vykdomą Kauno technologijos universitete. Studijų programa įvertinta teigiamai.

Studijų programai ekspertai esminių trūkumų nenurodė, bet pateikė nemažai rekomendacijų. Ekspertai pabrėžia programos unikalumą savo turiniu Lietuvos mastu, orientaciją į šiuolaikinį kultūros segmentą bei ryškiai išreikštą taikomąjį programos aspektą. Programos tikslai ir numatomi studijų rezultatai atitinka visus formalius reikalavimus, bet yra pernelyg abstraktūs, ekspertai rekomenduoja stiprinti dėstomų dalykų ir programos tikslų, studijų rezultatų ryšį. Ekspertai taip pat rekomenduoja studijų plane didinti dėstomų dalykų nuoseklumą, klasikiniuose filosofijos dalykuose sustiprinti programos pozicionavimą kaip *Medijų* filosofijos, didesnį dėmesį skirti šiuolaikinėms medijoms, naujausioms mokymo technologijoms ir interaktyviems studijų metodams.

Personalas yra tinkamas programos vykdymui, tačiau ekspertai skatina dėstytojus rengti daugiau publikacijų, atlikti mokslinių tyrinėjimų. Ekspertai skatina vystyti materialiąją bazę: pabaigti įrengti

auditorijas praktikoms, formuojant bazinės literatūros fondus įtraukti programos pobūdį atitinkančią literatūrą bei periodinius leidinius. Studijų proceso organizavime studijų trukmė – 3,5 metų – bei keli dalykai dėstomi kviestinių dėstytojų anglų kalba suteikia programai konkurencingumo. Priėmimo reikalavimai pagrįsti, studentai yra patenkinti bendradarbiavimu su dėstytojais bei administracija ir akademine parama. Ekspertai siūlo peržiūrėti studentų pasiekimų vertinimo kriterijus, kad jie būtų aiškūs, objektyvūs vertinant kūrybinius darbus ir būtų tinkami studijų rezultatams įvertinti, skatinti studentų judumą. Ekspertai teigia, kad vidinio kokybės užtikrinimo mechanizmas veikia, bet tik oficialiame lygmenyje: nevykdoma studijų kokybės stebėsena, veikla nederinama su potencialiais būsimais socialiniais partneriais.

Rusų filologijos studijų programos vertinimas

2013 metų rudenį tarptautinė ekspertų grupė vertino 1 rusų filologijos krypties studijų programą vykdomą Vilniaus universitete (pirmos pakopos) ir 1 lenkų filologijos krypties studijų programą vykdomą Lietuvos edukologijos universitete (antros pakopos).

Ekspertų vertinimu, abiejų programų apimtis yra pakankama, turinys – tinkamas tikslams ir studijų rezultatams pasiekti. Anot ekspertų, pagrindiniai programų privalumai yra labai kompetentingi darbuotojai, stiprūs ryšiai su socialiniais partneriais ir užsienio šalių institucijomis, gera materialioji bazė bei abiejų programų absolventų paklausa darbo rinkoje.
Programoms rekomenduojama racionalizuoti pasirenkamųjų modulių sąrašą – moduliai turėtų būti priskirti konkretaus lygio studijoms, o ne laisvai studentų pasirenkami. Taip pat būtina persvarstyti kai kurių pagrindinių modulių pasirinkimą – pagrindinių modulių sąrašą reikėtų optimizuoti, kad jame atsispindėtų darbo rinkos poreikiai.
Pabrėžtas lenkų filologijos programos išskirtinumas darbo rinkoje, tačiau vertinimo grupė rekomenduoja apsvarstyti galimybę užtikrinti daugiau kaip vieną specialybę, pvz. programos pavadinime sujungiant du dalykus (t. y. lenkų kalbą/istoriją arba lenkų kalbą/rusų kalbą, vokiečių kalbą ir t. t.). Pasak ekspertų grupės, grįžtamojo ryšio apie vertinimą sistema turi būti standartizuota ir suvienodinta. Taip pat rekomenduojama aktyviau naudotis šiuolaikinėmis bibliotekų duomenų bazėmis. Pabrėžtas glaudus bendradarbiavimas tarp skirtingų katedrų, kurį siūloma dar labiau stiprinti, kad bendromis jėgomis būtų galima pritraukti daugiau studentų. Ekspertai kaip stiprybę išskyrė programų vadybą: atsakomybės už priimamus sprendimus yra aiškiai paskirstytos, programų vykdytojai atsižvelgė į ankstesnių vertinimų išvadas, aktyviai veikia programų komitetai.
Vienos Vilnius universitete vykdomos Rusų filologijos krypties studijų programos vertinimą atliko lietuvių ekspertų grupė. Ši magistrantūros programa įvertinta teigiamai. Vertinimo išvadose ekspertai išskyrė pagrindines programos stiprybes – pabrėžtas programos tarpdisciplinišku mas, šioje programoje integruotos rusų kalbos, kalbotyros, literatūros bei kultūros studijos. Programos sandaroje ekspertai pastebėjo aiškias šių sričių sąsajas. Viena pagrindinių programos stiprybių – dėstomų dalykų kompleksiškumas, sistemiškumas, nuoseklumas. Programa dėstoma rusų kalba. Programoje dirbantis personalas įvertintas itin gerai, ekspertai pabrėžė itin aukštą dėstytojų kvalifikaciją bei išskirtinį aktyvumą dalyvaujant tarptautinėse ir nacionalinėse mokslinėse konferencijose ir kituose renginiuose. Labai gerai įvertinti ir materialieji ištekliai.

Įvardintos ir programos tobulintinos sritys: daugiau dėmesio reikėtų skirti magistro baigiamųjų darbų rengimui, aiškiai apibrėžti šių darbų vertinimo kriterijus. Ekspertai taip pat atkreipė dėmesį, jog dėl nedidelio studentų skaičiaus ir siūlomų pasirenkamųjų dalykų gausos ne visuomet užtikrinamos realios dalykų pasirinkimo galimybės. Siūloma į programos tobulinimą aktyviau įtraukti socialinius dalininkus ir plėsti bendradarbiavimą su jais. Atkreiptas dėmesys ir į mažą studentų mobilumą. Kaip pabrėžė patys programos vykdytojai, šios programos studentai pageidautų vykti į Rusijos universitetus, tačiau galimybės yra ribotos, studentai negali rinktis šių universitetų pagal *Erasmus* mainų programą, o Europos universitetuose atitinkamų programų beveik nėra. Atsižvelgiant į tai, ekspertai siūlo didesnį dėmesį skirti įvairių tarptautinio judumo galimybių paieškai, rekomenduojama studentams teikti konsultacijas apie galimybes pasinaudoti VU dvišalio bendradarbiavimo su Rusijos universitetais sutartimis.

Anglų filologijos ir lingvistikos krypčių studijų programų vertinimas

2013 m. pirmąjį pusmetį tarptautinė ekspertų grupė vertino 2 anglų filologijos ir 1 lingvistikos krypties studijų programą. Programos vykdomos Lietuvos edukologijos universitete bei Vilniaus universitete. Išanalizavę vertinimui pateiktus dokumentus bei apsilankę aukštosiose mokyklose ekspertai visas tris studijų programas įvertinto teigiamai. Tiek Lietuvos edukologijos universiteto, tiek Vilniaus universiteto vykdomos bakalauro studijų programos vertintos pirmą kartą, vertinimo metu dar nebuvo programas baigusių absolventų. Lietuvos edukologijos universiteto vykdoma magistrantūros programa vertinama jau ne pirmą kartą, ekspertai pažymėjo, jog šios programos vykdytojai tobulindami programą atsižvelgė į ankstesnių vertinimų metu pateiktas pastabas ir rekomendacijas.

Kalbant apie programų tikslų ir numatomų studijų rezultatų formulavimą, ekspertai pažymėjo, jog programų vykdytojai atsižvelgė į dabartinius rinkos poreikius, išanalizavo atliktas darbdavių ir socialinių partnerių apklausas apie jų nuomone būsimiems darbuotojams reikalingus įgūdžius ir kompetencijas. Programų sandara užtikrina teorinių ir praktinių žinių balansą, abiejų bakalauro programų studentai studijuoja ne tik anglų, bet ir antrąją užsienio kalbą, ekspertai tai vertino pozityviai. Vis dėlto, rekomenduojama aiškiau apibrėžti antrosios užsienio kalbos statusą, atsižvelgiant į Europos darbo rinkos poreikius. Studijų dalykai išdėstyti nuosekliai, siejami su numatomais studijų rezultatais, ekspertai daro išvadą, jog programų vykdytojai supranta studentų poreikius. Pasak ekspertų, toks požiūris yra pagirtinas ir prisideda prie sėkmingo absolventų įsitvirtinimo darbo rinkoje baigus studijas. Daugiau pastabų šiose srityse pateikta Vilniaus universiteto programai – programos tikslai ir numatomi studijų rezultatai suformuluoti nepakankamai aiškiai, pasigesta nuoseklumo, kai kurie tikslai pernelyg ambicingi, ekspertų nuomone, abejotina, ar visi jie gali būti realiai pasiekiami. Atkreiptas dėmesys į tam tikrų dalykų kartojimąsi programoje. Ekspertai pažymėjo, jog turėtų būti išlaikytas balansas tarp anglų ir kitos užsienio kalbos, šio balanso pasigesta.

Ekspertai teigiamai vertina programose dirbančių dėstytojų kompetenciją, dėstytojai aktyviai dalyvauja įvairiose konferencijose, tarptautinėse mobilumo programose. Tačiau atkreiptas

dėmesys į kai kuriems dėstytojams tenkantį itin didelį darbo krūvį, kai kurie jų dėsto keturis ar penkis dalykus. Ekspertų nuomone, tai gali neigiamai įtakoti programų kokybę. Rekomenduojama optimizuoti dėstytojų darbo krūvį. Vilniaus universiteto programos išvadose ekspertai pažymėjo, jog dėstytojų mokslinė veikla turėtų būti aktyvesnė, rekomenduojama į programos vykdymą įtraukti daugiau dėstytojų, turinčių mokslo laipsnį.

Ekspertai pažymėjo, jog programų studentams sudaromos galimybės dalyvauti mobilumo programose, tačiau pageidautina sudaryti daugiau įvairesnių galimybių studentams studijuoti ir naudoti kalbą jos gimtojoje aplinkoje. Ekspertai teigiamai įvertino tai, jog programų vykdytojai užtikrina efektyvią akademinę paramą studentams.

Vertindami programų vadyba, ekspertai pabrėžė, jog reikėtų aiškesnio atsakomybių paskirstymo. Taip pat rekomenduojama į programų tobulinimą aktyviau įtraukti studentus, atsižvelgti į jų nuomonę.

Vokiečių filologijos studijų programos vertinimas

2013 m. vertinta viena vokiečių filologijos krypties studijų programa. Šios pirmos pakopos programos, vykdomos Vytauto Didžiojo universitete, vertinimą atliko lietuvių ekspertų grupė. Pasiūlyta programą vertinti teigiamai. Kaip pažymėjo ekspertai, programos tikslai ir numatomi studijų rezultatai suformuluoti gana aiškiai, ugdomos dalykinės kompetencijos apima įvairius vokiečių filologijos aspektus ir užtikrina išsilavinimo nuoseklumą bei vidinę logiką. Tačiau pastebėta, jog formuluojant studijų programos tikslą bei numatomus studijų rezultatus pernelyg akcentuojamos dalykinės kompetencijos ir pamirštamos bendrosios kompetencijos. Ekspertai pabrėžė, jog bendrosios kompetencijos turi būti įtrauktos formuluojant studijų rezultatus, atkreiptas dėmesys, jog įgytų perkeliamųjų gebėjimų svarbą akcentavo ir programos absolventai.

Apskritai ekspertai pažymėjo, jog ši programa parengta ir atnaujinama remiantis kintančiu vokiečių filologijos specialistų – profesionalių Lietuvos ir Vokietijos verslo, turizmo, kultūros ryšių tarpininkų poreikiu. Programos pavadinimas 2011 m. buvo pakeistas iš „Vokiečių filologija“ į „Vokiečių kalba ir kultūra“, tai susiję su siekiu orientuotis į stojančiuosius, kurie mokykloje vokiečių kalbos mokėsi kaip antrosios arba jos visai nesimokė. Atitinkamai pakoreguota programos sandara – išimti keli literatūros dalykai, įtraukta daugiau vokiečių kalbos dalykų. Ekspertų nuomone, naujasis pavadinimas išties labiau atitinka programos vykdytojų numatytą absolventų profesinės veiklos lauką.

Ekspertai pažymėjo, jog dauguma programoje dirbančių dėstytojų yra aktyvūs mokslininkai, jie taip pat aktyviai dalyvauja akademinio mobilumo programose. Vykdydami įvairią projektinę veiklą, dėstytojai į ją įtraukia ir studentus, tai didina studentų motyvaciją. Pažymėta, jog šios programos studentai taip pat aktyviai dalyvauja judumo programose, į užsienį vykstama ne tik studijuoti, bet ir atlikti praktikos.

Pateikta pastabų dėl bakalauro baigiamųjų darbų temų, ekspertai pažymėjo, jog kai kurios temos, taip pat ir tyrimo objektas bei metodai yra diskutuotini, kai kurie jų nepriskirtini filologijos studijų krypčiai. Nepaisant to, kad programos pavadinimas suponuoja galimybę atlikti tarpdisciplininį tyrimą, tačiau reikėtų atkreipti dėmesį į tai, kad absolventams teikiamas vokiečių filologijos bakalauro laipsnis. Ekspertai pažymėjo, jog tyrimo objektas turėtų būti filologinis: kalba, kalbos sistema, literatūra, taikomoji lingvistika ar pan.

Kalbant apie programos vadybą, ekspertai pažymėjo, jog duomenys apie programos įgyvendinimą periodiškai renkami ir analizuojami, visų studijų dalykų aprašai nuolat peržiūrimi ir atnaujinami. Sveikintina programos vykdytojų iniciatyva kaupti duomenis apie programos absolventus. Prie srities silpnybių ekspertai pažymėjo, jog studentai turėtų būti geriau informuojami apie jų teikiamo grįžtamojo ryšio rezultatus, įvykdytus pokyčius. Taip pat pastebėta, jog pagrindinė socialinė partnerė, įtraukta į programos komiteto sudėtį, yra pedagogė, vokiečių kalbos mokytoja. Ekspertų nuomone, ryšiai su gimnazijomis ir vokiečių kalbos mokytojais yra svarbūs, tačiau, kadangi programa nėra tiesiogiai skirta pedagogams rengti, ne mažiau svarbu intensyviau bendrauti ir su tų sričių atstovais, kuriose, kaip manoma, galės įsidarbinti absolventai.

Menotyros krypties studijų programos vertinimas

2013 metų lietuvių ekspertų grupė vertino Klaipėdos universiteto menotyros krypties antros pakopos studijų programą *Teatrologija*. Studijų programa įvertinta teigiamai.

Vertinant studijų programos tikslus ir numatomus studijų rezultatus buvo pastebėta, jog apibrėžta programos specifika neatitinka realaus programos turinio. Todėl ekspertai rekomenduoja, kad į programos tikslus ir numatomų studijų rezultatus reikėtų įtraukti programos specifiką ir jos išskirtinumą įtvirtinančius aspektus: orientaciją į regiono pažinimą, mėgėjų ir mokyklinio teatro tyrimus, ugdymą teatru.

Programos sandara buvo įvertinta patenkinamai. Ekspertai atkreipė dėmesį, jog studijų krypties dalykus reikėtų papildyti disciplinomis, kurios atitiktų programos specializacijos į regiono kultūrą ir teatrinę edukaciją ambicijas, aiškiau ir nuosekliau formuluoti dalykų temas, daugiau dėmesio skirti įvairiapusiam Lietuvos teatro kontekstui, neformaliai sudarinėti siūlomos literatūros sąrašus, atsižvelgiant į naujausius istorinius ir teorinius teatrologijos mokslo tyrimus, daugiau dėmesio skirti teoriniams ir metodologiniams aspektams, kurie sąlygoja baigiamųjų darbų spragas.

Personalo sritis ekspertų grupės taip pat įvertinta patenkinamai. Ekspertai atkreipė dėmesį, jog personalo kaita ir įvairovė nėra pakankama, per mažas dėstytojų, atsakingų už svarbiausių teatrologinių kompetencijų ugdymą, skaičius, trūksta sąsajų tarp programos dėstomų dalykų turinio ir mokslinių tyrimų. Ekspertai rekomenduoja skatinti dėstytojus kelti kvalifikaciją, dalyvaujant tarptautinio judumo programose, stažuotėse, seminaruose ir kituose renginiuose.

Materialioji bazė ekspertų įvertinta kaip tinkama numatomiems studijų rezultatams pasiekti. Tačiau atsižvelgiant į studijų programos specifiką bei studentų poreikius, ekspertai pastebėjo, jog reikėtų

sistemingai kaupti spektaklių įrašus bei kitą audiovizualinę studijų medžiagą ir sukomplektuoti mediateką.

Studijų eigą ir jos vertinimą ekspertų grupė įvertino patenkinamai – nėra vykdomos išlyginamosios studijos, nėra sudarytos sąlygos išvykti konkrečiai į teatrologijos mainų programą bei plėsti mainų galimybes su didžiaisiais Europos kultūros centrais. Tai pat ekspertai pabrėžė, jog būtina stiprinti socialinę ir akademinę paramą studentams bei sudaryti sąlygas studentų mokslo taikomajai produkcijai viešinti bei imtis priemonių užtikrinti, kad baigiamųjų darbų temos ir turinio kokybė atitiktų antros studijų pakopos reikalavimus bei užtikrinti adekvatų baigiamųjų darbų vertinimą jų turinio kokybės požiūriu.

Ekspertų teigimu, programos įgyvendinimo ir priežiūros atsakomybės yra aiškiai apibrėžtos ir paskirstytos. Tačiau rekomenduojama permąstyti programos vadybos principus, į programos priežiūros ir tobulinimo procesus aktyviau įtraukiant studentus, absolventus bei socialinius dalininkus bei įdiegti studijų kokybės vadybos ir vertinimo sistemą, kuri užtikrintų grįžtamąjį ryšį tarp studentų, dėstytojų, administracijos ir socialinių dalininkų.

Regiono kultūros studijų bei istorijos, filosofijos, teologijos ir kultūros studijų krypčių studijų programų vertinimas

2013 m. pirmą pusmetį SKVC organizavo trijų regiono kultūros studijų krypties programų vertinimą. Programos vykdomos Vilniaus universitete bei Vytauto Didžiojo universitete. Taip pat vertinta viena istorijos, filosofijos, teologijos ir kultūros studijų krypties programa vykdoma Šiaulių universitete. Regiono kultūros studijų programos įvertintos labai gerai, viena Vilniaus universitete vykdoma bakalauro studijų programa įvertinta maksimaliu balu. Šiaulių universiteto programai pateikta daugiau kritinių pastabų.

Ekspertai pažymėjo, jog egzistuoja du pagrindiniai regiono kultūros studijų tipai, abu jie puikiai atsispindi vertintose programose. Bakalauro studijų programos apima kalbos studijas ir daugiau koncentruojamasi į praktinius aspektus, tuo tarpu magistrantūros programoje daugiau nagrinėjami teoriniai požiūriai, koncentruojamasi į platesnį regiono suvokimą. Ekspertų vertinimu, programos atliepia tiek dabartinius darbo rinkos, tiek visuomenės poreikius. Ekspertai pažymėjo, jog programose siūlomos užsienio kalbų studijos yra išskirtinės kokybės, studentai baigia bakalauro studijas įgydami trijų ar daugiau užsienio kalbų žinių. Programų studentai turi daug karjeros galimybių, nes sukaupia daug žinių apie tam tikrą regioną, jie yra lankstūs, gali pasirinkti iš daugelio regiono nagrinėjimo perspektyvų (verslo, politikos, kultūros ir kt.). Pasak ekspertų, programų tarpdalykiškumas yra vienas pagrindinių jų privalumų.

Kalbant apie regiono kultūros studijų programų tikslus ir numatomus studijų rezultatus ekspertai pažymėjo, jog jie aiškiai suformuluoti, dera tarpusavyje ir atitinka tarptautinius profesinius reikalavimus. Ekspertai pozityviai vertina ir programų sandarą, joje atspindimi naujausi srities pasiekimai, studijų dalykai išdėstyti nuosekliai, visa tai leidžia pasiekti numatomus studijų

rezultatus. Ekspertai pažymėjo, jog programų vykdytojai yra lankstūs ir atsakingi – tobulinant programų sandarą atsižvelgiama į studentų teikiamą grįžtamąjį ryšį.

Ekspertai pozityviai įvertino programose dirbančių dėstytojų profesinę kompetenciją, jų teigimu, tai užtikrina programų stabilumą. Universitetuose užtikrinamos dėstytojų profesinio tobulėjimo galimybės, programose dirbantys dėstytojai yra aktyvūs mokslininkai. Vis dėlto, rekomenduojama didinti dėstytojų mokslinių tyrimų tarptautinį žinomumą, daugiau straipsnių publikuoti gerai žinomuose ir pripažintuose tarptautiniuose moksliniuose žurnaluose.

Materialieji ištekliai taip pat vertinami pozityviai, tačiau bakalauro programų išvadose pastebėta, jog įrangą, skirtą praktiniam kalbų mokymui reikėtų atnaujinti. Patys programų vykdytojai vertinimo metu įvardijo individualių darbo vietų dėstytojams trūkumą.

Ekspertai pažymėjo, kad regiono kultūros studijos yra populiarios, studentų stojamieji balai aukšti. Pastebėta, kad daugumoje programų studentų nubyrėjimo procentas taip pat yra gana didelis, viena priežasčių – programose keliami aukšti reikalavimai.

Ekspertai teigiamai įvertino ir programų vadybą. Siekdami užtikrinti kokybę, programų vykdytojai sistemingai siekia studentų grįžtamojo ryšio, jį analizuoja, rezultatai panaudojai programų tobulinimui. Taip pat vykdomos dėstytojų, absolventų ir socialinių partnerių apklausos. Pabrėžta, jog socialiniai partneriai aktyviai įtraukiami į kokybės užtikrinimo sistemą.

Ekspertai pateikė pasiūlymų, kaip būtų galima dar labiau pagerinti šias sėkmingai vykdomas studijų programas. Rekomenduojama plėsti mobilumo galimybes, didinti bendradarbiavimą su užsienio partneriais, plėsti bendradarbiavimo su verslo sektoriumi galimybes, siekiant dar labiau padidinti studentų įsidarbinamumo galimybes.

Vertindami istorijos, filosofijos, teologijos ir kultūros studijų krypties magistrantūros programą, ekspertai įžvelgė daugiau trūkumų nei prieš tai aptartose regiono kultūros studijų programose. Pažymėta, jog kai kurie programos tikslai ir numatomi studijų rezultatai yra pernelyg platūs ir ambicingi, įvertinus programos sandarą bei išteklius, ekspertų teigimu, neužtikrinamas jų įgyvendinimas. Programoje pasigesta aiškaus lyderio, turinčio specializaciją ir paskelbusio mokslinių publikacijų kultūros studijų srityje bei galinčio vadovauti komandai. Programos sandara atitinka minimalius teisės aktų reikalavimus, tačiau joje trūksta nuoseklumo. Pažymėta dėstytojų mobilumo ir anglų kabos žinių stoka. Materialieji ištekliai įvertinti gerai. Kaip teigiamą aspektą ekspertai pažymėjo tai, kad programoje išlaikomas balansas tarp kultūros studijų teorijos ir praktinių įgūdžių ugdymo. Studentams teikiama įvairi akademinė ir socialinė pagalba. Ekspertai pažymėjo, jog vidinio ir išorinio vertinimo rezultatai turėtų būti efektyviau naudojami programai tobulinti.

Antropologijos, etnologijos ir folkloristikos studijų programų vertinimas

2013 m. tarptautinė ekspertų grupė įvertino 4 vykdomas antropologijos bei etnologijos ir folkloristikos krypčių studijų programas: Vytauto Didžiojo universitete (viena pirmosios pakopos studijų programa ir dvi antrosios pakopos studijų programos) ir Šiaulių universitete (pirmosios pakopos studijų programa). Trys studijų programos ekspertų buvo įvertintos teigiamai, viena – neigiamai.

Studijų programų tikslai ir numatomi studijų rezultatai suformuluoti atsižvelgiant į Bolonijos proceso metu priimtų dokumentų nuostatas ir gaires. Kitaip tariant, formos atžvilgiu studijų programų tikslai ir numatomi studijų rezultatai atitinka jiems keliamus reikalavimus. Studijų programų tikslai ir numatomi studijų rezultatai taip pat yra pagrįsti akademiniais ir darbo rinkos poreikiais. Vis dėlto vienos iš vertintų studijų programų koncepcija ekspertams pasirodė neaiški. Programos vykdytojų siekis vykdyti tarpdisciplininę studijų programą nėra realizuojamas, nes socialinė antropologija nėra tinkamai integruota į studijų programą. Tai sąlygoja ribotas galimybes siekiant studijų programos numatomų studijų rezultatų.

Antropologijos, etnologijos ir folkloristikos studijų programų sandara atitinka Lietuvos Respublikoje studijų programoms taikomus teisės aktų reikalavimus. Žvelgiant iš studijų krypties, kurioje studijų programos yra vykdomos perspektyvos, studijų dalykų išdėstymas, jų turinys ir sąsajos su studijų programų tikslais ir numatomais studijų rezultatais yra tinkamas. Tačiau viena iš studijų programų yra orientuota į tarpdisciplinišką (jungiamos etnologijos, socialinės antropologijos ir viešojo administravimo studijos), todėl ekspertai šiuo atveju pasigedo aiškios visų krypčių integracijos į bendrą sistemą bei visų krypčių tarpusavio dermės siekiant numatomų studijų rezultatų.

Studijų programose dėstančio personalo kvalifikacija, ekspertų vertinimu, yra pakankama, o kai kuriais atvejais net ir gerokai viršijanti nustatytus reikalavimus. Vėlgi prie šios išvados ekspertai priėjo atsižvelgdami į studijų kryptį, kurioje studijų programos yra vykdomos. Anot ekspertų, vertinant tarpdisciplininę studijų programą akademinio personalo kvalifikacijos tinkamumo patvirtinimas nėra galimas, nes studijų programoje, išskyrus etnologus, nedėsto nei vienas kvalifikuotas antropologas, todėl su antropologija susietų numatomų studijų rezultatų pasiekimas, taip pat rėmimasis naujausiais moksliniais tyrimais mokymo procese yra abejotinas. Ekspertai vertindami vieną iš studijų programų taip pat atkreipė dėmesį į iš užsienio kviečiamų dėstytojų dėstymo laikotarpį Lietuvoje, kuris jų nuomone, yra per trumpas siekiant suteikti ir įgyti tam studijų dalykui arba temai būtinas žinias ir įgūdžius. Nors studentai ir neidentifikavo minėtosios problemos, ekspertai pateikė rekomendaciją ateityje vengti itin trumpos trukmės dėstančio personalo vizitų.

Materialieji ištekliai studijoms ekspertų įvertinti kaip tinkami ir pakankami. Vis dėlto vertinimo metu buvo atkreiptas dėmesys, kad vieno iš universitetų Kultūros studijų ir etnologijos katedros rankraštynui turėtų būti skiriamos didesnės patalpos.

Priėmimo į studijų programas tvarka, studentų vertinimo metodai yra adekvatūs, aiškūs ir viešai prieinami. Pažymėtina, kad vertintų studijų programų studentai aktyviai dalyvauja mokslinėje veikloje, konferencijose. Tai, anot ekspertų, yra išskirtinis tokio pobūdžio studijų programų bruožas. Vizito metu taip pat nebuvo pateikta jokių pastabų dėl netinkamo akademinės ar socialinės paramos teikimo, studijų proceso organizavimo. Vienintėle grėsme vertinant pastarąją sritį ekspertai įvardijo mažėjantį studentų skaičių, kuris ilgalaikėje perspektyvoje gali tapti pagrindine problema siekiant tolesnio sėkmingo studijų programų vykdymo. Atitinkamai buvo pateikta rekomendacija suvienyti visas tiek universiteto, tiek programų vykdytojų pastangas populiarinant teigiamai įvertintas studijų programas stojančiųjų tarpe.

Vertinant studijų programų vadybą, ekspertai pastebėjo, kad vidinė studijų kokybės užtikrinimo sistema funkcionuoja efektyviai. Duomenys apie studijų programas yra reguliariai renkami, analizuojami, jų pagrindu yra priimami sprendimai dėl studijų programų tobulinimo. Į šį procesą yra įtraukiami visi socialiniai dalininkai. Atkreiptinas dėmesys, kad dėl nedidelio studentų skaičiaus studijų programose, formalų studijų kokybės užtikrinimą papildo neformalus – betarpiška studentų ir jų dėstytojų sąveika, sukurianti kolegišką atmosferą studijų procese. Paminėtina, kad vienos iš vertintų studijų programų atžvilgiu, ekspertai išreiškė susirūpinimą dėl lyderystės studijų programoje stokos, kuri sąlygoja sumaištį apsibrėžiant aiškią studijų programos koncepciją.

Archeologijos studijų krypties programos vertinimas

2013 m. tarptautinė ekspertų grupė įvertino vieną archeologijos krypties vykdomą studijų programą Klaipėdos universitete. Ši bakalauro programa įvertinta teigiamai.

Ekspertų grupė įvertino, jog programos tikslai ir numatomų studijų rezultatai yra aiškiai apibrėžti, struktūruoti ir išsamūs. Nurodoma, kad šis procesas vykdomas kryptingai. Vertindami programos sandarą, ekspertai teigiamai atsiliepė apie teorinių ir praktinių žinių balansą. Tačiau pabrėžė, kad programos sandara turėtų būti labiau struktūruota, turint omenyje tikslesnį studijų orientavimą į archeologiją, o ne į koreliuojančias sritis.

Akademinis personalas vertinimo metu pabrėžė, kad jiems yra sukuriamos sąlygos dalyvauti tarptautinėse konferencijose, seminaruose, stažuotėse. Tačiau ekspertų grupė pastebėjo, kad dėstytojai yra nepakankamai skatinami dalyvauti mobilumo programose. Todėl viena iš ekspertų rekomendacijų – pasinaudoti suteikiamomis galimybėmis ir tokiu būtu skatinti tarptautinę patirtį. Taip pat ekspertai nurodė, kad akademinis personalas skiria nemažai dėmesio mokslinių tyrimų veiklai, kuri yra tiesiogiai susijusi su šia studijų programa.

Didžiausia trūkumą ekspertai įžvelgė materialiųjų išteklių srityje, teigdami, kad materialioji bazė nėra tinkamai išnaudojama, siekiant užtikrinti studijų programos tolimesnę raidą ir praktinį įgyvendinimą. Buvo pastebėta, kad yra įsigyta moderni įranga, tačiau nėra tinkamų sąlygų ir vietos

ja naudotis. Tuo pačiu rekomenduojama skatinti studentus mokytis naudotis bazine programine įranga, kuri yra būtina šios studijų programos procese, o taip pat bus reikalinga tapus šios srities specialistais.

Ekspertų grupė išskyrė, kad reikėtų stiprinti ryšius su profesiniais socialiniais dalininkais ir juos labiau įtraukti į tolimesnį programos vystymą. Taip pat buvo atkreiptas dėmesys į vidaus kokybės užtikrinimo ir studentų darbų vertinimo sistemų tobulinimą. Rekomenduojama siekti aukštesnių europinių kokybės užtikrinimo standartų.

Nors studentai turi galimybes dalyvauti mobilumo programose, pastebėta, kad tuo pasinaudojo tik vienas studentas per paskutinius tris programos vykdymo metus. Tarptautinės patirties trūkumas gali sudaryti riziką netekti galimybės specializuotis kažkur kitur nei Baltijos šalių regione.

Vertimo studijų krypties programų vertinimas

2013 metų pavasarį įvyko vertimo studijų krypties dviejų studijų programų vertinimas Kauno technologijos universitete bei Marijampolės kolegijoje. Kauno technologijos universiteto studijų programa įvertinta teigiamai, Marijampolės kolegijos studijų programa įvertinta neigiamai.

Kauno technologijos universiteto vykdomai studijų programai ekspertai esminių trūkumų nenurodė. Ši studijų programa, tiek savo turiniu, tiek jos įgyvendinimu, yra kokybiška, todėl ekspertų rekomendacijose siūloma stiprinti tai kas jau įgyvendinama siekiant dar aukštesnės (išskirtinės) studijų kokybės, t.y. kadangi studijų tarptautiškumas programos vykdytojų nurodyta kaip programos skiriamoji savybė, tikslinga įtraukti tarptautiškumo dimensiją ir į studijų tikslą bei studijų rezultatus; labiau sieti baigiamųjų darbų temas su technikos kalbos vertimo tematika; sustiprinti antrosios užsienio kalbos mokymą, kad būtų pasiektas studijų programoje numatytas kalbos mokėjimo lygis; įtraukti į kokybės užtikrinimo procesą studentų karjeros stebėseną; stiprinti bendradarbiavimą su darbdaviais, įtraukiant juos į studijų procesą kaip kviestinius lektorius bei į programos tobulinimo procesus.

Marijampolės kolegijos vykdoma studijų programa suteikianti absolventams vertimo krypties profesinio bakalauro kvalifikacinį laipsnį, buvo parengta atsisakius ankstesnių užsienio kalbos pedagogų rengimo studijų programų. Vertinta studijų programa pradėta vykdyti 2011 metais, todėl išsamusis išorinis vertinimas buvo atliktas pirmą kartą.

Ekspertai įvardijo šiuos teigiamus vertintos studijų programos aspektus: studijų programos sandara atitinka formaliuosius reikalavimus; yra daug (penkios) profesinės veiklos praktikų; programos vykdymui pasitelktas personalo skaičius yra pakankamas; personalas formaliai atitinka teisės aktų reikalavimus; studijoms skiriama pakankamai auditorijų, tinkamai aprūpintų studijoms reikalinga kompiuterine įranga, interneto ryšiu, audiovizualine ir daugialypės terpės įranga; lankstus studijų organizavimo grafikas; studentams teikiama akademinė ir socialinė parama adekvati; yra rengiami metiniai programos tobulinimo planai.

Ekspertai turėjo labai daug pastabų šiai studijų programai, net trys vertinamos sritys iš šešių buvo įvertintos neigiamai, t.y. Studijų programos tikslai ir numatomi studijų rezultatai, Personalas bei Materialieji ištekliai.

Esminiai šios studijų programos trūkumai yra šie: programos pavadinimas neatspindi suteikiamos kvalifikacijos; programa neturi aiškios koncepcijos; programos tikslas per platus, trūksta dermės tarp programos tikslo ir programos lygmens mokymosi rezultatų; trūksta dermės tarp programos tikslo, programos ir studijų dalykų lygio mokymosi rezultatų; programos rengėjai neturi parengę baigiamojo darbo aprašo, kuris turėtų atspindėti studijų metu įgytas kompetencijas; studijų programoje rengiami vertimo bakalaurai. Savianalizės suvestinė ir vizito metu gauta informacija neleidžia teigti, kad vertimo studijoms kolegija pasitelkusi pakankamai kompetentingus specialistus, gerai išmanančius tiek vertimo teoriją, tiek šiuolaikinę praktiką. Trys kolegijos dėstytojos, įvardintos kaip "turinčios vertimo patirties", negali įrodyti savo kompetencijų šioje srityje: savo CV nėra pateikusios nei publikuotų vertimų, nei publikacijų ar pranešimų konferencijose iš vertimo srities, nei atitinkamų kvalifikacijos kėlimo renginių. Jų deklaruota mokslinė – metodinė veikla susijusi su pedagogų rengimu; aktyviausių mokslininkų ir ekspertų, dėstančių programoje, veikla nėra tiesiogiai susijusi su programos profiliu (priklauso religijotyros, sociologijos, IT mokslų sritims); nepakankamas kompiuterizuotos programos TRADOS vertimo paketo licencijų skaičius. Turima TRADOS programinė įranga nenaudojama pagal paskirtį, kadangi akademinis personalas neturi pakankamų gebėjimų naudoti šią programinę įrangą ir apmokyti studentus; Humanitarinių mokslų katedroje, kolegijos bibliotekoje ir skaitykloje nėra vertimo raštu sričiai skirtų metodinių išteklių ir vertimo raštu srities literatūros; visos katedros dėstytojų rengtos metodinės priemonės skirtos kalbos mokymui; vertimo sričiai tokių parengta nėra. Katedros dėstytojos negalėjo net pasakyti, kokios literatūros vertimo studijų programai norėtų ar planuotų įsigyti ateityje.

Istorijos pagal teritoriją studijų krypties studijų programos vertinimas

2013 m. lietuvių ekspertų grupė vertino Lietuvos edukologijos universiteto bakalauro studijų programą *Europos istorija*. Studijų programa buvo įvertinta teigiamai ir akredituota šešeriems studijų metams. Tai buvo pirmasis išorinis ekspertinis programos vertinimas. Jo metu programos dar nebuvo baigusi nei viena studentų laida.

Ekspertai teigiamai vertino tai, kad šioje programoje studijos orientuojamos į platesnį universalų europinį kontekstą, yra išreikštas vertybinių nuostatų formavimas, sustiprintas užsienio kalbų mokymas.

Tačiau ekspertai kai kurių dalykų turinyje pasigedo proporcingo Europos regionų ir Lietuvos istorijos temų subalansavimo. Kai kurių kursinių darbų temos nesusietos su Europos istorijos tematika.

Ekspertų manymu, programos studentams reikėtų sudaryti galimybę tobulinti anglų kalbos įgūdžius, nes nepakankamai geras šios kalbos mokėjimas gali būti kliūtis studentams pasinaudoti studentų mainų programų galimybėmis. Būtina skatinti ir akademinio personalo mobilumą ir mokslines išvykas tam, kad būtų užtikrintas dėstytojų profesinės kompetencijos augimas.

Ekspertai atkreipė dėmesį, kad į programos tobulinimo procesą reikėtų aktyviau įtraukti studentus, taip pat reikėtų didinti programos žinomumą, plėsti informacijos sklaidą apie programos suteikiamas karjeros galimybes tam, kad ateityje nekiltų problemų dėl studentų skaičiaus mažėjimo. Ekspertų manymu, programos vadyba būtų efektyvesnė, jeigu programa būtų priskirta vienai katedrai.

Religijos studijų krypties studijų programos vertinimas

2013 m. pirmąjį pusmetį lietuvių ekspertų grupė vertino Klaipėdos universiteto magistrantūros studijų programą *Dvasinis konsultavimas*. Studijų programa buvo įvertinta teigiamai.

Ši programa unikali tuo, kad tai vienintelė tokio pobūdžio tarpdisciplininė programa Lietuvoje. Ekspertų manymu, joje tinkamai suderintas teologijos ir psichologijos dalykų balansas. Vis tik ekspertai pažymėjo, kad reikėtų tikslinti studijų programos pavadinimą, kuriame atskirai atsispindėtų ir dvasinis asistavimas, ir dvasinis konsultavimas, nes tai yra skirtingi procesai ir šios sąvokos negali būti vartojamos kaip sinonimai.

Programoje taip pat reikėtų užtikrinti pakankamą teologijos ir psichologijos išlyginamųjų dalykų kiekį, skirtingas bakalauro studijas baigusiems absolventams.

Programos vykdymo laikotarpiu akademinio judumo programomis nepasinaudojo nė vienas studentas, todėl ekspertai rekomendavo programos vykdytojus skatinti tiek studentų, tiek dėstytojų judumą. Ekspertų nuomone, studentų ir dėstytojų judumo galimybes išplėstų pasirašytos bendradarbiavimo sutartys su tomis užsienio aukštosiomis mokyklomis, kuriose vykdomos ne panašios, o analogiškos studijų programos.

Programai skirti materialieji ištekliai yra tinkami ir pakankami jos realizavimui: erdvios, renovuotos patalpos studijoms, Metodinis kabinetas aprūpintas metodiniais ir specializuotais literatūros leidiniais, platus institucijų, kuriose studentai gali atlikti praktiką, tinklas.

Programos reikalingumą rodo ir tai, kad, nors išleista dar tik viena absolventų laida, tačiau dauguma jų dirba tose srityse, į kurias ir orientuota ši programa.

3.1.5. Socialinių mokslų studijų sritis

	Įvertinta programų	Vertinimui nepateikta programų	Sprendimas dėl akreditavimo		
			6 metams	3 metams	**Neakredituoti**
Koleginių studijų	86	15	26/15*	25/14*	**3/3***
Universitetinės bakalauro	40	18	15/10*	7/7*	**1***
Magistrantūros	62	21	18/11*	14/18*	**1***
Vientisųjų studijų	1	1	1	0	**0**
IŠ VISO	189	55	60/36*	46/39*	3/5*

* preliminarus sprendimas

Ekonomikos krypties studijų programų vertinimas

2013 metų rudenį buvo įvertintos 5 ekonomikos krypties studijų programos. Trys pirmosios pakopos studijų programos ir 2 – antrosios pakopos. Vertinimą atliko tarptautinė ekspertų grupė, kuri vertino Šiaulių valstybinės kolegijos, Vilniaus universiteto, Kauno technologijos universiteto, Vilniaus Gedimino technikos universiteto ir Lietuvos edukologijos universiteto studijų programas. Visos studijų programos įvertintos teigiamai.

Ekspertų nuomone, vertintų studijų programų tikslai ir studijų rezultatai yra pakankamai aiškūs, tinkamai apibrėžti, viešai skelbiami bei atitinka nacionalinius ir tarptautinius teisės aktus, o taip pat puikiai atitinka šių dienų darbo rinkos poreikius. Vis dėlto ekspertai rekomenduoja visoms vertintoms studijų programoms sumažinti studijų rezultatų dalykų lygmenyje skaičių, kuris tam tikrais atvejais siekia net 20. Ekspertai pabrėžia, kad visi studijų rezultatai privalo būti įvertinti, todėl būtina nustatyti realų studijų rezultatų skaičių.

Dalykų ir modulių turinys atitinka studijų rūšį ir pakopą. Ekspertai pastebėjo, kad visose vertintose studijų programose socialiniai partneriai akcentavo verslumo žinių būtinumą. Studijų programose dirbantys dėstytojai yra pakankamai kvalifikuoti, išmanantys savo dalyką, dauguma vyresnių dėstytojų turi sukaupę pedagoginio, mokslinio ir praktinio darbo, bei ekspertinės veiklos patirtį. Kai kurie dėstytojai ypač aktyviai dalyvauja mokslinėje veikloje, rengia ir publikuoja straipsnius pripažintuose tarptautiniuose žurnaluose. Tačiau tuo pat metu ekspertai atkreipia dėmesį, kad personalas galėtų intensyviau naudotis galimybėmis dalyvauti tarptautinėse konferencijose, moksliniuose projektuose, judumo programose. Rekomendacijose minima, jog derėtų plėsti tarptautinius ryšius, skatinti programos dėstytojus aktyviau dalyvauti tarptautinių mainų programose, skatinti studentų akademinį judumą, aktyvinti mokslinę veiklą, įsijungti į mokslinių projektų vykdymą. Taip pat ekspertai akcentavo ne tik tarptautiškumo būtinumą, bet ir santykių

gerinimą tarp aukštųjų mokyklų nacionaliniu mastu pereinant nuo konkurencijos prie bendradarbiavimo.

Ekspertų vertinimu, programos yra administruojamos tinkamai, tačiau pabrėžiama būtinybė programų vykdytojams glaudžiai bendradarbiauti ne tik su studentais bei jų atstovais, bet ir socialiniais partneriais. Ekspertų nuomone dauguma programos vykdytojų turi labai konkrečiai apibrėžtas kokybės valdymo sistemas, tačiau jos galėtų būti efektyvesnės realiame įgyvendinime.

Pedagogikos ir edukologijos krypčių studijų programų vertinimas

2013 m. antrąjį pusmetį SKVC iniciavo 10 pedagogikos ir edukologijos krypčių studijų programų vertinimą. Visos vertintos programos orientuotos į ikimokyklinį ir pradinį ugdymą, programos vykdomos 5 kolegijose (Kauno kolegijoje, Marijampolės kolegijoje, Klaipėdos valstybinėje kolegijoje, Panevėžio kolegijoje, Vilniaus kolegijoje) ir 3 universitetuose (Klaipėdos universitete, Lietuvos edukologijos universitete ir Šiaulių universitete). Vertinimo metu ekspertai identifikavo nemažai programų silpnybių ir trūkumų. Dalis šių trūkumų jau ir anksčiau buvo pastebėti vertinant kitas pedagogikos ir edukologijos krypčių studijų programas Lietuvoje. Lyginant su ankstesnių metų vertinimo rezultatais matyti, kad daugelis ankščiau išryškintų problemų vis dar yra aktualios. Apibendrinę šių metų vertinimo rezultatus, ekspertai padarė išvadą, jog daugelis įvardintų problemų yra visos šalies, o ne konkrečios institucijos problemos. Ekspertų teigimu, šalyje būtina keisti pačią ikimokyklinio ir pradinio ugdymo koncepciją.

Ekspertai atkreipė dėmesį, jog Lietuvoje apskritai yra gana daug mokytojų rengimo programų, tačiau daugelyje jų studentų skaičius yra labai mažas. Jų nuomone, aukštesni mokytojų rengimo standartai galėtų būti pasiekti įkuriant keletą mokytojų rengimo centrų (*Centres of Excellence*), kurie pritrauktų didesnį studentų skaičių, juose būtų sutelkta pakankamai resursų. Ekspertų nuomone, nepaisant to, jog kai kurių programų vykdytojai skelbia priėmimą į programas kas antrus metus ar imasi kitų priemonių optimizuoti studentų skaičių, vis dėlto, kyla rimtų klausimų dėl daugelio programų rentabilumo. Dėl to nukenčia ir programų kokybė, nes, ekspertų teigimu, jei programoje studijuoja vos 5 studentai, akademinė aplinka nėra pakankamai skatinanti, studentai praranda galimybę mokytis vieni iš kitų, esant mažam studentų skaičiui sudėtinga taikyti kai kuriuos aktyvius studijų metodus.

Išsakyta pastabų dėl programų pavadinimų. Dauguma vertintų programų vadinasi *Ikimokyklinis ugdymas*, *Ikimokyklinio ugdymo pedagogika* ir pan. Ekspertų teigimu, tokie pavadinimai turi neigiamą aspektą, nes apibrėžia tik tam tikrą tarpsnį, tačiau, neatspindi pagrindinio šių studijų objekto – vaiko. Ekspertai pažymėjo, jog daugelyje Europos šalių naudojami tokie terminai kaip *Ankstyvieji metai* (angl. *early years*), *ankstyvosios vaikystės studijos* (angl. *early childhood studies*) ir pan., kartais nurodant net ir konkretų amžiaus tarpsnį, pavyzdžiui, nuo 0 iki 7 m. Tai suteikia daugiau aiškumo, leidžia geriau suprasti, kas yra pagrindinis studijų objektas.

Ekspertai atkreipė dėmesį, jog atsiranda programų, kurios sujungia ikimokyklinį ir pradinį ugdymą. Tai daroma siekiant padidinti absolventų galimybes įsitvirtinti darbo rinkoje, tačiau, ekspertų teigimu, per tokį trumpą laiką neįmanoma kokybiškai parengti mokytojų, gebančių dirbti su tokio skirtingo amžiaus vaikais (nuo 0 iki 12 metų). Ypač atkreipiant dėmesį į tai, jog studentai turi įgyti pakankamai praktinės patirties dirbant su skirtingo amžiaus vaikų grupėmis. Ekspertų teigimu, 4 metų trukmės programoje tai praktiškai neįmanoma.

Vertindami edukologijos krypties magistrantūros programas, ekspertai atkreipė dėmesį į tai, kuo grindžiamas tokių programų poreikis. Vienos iš vertintų magistrantūros programų vykdytojai pateikė Lietuvoje atlikto tyrimo rezultatus: *„Lietuvoje mokytojai jaučia kvalifikacijos trūkumą. TALIS tyrime Lietuvos net 38 proc. pedagogų nurodo pedagoginės kvalifikacijos trūkumą, net 69 proc. – drausmės problemas klasėje. Lietuvos mokytojai nurodė didesnį negu vidutinis poreikį tobulintis visose su mokymu susijusiose srityse: ugdomojo dalyko turinio, mokinių pasiekimų vertinimo, vadovavimo klasei, tikslingų ugdymo metodų pasirinkimo ir taikymo, IKT taikymo, mokinių drausmės ir elgesio problemų sprendimo, mokinių konsultavimo srityse. Tyrimo duomenys leidžia teigti, kad daugumos pedagogų įgyta bakalauro kvalifikacija nebėra pakankama šiuolaikinėmis kaitos, technologinių virsmų bei sparčios socialinės eurointegracijos sąlygomis. Tai leidžia daryti prielaidą, jog magistrantūros studijos padėtų spręsti daugelį šių problemų (Tarptautinis mokymo ir mokymosi tyrimas. TeachingandLearningInternationalSurvey. TALIS 2008. Ataskaita. V., NEC, 2009. internete: http://www.egzaminai.lt/failai/1273_Talis_ataskaita.pdf).* Ekspertų nuomone, užpildyti aukščiau įvardintas spragas neturėtų būti magistrantūros studijų programų paskirtis. Jų teigimu, tokie duomenys verčia stipriai sunerimti, jog pirmosios pakopos mokytojų rengimo programų standartai yra pernelyg žemi. Studentai jose neįgyja pakankamai bazinių kompetencijų ir reikalingų praktinių įgūdžių. Ekspertų nuomone, tokie įgūdžiai, kaip vadovavimas klasei ar gebėjimas palaikyti drausmę, yra būtini kiekvienam mokytojui ir turėtų būti įgyjami bakalauro studijose.

Ekspertų grupei labai didelį susirūpinimą sukėlė profesinės praktikos standartai, tiek universitetuose, tiek kolegijose. Nors pastebimas teigiamas poslinkis praktikų organizavime – praktikoms skiriama daugiau dėmesio, jos tapo įvairesnės (pažintinės, stebimosios, pedagogo asistento, refleksyviosios, savarankiškos ir pan.), tačiau, ekspertų teigimu, daugeliu atveju studentai neturi pakankamai praktikos klasėje valandų. Tai neleidžia jiems įgyti pakankamai įgūdžių, reikalingų norint tapti mokytojais. Pernelyg daug laiko skiriama stebėjimui bei susipažinimui su aplinka, vietoj to, kad studentams būtų leidžiama iš karto pradėti ugdyti svarbiausius – mokymo įgūdžius. Savarankišką veiklą studentai daugeliu atvejų pradeda tik trečiame kurse. Ekspertų nuomone, studentai turėtų pradėti mokyti jau nuo pirmojo kurso (vesti dalį pamokos nedidelei mokinių grupei kartu su kitu studentu ar pan.). Pastebėta, jog teorinės programų dalies svarba visose aukštosiose mokyklose yra didesnė, nei praktinės. Pasak ekspertų, praktika ir jos vertinimas turėtų būti svarbiausia pedagoginių studijų dalis.

Ekspertai taip pat pastebėjo, jog praktikų įvertinimai yra labai aukšti, neigiamų įvertinimų dėl nesėkmių praktikų metu nebuvimas kelia abejonių dėl studentų vertinimo pagrįstumo. Šias abejones dar labiau sustiprino darbdavių išsakyta pozicija, jog įdarbinant absolventus, jie nekreipia dėmesio į praktikų įvertinimus, nes jie nėra informatyvūs, neleidžia objektyviai įvertinti kandidato

turimų gebėjimų. Praktikų vertinimo kriterijai dažnai labai supaprastinti, nepakankamai aiškiai paskirstytos vertintojų (praktikos vadovo, mentoriaus) atsakomybės. Ekspertai pastebi, jog vertinimas nepakankamai susietas su studijų rezultatais, neatspindi studentų gebėjimų. Didelę praktikų įvertinimo dalį sudaro studentų rengiami pristatymai, prezentacijos, daugiau dėmesio turėtų būti skiriama realiam studento darbui klasėje ir jo vertinimui. Pasigendama analitinio vertinimo, kritinės refleksijos. Didesnis dėmesys turėtų būti skiriamas ir pačių studentų refleksijos įgūdžių ugdymui.

Kadangi mentoriai yra atsakingi už didelę dalį studentų vertinimo, daugiau dėmesio turėtų būti skiriama jų rengimui. Ilga praktinio darbo patirtis neužtikrina, kad mokytojas sugebės tinkamai įvertinti studento darbą ir refleksiją. Tiek universitetai, tiek kolegijos turėtų prisiimti didesnę atsakomybę už mentorių rengimą, reguliariai organizuoti mentorių mokymus.

Neretai studentai visas programoje numatytas praktikas atlieka vienoje įstaigoje. Ekspertų nuomone, tokiu atveju neužtikrinama įgyjamos patirties įvairovė.

Nemažai pastabų išsakyta dėl ikimokyklinio ir pradinio ugdymo programų sandaros, ekspertų teigimu, šiose programose per mažai dėmesio skiriama žaidimui, kaip pagalbinei vaiko mokymosi priemonei. Teigiama, jog šiose programose apskritai per mažai dėmesio skiriama vaiko mokymuisi, nors tai turėtų būti tokių programų pagrindas. Tai ypač pabrėžta kalbant apie kolegines programas, ekspertų nuomone, jos orientuotos į vaikų priežiūrą, užimtumą, bet ne į ugdymą. Ekspertams kilo rimtų abejonių, ar tokios programos atitinka akademinius standartus. Apskritai pažymėta, jog ikimokyklinio ir pradinio ugdymo programos stokoja holistinio požiūrio, trūksta sąsajų tarp programų tikslų ir studijų dalykų. Vietoj to, jog būtų sukonstruotos pradedant nuo tikslų ir paremtos studijų rezultatais, programos labiau primena studijų dalykų rinkinius. Studijų dalykų įtraukimas į programą paremtas turimo personalo moksliniais interesais, o ne realiu poreikiu. Neretai tie patys dalykai dėstomi kelių skirtingų pedagogikos programų studentams. Ekspertų nuomone, kai studentai didžiąją laiko dalį studijuoja kartu su kitų pedagoginių programų studentais (skirtingų amžiaus tarpsnių pedagogikos ar net socialinės pedagogikos), kyla grėsmė prarasti programos fokusą. Bazinių dalykų, tokių kaip pedagogika ar psichologija, dėstytojai dažnai net neturi patirties dirbant su ikimokyklinio amžiaus vaikais. Šie dalykai yra pernelyg bendri, pavyzdžiui, psichologijos dalyke visas dėmesys turėtų būti skiriamas 0-7 metų vaikų psichologijai, o ne bendriesiems dalykams. Šios problemos neretai susijusios su specialistų trūkumu. Ekspertai pažymėjo, jog dauguma vertintose programose dirbančių dėstytojų turi pedagoginį išsilavinimą, tačiau nėra ikimokyklinio ar pradinio ugdymo specialistai, jų mokslinių interesų sritys yra kitos. Formaliai tokia personalo sudėtis atitinka keliamus reikalavimus, tačiau, siekiant kokybės, programose turėtų dėstyti specialistai, kurių mokslinių interesų ar paktinės veiklos sritys sutampa su programos tikslais.

Ekspertai taip pat pasigedo informacinių komunikacinių technologijų (IKT) taikymo. Studentai nėra pakankamai supažindinami su IKT ir įvairiomis jų panaudojimo galimybėmis ugdymo procese. Kai kuriuose vertintose kolegijose pasigesta tam reikiamų materialiųjų išteklių. Ekspertų nuomone, IKT taikymas aktualus visoms pedagogikos programoms, studentai turėtų būti geriau paruošiami

naudoti tokias priemones kaip interaktyvios lentos, kompiuteriniai žaidimai, robotika, skaitmeniniai fotoaparatai ir kt. dirbant klasėje su vaikais. Tai itin svarbu būsimiems mokytojams.

Ekspertai pastebi, kad beveik visose pedagoginių studijų programose per mažai dėmesio skiriama baigiamiesiems darbams. Dauguma baigiamųjų darbų įvertinti aukštais balais, tačiau jų kokybė vidutiniška. Darbuose trūksta naudojamų tyrimo metodų teorinio pagrindimo, neaptariama tyrimų etika, nors tai ypač svarbu, kai tiriamieji yra vaikai. Beveik visuose darbuose pasigesta išsamaus rezultatų aptarimo (diskusijos), nors, pasak ekspertų, ši dalis yra itin svarbi ir turėtų sudaryti didelę darbo dalį. Nepaisant to, jog studentai turi prieigas prie daugelio prenumeruojamų visateksčių duomenų bazių, vis dėlto, baigiamuosiuose darbuose beveik nesiremiama naujausias užsienio moksliniais tyrimais, literatūros sąrašas dažniausiai apsiriboja tik literatūra lietuvių kalba. Ekspertų teigimu, vis dėlto tenka pripažinti, jog šiuo metu mokslinių tyrimų kalba yra anglų kalba.

Susirūpinimą ypač kelia tai, jog minėti trūkumai pastebėti ne tik koleginėse, bet ir universitetinėse antrosios pakopos programose, kurios, kaip teigiama, turėtų ugdyti studentų mokslinius tiriamuosius gebėjimus. Ekspertų nuomone, šiuo metu taip nėra, nes nesilaikoma elementarių tarptautinių tyrimų standartų. Tokią situaciją iš dalies lemia tai, jog tik nedaugelis dėstytojų publikuoja savo tyrimus pripažintuose tarptautiniuose moksliniuose žurnaluose.

Į baigiamųjų darbų trūkumus dėmesys buvo atkreiptas jau ir ankstesnių vertinimų metu, aukštosioms mokykloms pateiktos atitinkamos rekomendacijos. Tačiau dauguma aukštųjų mokyklų šių rekomendacijų nepaisė. Tik vienoje iš dešimties 2013 m. vertintų ikimokyklinio ir pradinio ugdymo programų pastebėti akivaizdūs pokyčiai ir pagerėjusi baigiamųjų darbų kokybė.

Kaip ir daugelio kitų krypčių programų vertinimuose, ekspertai skatina programų vykdytojus daugiau dėmesio skirti programų tarptautiškumui. Pažymėta, jog studentų dalyvavimas tarptautinio mobilumo programose labai mažas. Tai neleidžia studentams įgyti naujos patirties, prarandama galimybė susipažinti su mokytojų rengimo sistema kitose šalyse. Esant mažam studentų mobilumui, ypač kolegijose, rekomenduojama bent jau pasikviesti daugiau užsienio lektorių, kurie galėtų perteikti kitų šalių patirtį.

Vertinant studijų procesą, nemažai kritikos susilaukė studentų vertinimo sistema. Ekspertus nustebino tai, jog tokių atvejų, kai studentai iškrenta iš studijų programos dėl prastų akademinių pasiekimų, beveik nėra. Tokią situaciją iš dalies lemia finansinės priežastys – dėl mažo studentų skaičiaus programų vykdytojai stengiasi išlaikyti kiekvieną studentą, tačiau, ekspertų teigimu, tai nesuderinama su siekiu išlaikyti aukštą studijų kokybę. Pastebėta, jog neproporcingai didelė dalis studentų gauna pačius aukščiausius įvertinimus (9-10), neigiamų įvertinimų beveik nėra.

Vertinant programų vadybą, išsakyta pastabų dėl vidinės kokybės kontrolės. Nepaisant to, jog daugelyje aukštųjų mokyklų įdiegta kokybės vadybos sistema, tačiau daugelis procesų vyksta labai formaliai, dėstytojams trūksta praktinės patirties bei gilesnio suvokimo, kaip užtikrinti kokybišką programų vykdymą. Ši problema ypač aktuali kolegijose. Kaip teigiamą programų bruožą ekspertai išskyrė tai, jog programų vykdytojai palaiko glaudžius ryšius su socialiniais partneriais. Pastebėta,

jog socialiniai partneriai vis aktyviau įtraukiami į programų tobulinimo procesą, vyksta aktyvus dialogas, atsižvelgiama į socialinių partnerių siūlymus. Taip pat aktyviai siekiama studentų grįžtamojo ryšio, atsižvelgiama į studentų nuomonę tobulinant programas.

Edukologijos ir pedagogikos krypčių studijų programų vertinimas

2013 metais 2 tarptautinės ekspertų grupės vertino 5 antrosios pakopos edukologijos krypties ir 2 pirmosios pakopos pedagogikos studijų programas Lietuvos edukologijos universitete, Klaipėdos ir Šiaulių universitetuose. Visas studijų programas ekspertai siūlė vertinti teigiamai.

Ekspertai, vertindami programas pastebėjo, jog tik dalies programų tikslai ir numatomų studijų rezultatai yra gerai suformuluoti ir realiai įgyvendinami. Vertinimo išvadose teigiama, kad tikslai ir numatomi studijų rezultatai suformuluoti glaustai, yra išsamūs ir visapusiški. Visgi keliose programose numatomi studijų rezultatai neaiškiai suformuluoti, kyla nesusipratimų dėl terminų naudojimo, o programos pavadinimai neatskleidžia tikslios informacijos apie pačią programą. Informacija apie programas yra viešinama skirtingais informacijos kanalais (virtualioje erdvėje, katedrose, studentų ir dėstytojų informacinėje sistemoje), todėl būsimi studentai turi galimybę su ja susipažinti iš anksto.

Kelių studijų programų turinys buvo įvertintas itin teigiamai. Studijų dalykai įvardinti kaip patrauklūs, kruopščiai apsvarstyti, atnaujinti, nuoseklūs turinio išdėstymo atžvilgiu ir turintys praktinių pritaikymo galimybių. Šių programų sandara yra tinkamai pagrįsta moksliniais tyrimais, dalykai ir moduliai išdėstyti nuosekliai bei tolygiai paskirstyti per studijų semestrus, siekiant kryptingai parengti studentus magistro darbo rašymui. Vienos magistrantūros studijų programos vertinimo išvadose buvo nurodyta skatinti didesnį tarpdalykiškumą. Programose, kur derinamos kelios disciplinos, ekspertai skatino išlaikyti tinkamą jų pusiausvyrą, kad tenkintų socialinių partnerių lūkesčius. Ekspertai atkreipė dėmesį, kad kai kurių programų turinys persidengia su kitomis tuose pačiuose fakultetuose dėstomomis programomis, todėl ragina programų vykdytojus peržiūrėti programų sandarą ir dalykų išdėstymą.

Visose studijų programose dirbančio akademinio personalo kvalifikacija buvo įvertinta labai teigiamai, kuri atitinka visus teisinius reikalavimus. Kviečiami dėstytojai iš užsienio, rengiamos virtualios paskaitos bendradarbiaujant su specialistais iš užsienio. Studentai apie savo dėstytojus atsiliepia teigiamai – aktyvius, kompetentingus, konsultuojančius įvairiais klausimais. Visgi kai kuriose programose ekspertai rekomenduoja rengti daugiau publikacijų, nes nėra pristatoma tyrimų, tiesiogiai susijusių su studijų programomis.

Visų programų materialioji bazė buvo įvertinta teigiamai. Didžioji dalis auditorijų yra atnaujintos, daugelyje iš jų yra įdiegta moderni techninė įranga. Tačiau buvo rekomenduojama, kad kai kurios patalpos būtų renovuotos. Taip pat ekspertai nurodė, kad biblioteka yra pakankamai aprūpinta literatūra ir kitais mokomaisiais ištekliais. Visgi vizitų metu buvo prieita prie vieningos nuomonės,

kad kai kurie leidiniai galėtų būti atnaujinami ir turėtų būti padidintas darbo vietų skaičius prie kompiuterių. Ekspertų vertinimu, pedagogikos programai skirta įranga yra tinkama technologijų mokslo realizacijai, praktinio darbo vietų skaičius yra pakankamas. Tačiau rekomenduojama įsigyti naujos įrangos, skirtos šios studijų programos praktiniam vykdymui.

Vizito metu ekspertai išsiaiškino, kad studentai skatinami dalyvauti kūrybinėje ir mokslinėje veikloje, jiems yra suteikiama galimybė naudotis judumo programomis, tačiau pats studentų mobilumas turėtų būti dar labiau skatinamas. Studijų proceso ir vertinimo sritys įvertintos teigiamai. Aukštosios mokyklos turėtų įdiegti vienodus baigiamųjų darbų rengimo standartus – metodiką, studentų rašto darbų vertinimo sistemas. Ekspertai siūlo įtraukti įvairesnių vertinimo metodų, kadangi daugiausiai vyrauja atsiskaitymas rašto darbais.

Vidinės kokybės užtikrinimo sistemos bei programų vadybos atžvilgiu ekspertų grupė turėjo nedaug pastabų. Aukštojoje mokykloje paskirstyta atsakomybė už sprendimų priėmimą ir programų įgyvendinimo priežiūrą – kiekvieno semestro pabaigoje atliekamos apklausos, aptariami bendri rezultatai. Ekspertai nurodė, kad vienas iš bendrų trūkumų visoms programoms – per mažas socialinių partnerių įsitraukimas į studijų programų turinio atnaujinimą, remiantis besikeičiančiu rinkos poreikiu. Kelių programų vykdytojams buvo rekomenduota turėti reguliarius studijų komiteto susirinkimus.

Rinkodaros krypties studijų programų vertinimas

2013 metų rudenį 2 tarptautinės ekspertų grupės vertino 13 vykdomų rinkodaros krypties studijų programų: 5 profesinio bakalauro, 2 bakalauro ir 6 magistrantūros. Ekspertai lankėsi Panevėžio kolegijoje, Socialinių mokslų kolegijoje (Vilniaus ir Klaipėdos filialuose), Tarptautinėje teisės ir verslo aukštojoje mokykloje, Vilniaus kolegijoje, Kauno technologijos universitete, Klaipėdos universitete, Vytauto Didžiojo universitete ir Vilniaus universiteto Tarptautinio verslo aukštojoje mokykloje. Visos studijų programos įvertintos teigiamai.

Abiejų grupių ekspertai pripažino, kad visos aukštosios mokyklos skyrė pakankamai daug dėmesio formuluodamos programų tikslus ir numatomus studijų rezultatus per pastaruosius metus. Programų tikslai ir studijų rezultatai atitinka studijų rūšį ir pakopą bei dera su Dublino aprašais, tačiau programų rengėjai turėtų atkreipti dėmesį į studijų rezultatų skaičių, kuris daugeliu atvejų yra kiek per didelis. Būtina siekti, kad studijų rezultatai programose nebūtų tokie abstraktūs ir būtų užtikrintos atskirtų studijų dalykų (modulių) studijų rezultatų sąsajos. Programos pavadinimas ir suteikiama kvalifikacija taip pat turėtų derėtų tarpusavyje, teigia ekspertai ir siūlo šiuos dalykus dar kartą peržiūrėti. Susirūpinimą, pasak ekspertų, kelia tai, jog studentai ne visada supranta ir geba paaiškinti, kokie yra jų programos studijų rezultatai.

Rinkodaros krypties studijų programų, kurias vertino ekspertai, sandara atitinka teisės aktų reikalavimus, tačiau programų rengėjai turėtų neužmiršti, jog rinkodara bei reklama labai greitai

besikeičiančios sritys, todėl būtina sekti tarptautines tendencijas ir ruošti studentus ne tik vietinei, bet taip pat ir tarptautinei rinkai. Kai kurie dalykai studijų programose pasenę ir nebeatitinka šiuolaikinių tarptautinių tendencijų, todėl patariama įtraukti dalykus, susijusius su skaitmenine rinkodara, pardavimais, globalizacija bei neužmiršti ir etikos aspekto formuojant programų sandarą. Vertindami magistrantūros programas ekspertai pastebėjo, jog nors deklaruojama studijų forma yra nuolatinės studijos, tačiau daugeliu atvejų studijos vykdomos ištęstine studijų forma. Nors studentai ir patenkinti tokia lanksčia tvarka, tačiau programų rengėjams patariama vykdyti studijas tokia forma, kokia jos yra įregistruotos. Ekspertai taip pat turėjo pastabų dėl studijų dalykų išdėstymo bei jų skaičiaus per semestrą, kuris keliose programose viršijo teisės aktuose nustatytą skaičių, tačiau, pasak ekspertų, tai nėra esminis trūkumas, kuris gali būti gana lengvai ištaisomas.

Ekspertai pastebėjo, kad programų vykdymui pasitelkiamas akademinis personalas yra tinkamos kvalifikacijos ir pakankamas, tačiau nurodė ir keletą tobulintinų aspektų šioje srityje. Nors dėstytojai skatinami aktyviai dalyvauti mokslinių tyrimų veikloje, tačiau tiek nacionalinių, tiek tarptautinių dėstytojų parengtų publikacijų skaičius yra mažas. Dėstytojams siūloma aktyviau dalyvauti tarptautinėse mainų programose bei vykti stažuotis. Daugumoje universitetų nusistovėjusi praktika įdarbinti šiuose universitetuose studijas baigusius doktorantus, kas vertinama teigiamai, tačiau dėstyti studijų programose reikėtų kviestis ir kitų aukštųjų mokyklų doktorantus, teigia ekspertai. Norint užtrinti studijų programų atitikimą naujausiems mokslo pasiekimams ekspertai siūlo į studijų programas įtraukti specialistus iš įvairių įmonių bei organizacijų.

Nors iš esmės materialieji ištekliai yra tinkami ir pakankami studijų programų vykdymui, tačiau ekspertai pažymi, kad numatytų patalpų kokybė labai skiriasi priklausomai nuo aukštosios mokyklos turimų resursų. Dėl to, kad vis daugiau studijų perkeliama į elektroninę erdvę, siūloma dėmesį skirti virtualių mokymo(si) aplinkų įdiegimui. Visoms aukštosioms mokykloms patariama įsigyti daugiau tarptautiniu mastu gerai žinomų knygų, publikacijų bei kitų šiuolaikinių leidinių rinkodaros tematika užsienio kalba, kas padėtų praturtinti studentų žinias. Taip pat siūloma peržiūrėti bibliotekų darbo laiką, kuris ne visada patogus ištęstinių studijų studentams, mano ekspertai.

Studijų procesas būtų dar efektyvesnis, jeigu studijų programų rengėjai daugiau dėmesio skirtų programų tarptautiškumo didinimui, todėl rekomenduojama skatinti studentų dalyvavimą tarptautinėse mainų programose. Ekspertų teigimu, reikėtų gerinti baigiamųjų darbų kokybę, užtikrinant kokybinių bei kiekybinių metodų taikymą ir kokybiškesnių tyrimų atlikimą. Dalykas „Tyrimų metodologija“ turėtų būti privalomas visose studijų programose.

Vidinių kokybės užtikrinimo sistemų efektyvumas aukštosiose mokyklose skiriasi. Vienose aukštosiose mokyklose studijų programų vadybos procesai aiškiai formalizuoti ir struktūruoti, kitose valdymas vyksta daugiau neformaliame lygyje, trūksta darbdavių ir studentų įtraukimo į studijų programų komitetus. Svarbu užtikrinti nuolatinį grįžtamojo ryšio iš studentų, absolventų, dėstytojų, darbdavių ir kitų suinteresuotų grupių rinkimą ir panaudojimą studijų programų tobulinimui. Reguliarus bei sistemingas santykių tarp programų valdymo grupių ir rinkodaros

įmonių atstovų palaikymas bei jų įtraukimas į programų vykdymo ir tobulinimo procesus taip pat prisidėtų prie studijų programų kokybės užtikrinimo.

Turizmo ir poilsio krypties studijų programų vertinimas

2012 metų antrą pusmetį SKVC organizavo dviejų turizmo ir poilsio krypties studijų programų, įgyvendinamų Utenos kolegijoje bei Šiaulių valstybinėje kolegijoje, vertinimą. Išanalizavusi pateiktus dokumentus bei apsilankiusi aukštosiose mokyklose tarptautinė ekspertų grupė abi studijų programas įvertinto teigiamai.

Turizmo administravimo studijų programa Šiauliuose vykdoma nuo 2002 metų, todėl ekspertai galėjo tiksliai įvertinti programos įgyvendinimo bei tobulinimo pokyčius. Tuo tarpu pirmasis priėmimas į Utenos kolegijos *Turizmo ir viešbučių administravimo* programą įvyko 2011 metais, todėl vizito metu dar nebuvo programą baigusių absolventų. Nepaisant to, pastaroji programa ekspertų įvertinta geriau, aukščiausią balą skiriant studijų eigos sričiai.

Vertintų programų tikslai ir numatomi studijų rezultatai, ekspertų nuomone, yra pagrįsti profesiniais darbo rinkos reikalavimais ir atitinka suteikiamą profesinio bakalauro kvalifikaciją. Šiauliuose vykdomoje *Turizmo administravimo* studijų programoje ekspertai įžvelgė pernelyg didelį akcentą gido paslaugų temai, nors programos tikslai numato studentams suteikti kur kas platesnių turizmo sektoriaus žinių. Utenos kolegijos programos tikslai taip pat yra pernelyg siauri, ekspertai rekomendavo juos išplėsti įtraukiant rinkodaros, žmoniškųjų išteklių ir finansų vadybos aspektus.
Parengtose išvadose ekspertų grupė didelį dėmesį skyrė akademinio personalo kvalifikacijai ir gebėjimui dėstant pritaikyti naujausius mokslo pasiekimus. Akivaizdu, kad tiek Utenos, tiek ir Šiaulių kolegijose vertintoms studijų programoms netrūksta motyvuotų savo srities specialistų, turinčių daug praktinės patirties. Vis dėlto abiejų studijų programų dėstytojams ekspertai rekomendavo didinti taikomųjų mokslinių tyrimų, tarptautinių pranešimų bei mokomųjų leidinių skaičių.

Itin svarbių pastabų materialiesiems studijų programų vykdymo ištekliams ekspertai neturėjo, ši sritis abejose kolegijose įvertinta gerai: auditorijų ir praktinio mokymosi vietų būklė atitinka nustatytus reikalavimus, studentams prieinama literatūra tiek lietuvių, tiek ir užsienio kalbomis, yra galimybė naudotis elektroninėmis duomenų bazėmis. Šiek tiek daugiau knygų ir vadovėlių kopijų pasigesta Šiaulių valstybinės kolegijos bibliotekoje.

Turizmo krypties studijų programų studentams itin svarbi galimybė atlikti praktiką ar išvykti dalinėms studijoms į užsienį, todėl tiek Šiaulių, tiek Utenos kolegijų programų vykdytojams ekspertų grupė rekomendavo išplėsti socialinių partnerių ratą, kurti bendradarbiavimą su panašias studijas vykdančiomis institucijomis dėl studentų Erasmus praktikos.

Verslo krypties studijų programų vertinimas

2013 metais 7 tarptautinės ekspertų grupės įvertino 23 verslo krypties studijų programas. Iš viso įvertinta 11 kolegijose vykdomų studijų programų, (V.A. Graičiūno aukštojoje vadybos mokykloje (Kaune ir Vilniuje), Klaipėdos valstybinėje kolegijoje, Socialinių mokslų kolegijoje (Klaipėdoje ir Vilniuje), Šiaulių valstybinėje kolegijoje, Tarptautinėje teisės ir verslo aukštojoje mokykloje) ir 12 programų, vykdomų universitetuose (ISM Vadybos ir ekonomikos universitete, Kauno technologijos universitete, Kauno technologijos universiteto Panevėžio institute, Šiaulių universitete, Vilniaus Gedimino technikos universitete, Vilniaus universitete, Vilniaus universiteto Tarptautinio verslo mokykloje bei Vytauto Didžiojo universitete). Viena iš vertintų studijų programų – jungtinė programa, vykdoma drauge su užsienio šalių aukštojo mokslo institucijomis. Išanalizavę pateiktus dokumentus bei apsilankę aukštosiose mokyklose ekspertai 22 studijų programas įvertino teigiamai ir 1 studijų programą – neigiamai.

Verslo krypties studijų programų poreikis, ekspertų nuomone, yra pagrįstas visuomenės bei darbo rinkos poreikiais, jų populiarumas tarp stojančiųjų yra vienas didžiausių Lietuvoje. Nepaisant to, ekspertai atkreipia dėmesį į gana žemą absolventų įsidarbinimą pagal specialybę, todėl programų vykdytojams rekomenduojama efektyviau bendradarbiauti su socialiniais partneriais. Nors dalies vertintų koleginių programų socialiniai partneriai aktyviai dalyvauja programų turinio formavime, vertinime ir kokybės užtikrinimo procesuose, kitos kolegijos, anot ekspertų, galėtų tinkamiau panaudoti socialinių partnerių atsiliepimus, o kai kuriuos jų galbūt net pakviesti dėstyti. Taip pat rekomenduojama efektyviau analizuoti priežastis, dėl kurių studentai nutraukia studijas bei kontroliuoti iškritusiųjų skaičių, kuris vertintose programose yra ypač didelis. Viename universitete dvi programas vertinusi ekspertų grupė rekomenduoja skirti daugiau dėmesio aiškios strategijos kūrimui, nustatyti aiškesnius kokybės tikslus įvairiais lygiais (mokymo plano, katedros ir programos), o ne tik dėstytojų lygiu. Poreikis tobulinti programos vadybą ypač pabrėžtas vertintos jungtinės programos vykdyme: šioje programoje studijų procesas netinkamai koordinuojamas su užsienio partneriais, programa neatitinka teisės aktuose numatytų jungtinėms studijų programoms keliamų reikalavimų.

Beveik visų vertintų studijų programų tikslai ir numatomi studijų rezultatai atitinka studijų rūšį, pakopą ir suteikiamą kvalifikaciją. Ekspertų grupių teigimu, daugelyje programų tarpusavyje dera programų turinys, studijų rezultatai ir tikslai, nors pastarieji ne visada formuluojami pakankamai aiškiai. Ne visose programose dera siaurą specializaciją nurodantis programos pavadinimas ir platesnio profilio turinys. Kai kurių universitetinių programų numatomi studijų rezultatai ekspertams pasirodė pernelyg ambicingi, juos pasiekti per esamą studijų turinį gali būti sudėtinga. Kalbant apie antrosios pakopos programas, ekspertai pastebi, jog jų tikslai galėtų būti labiau specializuoti nei pirmosios pakopos programų. Kai kurioms kolegijų vykdomoms programoms rekomenduota skirti daugiau dėmesio atskiroms specializacijoms: studentai ne visada yra susipažinę su specializacijų turiniu ir jų teikiamomis žiniomis.

Vertindami personalo sritį, ekspertai atkreipė dėmesį į išskirtinę akademinio personalo motyvaciją, praktinio darbo verslo srityje patirtį, pagalbą studentams ieškant praktikos vietų, sudarant individualius mokymosi planus ar lankstesnius atsiskaitymo grafikus. Vienoje institucijoje pastebėta, kad valdymo sistema smarkiai riboja katedros veikimo laisvę. Kalbant apie akademinę veiklą, daugelyje vertintų programų studentai aktyviai įtraukiami į aukštosiose mokyklose vykdomus tyrimus, tačiau pačių dėstytojų publikacijų skaičius, ypač tarptautiniu lygmeniu, yra menkas. Viena iš priežasčių – nepakankamos anglų kalbos žinios. Būtent todėl raginama daugiau naudotis elektroninėmis užsienio duomenų bazėmis, papildyti bibliotekų išteklius kitakalbe literatūra, sukurti vieną ar kelis kursus anglų kalba, aktyviau dalyvauti dėstytojų mainų programose ar tarptautiniuose renginiuose, taip pat plėsti tokių renginių geografiją. Tik viena programa išsiskyrė dideliu vizituojančių užsienio dėstytojų skaičiumi.

Ekspertų teigimu, daugumoje programų studentų anglų kalbos lygis taip pat turėtų būti keliamas, nes dažnai vien dėl kalbos barjero jie nėra suinteresuoti dalyvauti Erasmus mainuose. Keliose programose ekspertai atkreipė dėmesį į būtinybę gerinti sąlygas dėstytojams tobulinti savo pedagogines kompetencijas. Kita vertus, šioje srityje būta ir sektinų pavyzdžių: dviejose universitetinėse programose pastebėta, jog skatinamas visapusis dėstytojų tobulėjimas, to atspindys – pradėti taikyti probleminio mokymosi metodai, stiprinamas studentų darbas grupėse.

Ekspertai pastebi, kad daugelio vertintų verslo krypties studijų programų sandara yra gera, studijų dalykai išdėstyti nuosekliai, jų temos nesikartoja, o turinys atitinka studijų rūšį ir pakopą. Stipriosios kai kurių koleginių programų pusės yra tarpdalykinis akcentas, transporto ir logistikos turinį sujungiant su pagrindiniais verslo studijų komponentais, taip pat teorijos ir praktikos integracija. Vienoje koleginėje studijų programoje pastebėta, kad studentams keliami reikalavimai per menki, studijuoti pernelyg paprasta. Trims universitetinėms programoms rekomenduojama gilinti turinį, susijusį su Europos Sąjungos realijomis.

Ekspertai taip pat turėjo pastabų kai kurių universitetinių programų vertinimo sistemoms: vienai programai siūlyta suvienodinti vertinimo reikalavimus įvairiuose studijų dalykuose, kai kurioms programoms – mažinti smulkių tarpinių atsiskaitymų kiekį, juos keičiant didesnės apimties tarpdalykinėmis užduotimis. Taip pat programos raginamos plėsti vertinimo metodų įvairovę, siekiant skirti daugiau dėmesio analitinių gebėjimų, kritinio mąstymo vertinimui. Pastebima, kad ne vienoje programoje baigiamiesiems darbams, neatitinkantiems tarptautinių panašiems darbams keliamų reikalavimų, skirti pernelyg geri įvertinimai. Nepakankama šių darbų kokybė gali būti susijusi ir su tuo, kad kai kuriose programose dėstytojai vadovauja itin dideliam kiekiui baigiamųjų darbų, todėl kyla abejonių dėl galimybės skirti pakankamai dėmesio kiekvienam studentui.

Materialieji ištekliai ir kolegijose, ir universitetuose ekspertų grupių buvo įvertinti gana teigiamai, jų užtenka numatomiems studijų rezultatams pasiekti. Išskyrus vieną programą, išsiskyrusią gera angliškų verslo publikacijų kolekcija, viena rimčiausių šiai sričiai išsakytų pastabų – leidinių bei duomenų bazių anglų kalba trūkumas. Taip pat ne vienoje programoje pasitelkiama Moodle sistema, kuri, ekspertų nuomone, galėtų būti panaudojama efektyviau – ne tik dalijimuisi dokumentais, bet ir įvairiems interaktyviems mokymo(si) būdams skatinti.

Finansų krypties studijų programų vertinimas

2013 m. buvo įvertintos septynios finansų krypties studijų programos: penkios profesinio bakalauro bei dvi magistro. Ekspertai lankėsi septyniose aukštosiose mokyklose: Vilniaus kolegijoje, Kauno kolegijoje, Lietuvos aukštojoje jūreivystės mokykloje, Šiaulių valstybinėje kolegijoje, Tarptautinėje teisės ir verslo aukštojoje mokykloje, Vilniaus universiteto Tarptautinio verslo mokykloje bei Aleksandro Stulginskio universitete. Vertinimus atliko dvi tarptautinės ekspertų grupės. Jose dirbo ekspertai iš Airijos, Estijos, Vokietijos, Suomijos bei Lietuvos. Dvi programas siūlyta akredituoti trejiems metams, penkias – šešeriems.

Pirmajai vertinimo sričiai – Tikslams ir studijų rezultatams – visų studijų programų atveju buvo skirti trys balai. Ekspertų nuomone tikslai ir studijų rezultatai yra tinkamai suformuluoti, aiškūs, dera su programų pavadinimais, turiniu, suteikiama kvalifikacija. Tačiau ekspertų teigimu kai kuriais atvejais numatomi studijų rezultatai turėtų būti pateikiami logiškesne seka. Be to, ekspertai pastebėjo, kad kartais studijų rezultatai pernelyg ambicingi ir turėtų būti performuluojami. Numatomų studijų rezultatų peržiūrėjimui bei pristatymui galėtų būti naudojami ,,kompetencijų medžiai‘.

Antrajai vertinimo sričiai – Programos sandarai – visų studijų programų atveju vėlgi buvo skirti trys balai. Ekspertai siūlė užtikrinti geresnę studijų programos pavadinimo bei turinio atitiktį. Taip pat, rekomenduota skirti daugiau dėmesio programų struktūrai, kai kurių studijų dalykų įtraukimui/pašalinimui iš studijų plano, jų išdėstymo studijų plane sekai bei laikui, kada jie yra dėstomi. Kai kuriais atvejais ekspertai pasigedo kritinio mąstymo, refleksijos. Vienas dažniausiai keltų klausimų – finansų ir apskaitos bei privataus ir viešojo sektoriaus dalykų santykis programoje. Kai kuriais atvejais siūlyta peržiūrėti dalykų, kuriuos privaloma išklausyti prieš studijuojant konkretų studijų dalyką, sąrašus, juos patikslinti, įtraukti naujus dalykus.
Trečiajai vertinimo sričiai – Personalui – penkių studijų programų atveju skirti trys balai, dviejų – keturi. Ekspertai programų dėstytojus įvertino labai palankiai. Jie nurodė, kad personalas yra kvalifikuotas, entuziastingas ir itin prisideda prie sėkmingo studijų programų vykdymo. Tais atvejais, kai buvo pateiktos kritinės pastabos, jos visų pirma buvo susijusios su tyrimų, publikacijų tarptautiniuose recenzuojamuose žurnaluose trūkumu, dėstytojų mobilumu, jų anglų kalbos žiniomis, dideliu skaičiumi ne pilnu etatu dirbančių dėstytojų.

Ketvirtajai vertinimo sričiai – Materialiesiems ištekliams – vienos programos atveju buvo skirti du balai, trijų – trys, keturi balai taip pat buvo skirti trijų programų atveju. Ekspertai atkreipė dėmesį, kad skirtingose aukštosiose mokyklose materialiosios bazės būklė svyruoja nuo ypatingai geros iki turinčios tam tikrų trūkumų. Pagrindiniai iš nurodytų trūkumų buvo specialybei svarbios literatūros, ypač užsienio kalbomis, o taip pat didesnės erdvės studentų savarankiškoms studijoms, bibliotekai, stoka.

Penktajai vertinimo sričiai – Studijų procesui ir jo vertinimui – dviems studijų programoms skirti du balai (abi jos akredituotos trims metams), trims – trys ir dviems – keturi balai. Vertinant šią sritį ekspertai akcentavo tobulintiną baigiamųjų darbų kokybę. Ekspertų teigimu, darbuose turėtų būti stipresnė tiriamoji dalis, išsamesnis literatūros sąrašas, baigiamųjų darbų temos turėtų būti įvairesnės. Be to, ekspertų nuomone, kai kada baigiamųjų darbų įvertinimai yra pernelyg aukšti, santraukų anglų kalba kokybė turėtų būti geresnė, juose, pavyzdžiui, turėtų būti pristatomi ir darbo metu gauti rezultatai.

Šeštajai vertinimo sričiai – Programos vadybai – vienos programos atveju skirti du balai, trijų – trys ir trijų programų atveju – keturi balai. Taigi vertinimo balai yra aukšti, ekspertai liko patenkinti situacija vadybos srityje. Tačiau ekspertai tuo pat metu atkreipė dėmesį, kad vidinės kokybės užtikrinimo sistemos aukštosiose mokyklose kartais galėtų būti lankstesnės, labiau atliepiančios konkretų aukštosios mokyklos poreikį, efektyviau identifikuoti problemas ir jas šalinti. Be to, ekspertai neretai rekomendavo aktyviau į studijų programų tobulinimą įtraukti socialinius dalininkus ir labiau formalizuoti jų dalyvavimą studijų programų vykdyme bei tobulinime.

Apskaitos krypties studijų programų vertinimas

2013 metų rudenį 4 tarptautinės ekspertų grupės vertino 16 apskaitos krypties vykdomų studijų programų: 12 profesinio bakalauro, 2 bakalauro ir 2 magistrantūros programos. Ekspertai lankėsi 13-oje aukštųjų mokyklų: Lietuvos verslo kolegijoje (2 (programų sk.)), Klaipėdos valstybinėje kolegijoje (1), Žemaitijos kolegijoje (1), Kauno kolegijoje (1), Šiaulių valstybinėje kolegijoje (1), Panevėžio kolegijoje (1), Vilniaus kolegijoje (1), Vilniaus kooperacijoe kolegijoje (2), Alytaus kolegijoje (1), Utenos kolegijoje (1), Aleksandro Stulginskio universitete (1), Vilniaus universitete (1) ir Kauno technologijos universitete (2). Visos programos įvertintos teigiamai.

Daugumos programų tikslus ir numatomus studijų rezultatus ekspertai įvardino kaip tinkamai apibrėžtus, aiškius, derančius su programos pavadinimu, atitinkančius studijų rūšį, pakopą ir kvalifikacijų lygmenį. Visgi kelių programų studijų dalykų rezultatai buvo neatitinkantys pakopos – per žemi, taigi ekspertai rekomenduoja orientuotis į aukštesnius gebėjimus. Visos ekspertų grupės vieningai sutinka, jog šios krypties programos yra labai paklausios darbo rinkoje (tai rodo ir gausus studentų skaičius), ir tai yra didelis jų privalumas. Tik viena programa šioje srityje buvo įvertinta aukščiausiais balais, tuo tarpu kitoms programoms, formuojant studijų rezultatus, rekomenduojama labiau atsižvelgti į tarptautines tendencijas, išsamiau supažindinti studentus su programos bei studijų dalykų numatomais rezultatais. Pagal šiandienines apskaitos profesijos tendencijas ekspertai net ir kolegijoms siūlo orientuotis į aukštesnio lygmens gebėjimus tokius kaip analizė, sintezė, strateginių alternatyvų organizacijoje įvertinimas.

Programos sandaros sritis beveik visose programose buvo gerai įvertinta. Ekspertai pabrėžia tinkamą praktikos ir teorijos santykį tiek kolegijose, tiek universitetuose. Kai kurioms iš programų akcentuota būtinybė įtraukti naujų svarbių studijų dalykų, kad atitiktų šiandienines apskaitos

krypties tendencijas. Beveik visoms programos ekspertai rekomendavo stiprinti tarptautinį programų komponentą: dėstyti studijų dalykų užsienio kalba, įtraukti studijų dalykų, susijusių su tarptautine apskaitos teorija ir praktika bei tarptautiniais apskaitos standartais. Ekspertai rekomenduoja studijų dalyko apraše įvardinti reikalingas žinias, kursus, kad studentai galėtų kuo geriau įsisavinti dalyko turinį bei būtų užtikrintas studijų plano nuoseklumas.

Ekspertų vertinimu, stipriosios vertintų programų pusės yra kvalifikuoti ir patyrę dėstytojai, turintys daug praktinės patirties, kuri praturtina studijų procesą. Visoms programoms ekspertai išskyrė bendras rekomendacijas – dėstytojų užsienio kalbų gebėjimų gerinimą, daugiau dėmesio skirti tyrimams (dalyvauti konferencijose, vykti į užsienį, rašyti straipsnius), į programų valdymą aktyviau įtraukti kviestinius užsienio dėstytojus, praktikus.

Vertinant materialiąją bazę, ekspertų vertinimas variavo nuo „gerai“ iki „labai gerai“. Dauguma aukštųjų mokyklų turi tinkamas patalpas, įrangą, metodinius išteklius, praktikoms tinkamą bazę ir sistemiškai visa tai atnaujina. Dažniausiai rekomenduota pagal besikeičiantį rinkos poreikį atnaujinti kompiuterinę techninę įrangą, apskaitai naudojamas kompiuterines programas, atnaujinti apskaitai skirtus leidinius, vadovėlius užsienio kalba, naudojant modernias technologijas gerinti studijų procesą, skatinti studentus studijų procese aktyviai naudotis užsienio mokslinėmis duomenų bazėmis.

Kalbant apie priėmimo reikalavimus į antrosios pakopos programas rekomenduojama juos peržiūrėti, nes priimami studentai ir iš kitų pirmosios pakopos studijų krypčių, todėl ne visada turi reikiamą pasirengimą ir bazines žinias magistrantūros studijoms. Tokiais atvejais ekspertai rekomenduoja arba griežtinti priėmimo reikalavimus, arba sudaryti sąlygas šiems studentams įgyti bazinį pasirengimą. Ekspertai visoms aukštosioms mokykloms rekomenduoja labiau dirbti ties akademinio sąžiningumo klausimu: kai kur prevencinės programos dar tik diegiamos, studentai nėra tinkamai informuoti apie tvarką. Kaip sveikintiną dalyką ekspertai įvardina neformaliu būdu įgytų įgūdžių, kvalifikacijų pripažinimą keliose aukštosiose mokyklose. Dauguma studentų yra patenkinti bendradarbiavimu su dėstytojais, jiems teikiama akademine parama. Visoms vertintoms studijų programoms rekomenduojama labiau skatinti studentų mobilumą, sudaryti tam tinkamas sąlygas bei gerinti studentų užsienio kalbų kompetencijas. Įvertinimo sistemos daugumoje aukštųjų mokyklų yra aiškios ir tinkamos. Studijų procese rekomenduojama taikyti platesnę dėstymo metodų įvairovę, išsamiau supažindinti studentus su dalykų numatomais rezultatais ir išaiškinti jų ryšį su įvertinimo metodais. Teigiamas visų programų aspektas yra geras absolventų įsidarbinamumas. Neretai dar studijuodami studentai pradeda dirbti pagal specialybę.

Bendrai kokybės užtikrinimo sistemos yra veikiančios, kai kur dar tik diegiamos. Kai kuriose programose trūksta formalių kokybės užtikrinimo procedūrų, kitose – priešingai – formalios procedūros yra, tačiau ne visada jos įgyvendinamos. Ekspertai rekomenduoja kokybės užtikrinimo veiklas daryti labiau matomas visiems socialiniams dalininkams bei labiau juos įtraukti į kokybės užtikrinimo procesą. Dauguma absolventų ir socialinių partnerių pasisakė teigiamai vertinantys programas, jų studentus ir norėtų aktyviau įsitraukti į programų tobulinimą.

Ekspertai pastebi, kad apskaitos profesijos tendencijos yra susijusios su informacijos interpretavimu ir analize bei kompanijų vadovybėms teikiamais patarimais, siekiant įvertinti alternatyvius problemų sprendimus ar sprendimų priėmimą. Ekspertai mano, kad bakalauro studijų programose šios tendencijos turi būti akcentuojamos.

Politikos mokslų krypties studijų programų vertinimas

2013 m. buvo įvertinta 12 politikos mokslų krypties studijų programų: keturios pirmosios pakopos bei aštuonios antrosios pakopos studijų programos (tarp jų ir viena jungtinė studijų programa). Ekspertai lankėsi penkiose aukštosiose mokyklose: Vilniaus universitete (viena studijų programa), Klaipėdos universitete (viena studijų programa), Mykolo Romerio universitete (viena studijų programa), Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademijoje (dvi studijų programos), Vytauto Didžiojo universitete (septynios studijų programos). Vertinimus atliko keturios ekspertų grupės, kuriose dirbo ekspertai iš Jungtinių Amerikos Valstijų, Vokietijos, Austrijos, Estijos, Jungtinės Karalystės, Švedijos, Latvijos bei Lietuvos. Vertinant jungtinę studijų programą buvo lankytasi viename iš keturių partnerių universitetų – Bolonijos universitete Italijoje (kiti partneriai: Vytauto Didžiojo, Korvinus bei Sankt Peterburgo universitetai). Tai buvo pirmasis tokio pobūdžio SKVC organizuotas vertinimas. SKVC siekė organizuoti jungtinį šios programos vertinimą (t.y., atlikti bendrą vertinimą su tų šalių, kuriose vykdoma studijų programa, kokybės vertinimo agentūromis), tačiau, nors SKVC kreipėsi į kitas agentūras, tokio vertinimo suorganizuoti nepavyko. Vertinimas vyko sklandžiai, studijų programa įvertinta aukštais balais. Vertinimo metu atkreiptas dėmesys, kad tarptautinės jungtinės studijų programos susiduria su nemažais iššūkiais dėl didelių studijų reglamentavimo skirtumų skirtingose šalyse.

Geriausiai įvertintai programai buvo skirti 22 balai, prasčiausiai – 14. Visos studijų programos įvertintos teigiamai. Septynias studijų programas siūlyta akredituoti trims, šešias – šešiems metams.

Aukščiausi vertinimo balai buvo skirti materialiajai bazei. Šiai sričiai visais atvejais buvo skiriami trys arba keturi balai (trijų programų atveju).

Žemiausi balai buvo skirti pirmajai vertinimo sričiai – tikslams ir studijų rezultatams. Šešių programų iš dvylikos atveju šiai sričiai buvo skirti du balai. Panašią situaciją matome ir pažvelgus į programos sandaros sritį. Keturių studijų programų atveju antroji vertinimo sritis taip pat įvertinta dviem balais.

Analizuodami studijų programų tikslus bei vertinimo rezultatus ekspertai pastebėjo, kad neretai programų rengėjams trūksta žinių ir patirties juos formuluojant. Jie neaiškūs, pernelyg abstraktūs, persidengiantys, neatitinka studijų pakopos, kai kada - neatsispindi programos sandaroje. Siūlyta labiau įsigilinti į Bolonijos proceso metu suformuluotus reikalavimus, pasidomėti apibrėžiant tikslus bei studijų rezultatus vartojamais specifiniais žodžiais, terminologija. Be to, atkreiptas dėmesys į

tai, kad kai kuriais atvejais studijų rezultatai pernelyg ambicingi, galimybės juos pasiekti abejotinos. Taip pat rekomenduota išgryninti programų tikslus, identitetą, pabrėžti išskirtinius programų bruožus.

Studijų programos sandaros analizė parodė, kad kartais nepavyksta išvengti studijų dalykų persidengimo, trūksta komparatyvistinės politikos fenomenų analizės, neaiški kai kurių studijų dalykų įtraukimo į programą logika, pernelyg daug dėmesio skiriama istorinei perspektyvai ir pamirštamos šiandieninės aktualijos, programos turinys atsižvelgiant į programos tikslus bei studijų rezultatus pernelyg siauras. Kai kuriais atvejais studijų krypties dalykų programoje skaičius per mažas, daugiausia dėstoma lietuvių kalba, o didžioji dalis rekomenduojamos literatūros taip pat lietuviška, kas neleidžia studentams perteikti įvariapusiškesio konkrečios problemos vaizdo. Be to, buvo akcentuota ir būtinybė studijų programoje daugiau dėmesio skirti tyrimo metodologijai. Skirtingų studijų programų atveju nurodytos probleminės sritys išsiskiria, priklauso nuo kiekvienos programos specifikos. Pavyzdžiui, vienos programos atveju siūloma į programą įtraukti daugiau kalbų, kitos – daugiau dėmesio skirti specifiniam Europos ar pasaulio regionui ir pan. Tačiau net ir gerai įvertintų programų atveju ekspertai rekomendavo daugiau dėmesio skirti studentų supažindinimui su tyrimo metodologija, ypač, kas svarbu politikos mokslams, kokybiniais tyrimo metodais.

Personalo sritis visose programose tik su dvejomis išimtimis taip pat įvertintos trimis arba keturiais balais. Ekspertai dažniausiai šiai sričiai skyrė tris balus dėl dėstytojų mobilumo (įskaitant dėstytojų iš užsienio pasikvietimą), kuris galėtų būti intensyvesnis bei dėl atliekamų tyrimų bei publikacijų tarptautiniuose žurnaluose skaičiaus, kuris taip pat galėtų būti didesnis. Pagrindinė priežastis, dėl kurios ši sritis ekspertų buvo įvertinta dviem balais, kad studijų programos dėstytojų tarpe pernelyg mažai politikos mokslų specialistų. Taip pat pastebėta, kad kai kuriais atvejais dėstantysis personalas jau vyresnio amžiaus ir akcentuota būtinybė pagalvoti apie jaunų dėstytojų pritraukimą į fakultetus.

Kaip jau minėta, vertinant materialiąją bazę jai buvo skirti aukšti balai. Tačiau ekspertai išsakė rekomendacijas įsigyti daugiau aktualios literatūros, ypatingai užsienio kalbomis. Šiuo metu, ypatingai tose studijų programose, kuriose studijuoja ne vienas šimtas studentų, literatūros trūksta. Nors yra sudaromos galimybės naudotis duomenų bazėmis, elektroninėmis knygomis bei Moodle aplinka, šios priemonės ne visada pilnai išnaudojamos.

Studijų proceso ir jo vertinimo sričiai dažniausiai buvo skiriami trys balai. Trijų studijų programų atveju ši sritis buvo įvertinta dviem balais, dviejų – keturiais. Ekspertai atkreipė dėmesį į mažą studentų skaičių bei didelį jau studijuojančių studentų nubyrėjimą. Rekomenduota dėti daugiau pastangų reklamuojant šias studijų programas potencialių studentų, kitų socialinių dalininkų tarpe, aiškinantis studijų nutraukimo priežastis ir joms užkertant kelią. Ekspertų nuomone, ne visais atvejais studentų mobilumo rodikliai bei dalyvavimo tyrimuose intensyvumas yra pakankamai aukšti.

Taip pat pastebėta, kad studentų dalyvavimas priimant svarbius su studijų programa susijusius sprendimus kai kuriais atvejais yra pernelyg menkas. Be to, rekomenduota daugiau dėmesio skirti praktikų organizavimui. Tačiau studentų atsiliepimai apie jų bei dėstytojų, administracijos santykius visų studijų programų atveju buvo pozityvūs.

Studijų programos vadybos sričiai dažniausiai buvo skiriami trys balai (devyniose studijų programose). Vienos studijų programos atveju šiai sričiai skirtas aukščiausias balas, dviejų – du balai. Nurodytos pagrindinės tobulintinos sritys yra šios: glaudesni ryšiai su socialiniais dalininkais, studijų programų populiarinimas Lietuvoje ir ypatingai užsienyje, intensyvesnis studentų įtraukimas į sprendimų dėl studijų programų tobulinimo priėmimą, efektyvesnis grįžtamojo ryšio rinkimas. Ekspertai remdamiesi ankstesnių vertinimų išvadomis taip pat pastebėjo, kad kai kada administracija delsia spręsti ilgą laiką besitęsiančias problemas ir išsakė griežtas rekomendacijas šiai situacijai pakeisti. Studijų programas vykdant keliems universitetams siūloma užtikrinti geresnį tarpusavio bendradarbiavimą.

Vadybos krypties studijų programų vertinimas

2013 m. I ir II pusmetį buvo įvertinta 50 vadybos krypties studijų programų: 28 profesinio bakalauro, 6 bakalauro bei 16 magistro (tarp jų viena jungtinė studijų programa). Ekspertai lankėsi 19 aukštųjų mokyklų: Aleksandro Stulginskio universitete, Kauno technologijos universitete, ISM ekonomikos ir vadybos universitete, Vilniaus technikos ir dizaino kolegijoje, Lietuvos aukštojoje jūreivystės mokykloje, Vilniaus Gedimino technikos universitete, V. A. Graičiūno aukštosios vadybos mokykloje, Vilniaus kolegijoje, Lietuvos verslo kolegijoje, Klaipėdos verslo aukštojoje mokykloje, Vilniaus universitete, Žemaitijos kolegijoje, Panevėžio kolegijoje, Šiaulių universitete, Šiaulių valstybinėje kolegijoje, Klaipėdos universitete, Kauno kolegojoje, Vilniaus dailės akademijoje bei Klaipėdos valstybinėje kolegijoje. Vertinimus atliko 9 ekspertų grupės (kai kurios jų tuo pat metu vertino ir tokių krypčių kaip verslo ir vadybos, žmonių išteklių vadybos studijų programas), jose dirbo ekspertai iš Jungtinės Karalystės, Estijos, Lenkijos, Airijos, Bulgarijos, Latvijos, Graikijos, Austrijos, Vokietijos, Vengrijos, Suomijos bei Lietuvos.

Geriausiai įvertintai programai buvo skirti 24 balai iš 24 galimų, tuo tarpu keturioms profesinio bakalauro studijų programoms – nuo 9 iki 11 balų. Pastarosios studijų programos buvo neakredituotos, nes bendra balų suma yra žemesnė negu 12 balų ir viena ar daugiau vertinimo sričių įvertintos 1 balu.

Ekspertų grupės aukščiausius balus su menkomis išimtimis dažniausiai skyrė materialiajai vykdomų studijų programų bazei ir personalui. Kiek prasčiau buvo vertinamos studijų programos tikslų ir studijų rezultatų, programos sandaros bei vadybos sritys. Būtent studijų programos tikslai ir rezultatai bei programos sandara neakredituotų programų atveju sulaukė prasčiausio įvertinimo.

Analizuodami studijų tikslus ir numatomus rezultatus, ekspertai akcentavo, kad daugeliu atveju ir kolegijose, ir universitetuose vykdomos vadybos krypties studijų programos atitinka ne tik Lietuvos, bet ir Europos darbo rinkos poreikius, tikslai ir studijų rezultatai neprieštarauja teisės aktų reikalavimams, į jų formulavimą bei atnaujinimą įtraukiami socialiniai partneriai. Visa tai lemia, kad paruošiami tinkamą išsilavinimą turintys specialistai. Tačiau tuo pat metu ekspertai išskyrė ir tokias problemas kaip pernelyg ambicingi ar plačiai apibrėžti tikslai, neaiškus jų formulavimas, studijų rezultatų neatitikimas suteikiamam laipsniui ar per didelis studijų rezultatų skaičius. Aukštosioms mokykloms, vykdančioms kelias panašaus pobūdžio programas, siūlyta peržiūrėti bei suderinti programų tikslus ir numatomus studijų rezultatus tarpusavyje, labiau juos pagrįsti rinkos poreikiais. Neakredituotose studijų programose žemiausias balas šiai sričiai buvo skiriamas už tikslų neatitikimą numatomiems studijų rezultatams bei sąsajos tarp programos pavadinimo, studijų rezultatų, programos turinio bei suteikiamos kvalifikacijos trūkumą.

Vertindami programų sandarą, ekspertai patvirtino programų atitikimą teisės aktų reikalavimams. Jie taip pat pažymėjo, kad daugeliu atvejų dalykų turinys atitinka ir studijų rūšį bei pakopą. Tačiau atkreiptas dėmesys, jog siūlomų dalykų pavadinimai ne visuomet yra tinkami ir tikslūs, kai kurioms iš programų akcentuota būtinybė įtraukti naujų svarbių studijų dalykų arba atvirkščiai – kai kuriuos jų šalinti. Neakredituotų studijų programų vertinime buvo pateiktos pastabos programos sandarai bei studijų dalykų išdėstymo logikai, pastebėtas studijų krypties dalykų trūkumas arba dalykų turinys neatspindėdavo šiuolaikinės problematikos. Kai kuriais atvejais programos turinys pripažintas nesuderinamu su studijų programos profiliu, pvz., profesinio bakalauro studijų programoje pernelyg daug dėmesio skiriama teorijai. Ekspertų teigimu, neretai tos pačios problemos kartojasi, nors ankstesnių vertinimų metu ir buvo pateiktos rekomendacijos padėčiai gerinti: į jas buvo arba visiškai neatsižvelgta, arba padaryti tik minimalūs pakeitimai.

Personalo sritį ekspertai dažniausiai vertino teigiamai, pabrėžiant išskirtinę dėstytojų motyvaciją ir entuziazmą. Tiek kolegijų, tiek ir universitetų vykdomose studijų programose ekspertai dažniausiai išskyrė šias problemines sritis: menką akademinio personalo mobilumą, dėstytojų tyrimų, tarptautinių publikacijų trūkumą, nedidelį kviestinių dėstytojų-praktikų skaičių, nepakankamai aukštą anglų kalbos žinių lygį, ne itin efektyvų dėstytojų (ypač dirbančių nepilnu etatu) tarpusavio bendradarbiavimą.

Materialiajai studijų programų vykdymo bazei ekspertai skyrė gana aukštus balus, išskyrus neakredituotų programų atvejus, kai materialieji ištekliai dažnai įvardinti kaip nepakankami tam, kad būtų galima užtikrinti palankias sąlygas studijoms. Pagrindinės ekspertų nurodytos problemos: literatūros, ypač užsienio kalba trūkumas, nepakankamas vadovėlių kiekis, menkas naudojimasis duomenų bazėmis, tamsios, ankštos, prastai vėdinamos auditorijos. Tačiau daugeliu atveju pripažinta, kad aukštosios mokyklos turi įsigijusios pakankamai modernios programinės įrangos, studentams netrūksta kompiuterių, jiems skirtos patalpos savarankiškam mokymuisi, siūlomas didelis duomenų bazių pasirinkimas ir kt.

Analizuojant studijų eigą ekspertų grupių nuomonė dažnai išsiskirdavo: ši sritis buvo įvertinta ir aukščiausiais, ir žemiausiais balais. Pagrindiniai vadybos krypties studijų programų trūkumai –

didelis studijas stabdančių studentų skaičius ir gana vangus studentų dalyvavimas mainų programose, dažnai dėl nelanksčios ECTS kreditų pripažinimo sistemos. Vertinant jungtinę programą mobilumo klausimas taip pat buvo aktualus, nes ne visada pavyksta užtikrinti, kad studentų ir dėstytojų judėjimas tarp universitetų partnerių būtų proporcingas. Beveik visoms vertintoms studijų programoms ekspertai siūlė praplėsti partnerių universitetų tinklą ir neapsiriboti vien kaimyninėmis šalimis.

Ekspertų grupės taip pat atkreipė dėmesį į ne visuomet pakankamą studentų šnekamosios ir rašytinės anglų kalbos žinių lygį, būtinybę įtraukti studentus į tiriamąją veiklą bei didinti jų motyvaciją pasitelkiant naujus mokymo metodus. Dėmesys buvo atkreiptas į baigiamųjų darbų kokybę: siūlyta daugiau dėmesio skirti santraukų, ypač anglų kalba rašymui, taip pat išplėsti baigiamuosiuose darbuose naudojamos literatūros sąrašus.

Akcentuota ir grįžtamojo ryšio iš studentų gavimo svarba, rekomenduojama juos reguliariai pažindinti su vykdytų apklausų rezultatais. Viena įdomesnių rekomendacijų – pagerinti bendravimą tarp nuolatinių ir ištęstinių studijų studentų, siekiant sukurti visos programos etosą. Tačiau nepaisant visų pastabų, ekspertai dažnai akcentuodavo pozityvų studentų požiūrį į studijas, jų motyvaciją, entuziazmą, kokybišką ir profesionalų bendradarbiavimą su dėstytojais bei administracija, tinkamą socialinę bei akademinę paramą.

Programų vadybą ekspertai daugeliu atvejų vertino kaip tinkamą, tačiau taip pat išskyrė ir keletą tobulintinų sričių: į programų tobulinimą siūloma aktyviau įtraukti absolventus bei socialinius partnerius, rekomenduojama efektyviau rinkti grįžtamąjį ryšį bei informuoti studentus, kas buvo pakeista atsižvelgiant į gautus pasiūlymus. Ekspertų grupės neretai minėjo ir būtinybę lyginti programas su kitomis panašiomis studijų programomis ir, remiantis geriausiais pavyzdžiais, jas tobulinti. Ekspertai taip pat pabrėžė, kad būtina paskirti už programą atsakingą asmenį, kuris inicijuotų bei priimtų su programa susijusius sprendimus. Nepaisant to, buvo atkreiptas dėmesys į efektyviai veikiančias bei leidžiančias užtikrinti veiksmingą programų vykdymą kokybės užtikrinimo sistemas. Anot ekspertų, daugelio vertintų programų atvejų atsakomybė už programų įgyvendinimą ir priežiūrą, sprendimų priėmimą yra paskirstyta aiškiai, o duomenys apie programas renkami bei analizuojami periodiškai.

Verslo ir vadybos krypties studijų programų vertinimas

2013 m. įvertinta 11 verslo ir vadybos krypties studijų programų: 5 profesinio bakalauro studijų programos, 2 bakalauro programos bei 4 magistro studijų programos. Ekspertai lankėsi 8 aukštosiose mokyklose: Utenos kolegijoje, Vilniaus universitete, Vilniaus universiteto Kauno humanitariniame fakultete, Vilniaus universiteto Tarptautinio verslo mokykloje, Lietuvos edukologijos universitete, Šiaurės Lietuvos kolegijoje, Vytauto Didžiojo universitete bei Vilniaus kooperacijos kolegijoje. Vertinimus atliko trys ekspertų grupės (kai kurios jų tuo pat metu vertino ir

kitų krypčių studijų programas), jose dirbo ekspertai iš Jungtinės Karalystės, Lenkijos, Airijos, Latvijos, Graikijos, Estijos, Vokietijos bei Lietuvos.

Geriausiai įvertintai programai buvo skirti 22 balai, žemiausias studijų programai skirtas balas – 15. Dvi programas siūlyta akredituoti šešiems metams, devynias – trejiems metams.

Dešimties studijų programų atveju pirmajai sričiai buvo skirti trys balai, vienai – du. Ekspertų nuomone tikslų ir studijų rezultatų formulavimas su keliomis išimtimis yra tinkamas, tačiau galima pastebėti ir smulkių trūkumų: studijų rezultatų yra per daug, kartais jie pernelyg abstraktūs arba neaiškūs ir gali būti suprantami dviprasmiškai, studijų rezultatai nevisiškai atitinka studijų programos turinį, tikslai ir studijų rezultatai pernelyg ambicingi. Be to, buvo išsakyta ir pastabų dėl nepakankamo tikslų ir studijų rezultatų viešinimo bei būtinybės studijų rezultatus atsižvelgiant į besikeičiančią situaciją rinkoje atnaujinti.

Antrajai vertinimo sričiai buvo skirta daugiau dvejetukų – trys. Vienos studijų programos atveju šiai sričiai buvo skirtas ketvertukas. Ekspertai pripažino, kad į studijų planą įtraukti studijų dalykai, jiems skiriamas kreditų skaičius bei jų išdėstymas yra tinkami ir leidžia pasiekti numatomus studijų rezultatus. Tačiau ekspertai išsakė ir tam tikrų pastabų: būtinybė lyginti savo programas su kitose aukštosiose mokyklose vykdomomis panašiomis studijų programomis ir jas tobulinti, programų sandaroje turėtų matytis daugiau tarptautiškumo, šiuolaikinių atvejų studijų, daugiau studijų dalykų (arba visa programa) turėtų būti dėstoma anglų kalba. Kai kuriais atvejais ekspertai rekomendavo įtraukti keletą naujų studijų dalykų, kurie yra labai svarbūs studijuojant konkrečias programas, bet jų šiuo metu programose trūksta. Taip pat buvo atkreiptas dėmesys į praktikų organizavimo kokybę ypač tais atvejais, kai studentai atlieka praktiką toje pačioje įmonėje, kurioje dirba. Be to, pateiktos rekomendacijos praplėsti programų turinį tais atvejais, kai apsiribojama viešuoju sektoriumi ir įtraukti su privačiu sektoriumi susijusių dalykų taip padidinant studentų įsidarbinimo galimybes. Nors studijų programų turinys atitinka teisės aktų reikalavimus, studijų dalykų seka logiška, bet ekspertai pastebėjo, kad kartais studijų dalykuose esama persidengimų tarp pirmosios ir antrosios studijų pakopų. Taip pat siūlyta tobulinti studijų dalykų aprašus.

Personalo sritis vidutiniškai gavo tik vienu balu mažiau negu materialioji bazė, kuriai buvo skirti aukščiausi balai. Tačiau ekspertai atkreipė dėmesį, kad neretai didžioji dalis dėstytojų dirba ne pilnu etatu. Kai kuriais atvejais tokie dėstytojai yra praktikai, todėl dėstančio personalo formavimas lankstesnis, o tai studijų programoms naudinga. Vis tik tokia praktika turi taip pat ir neigiamą pusę : nesusiformuoja personalo komanda, kuri galėtų nuolatos rūpintis programa, bendradarbiavimas tarp skirtingų dalykų dėstytojų tampa komplikuotas, tyrimai dažnai susiję su konkretaus dėstytojo interesais, o bendri tyrimai nevykdomi (tyrimų sritis apskritai pripažinta kaip tobulintina) ir kt. Tačiau dėstytojų kaita gana stabili ir įtakos programų kokybei neturi. Taip pat buvo atkreiptas dėmesys į dėstytojų amžių bei būtinybę į fakultetus pritraukti jaunų dėstytojų. Vienos iš dažniausiai minimų pastabų buvo: didesnis dėstytojų mobilumas bei kviestinių dėstytojų skaičius, aktyvesnis/produktyvesnis bendradarbiavimas tarp dėstytojų bei administracijos.

Kaip minėta, materialiajai bazei ekspertai skyrė geriausius balus. Dažniau ekspertų išvadose minima problema – literatūros trūkumas (vadovėlių, specialybei svarbių knygų anglų kalba, žurnalų). Praktikų vietos pripažintos tinkamomis, tačiau siūlyta daugiau dėmesio skirti tiems atvejams, kai studentai praktiką atlieka toje pačioje įstaigoje, kurioje dirba. Tačiau situacija nei vienos programos atveju nebuvo ypatingai rimta, todėl šiai sričiai buvo duoti ne mažiau kaip 3 balai. Materialioji bazė dažniausiai pripažinta tinkama ir pakankama studijoms vykdyti.

Penktajai vertinimo sričiai – Studijų procesas ir jo vertinimas – vienu atveju ekspertai skyrė keturis balus, trimis atvejais – du, visais kitais atvejais – tris balus. Kaip tobulintiną sritį ekspertai nurodė baigiamųjų darbų rengimą. Rekomenduota skirti daugiau dėmesio metodologijai, tezės, ekspertų nuomone, turėtų būti analitiškesnės, santraukos turėtų būti rašomos profesionaliau. Be to, ekspertų teigimu, studentams rašantiems baigiamuosius darbus, turėtų būti suteikiama papildoma pagalba, nes nemaža jų dalis baigiamojo darbo rašymo laikotarpiu sustabdo studijas.. Studentų nubyrėjimas ir priežasčių išsiaiškinimas bei kelio tam užkirtimas apskirtai buvo įvardinti kaip viena problematiškiausių sričių. Dėl to siūlyta aktyviau reklamuoti programas potencialių studentų tarpe. Be to, ekspertai rekomendavo pasidomėti inovatyviškesniais mokymo metodais, išplėtoti geresnius grįžtamojo ryšio gavimo iš studentų bei socialinių partnerių mechanizmus. Iš esmės, studentams suteikiama socialinė, akademinė parama yra pakankama, nors kai kuriais atvejais rekomenduota užtikrinti geresnį studentų, dėstytojų bei administracijos tarpusavio bendradarbiavimą.

Paskutinei šeštai vertinimo sričiai – Programos vadybai – penkių studijų programų atveju ekspertai skyrė du balus, šešių – tris. Ekspertų nuomone, nors įkurtas ne vienas komitetas atsakingas už programų kokybę, kartais sprendimų priėmimo mechanizmai tampa pernelyg sudėtingi ir užkertantys kelią naujovių diegimui. Dėl šios priežasties kokybės vadybos sistemas siūlyta supaprastinti. Daugiau dėmesio siūlyta skirti reklamai ir potencialių studentų pritraukimui. Taip pat dėti visas įmanomas pastangas siekiant sumažinti studentų nubyrėjimą. Rekomenduota taip pat efektyviau rinkti grįžtamąjį ryšį, duomenis apdoroti bei panaudoti tobulinant programas, kartu apie gautus rezultatus informuojant ir kitas suinteresuotas šalis, pavyzdžiui, studentus ar socialinius partnerius. Be to, ekspertai skatino aukštąsias mokyklas palaikyti glaudesnius santykius su absolventais ir socialiniais partneriais, aktyviau juos įtrakti į studijų programų vykdymą bei tobulinimą.

Žmonių išteklių vadybos studijų programų vertinimas

2013 m. buvo įvertintos penkios žmonių išteklių vadybos krypties studijų programos vykdomos Kauno technologijos universitete bei Mykolo Romerio universitete: 2 pirmosios pakopos ir 3 antrosios pakopos studijų programos. Vertinimą atliko tarptautinės ekspertų grupės. Jose dirbo ekspertai iš Airijos, Bulgarijos, Vengrijos, Estijos, Jungtinės Karalystės, Vokietijos bei Lietuvos. Aukščiausiais balais įvertintai programai buvo skirti 18 balų, žemiausiais - 14 balų. Visos programos buvo įvertintos teigiamai.

Analizuodami pirmąją vertinimo sritį – Tikslus ir studijų programos rezultatus – ekspertai teigė, kad dažniausiai studijų programų tikslai ir studijų rezultatai yra aiškiai suformuluoti, atitinka teisės aktų reikalavimus, numatomi studijų dalykų rezultatai atitinka programos rezultatus, jie pagrįsti darbo rinkos poreikiais, programos vykdytojai pastoviai juos peržiūri ir atnaujina. Tačiau kai kuriais atvejais ekspertai rekomendavo apibrėžiant studijų rezultatus geriau juose išryškinti tarptautiškumo aspektą, pabrėžti programų unikalumą. Konkrečių studijų programų atveju taip pat pastebėta, kad, nors baigus programą suteikiamas žmonių išteklių vadybos kvalifikacinis laipsnis tačiau į programą įtraukti studijų dalykai pernelyg įvairūs, aprėpiantys pernelyg daug sričių. Dėl to studijų programos turinys bei pavadinimas ne visiškai atitinka programos tikslą rengti žmonių išteklių vadybos specialistus, o studijų rezultatai yra platesni negu būtų galima tikėtis iš tokio pobūdžio programų. Siūlyta aiškiau apsibrėžti tikslinę grupę, į kurią yra orientuotos programos bei atkreiptas dėmesys, kad panašias studijų programas vykdo ir kitos aukštosios mokyklos, todėl rekomenduota palyginti studijų tikslus bei rezultatus su kitų programų tikslais ir studijų rezultatais. Be to, ekspertai pastebėjo, kad kartais vis dėlto esama neatitikimų tarp pateikiamų studijų programos bei studijų dalykų rezultatų.

Analizuojant programų sandarą pastebėta, kad kartais ištęstinių studijų atveju numatytas kontaktinių valandų skaičius vos siekia minimumą, todėl ekspertai suabejojo tokio mokymosi efektyvumu. Kita išryškinta problema, kad neretai studentai nebaigia studijų, nes neapsigina baigiamojo darbo. Todėl ekspertai rekomendavo studijų plane baigiamųjų darbų rengimui (pvz., temų pasirinkimui, konsultacijoms) skirti žymiai daugiau dėmesio.

Vertinant pirmos pakopos lyderystės programas buvo keltas klausimas, kiek tokios studijos yra efektyvios, nes paprastai lyderystės studijos yra orientuotos į darbinės patirties jau turinčius žmones. Tačiau pripažinta, kad Lietuvos mastu tokios programos yra išskirtinės. Neretai ekspertai rekomendavo į studijų planus įtraukti daugiau svarbių studijų dalykų, orientuotų į finansus, ekonomiką, apskaitą, verslą, taip pat papildomų pasirenkamųjų dalykų kaip starteginis sprendimų priėmimas, projektų vadyba, kurie, anot ekspertų, studijų programoms suteiktų pridėtinės vertės. Taip pat kaip vienas iš galimų programų patobulinimo būdų buvo minimas ir projektinių darbų įtraukimas. Patarta daugiau dalykų dėstyti anglų kalba.

Ekspertai taip pat iškėlė problemą, kad studentams, baigusiems pirmosios pakopos viešojo administravimo ar panašias studijas ir tęsiantiems mokslus magistrantūroje, kai kurių programų atvejais nesuteikiama arba suteikiama nedaug pridėtinės vertės. Išsakytos rekomendacijos programų sandarą iš esmės keisti, turinį susieti su suteikiamu laipsniu, programos pavadinimu, atsieti jas nuo pirmosios pakopos studijų programų turinio.

Analizuodami personalo sritį ekspertai pripažino, kad studijų programose dirba kompetetingi dėstytojai ir personalo sritis dažniausiai buvo įvertinta aukštais balais. Dėstytojai dalyvauja konferencijose, rašo knygas, rengia metodines priemones, tačiau pastebėta, kad kartais dėstytojų mokslinė veikla apsiriboja Lietuva, todėl rekomenduota siekti daugiau straipsnių publikuoti pripažintuose tarptautiniuose žurnaluose, dalyvauti užsienio konferencijose. Rekomenduota į

studijų programą pakviesti daugiau profesorių, taip pat siūlyta kviesti dėstytojus iš užsienio. Ekspertai atkreipė dėmesį į itin didelius dėstytojų darbo krūvius.

Materialiajai bazei rimtų pastabų ekspertų grupė neturėjo. Kai kuriais atvejais ekspertai rekomendavo įsigyti daugiau literatūros užsienio kalbomis. Tačiau bendrai paėmus buvo pripažinta, kad materialioji bazė yra pakankama kokybiškai studijų aplinkai užtikrinti.

Penktosios srities – Studijų eigos ir jos vertinimo – analizės metu ekspertai visų pirma teigiamai įvertino studentų angažuotumą studijoms, jiems teikiamą tinkamą socialinę ir akademinę paramą. Tačiau buvo išskirta ir keletas probleminių sričių: per menkas studentų mobilumas, vangus studentų dalyvavimas tiriamojoje veikloje (tačiau kai kuriais atvejais ekspertai dėl šios srities jokių pastabų neišsakė – atvirkščiai, įvertino ją itin gerai), ne visada tinkamai parinkti studijų rezultatų vertinimo metodai. Atkreiptas dėmesys, kad kartais konkursiniai studentų priėmimo balai į valstybės nefinansuojamas vienas yra pernelyg žemi. Viena rimčiausių išskirtų problemų - būtinybė suteikti daugiau pagalbos studentams rašantiems baigiamuosius darbus, nes studentų nubyrėjimo skaičiai kai kuriose programose verčia sunerimti.

Kalbant apie programų vadybą, visų pirma atkreiptas dėmesys į silpnus ryšius su socialiniais partneriais bei tobulintini grįžtamojo ryšio gavimo iš socialinių dalininkų mechanizmai. Rekomenduota stiprinti ryšius su darbdaviais, sukurti formalius grįžtamojo ryšio gavimo iš studentų, socialinių partnerių gavimo mechanizmus. Be to, pabrėžta būtinybė programas padaryti labiau matomas, daugiau dėmesio skirti programų reklamai. Taip pat rekomenduota sukurti strateginius programų tobulinimo planus, daugiau žiūrėti į ateitį. Be pobleminių dalykų buvo išskirti ir teigiami programų vadybos aspektai: aiškiai paskirstytos atsakomybės už programas, surinktų duomenų tikslingas panaudojimas programų tobulinimui, bendradarbiavimas su socialiniai dalininkais bei kt. Skirtingų programų atveju situacija yra nevienalytė ir problemos gali svyruoti nuo nesunkiai išsprendžiamų iki reikalaujančių išskirtinio dėmesio bei pastangų.

Komunikacijos ir viešųjų ryšių krypčių studijų programų vertinimas

2013 metais tarptautinė ekspertų grupė įvertino 3 komunikacijos krypties programas (dvi antrosios pakopos programas Vytauto Didžiojo universitete ir Vilniaus Gedimino technikos universitete bei vieną profesinio bakalauro programą Tarptautinėje teisės ir verslo aukštojoje mokykloje), taip pat 1 viešųjų ryšių krypties programą, kuri vykdoma Socialinių mokslų kolegijos Klaipėdos bei Vilniaus padaliniuose. Visos šios programos pakankamai naujos, išleidusios vieną studentų laidą, viena programa absolventų dar neturi. Visas programas ekspertai siūlė vertinti teigiamai.

Ekspertai atkreipė dėmesį, kad abi vertintos antrosios pakopos studijų programos yra sėkmingai orientuotos į augantį kūrybinių industrijų specialistų poreikį Lietuvoje, tai rodo ir absolventų

įsidarbinimo rodikliai įvairiose su kūrybinėse industrijose susijusiose srityse. Kita vertus, vienai vertintai programai būdinga mokslo tiriamoji kryptis, o kitos programos vykdytojai akcentuoja teorija grįstą praktiką. Programų tikslai ir laukiami studijų rezultatai formuluojami nevienodai: vienos programos kūrėjams ekspertai rekomendavo geriau užtikrinti, kad studijų rezultatų sąvoka bei prasmė būtų suvokiama ir dėstytojams, ir studentams. Kitos programos studijų rezultatai ekspertams pasirodė itin kruopščiai apgalvoti – tam galėjo turėti įtakos geras programą vykdančios komandos tarpusavio bendradarbiavimas, tinkama programos vadyba ir teikiama metodinė pagalba dėstytojams. Abi programos yra tarpkryptinio pobūdžio, tačiau ekspertai pasigedo gilesnės paties tarpkryptiškumo refleksijos, kūrybinių industrijų kaip unikalios disciplinos plėtojimo. Programų sandara, taip pat dėstytojų kompetencijos atitinka antrosios pakopos programoms keliamus reikalavimus. Dėstytojai yra aktyvūs mokslininkai, nors jaunesnių dėstytojų mokslinė veikla galėtų būti skatinama labiau. Kaip dar vieną tobulintiną sritį ekspertai nurodė tarptautiškumą, studentų judumą. Abiejų programų materialinė bazė įvardyta kaip tinkama.

Vertintoje koleginėje komunikacijos krypties studijų programoje ekspertai gerai įvertino bendradarbiavimą tarp dėstytojų, derinant programos turinį. Kadangi ši programa dar neturi absolventų, ekspertai neturėjo galimybės įvertinti visos programos studijų rezultatų pasiekimo, tačiau atkreipė dėmesį į reflektyvumo ir analizės trūkumą studentų rašto darbuose. Vertintai viešųjų ryšių programai rekomenduota peržiūrėti sąsajas tarp programos pavadinimo bei laukiamų studijų rezultatų ir turinio. Šioje programoje siūloma didelė įvairovė studijų dalykų, kuriuos galima efektyviau susieti su viešaisiais ryšiais kaip specifine disciplina. Taip pat rekomenduojama skatinti studentus dalyvauti taikomojoje tiriamojoje veikloje. Visų vertintų komunikacijos bei viešųjų ryšių krypčių koleginių programų dėstytojai turi daug praktinės patirties, tačiau ekspertai rekomenduoja stiprinti dalyvavimą tiriamojoje veikloje. Taip pat ekspertai teigiamai įvertino koleginių programų ryšius su socialiniais partneriais bei pastebėjo, kad skiriamas tinkamas dėmesys studentų praktikai. Kita vertus, anot ekspertų, reikėtų užtikrinti praktikos užduočių bei jų vertinimo ryšį su teoriniais studijų dalykais. Materialinė bazė kolegijų vykdomose programose įvertinta gerai, taip pat teigiamai vertinta ir programų vadyba. Šių programų vykdytojai periodiškai renka ir analizuoja informaciją apie programos įgyvendinimą, aktyviai reaguoja į gautą grįžtamąjį ryšį iš socialinių dalininkų. Vienai programai rekomenduota į studijų programos komitetą įtraukti studentų atstovą.

Teisės krypties studijų programų vertinimas

2013 metais dvi tarptautinės ekspertų grupės įvertino keturias kolegijose vykdomas teisės krypties programas bei po vieną universitetinių vientisųjų ir antrosios pakopos studijų programą. Visas programas ekspertai siūlė vertinti teigiamai.

Daugumos programų tikslus bei numatomus studijų rezultatus ekspertai įvertino teigiamai: tikslai ir numatomi studijų rezultatai yra apibrėžti, aiškūs, atitinkantys studijų rūšį, pakopą ir kvalifikacijų lygį. Tik vienos studijų programos rengėjams ekspertai rekomendavo aiškiau informuoti būsimus studentus apie jų tolesnės karjeros galimybes. Taip pat vertintojai akcentavo, kad numatomi

studijų rezultatai pakankamai ambicingi - tai atsispindi ir turinyje bei studijų eigos organizavime. Kita vertus, dviejų kolegijose vykdomų programų atveju ekspertai nurodė žemus stojančių studentų konkursinius balus.

Tai, kad studijų rezultatai būtų geriau pasiekiami, rodo ir analizuoti baigiamieji darbai: vienoje koleginėje programoje jie, ekspertų įvertinti, kaip aprašomojo tipo. Taip pat pastebėti ir kiti baigiamųjų darbų trūkumai: netinkamai cituojama literatūra, naudojami riboti informacijos šaltiniai. Panašias pastabas ekspertai išsakė ir vertintos antrosios pakopos programos studentų baigiamiesiems darbams, kurių tik dalis atitinka magistro lygmenį. Vertintojai atkreipė dėmesį į uždaro tipo klausimus egzaminuose, todėl jie rekomendavo įtraukti daugiau atvirų klausimų bei užduočių, reikalaujančių gilesnės literatūros šaltinių analizės. Daugeliu atvejų programų teikiamos praktikos galimybės įvertintos gerai, nors vienoje pastebėta, kad organizuojant praktikas, reikėtų skirti daugiau dėmesio studentų atliekamų užduočių tikslingumui.

Materialinė bazė visose programose įvertinta gerai ir labai gerai, nors dviejose kolegijose rekomenduota gerinti bibliotekos išteklius, kurie yra nepakankami kokybiškoms teisės krypties studijoms vykdyti. Buvo vertinta antrosios pakopos programa, skirta studentams, galintiems mokytis anglų arba rusų kalbomis. Ekspertai pastebėjo, kad literatūros anglų kalba yra daugiau nei rusų kalba, taigi, nesudaromos lygios galimybės norintiems studijuoti minėtomis kalbomis.

Daugumos programų sandarą ekspertai įvertino gerai, tačiau jie rekomendavo daugiau dėmesio skirti Europos Sąjungos teisei. Vertindami vientisųjų studijų programą, ekspertai pastebėjo, kad programoje įvestos specializacijos ne visada atspindi darbo rinkos poreikius ir šiek tiek susiaurina studentų galimybes rinktis. Taip pat vertintoje antrosios pakopos studijų programoje ekspertai nurodė kai kurių privalomųjų studijų dalykų neaiškią (nepagrįstą) atitiktį antrosios pakopos studijų lygiui.

Personalo srityje teigiamai įvertinta dėstytojų praktinė patirtis. Vienoje programoje ši sritis įvertinta labai gerai. Pagirtina dėstytojų veikla už aukštosios mokyklos ribų. Kita vertus, daugumai dėstytojų aktyviai įsitraukus į papildomą veiklą, jiem tampa sudėtingiau bendradarbiauti tarpusavyje, o kartais pasitaiko ir tokių atvejų, kuomet nevyksta dalis paskaitų ar studentams yra sudėtingiau susitikti su dėstytoju konsultacijoms. Ekspertų nuomone, ypač kompetencijos trūksta vienos kolegijoje vykdomos teisės krypties programos personalui: dėstytojai nevykdo beveik jokios mokslinės taikomosios veiklos, dėstomuose dalykuose naudoja pasenusią literatūrą.
Programos vadybos srityje ekspertai akcentavo vienos kolegijos vykdomos studijų programos stiprius ryšius su socialiniais partneriais. Beveik visose vertintose programose į kokybės užtikrinimo procesus taip pat sėkmingai įtraukiami ir kiti studijų programų dalininkai.

Socialinio darbo studijų krypties programų vertinimas

2013 metų pavasarį Marijampolės kolegijoje bei Šiaulių valstybinėje kolegijoje vyko dviejų socialinio darbo studijų krypties pirmosios pakopos studijų programų išorinis vertinimas. Abi studijų programos įvertintos teigiamai.

Marijampolės kolegijos vykdomai studijų programai ekspertai nurodė tobulintinus aspektus, susijusius su studijų programos sandara, materialiaisiais ištekliais ir programos vadyba. Išorinio vertinimo išvadose ekspertai akcentavo nepakankamai pagrįstą specializacijų pasirinkimą ir jų poreikį; tikslintinas programos atskirų studijų dalykų rezultatų formuluotes, jų skaičių, taip pat neadekvačiai parinktus studijų ir vertinimo metodus bei vertinimo kriterijus. Vertinant materialiuosius išteklius buvo išskirti šie esminiai trūkumai: skaitykloje ir bibliotekoje yra per mažai socialinio darbo studijoms skirtos aktualios naujos literatūros, tiek lietuvių, tiek ir užsienio kalbomis (Šis trūkumas matyti ir studentų baigiamuosiuose darbuose); atnaujintina kompiuterinė įranga skaitykloje; specializacijos ir kitų dalykų dėstytojai nėra parengę savo dėstomo dalyko medžiagos virtualioje mokymosi aplinkoje MOODLE; kolegijos Edukologijos ir socialinio darbo fakulteto pastatas tik dalinai pritaikytas studentams su negalia. Programos vadybos srityje esminis tobulintinas aspektas yra vidinė studijų kokybės užtikrinimo sistema, kuri yra formali ir nepakankamai veiksminga.

Šiaulių valstybinėje kolegijoje vykdomai Socialinio darbo studijų programai ekspertai esminių trūkumų nenurodė. Ši studijų programa, tiek savo turiniu, tiek jos įgyvendinimu, yra kokybiška, todėl ekspertų rekomendacijose siūloma stiprinti tai kas jau įgyvendinama siekiant dar aukštesnės (išskirtinės) studijų kokybės, t.y. toliau plėtoti bendradarbiavimą su darbdaviais ir kitais socialiniais dalininkais, stiprinant grįžtamąjį ryšį ir analizuojant vykstančius pokyčius tiek darbo rinkoje, tiek socialinės paramos sistemoje. Siūloma tęsti moksliškai pagrįsto reflektyvaus ugdymo modelio realizavimą studijų procese, stiprinant programos dėstytojo-praktikos vadovo vaidmenį profesinės veiklos praktikoje ir apimant visus studijų dalykus bei jų tarpusavio ryšį. Toliau sistemingai plėtoti ir aktyvinti studentų, dėstytojų ir administracijos darbuotojų akademinio judumo procesus, gerinti tarptautiškumo dimensiją.

3.1.6. Menų studijų sritis

	Įvertinta programų	Vertinimui nepateikta studijų programų	Sprendimas dėl akreditavimo		
			6 metams	3 metams	**Neakredituoti**
Koleginių studijų	2	2	1	1*	**0**

Universitetinės bakalauro	9	2	3*	2/4*	**0**
Magistrantūros	8	1	3*	2/3*	**0**
Vientisųjų studijų	0	0	0	0	**0**
IŠ VISO	19	5	1/6*	4/8*	0

* preliminarus sprendimas

Fotografijos ir medijų krypties studijų programos vertinimas

2013 m. tarptautinė ekspertų grupė vertino Vilniaus dizaino kolegijoje vykdomą Fotografijos ir medijų krypties studijų programą *Taikomoji fotografija*. Studijų programa įvertinta teigiamai.

Ekspertai akcentavo, jog Taikomosios fotografijos studijų programos personalas yra kvalifikuotas, energingas, atsidavęs darbui ir motyvuotas. Darbuotojai yra įsipareigoję nuolat gerinti mokymo kokybę, t.y. visada yra pasiekiami ir reaguojantys į individualius, su mokymusi susijusius studentų poreikius. Dėstytojai teikia studentams greitą ir konstruktyvų grįžtamąjį ryšį apie atliktą darbą, ir tai labai veiksmingai padeda jiems tobulėti.

Tačiau ekspertai pastebėjo, jog reikėtų aiškiau suformuluoti programos tikslus bei jų įgyvendinimo metodus ir veiksmingiau reklamuoti šios studijų programos praktinį pobūdį bei paklausą būsimiems studentams ir socialiniams dalininkams. Būtų galima ir aiškiau nurodyti modulio tikslų ir numatomų studijų rezultatų bei jų sudedamųjų temų ryšį. Taip pat ekspertai rekomenduoja geriau ir tinkamiau panaudoti tam tikras studijoms skirtas erdves, daugiau aprūpinant reikalinga profesine įranga. Siekiant užtikrinti, kad studentai įgytų tinkamos mokymosi patirties, ekspertai siūlo atidžiau planuoti ir stebėti studentų tarptautinį judumą. Aiškesnis struktūrinis požiūris į personalo tobulinimą sustiprintų dalijimąsi gerąja patirtimi, o panašus požiūris į absolventų ir socialinių partnerių įtraukimą padėtų užtikrinti nuolatinį programos aktualumą darbo rinkai ir absolventų užimtumą.

Dailės krypties studijų programų vertinimas

2013 metų II pusmetį 3 tarptautinės ekspertų grupės įvertino 14 dailės krypties studijų programų. Iš viso vertintos 8 pirmosios ir 6 antrosios pakopos programos, vykdomos Marijampolės kolegijoje,

Klaipėdos universitete, Šiaulių universitete, Vilniaus dailės akademijoje, taip pat Vilniaus dailės akademijos Kauno ir Telšių fakultetuose. Visas programas ekspertai įvertino teigiamai.

Analizuodami programos tikslų ir numatomų studijų rezultatų sritį, ekspertai atkreipė dėmesį į kai kurių programų (stiklo, metalo meno) unikalumą. Taip pat pastebėta, jog dalies vertintų dailės krypties programų tikslai grindžiami daugiausia regioninės darbo rinkos poreikiais. Nors tai atveria tam tikrų galimybių, ekspertų nuomone, orientacija į regioną neturėtų užkirsti kelio ryšių su kitomis Lietuvos bei užsienio institucijomis, platesniu socialinių partnerių tinklų plėtojimui. Beveik visoms programoms rekomenduojama stiprinti tarptautiškumą: kviesti daugiau dėstytojų iš užsienio, sudaryti studentams geresnes galimybes dalyvauti tarptautiniuose mainuose. Vertintoms antrosios pakopos programoms derėtų kelti ambicingesnius tikslus, aiškiau juos atskirti nuo pirmosios pakopos programų tikslų. Taip pat ne vienos programos atveju ekspertams kilo abejonių dėl pavadinimo, numatomų studijų rezultatų bei turinio tarpusavio dermės.

Kai kurių vertintų programų vykdytojams ekspertai taip pat rekomendavo peržiūrėti programų turinį, kad būtų ugdomi gebėjimai įvairesnėse, šiuolaikiniam menininkui reikalingose srityse, tokiose kaip verslas, rinkodara ar darbas su specialia programine įranga. Vienoje vertintoje antrosios pakopos programoje ekspertai teigiamai įvertino bendradarbiavimą su kitomis katedromis, ugdant studentų tiriamosios veiklos įgūdžius, tačiau kitoms programoms rekomenduota šią sritį tobulinti. Anot ekspertų, jei pirmosios pakopos studijose nesuformuojami rašto darbų rengimo pagrindai, per antrosios pakopos studijas gali būti sudėtinga pasiekti iškeltus su tiriamąja veikla susijusius studijų rezultatus.

Vienoje programoje pasigesta ir platesnio meninio akiračio, kritinių gebėjimų ugdymo: anot ekspertų, kyla pavojus likti ties siaurų amatininko įgūdžių lavinimu. Čia padėtų ir daugeliui programų ekspertų rekomenduojamas tarpdisciplinišku mo stiprinimas. Dar vienas ekspertų pastebėjimas – dailės krypties programose vis dar trūksta į studentą orientuoto mokymo, rekomenduojama stiprinti studentų savarankiško darbo gebėjimus. Reikėtų patobulinti ir vertinimo sistemas: užtikrinti, kad studijų rezultatų pasiekimas būtų vertinamas remiantis aiškiomis, iš anksto žinomomis pasiekimų lygmenų apibrėžtimis. Ekspertų nuomone, vertinimo procesas taptų efektyvesnis, jei būtų nuosekliai fiksuojami ne tik studentų gauti įvertinimai balais, bet ir išsamesni vertinimo komentarai.

Ekspertai teigiamai įvertino tai, kad daugelio programų dėstytojai yra aktyvūs, nuolat parodas rengiantys ir įvairiuose renginiuose dalyvaujantys menininkai. Studentai taip pat džiaugėsi galimybe mokytis iš dėstytojų – praktikų. Kita vertus, ekspertai rekomenduoja plėsti tiriamąją veiklą bei užtikrinti, kad dėstytojai ugdytųsi pedagogines kompetencijas. Pabrėžtina ir tai, kad studentai taip pat pakankamai aktyviai dalyvauja parodose, konkursuose, projektuose, bet ekspertai rekomendavo šią jų veiklą skatinti, įteisinant ir vertinant ją kaip studijų proceso dalį.

Aukštųjų mokyklų turima programų įgyvendinimui skirta materialioji bazė nevienoda: kai kurių programų vykdytojai neseniai įsigijo naujos įrangos, atnaujino patalpas, tačiau kelios programos

vykdomos patalpose, kuriose neužtikrinamas minimalių saugos reikalavimų laikymasis. Ne vienai programai rekomenduojama dažniau naudoti elektroninio mokymosi priemones.

Socialinių partnerių parama ypač juntama regionuose vykdomose studijų programose, kur yra didelis jaunų kūrybingų žmonių poreikis. Dailės absolventų visoje Lietuvoje įsidarbinamumas priklauso ir nuo tarpdisciplininių gebėjimų, kuriuos padeda vystyti meno vadybos studijų dalykų įtraukimas į programas, inovatyvūs studijų metodai. Ekspertų grupės rekomenduoja sistemingiau vykdyti absolventų karjeros stebėseną, įsiklausant į socialinių partnerių poreikius, tačiau ir užtikrinant, kad programos atitiktų Lietuvos kvalifikacijų sandaros aukštajam mokslui taikomus reikalavimus. Tai ypač taikytina kolegijoje vertintai studijų programai.

Ekspertai pabrėžė palaikantys pirmosios pakopos programų vadovų rūpestį dėl bendrojo studentų priėmimo tvarkos, kuri sudaro kliūčių meno srities studijų programoms pritraukti gabiausius studentus. Taip pat ekspertams nerimą kelia itin mažas kai kuriose programose studijuojančių studentų skaičius.

Architektūros krypties studijų programų vertinimas

2013 m. I pusmetį tarptautinė ekspertų grupė vertino keturias architektūros studijų programas. Klaipėdos universitete vertintos programos teikia kraštovaizdžio architektūros šakos kvalifikacinius laipsnius, Vilniaus dailės akademijoje, Vilniuje ir Kaune – architektūros krypties. Programos vertintinos teigiamai (sprendimas dėl vertinimo dar nepriimtas)

Programos Vilniaus dailės akademijoje ir Klaipėdos universitete dėl skirtingų specializacijų yra labai skirtingos. Programų turinys yra sudaromas vadovaujantis pasaulinėmis praktikomis ir reikalavimais, taikomiems kraštovaizdžio architektų bei pastatų architektų rengėjams. Kadangi programos buvo vertintos prieš tris metus, ekspertų grupė kreipė dėmesį, kaip buvo įgyvendintos buvusios ekspertų grupių rekomendacijos, ir kokie pokyčiai vyko programose.

Programų tikslai ir numatomi studijų rezultatai ne visada formuluojami tinkamai, jų daug, tačiau neaišku, kurie yra esminiai, trūksta susietumo tarp programos tikslų ir numatomų studijų rezultatų. Klaipėdos universiteto antrosios pakopos studijų rezultatai nežymiai skiriasi nuo bakalauro programos. Ankstesnio vertinimo metu rekomendacija taip pat buvo minima, ir didelio pokyčio dabartinio vertinimo metu nepamatyta. Vilniaus dailės akademijos programose akcentuojamas kūrybiškumas, tačiau baigiamųjų darbų apžiūros metu pastebėti trūkumai leidžia spręsti, kad nepakankamai dėmesio skiriama erdvės, socialinio konteksto suvokimo lavinimui bei praktiniams pastatų projektavimo klausimams.

Visoms programoms rekomenduojama analizuoti geriausias pasaulines architektūros, kraštovaizdžio architektūros specialistų rengimo praktikas ir atsižvelgti į jas koreguojant

programos sandarą, kad neesminiai dalykai neužgožtų specialybei įgyti būtinų žinių ir gebėjimų ugdymo.

Studijų programų dėstytojai yra gerai žinomi architektai praktikai, studentai ypač tai vertina, studentų ir dėstytojų skaičiaus santykis leidžia daug laiko skirti kiekvienam studentui. Tačiau kalbant apie kraštovaizdžio archiktetūros specialistus, kadangi tai nauja specialybė Lietuvoje, programos vykdytojai neturi daug krypties dėstytojų, ir esantiems tenka didžiulis krūvis bei atsakomybė. Dėl to rekomenduojama ieškoti būdų kviesti kraštovaizdžio architektus iš užsienio, kad ši jauna perspektyvi programa padėtų tvirtus pamatus būsimai Lietuvos kraštovaizdžio architektų kartai.

Kaip ir daugelyje Lietuvos aukštųjų mokyklų, tarptautiškumas yra tobulintina sritis. Ekspertų grupė rekomenduoja ieškoti būdų sudaryti sąlygas tiek studentams, tiek dėstytojams, įgyti studijų patirties užsienyje. Tai ypač akcentuota kalbant apie dėstytotjus – rekomenduojama ieškoti didinti galimybes dėstytojams stažuotis užsienyje ir kviesti užsienio dėstytojus į Lietuvą.

Materialinė bazė vertinta gerai. Klaipėdos universitetas sudaro sąlygas studentams dirbti botanikos sode, Vilniaus dailės akademija Vilniuje yra įspūdingai atnaujinusi dirbtuves. Kaune atkreiptas dėmesys į atnaujintiną biblioteką.

Programų rengėjai pastebi daug trūkumų priėmimo sistemos į pirmosios pakopos studijas. Ekspertai pritaria, kad esama sistema yra tobulintina, į programas ne visada patenka talentingiausi studentai, dalis negali studijuoti dėl didelės studijų kainos, ir programos netenka dalies studentų.

Klaipėdos universitete programos kokybę užtikrina universiteto centralizuotai veikianti kokybės užtikrinimo sistema, studentai yra įtraukiami į programos valdymą. Vilniaus dailės akademijoje Kaune ekspertai rekomenduoja atkreipti dėmesį į mažą studentų skaičių ir imtis priemonių viešinant programą, kad ši sulauktų daugiau stojančiųjų. Ekspertai rekomenduoja akademijai rengti savaianlizę nepriklausomai nuo išorės vertinimo, kad įsivertinimas taptų programos kokybės gerinimo įrankiu, ne tik ataskaita išorės vertintojams.

Vilniaus dailės akademijos antrosios pakopos programai dalis išsakytų pastabų liko neįgyventintos ir šio vertinimo metu. Ekspertų grupė ypač rekomenduoja atkreipti dėmesį į pasikartojančias rekomendacijas.

Paskesnė veikla po vykdomų studijų programų ekspertinio įvertinimo.

Siekiant nuolatinio studijų kokybės gerinimo, svarbus vaidmuo tenka paskesnei veiklai. SKVC 2013 metais parengė paskesnės veiklos modelį, apimantį šią veiklą aukštosiose mokyklose tiek po institucinio vertinimo, tiek atlikus vykdomų studijų programų išorinį įvertinimą. Paskesnės veiklos

modelis apima **4 etapus: pirmasis etapas** – *priemonių plano ekspertų suformuluotom rekomendacijom įgyvendinti parengimas*; **antrasis etapas** – *priemonių plano viešas paskelbimas aukštosios mokyklos ir SKVC tinklapiuose;* **trečias etapas** – *priemonių plano įgyvendinimo pažangos ataskaitos parengimas ir viešas paskelbimas aukštosios mokyklos ir SKVC tinklapyje* bei **ketvirtasis etapas** – *gerosios patirties sklaidos renginys, skirtas paskesnės veiklos rezultatų įgyvendinimo aptarimui su vertintų studijų programų vykdytojais bei kitais aukštųjų mokyklų atstovais.*

SKVC vaidmuo šioje veikloje – informacijos viešinimas apie studijų kokybės pokyčius aukštosiose mokyklose pasibaigus išoriniam ekspertiniam vertinimui.

2013 metais buvo suorganizuotas vienas paskesnės veiklos seminaras –diskusija tema „Paskesnė veikla po išorinio vertinimo – vidinių kokybės užtikrinimo sistemų dalis“, kurio metu aukštųjų mokyklų atstovai pasidalino gerąja patirtimi bei problemomis įgyvendinat paskesnę veiklą.

3.2. Ketinamų vykdyti (naujų) studijų programų vertinimas

Ketinamos vykdyti studijų programos vertinamos ir akredituojamos pagal 2011 m. liepos mėnesį Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro patvirtintą tvarką[7]. Sprendimai dėl ketinamų vykdyti studijų programų akreditavimo priimami:

- atlikus supaprastintą programos vertinimą

arba

- atlikus išsamų ekspertinį programų vertinimą.

Atliekant supaprastintą ketinamos vykdyti studijų programos vertinimą, SKVC nustato, ar pateikti visi dokumentai yra tinkamai įforminti; ar programos apimtis atitinka teisės aktais nustatytus reikalavimus, ar numatoma suteikti kvalifikacija atitinka *Kvalifikacinių laipsnių sąrašą*, ar studijų sritis, kryptis ir šaka (jeigu yra) atitinka *Studijų sričių ir krypčių, pagal kurias vyksta studijos aukštosiose mokyklose, sąrašą*, ar programai nereikalingas išsamus ekspertinis vertinimas.

Jeigu vertinimo metu nenustatoma jokių trūkumų, programa akredituojama terminui, kuris apskaičiuojamas prie studijų programos trukmės metais pridėjus vienus studijų metus nuo aukštosios mokyklos prašyme nurodytos pageidaujamos programos akreditavimo termino pradžios datos.

Jeigu vertinimo metu SKVC nustato trūkumų, sprendimo dėl programos akreditavimo procedūra sustabdoma iki nustatyti trūkumai bus ištaisyti.

[7] Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. liepos 29 d. įsakymu Nr. V-1487 patvirtintas Studijų programų išorinio vertinimo ir akreditavimo tvarkos aprašas (Žin., 2011, Nr. 100-4702).

Išsamus ekspertinis ketinamos vykdyti studijų programos vertinimas atliekamas šiais atvejais:

- jei programą teikia naujai įsteigta aukštoji mokykla, kuri nėra akredituota remiantis atlikto išorinio jos veiklos vertinimo išvadomis;
- jei programą teikia aukštoji mokykla, kurios veikla paskutinio išorinio vertinimo metu buvo įvertinta neigiamai;
- jei per paskutinius 3 metus buvo neigiamai įvertinta ir neakredituota arba vertinimui nepateikta vykdoma studijų programa, kuri yra tos pačios krypties ir pakopos, kaip ir tos aukštosios mokyklos teikiama ketinama vykdyti studijų programa, išskyrus atvejus kai vertinimui nebuvo pateikta studijų programa, kuri yra atnaujinta pagal projektus, finansuojamus Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšomis;
- jei aukštoji mokykla nevykdo tokios krypčių grupės studijų, kaip teikiama ketinama vykdyti studijų programa.

Išsamų ekspertinį programos vertinimą atlieka du ekspertai, turintys atitinkamą kompetenciją ketinamos vykdyti studijų programos kryptyje. Ekspertinis programos vertinimas grindžiamas programos aprašo analize, ekspertų vizitu į aukštąją mokyklą bei programos vertinimo išvadų svarstymu Studijų vertinimo komisijoje. Sprendimas dėl programos akreditavimo priimamas atsižvelgiant į ekspertų vertinimo išvadas bei Studijų vertinimo komisijos siūlymą.

2013 m. aukštosios mokyklos SKVC pateikė 128 ketinamas vykdyti studijų programas. 104 atvejais atliktas supaprastintas programos vertinimas, po kurio 91 ketinama vykdyti studijų programa buvo akredituota, 1 programos akreditavimo procesas sustabdytas iki kol aukštoji mokykla ištaisys nurodytus trūkumus, 12 akreditavimo procedūra nutraukta, nes aukštosios mokyklos per nustatytą laikotarpį nepateikė pataisytos studijų programos.

24 atvejais (19 proc. nuo visų pateiktų programų) atliktas išsamus ekspertinis programos vertinimas, iš jų 8 ketinamos vykdyti studijų programos buvo įvertintos teigiamai ir akredituotos, 7 – įvertintos neigiamai, 9 ketinamų vykdyti studijų programų vertinimas procesas dar nepasibaigęs.

Didžiąją dalį 2013 m. pateiktų ketinamų vykdyti studijų programų sudarė socialinių mokslų srities programos – 74 (58 proc.). Biomedicinos mokslų srities ketinamų vykdyti studijų programų buvo pateikta 19 (15 proc.), technologijos mokslų srities – 16 (13 proc.), menų – 8 (6 proc.), humanitarinių mokslų srities – 7 (5 proc.) , fizinių mokslų srities – 4 (3 proc.) (1 pav.)

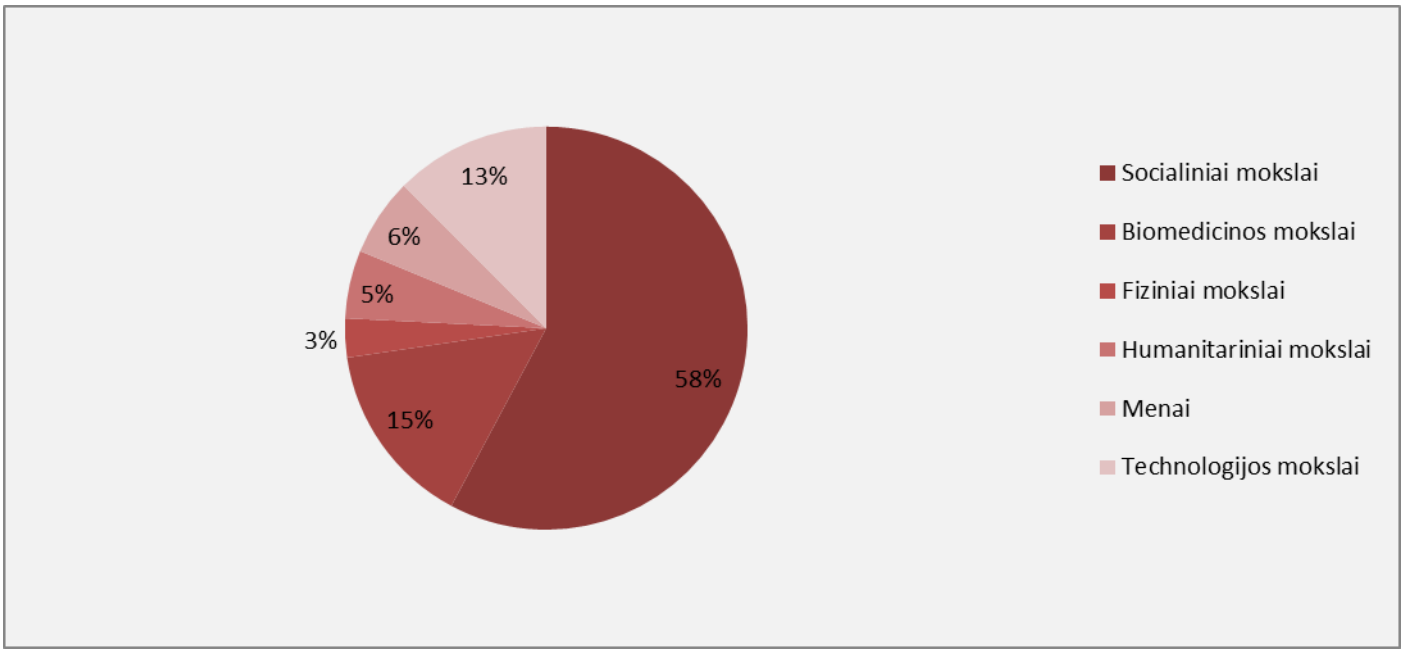

3.2.1 pav. 2013 metais pateiktos ketinamos vykdyti studijų programos (pagal studijų sritis, procentais)

Analizuojant per pastaruosius 3 metus vertinti pateiktų ketinamų vykdyti studijų programų pasiskirstymą pagal studijų sritis pastebima, kad beveik visų studijų sričių pateikiamų programų skaičius mažėjo. Lyginant su praėjusiais metais, 2013 m. daugiau buvo pateikta tik biomedicinos ir fizinių mokslų studijų sričių programų (biomedicinos mokslai: 2012 m. – 10, 2013 m. – 19; fiziniai mokslai: 2012 m. – 3, 2013 m. – 4). Daugiausiai vertinti vis dar teikiama socialinių mokslų sričiai priskiriamų programų, tačiau, lyginant su 2011 m., 2013 m. ir jų pateikta perpus mažiau.

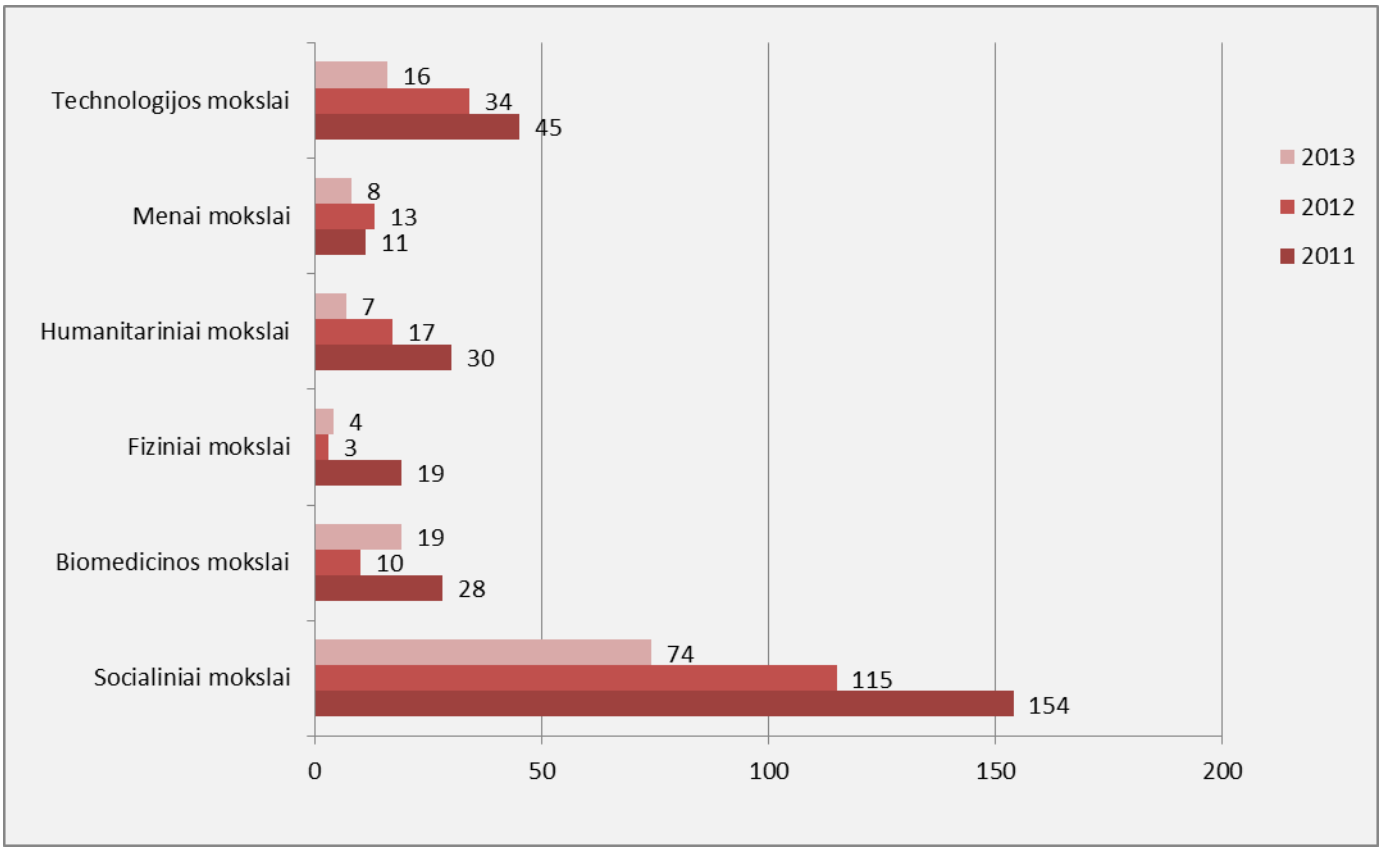

3.2.2 pav. 2011-2013 metais pateiktos ketinamos vykdyti studijų programos (pagal studijų sritis, vienetais)

Iš 2013 m. pateiktų 128 ketinamų vykdyti studijų programų didesnę dalį sudarė universitetinės pirmosios pakopos studijų programos – 44 (34 proc.). Universitetinių antrosios pakopos studijų programų pateikta – 38 (30 proc.), koleginių studijų programų – 36 (28 proc.), laipsnio nesuteikiančių – 10 (8 proc.).

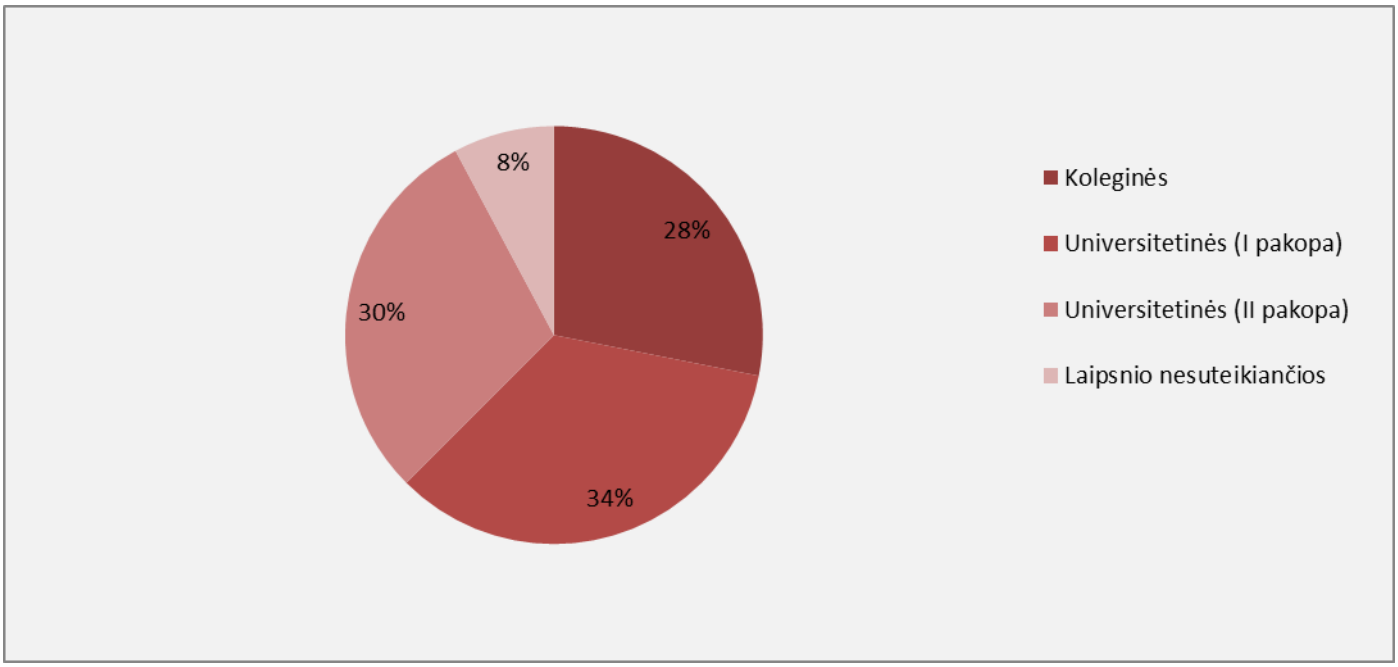

3.2.3 pav. 2013 metais pateiktos ketinamos vykdyti studijų programos (pagal studijų rūšį, procentais)

Analizuojant per pastaruosius 3 metus vertintų ketinamų vykdyti studijų programų pasiskirstymą pagal studijų rūšis, pastebima, kad tiek koleginių, tiek universitetinių pirmosios ir antrosios pakopos studijų programų skaičius mažėjo. Labiausiai sumažėjo pateikiamų universitetinių pirmosios pakopos studijų programų skaičius (2011 m. – 112, 2012 m. – 81, 2013 m. – 44). Tačiau lyginant su 2011-2012 m., išaugo pateikiamų laipsnio nesuteikiančių studijų programų skaičius (2011 m. – nebuvo pateikta, 2012 m. – 3, 2013 m. – 10).

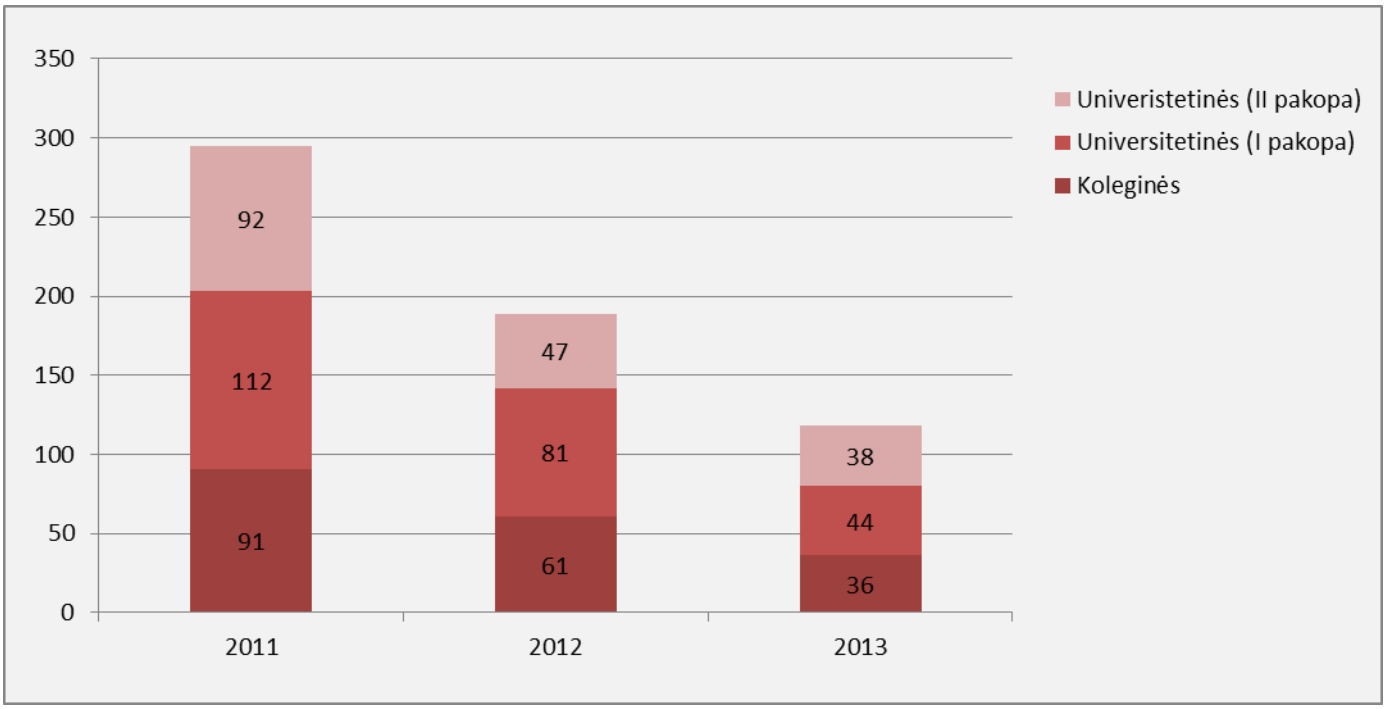

3.2.4 pav. 2011-2013 metais teiktos vertinti ketinamos vykdyti studijų programos (pagal studijų rūšį, vienetais)

Iš 2013 m. pateiktų 118 ketinamų vykdyti studijų programų (neskaitant tų 10 studijų programų, kurių vertinimo procesas dar nepasibaigęs) 59 (50 proc.) atvejais sprendimas akredituoti studijų programą buvo priimtas iš karto po supaprastinto programos vertinimo. Šiais atvejais aukštosios mokyklos pateikė visus tinkamai įformintus dokumentus, programos atitiko visus nustatytus formaliuosius teisės aktų reikalavimus. 38 (32 proc.) studijų programos buvo akredituotos aukštosioms mokykloms per nustatytą terminą pataisius nurodytus trūkumus. 2 (2 proc.) studijų programos akredituotos po antro taisymo. 12 (10 proc.) studijų programų akreditavimo procedūra buvo nutraukta aukštosioms mokykloms per nustatytą laikotarpį nepateikus pataisytų studijų programų. 7 (6 proc.) studijų programos ekspertų buvo įvertintos neigiamai ir neakredituotos.

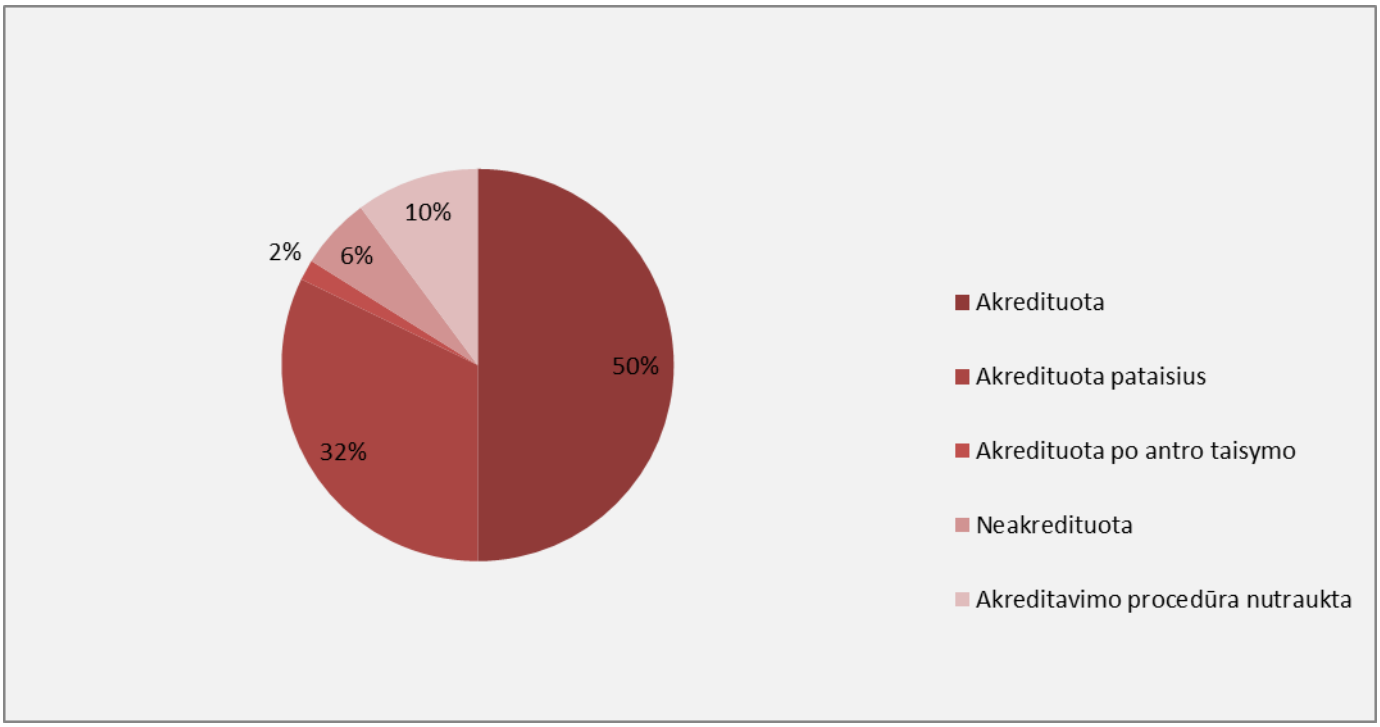

3.2.5 pav. 2013 metais pateiktų ketinamų vykdyti studijų programų vertinimo rezultatai (procentais)

2013 m. SKVC ketinamas vykdyti studijų programas vertinimui pateikė mažiau aukštųjų mokyklų nei 2012 m. – 32 (2012 m. – 35): 15 kolegijų ir 17 universitetų (2012 m.: 19 kolegijų, 16 universitetų). Trečius metus iš eilės daugiausiai ketinamų vykdyti studijų programų pateikė Mykolo Romerio universitetas (14) (2011 m. – 38, 2012 m. – 20). Kiti daugiausiai ketinamų vykdyti studijų programų pateikę universitetai: Klaipėdos universitetas (11), Lietuvos edukologijos universitetas (9), Vilniaus universitetas (9), Kauno technologijos universitetas (8). Iš kolegijų daugiausiai ketinamų vykdyti studijų programų pateikė Marijampolės kolegija (6), Tarptautinė teisės ir verslo aukštoji mokykla (5), Kauno kolegija (4).

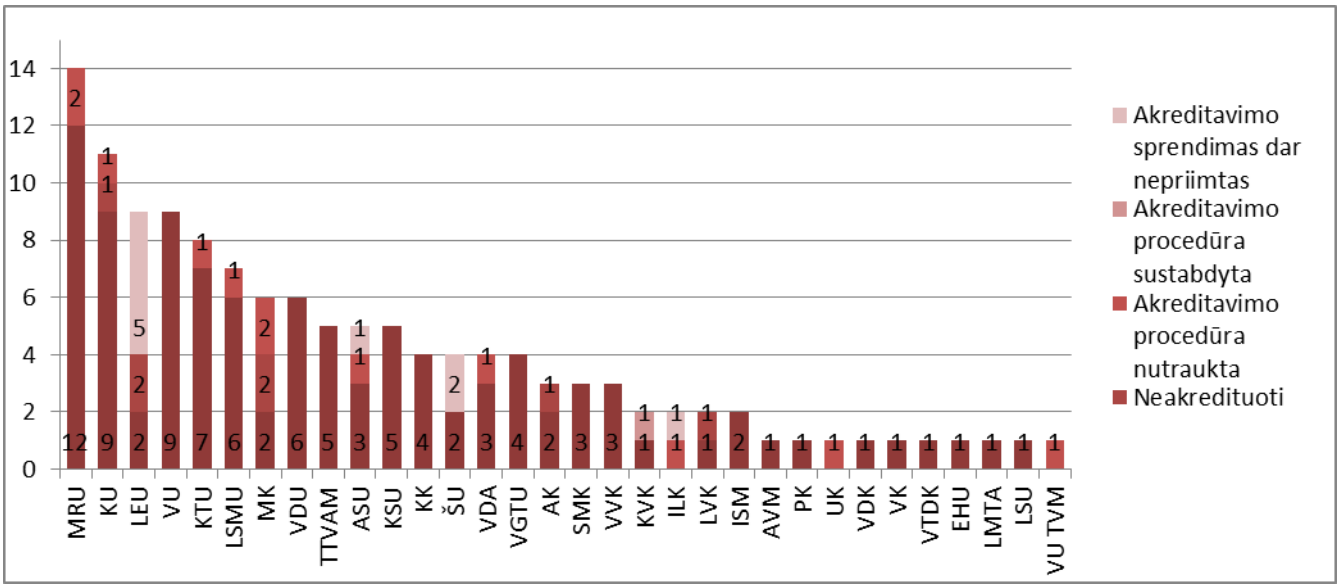

3.2.6 pav. 2013 metais pateiktų ketinamų vykdyti studijų programų vertinimas (pagal aukštąsias mokyklas, vienetais)

40 (31 proc.) 2013 m. SKVC pateiktų ketinamų vykdyti studijų programų akreditavimo procedūra buvo sustabdyta dėl tam tikrų formalių trūkumų. Dažniausiai pasitaikantis trūkumas – ketinamos vykdyti studijų programos aprašas parengtas ne pagal nustatytą tvarką, t.y. nepateiktas programos numatomų studijų rezultatų, mokymo(si) ir studijų pasiekimų vertinimo metodų ryšys; nenurodytos absolventų karjeros galimybės; nepateikta studijų programos duomenų lentelė ir pan.) Dėl šių priežasčių ketinamų vykdyti studijų programų akreditavimo procedūra buvo sustabdyta 70 proc. atvejų. Kiti, rečiau pasitaikantys trūkumai: per paskutinius 3 metus buvo neigiamai įvertinta ir neakredituota arba vertinimui nepateikta vykdoma studijų programa, kuri yra tos pačios krypties ir pakopos (35 proc.) nepateiktas institucijos, įgaliojusios teikti kvalifikaciją, pritarimas ketinamai vykdyti studijų programai (22 proc.) numatoma suteikti kvalifikacija neatitiko Kvalifikacinių laipsnių sąrašo (22 proc.).

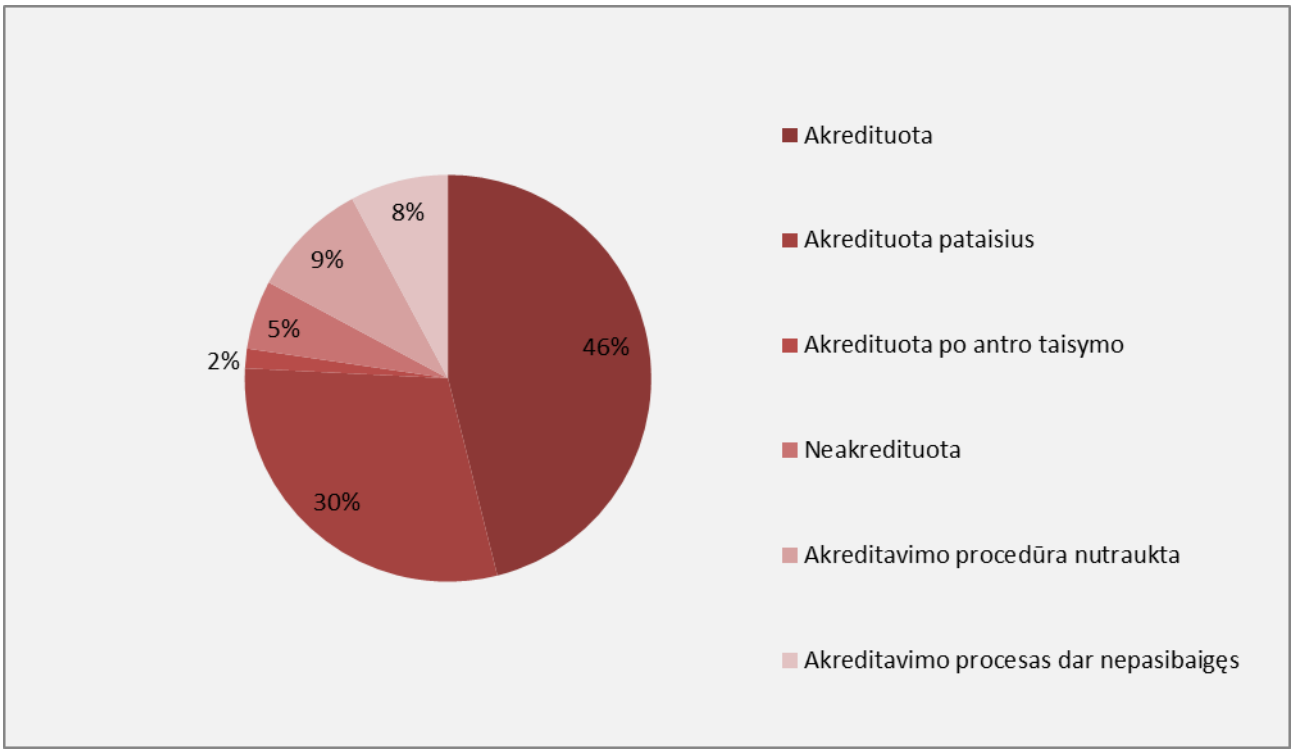

3.2.7 pav. 2013 m. pateiktų ketinamų vykdyti studijų programų dažniausios neakreditavimo priežastys (pagal ekspertų nustatytus trūkumus, procentais)

2013 m. pateiktos 24 ketinamos vykdyti studijų programos, kurioms buvo reikalingas išorinis ekspertinis vertinimas. Iš jų 7 studijų programos buvo teigiamai ekspertų įvertintos ir akredituotos. Ekspertų teigiamai įvertintų ketinamų vykdyti studijų programų balų vidurkis – 19. Septynios ketinamos vykdyti studijų programos ekspertų buvo įvertintos neigiamai (t.y. bent viena programos vertinamoji sritis buvo įvertinta 1 balu) ir neakredituotos. Silpniausios neigiamai įvertintų studijų programų sritys, susijusios su programų turiniu – studijų programos tikslais ir studijų rezultatais (7 programų atveju; 46 proc.), studijų programos sandara (5 programų atveju; 33 proc.).

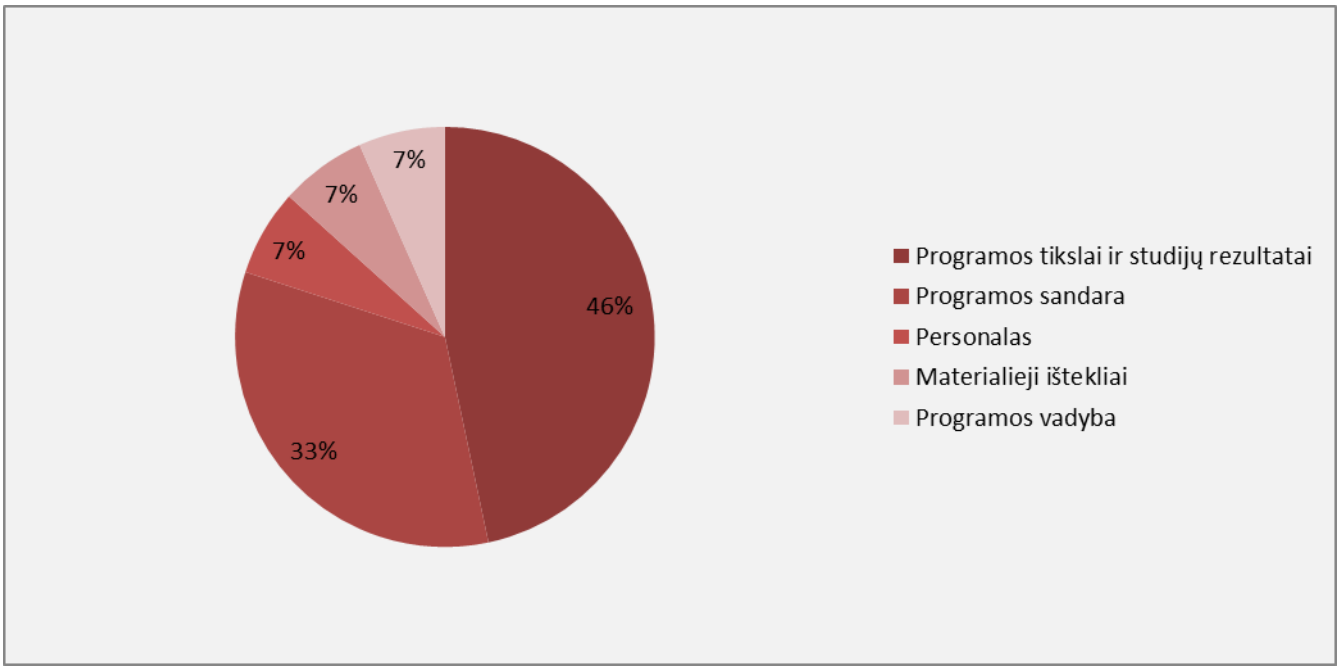

3.2.8 pav. 2013 m. teiktų ketinamų vykdyti studijų programų dažniausiai neigiamai įvertintos sritys (procentais)

Analizuojant pagal studijų kryptis, daugiausiai 2013 m. buvo pateikta vertinti ir akredituoti medicinos (biomedicinos mokslai) ir pedagogikos (socialiniai mokslai) studijų krypčių ketinamų vykdyti studijų programų (po 9). Taip pat nemažai buvo pateikta kitų socialinių mokslų srities studijų krypčių ketinamų vykdyti studijų programų: komunikacijos bei verslo ir vadybos (po 8), politikos mokslų bei vadybos (po 7), socialinio darbo bei verslo (po 6), ekonomikos bei teisės (po 4).

3.3. Institucinis aukštųjų mokyklų veiklos vertinimas

Iki 2013 m. pabaigos atliktų institucinių vertinimų skaičius apėmė beveik du trečdalius visų Lietuvos aukštųjų mokyklų. 2011 metais SKVC pradėjo organizuoti aukštųjų mokyklų veiklos vertinimą, kurio tikslas – sukurti prielaidas aukštosios mokyklos veiklai gerinti, skatinti jos kokybės kultūrą, atsižvelgiant į veiklos efektyvumą įvertinti bazinio finansavimo poreikius, informuoti steigėjus (juridinio asmens dalyvius), akademinę bendruomenę ir visuomenę apie institucijos veiklos kokybę, vertinimo rezultatų pagrindu teikti rekomendacijas dėl veiklos plėtros. Išorinis aukštųjų mokyklų vertinimas pasižymi tarptautiškumu, nes visose ekspertų grupėse daugumą sudaro ekspertai iš užsienio šalių. Be akademinio pasaulio atstovų į ekspertų grupes kviečiami darbdaviai bei studentai.

Vertinimas atliekamas pagal keturias vertinamąsias sritis: strateginis valdymas; studijos ir mokymasis visą gyvenimą; mokslo ir (arba) meno veikla; poveikis regionų ir visos šalies raidai.
Aukštosios mokyklos veikla įvertinama teigiamai arba neigiamai. Teigiamai įvertinama institucija, kuri laikosi išoriniam vertinimui nustatytų procedūrų, kurios realiųjų išteklių vertinimo rezultatai atitinka Realiųjų išteklių vertinimo metodikoje nustatytus minimalius studijų sąlygų ir studijų organizavimo kokybės reikalavimus ir kurios veiklą vertinant nenustatoma esminių trūkumų, kai visos vertinamosios sritys įvertinamos teigiamai.

Atlikus išorinį veiklos vertinimą ir remiantis vertinimo išvadomis, galimi tokie akreditavimo sprendimai:

- akredituoti 6 metams, jei priimtas sprendimas aukštąją mokyklą paskutinio išorinio vertinimo metu įvertinti teigiamai;
- akredituoti 3 metams, jei priimtas sprendimas paskutinio išorinio vertinimo metu įvertinti neigiamai (išskyrus atvejus, kai neigiamas vertinimas yra pakartotinis ar kai neigiamai įvertinama naujai įsteigta aukštoji mokykla, nes jos veiklos rezultatai neatitinka steigimo ir leidimo vykdyti studijas ir su studijomis susijusią veiklą išdavimo metu nustatytų reikalavimų);
- neakredituoti, jei aukštoji mokykla pakartotinai įvertinta neigiamai arba naujai įsteigtos institucijos veiklos rezultatai neatitinka steigimo reikalavimų

2013 metais buvo pabaigti vertinimo procesai ir **akredituota**:

1. Lietuvos muzikos ir teatro akademija – akredituota 6 metams,
2. Panevėžio kolegija – akredituota 6 metams,
3. Vilniaus dailės akademija – akredituota 6 metams.

2013 metais buvo pradėta dar 7 aukštųjų mokyklų veiklos analizė, vertintos 6 kolegijos ir 2 universitetai:

1. Kauno miškų ir aplinkos inžinerijos kolegija;
2. Kauno technikos kolegija;
3. Klaipėdos valstybinė kolegija;
4. Šv. Ignaco Lojolos kolegija;
5. Marijampolės kolegija;
6. Šiaulių valstybinė kolegija;
7. Vilniaus Gedimino technikos universitetas;
8. Vilniaus universitetas.

Visos 8 institucijos pateikė savo veiklos savianalizės suvestines, su kuriomis susipažino ekspertų grupės bei 2013 m. rudenį įvyko vizitai į vertinamas institucijas. Metų pabaigoje ekspertai pateikė vertinimo išvadų projektus, tačiau sprendimai dėl akreditavimo bus priimti 2014 metų pradžioje.

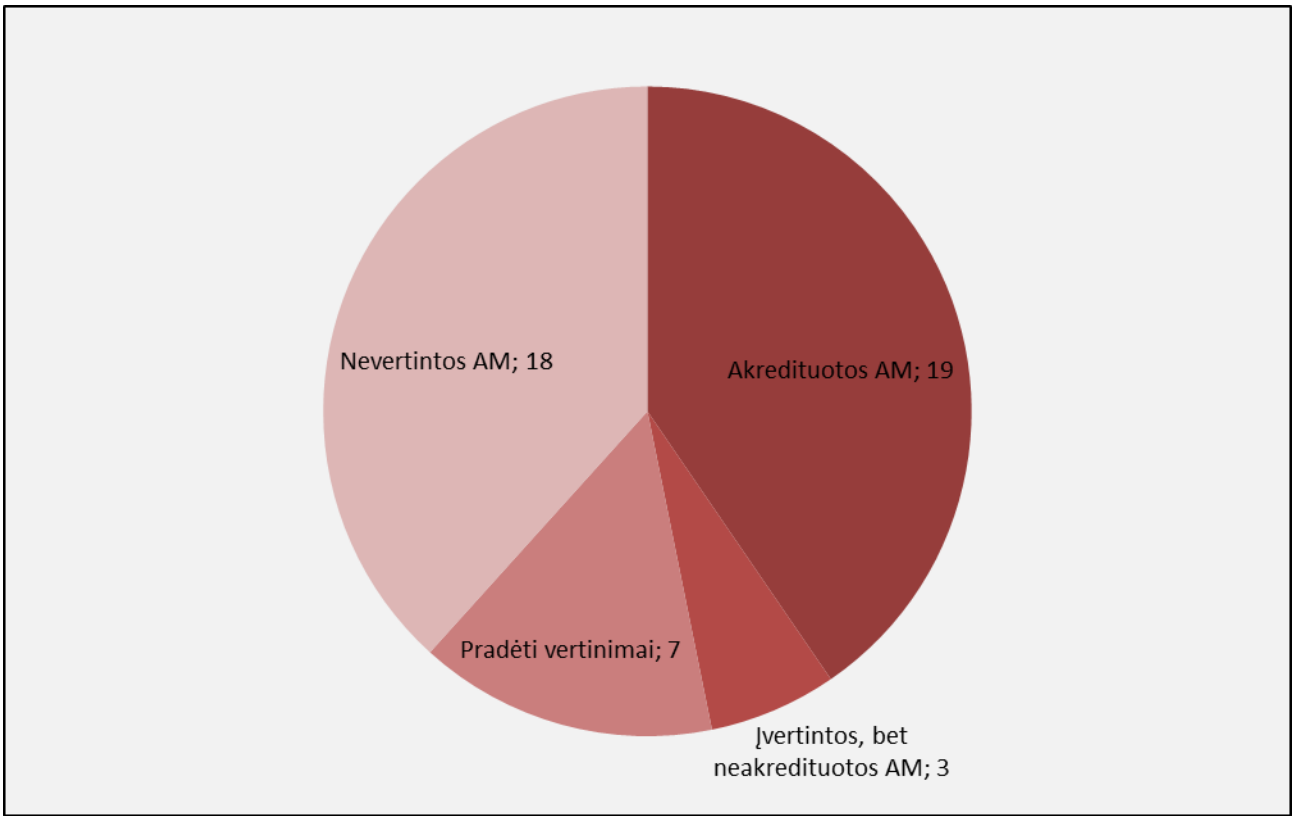

3.3.1 pav. Aukštųjų mokyklų veiklos išorinio vertinimo būklė 2013 metų pabaigoje

3.3.1 Vidinių kokybės užtikrinimo sistemų būklė įvertintose aukštosiose mokyklose

Įvairiuose Bolonijos proceso dokumentuose pabrėžiama, kad vidinis kokybės užtikrinimas yra visų pirma pačių aukštųjų mokyklų atsakomybė. Aukštosiose mokyklose turėtų būti sukurta ir įgyvendinama kokybės užtikrinimo strategija, numatanti nuolatinį kokybės gerinimą. Aukštosios mokyklos gali laisvai pasirinkti kokybės užtikrinimo būdus ir priemones.

Labiausiai Europoje paplitę modeliai:

1. Visuotinės kokybės vadyba (Total quality management) – TQM;
2. ISO standartai (9001 ir kiti);
3. Subalansuotų rodiklių sistema (Balanced Scorecard);
4. Europos kokybės vadybos fondo (EFQM) veiklos tobulumo modelis

Kai kurie mokslininkai teigia, kad iš verslo atėjusi kokybės vadyba – sunkiai pritaikoma aukštajame moksle, nes akademinė kultūra yra stipri ir priešinasi pokyčiams. Pasipriešinimą kelia vien terminologijos naudojimas (produktas, klientas, strategija ir pan.). Į klientą orientuotos kokybės apibrėžtis nelabai atitinka aukštojo mokslo kontekstą, nes aukštosios mokyklos – daugiamatės, protaus profilio, atlieka kelias skirtingo pobūdžio misijas. Be to susiduriama su labai skirtingais socialiniais dalininkais, turinčiais skirtingus prioritetus ir požiūrį į kokybę. Diegiant gamybai skirtus kokybės valdymo modelius, pasigendama dėmesio studentų mokymuisi ir kūrybiškumui. Yra manančių, kad:

- kokybės valdymo modelių diegimo pasekmė -suprastėjusi dėstymo ir mokymosi kokybė;
- mažėja inovacijos ir kūrybiškumas diegiant kokybės vadybos požiūrį.

Reikalavimai vidiniam kokybės užtikrinimui Lietuvoje

Įvairiuose Bolonijos proceso dokumentuose pabrėžiama, kad vidinis kokybės užtikrinimas yra visų pirma pačių aukštųjų mokyklų atsakomybė. Aukštosiose mokyklose turėtų būti sukurta ir įgyvendinama kokybės užtikrinimo strategija, numatanti nuolatinį kokybės gerinimą. Aukštosios mokyklos gali laisvai pasirinkti kokybės užtikrinimo būdus ir priemones.

Labiausiai Europoje paplitę modeliai:

5. Visuotinės kokybės vadyba (Total quality management) – TQM;
6. ISO standartai (9001 ir kiti);
7. Subalansuotų rodiklių sistema (Balanced Scorecard);
8. Europos kokybės vadybos fondo (EFQM) veiklos tobulumo modelis.

Kai kurie mokslininkai teigia, kad iš verslo atėjusi kokybės vadyba – sunkiai pritaikoma aukštajame moksle, nes akademinė kultūra yra stipri ir priešinasi pokyčiams. Pasipriešinimą kelia vien terminologijos naudojimas (produktas, klientas, strategija ir pan.). Į klientą orientuotos kokybės apibrėžtis nelabai atitinka aukštojo mokslo kontekstą, nes aukštosios mokyklos – daugiamatės, protaus profilio, atlieka kelias skirtingo pobūdžio misijas. Be to susiduriama su labai skirtingais socialiniais dalininkais, turinčiais skirtingus prioritetus ir požiūrį į kokybę. Diegiant gamybai skirtus kokybės valdymo modelius, pasigendama dėmesio studentų mokymuisi ir kūrybiškumui. Yra manančių, kad:

- kokybės valdymo modelių diegimo pasekmė - suprastėjusi dėstymo ir mokymosi kokybė;
- mažėja inovacijos ir kūrybiškumas diegiant kokybės vadybos požiūrį.

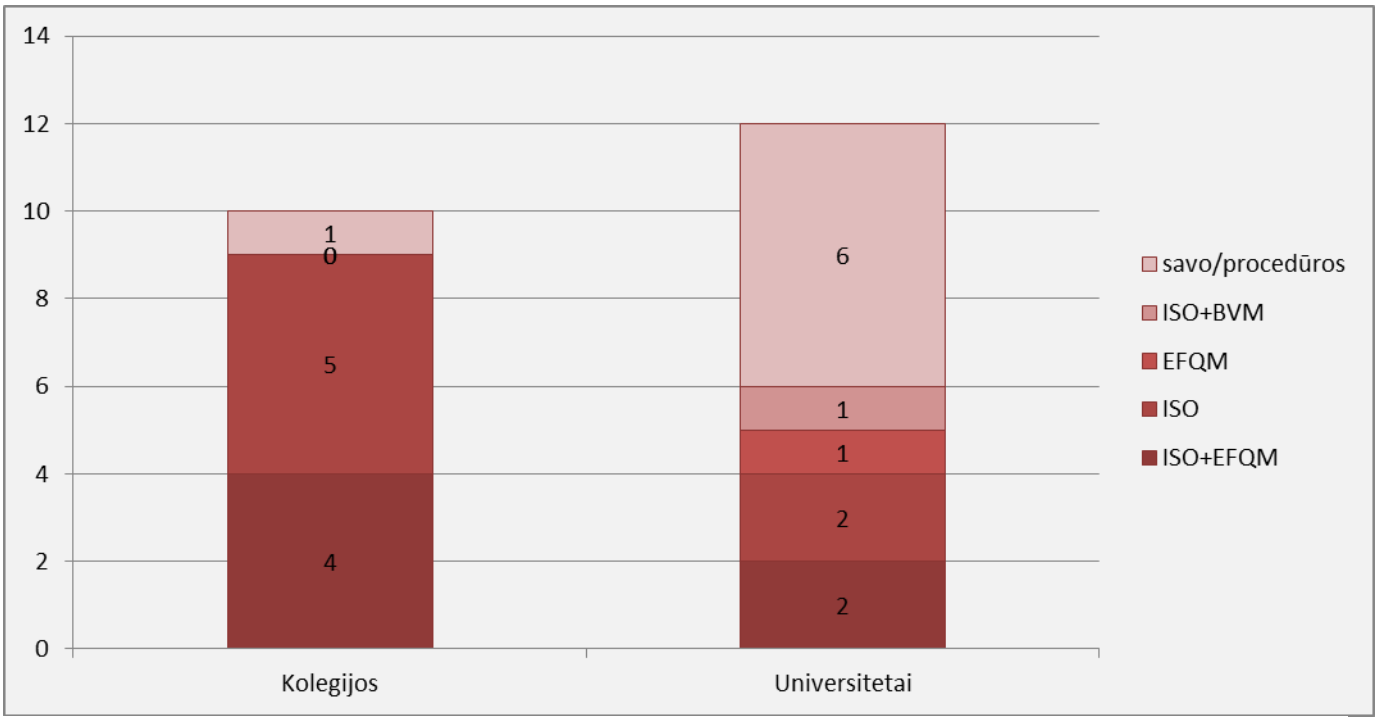

3.3.1.1 pav. Aukštųjų mokyklų pasirinkti vidinių kokybės užtikrinimo sistemų modeliai

Didžioji dauguma aukštųjų mokyklų savo vidines kokybės sistemas siejo su populiariausiais kokybės valdymo modeliais – ISO, EFQM – net 15 iš 22 įvertintų AM. 7 aukštosios mokyklos (6 universitetai ir 1 kolegija) kūrė sau pritaikytą vidinės kokybės sistemos modelį arba turėjo tik atskiras kokybės užtikrinimo procedūras, kurios dar nesusietos į sistemą.

IŠ 22 įvertintų aukštųjų mokyklų 13 institucijų (7 universitetai ir 7 kolegijos) įgyvendino projektus, finansuojamus ES struktūrinių fondų lėšomis, ir skirtus vidinėms kokybės sistemoms sukurti arba tobulinti.

Galima pastebėti, kad dalyvavimas projektuose padarė poveikį vidinės kokybės sistemos modelio pasirinkimui, nes paraiškų atrankos metu buvo pasirinkti vertinimo kriterijai, proteguojantys kokybės vadybos standartus:

- *projekto veiklose aukštoji mokykla numato prisijungti ir vykdyti tarptautinių kokybės vadybos (pavyzdžiui, EUN.TQM) arba socialiai atsakingos veiklos partnerystės tinklų (pavyzdžiui, Global Compact) veiklą – atitinkant šį kriterijų, paraiškai skiriama iki 5 balų;*
- *projekto veiklose numatoma įgyvendinti (tobulinti) tarptautinius kokybės vadybos standartus (pavyzdžiui, ISO 9001, 14001, EFQM, EMAS, CEEMAN, EPAS, CAF) – skiriama iki 20 balų;*
- *projekto veiklose numatoma įgyvendinti (tobulinti) tarptautinius kokybės vadybos (pavyzdžiui, SA 8000, OHSAS), socialiai atsakingos veiklos standartus (pavyzdžiui, ISO 2600) – skiriama iki 15 balų.*

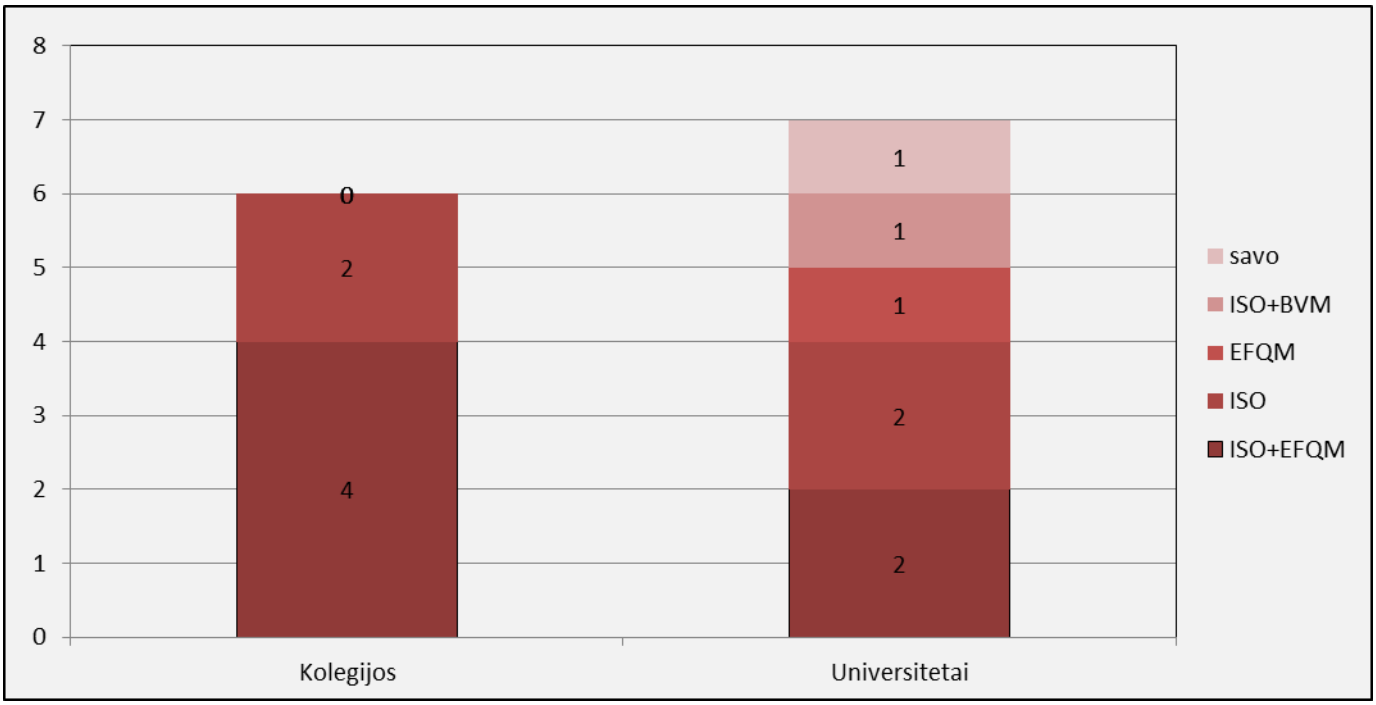

3.3.1.2 pav. Projektuose dalyvavusių aukštųjų mokyklų vidinių kokybės sistemų modeliai

Analizė rodo, kad didžioji dauguma įvertintų aukštųjų mokyklų, kurios dalyvavo projektuose kokybės užtikrinimo sistemoms tobulinti. pasirinko su ISO standartu susietas vidines kokybės užtikrinimo sistemas – 11 aukštųjų mokyklų iš 13 dalyvavusių (5 universitetai ir 6 kolegijos). Tai sietina su tuo, kad projektų paraiškų atrankos metu tarptautinių kokybės vadybos standartų diegimas teikė daugiausiai balų.

Ekspertų pastabos

Vertindami aukštųjų mokyklų vidines kokybės užtikrinimo sistemas ekspertai išskyrė šią gerąją praktiką:

-Kokybės procesų įtraukimas į aukštosios mokyklos strategiją;
- Aukščiausios vadovybės dalyvavimas ir dėmesys,
- Dėstytojų ir studentų aktyvus įsitraukimas;
- Studentų informavimas apie apibendrintus apklausų rezultatus bei veiksmus, kas atlikta reaguojant į pastabas;
- Daugiausia dėmesio skiriama mokymo kokybei (reguliari studijų programų peržiūrai)
- Įkurti kokybės centrai, ar pareigybės;
- Centralizuota studentų pasiekimų stebėseną;

Vertinimo metu buvo nustatyta, kad dalis institucijų turi tik atskirus kokybės užtikrinimo procesus, tačiau dar nėra jų sujungusios į sistemą.

Apibendrinant ekspertų rekomendacijas, galima įvardinti šiuos trūkumus:

- Kai kur buvo konstatuota, kad kokybės valdymas yra neformalus ir tai nėra kokybės užtikrinimas;
- Būtina ne tik nusimatyti kokybės valdymo procesus, tačiau juos integruoti į aukštosios mokyklos strategijas, numatant vertinimo kriterijus ir rodiklius;
- Didelės ISO akreditacijos tiesioginės ir netiesioginės išlaidos. Svarbiausia iš pradžių pasitikrinti pagal pagrindines ESG sritis ir pademonstruoti atitikimą joms;
- Pernelyg didelis dėmesys procesams neturi užgožti kūrybiškumo. Vidinė kokybės užtikrinimo sistema turi būti naudinga, lanksti ir veiksminga, o ne reikšti vien papildomą ataskaitų teikimo lygmenį;
- Mažiau dėmesio skirti kokybės kontrolei (atitikimui), bet daugiau – kokybės gerinimui;
- Derinant skirtingas kokybės vadybos sistemas, pvz. ISO ir EFQM iškyla rizika, kad kokybės valdymas gali tapti pernelyg sudėtingas. Tą patvirtina ir keli vertinimai, kurių metu buvo pastebėta, kad darbuotojų supratimas apie kokybės sistemą ir jų vaidmenį – labai paviršutiniškas. Turėtų būti pateikiamas bendras kokybės sistemos apibūdinimas, kuris būtų suprantamas visai akademinei bendruomenei;
- Būtinas reguliarus studentų įtraukimas į kokybės vadybą;
- Trūksta sisteminės analizės, kaip reaguojama į studijų programų ekspertų rekomendacijas (tai gali būti pateikiama kaip apibendrinimai metinėse ataskaitose arba rengiamos atskiros metinės apžvalgos ir analizės). Tai susiję su siūlymu įkurti centralizuotus kokybės centrus.

Ekspertai vertindami ieško ne tik dokumentacijos, bet ir kokybės kultūros apraiškų, t.y. kokybės kasdieninėje veikloje. Aukštosios mokyklos daug dėmesio skiria procedūroms, tačiau turėtų labiau puoselėti kokybės kultūrą.

Todėl galima pateikti esminius vidinių kokybės sistemų požymius:

- Suformuluota kokybės politika, kuri integruota į aukštosios mokyklos strategiją bei yra suprantama visiems darbuotojams;
- Tam pritaikyta struktūra;
- Stipri lyderystė – kiek institucijos vadovas palaiko kokybės kultūrą;
- Visuotinis įtraukimas – kiek darbuotojai ir studentai bei išoriniai socialiniai partneriai įtraukiami į kokybės užtikrinimą;
- Dėmesys vizijai ir misijai, nes nuo vertybių, vizijos, misijos atsiradimo atsiranda tam tikras kokybės lygis;
- Ir svarbiausia – studijų kokybės užtikrinimas, nes aukštasis mokslas visų pirma yra visuotinė gėrybė, už kurios lygį atsakomybę prisiima aukštoji mokykla.

Iki 2014 metų pabaigos ketinama atlikti visų Lietuvoje veikiančių aukštųjų mokyklų išorinį vertinimą. Aukštųjų mokyklų savianalizių suvestinių pateikimo ir vizitų datos yra skelbiamos SKVC tinklapyje.

3.3.2 2013 metais įvertintų aukštųjų mokyklų veiklos apibendrinimai

Lietuvos muzikos ir teatro akademija
Akredituota 6 metams

Tarptautinė vertinimo grupė, kurią sudarė ekspertai iš Nyderlandų, Airijos, Šveicarijos, Švedijos, Lenkijos ir Lietuvos, dalyvavo vizite aukštojoje mokykloje 2013 m. balandžio 15-17 d.
Lietuvos muzikos ir teatro akademijos (LMTA), įkūrimo metais laikomi 1933-ieji. 1949 metais sujungus Kauno konservatoriją ir Vilniaus konservatoriją, susikūrė Lietuvos valstybinė konservatorija, 1992 metais pervadinta Lietuvos muzikos akademija (LMA), o 2004 metais – Lietuvos muzikos ir teatro akademija (LMTA). 2011 metais nuo LMTA atsiskyrė ir prie Vytauto Didžiojo universiteto prisijungė Kauno fakultetas.
LMTA vykdomos 14 pirmosios, 13 antrosios ir 4 trečiosios pakopos studijų programos. Jos yra priskiriamos menų, socialinių ir humanitarinių mokslų sritims. LMTA tyrėjai daugiausia vykdo humanitarinių mokslo menotyros krypties tyrimus, kuriuose nagrinėjami muzikos, teatro, šokio bei kino meno reiškiniai ir procesai.
2011–2012 mokslo metais visose studijų programose (31-oje, įskaitant doktorantūrą) mokėsi 951 studentas.105 asmenys dalyvavo nuotolinio profesinio rengimo kursuose, o 844 – įvairiuose profesinės kvalifikacijos kėlimo renginiuose.
Kaip gerąją praktiką ekspertai įvardino LMTA suformuluotą strategiją, veiklos stebėseną, studijų kokybei užtikrinti skirtą padalinį ir patvirtintus Programų komitetus, gausų europinių projektų sąrašą. Teigiamai yra vertinamas Akademijos aktyvus dalyvavimas Europos aukštojo mokslo erdvėje, įvairiose profesinėse veiklos bendruomenėse, ryšių su užsienio tyrėjais plėtojimas, tęstinio personalo kvalifikacijos kėlimo ir skatinimo iniciatyvos. Taip pat pagirtinas aukštas absolventų įsidarbinimo lygis, įdiegtos doktorantūros naujovės ir e. mokymasis. Pabrėžiama Akademijos sąveika su visuomene ir muzikos mokyklomis, bendros veiklos su absolventais plėtojimas.
Ekspertų grupė išskyrė pagrindines tobulintinas LMTA veiklos sritis. Rengiant savo naująjį strateginį planą, Akademija raginama peržiūrėti numatomus pagrindinius tikslus ir veiksmus. Taip pat rekomenduojama stiprinti Studijų kokybės centro akademinę ir edukacinę lyderystę, kokybės užtikrinimo elementų sistemą, skatinti studentų grįžtamąjį ryšį, užtikrinti skaidrų veiklos stebėsenos procesą ir plėtoti rizikos koncepcijos sąvoką. Ekspertų grupė rekomenduoja LMTA pagilinti supratimą apie ECTS kreditus, apsvarstyti vertinimo procesus, kurti mokymosi visą gyvenimą metodiką, skirti dėmesį kvalifikacijų sandarai. Mokslo ir meno veiklos srityje Akademija raginama sukurti plėtros strategiją, apsvarstyti tarpdisciplininių tyrimų ir bendros veiklos galimybes bei didinti vizituojančių tarptautinių praktikų ir mokslininkų skaičių. Taip pat rekomenduojama pagilinti bendradarbiavimo su visuomene supratimą, užmegzti ryšius ir palaikyti esamus su įvairiomis meno grupėmis.

Panevėžio kolegija
Akredituota 6 metams

Vizitas į PK vyko 2013 m. kovo mėnesį. Kolegijos išorinį veiklos vertinimą atliko tarptautinė ekspertų grupė iš Vokietijos, Jungtinės Karalystės, Airijos ir Lietuvos.

Panevėžio kolegija (PK) įkurta 2002 metais, sujungus Panevėžio aukštesniąją technikos mokyklą, Panevėžio A. Domaševičiaus aukštesniąją medicinos mokyklą ir Rokiškio aukštesniąją pedagogikos mokyklą.
PK turi tris fakultetus – medicinos ir socialinių mokslų, verslo ir technologijų ir Rokiškio filialą, kuriuose vykdomos 27 pirmos pakopos profesinio bakalauro laipsnio studijų programos. 2012 m. spalio mėn. duomenimis, PK mokėsi 1995 studentai, dirbo 162 dėstytojai (103 dėstytojams Kolegija yra pagrindinė darbovietė).
Ekspertų grupė teigiamai įvertino kokybės vadybos sistemą Kolegijoje, Kokybės skyriaus įsteigimą, pasirengimą priimti pokyčius, gebėjimą greitai reaguoti į vietos darbo rinkos poreikius. Taip pat kaip gerąją PK praktiką ekspertų grupė išskyrė Kolegijos įsitraukimą į socialinių partnerių veiklą, vietos bendruomenės ir regiono gyvenimą, mokymosi visą gyvenimą skatinimą, visapusišką rūpestį savo studentais.
Ekspertų grupė išskyrė ir pagrindines tobulintinas PK veiklos sritis. Siekiant nuoseklesnio požiūrio į studijų programas ir mokslo taikomuosius tyrimus, ekspertų grupė rekomenduoja peržiūrėti viziją, misiją ir jų įgyvendinimą; aiškiau apibrėžti studijų ir mokslo veiklos sąsajas, studijų rezultatų ir jų suderinimo su studijų ir vertinimo metodais, darbo rinkos poreikiais sąsajas, parengti mokslo taikomųjų tyrimų strategiją; dėti daugiau pastangų tarptautiškumo strategijai vystyti.
Taip pat Kolegijai rekomenduojama aiškiau nustatyti strateginių planų ir veiklos planų sąsajas bei pagerinti Kolegijos valdymo organų, rėmėjų ir kitų socialinių dalininkų informavimą apie metinių veiklos planų rezultatus ir jų poveikį; įsteigti socialinių partnerių ir kitų susijusių institucijų forumą, kuris patartų Kolegijai dėl jos vaidmens ir indėlio į bendrą regiono strategiją. PK taip pat turėtų peržiūrėti savo organizacinę struktūrą, daugiausiai dėmesio skiriant akademinių ir administracinių funkcijų paskirstymui Kolegijoje, bei stiprinti Kokybės ir tyrimų skyriaus vaidmenį formuojant, skleidžiant ir stebint kokybės kultūrą visoje Kolegijoje.

Šv. Ignaco Lojolos kolegija
Akredituota 3 metams

Ekspertų vizitas į aukštąją mokyklą vyko 2013 m. gegužės 7 – 9 dienomis. Ekspertų grupę sudarė patyrę aukštųjų mokyklų valdymo, kokybės užtikrinimo ir su Šv. Ignaco Lojolos kolegijos studijų programomis susijusių mokslo sričių profesionalai iš Jungtinės Karalystės, Airijos, Vokietijos, Estijos ir Lietuvos bei studentų atstovė iš Lietuvos.
Šv. Ignaco Lojolos kolegija yra nevalstybinė aukštoji mokykla, pradėjusi veikti 2010 metais Kaune. Jos steigėjai yra Kauno arkivyskupija, Lietuvos jėzuitų provincija ir UAB „Ortopedijos klinika“.

Vertinamuoju laiku kolegija vykdė tris pirmosios pakopos studijų programas dvejose studijų srityse – biomedicinos mokslų ir menų, kuriose studijavo apie 130 studentų, ir buvo akredituota viena nauja socialinių mokslų srities programa. Kolegijos personalą sudarė 23 darbuotojai, dirbantys ne pilnu etatu.

Prioritetai taikomiesiems moksliniams tyrimams yra šie: 1) paslaugų verslo sektoriaus modelių ir metodų analizė ir 2) mokymo paslaugų kokybės gerinimas.

Ekspertų grupė itin teigiamai vertino tai, kad kolegija vykdostudijų programą (*Ortopedijos technologija*), kuriai skiriamas valstybės finansavimas kaip nišinei programai, kurios nesiūlo kitos Lietuvos aukštosios mokyklos. Šv. Ignaco Lojolos kolegija siekia kurti savitą kultūrą, pagrįstą krikščioniškomis vertybėmis, ir tai išskiria kolegiją iš kitų mokyklų. Teigiamai ekspertų grupė vertino kolegijos išsikeltus aukštus akademinius lūkesčius.

Pagirtina, kad kolegijoje sudaroma sistema, leidžianti pereiti nuo profesinio prie aukštojo mokslo, nors ji dar nevisiškai įdiegta ir formalizuota. Studentams sudaromos geros galimybės studijuoti, aukštoji mokykla aktyviai ieško įmonių, kurios finansuotų studentus ir vėliau juos įdarbintų.

Tačiau kolegija yra dar jauna institucija, jai reikia imtis įvairių priemonių savo veiklai sisteminti ir stiprinti. Pirmiausia ekspertai rekomenduoja skubos tvarka įgyvendinti informacinio valdymo ir kokybės užtikrinimo sistemas bei parengti išsamų strateginio plano įgyvendinimui skirtą veiklų planą. Kolegijos Akademinės tarybos sudėtis ir įgaliojimai taip pat turi būti oficialiai įteisinti, įtvirtinamos rizikos valdymo, suinteresuotų šalių, personalo valdymo sistemos.

Kolegija neturi pilną darbo dieną dirbančių dėstytojų, tai mažina galimybes vystyti kolegijos vardu vykdomus taikomuosius mokslinius tyrimus. Tam turėtų būti skiriamas dėmesys, kad dalis dėstytojų atliekamų taikomųjų mokslinių tyrimų būtų vykdoma kolegijos vardu.

Aukštoji mokykla turi aiškiai atskirti profesinio mokymo programas nuo aukštojo mokslo programų, ir tam reikalinga nuosekliau vadovautis Lietuvos kvalifikacijos sandaros reikalavimais, teikti dėstytojams reikalingą paramą, skatinti mokslinius tyrimus ir meninę veiklą, orientuotus į kolegijos numatytas kryptis, stiprinti kiekvienos studijų programos priežiūrą ir vadybą.

Kolegija turi nemažai socialinių partnerių, tačiau ne su visais bendradarbiavimas yra formaliai įteisintas. Kolegijos vykdomi projektai yra įvairūs, tačiau, atsižvelgiant į turimus ribotus išteklius, ekspertų grupė rekomenduoja nusistatyti svarbiausius prioritetus ir užtikrinti jų įgyvendinimą.

Kolegijos vertinimas buvo baigtas 2013 m. pabaigoje, ekspertams pasiūlius veiklą įvertinti neigiamai. 2014 m. sausio mėn. buvo priimtas sprendimas akredituoti Kolegiją 3 metams.

Vilniaus dailės akademija
Akredituota 6 metams

Vizitas į Vilniaus dailės akademiją vyko 2013 m. kovo 25-29 d. Vertinimą atliko tarptautinė grupė, kurią sudarė ekspertai iš Jungtinės Karalystės, Airijos, Čekijos Respublikos, Nyderlandų, Vokietijos ir Lietuvos.
Vilniaus dailės akademijos istorija prasidėjo 1793 metais, kai Vyriausiojoje mokykloje buvo įkurta Architektūros katedra. 1803 metais įkurta Tapybos ir piešimo katedra, po to Grafikos (graviravimo) katedra, o 1805 metais buvo įkurta Skulptūros katedra. Kauno fakultetas, kaip meno mokykla, buvo įkurta 1922 metais.

Šiuo metu VDA siūlo trijų pakopų meno studijas ir humanitarinių mokslų, susijusių su menų studijomis, daktaro studijas. 2013 metais šioje institucijoje studijavo 2000 studentų ir dirbo 230 dėstytojų.
Ekspertų grupė nustatė įvairius VDA gerosios praktikos pavyzdžius – patvirtintą strateginį planą, gautas ES struktūrinių fondų lėšas naujai lyderystei, valdymui ir kokybės procesams finansuoti, mokslinių tyrimų kokybės gerinimą, studentų grįžtamojo ryšio mechanizmus, tarptautinį bendradarbiavimą ir studentų judumą. Ekspertų grupė teigiamai vertina VDA veiklos suderinimą su Europos kvalifikacijų sąranga (EKS), Europos aukštojo mokslo erdvės ir Europos mokslinių tyrimų erdvės nuostatomis. Pabrėžiama, kad VDA katedros visiškai įgyvendino Bolonijos veiksmų kryptis; yra plėtojamas tarpdisciplininis požiūris į studijų programas. Pagirtina, kad VDA veikla ir įtaka regione yra Akademijos stiprybė ir atitinka jos misiją.

Vertinimo grupė taip pat pateikė įvairių rekomendacijų. Pažymima, kad Akademija turėtų įvesti veiksmų planavimą visuose veiklos lygmenyse, sustiprinti veiklos statistinių duomenų ir kiekybinių rodiklių naudojimą, plėtoti personalo kvalifikacijos kėlimo politiką. VDA rekomenduojama parengti tinkamus tarptautinius susitarimus, atsižvelgiant į studentų norą išplėsti geografiją tarptautinių mainų srityje, ir standartizuoti studentų grįžtamąjį ryšį visoje institucijoje.

Paskesnė veikla po išorinio aukštųjų mokyklų įvertinimo.

Paskesnė veikla yra sudėtinė išorinio vertinimo proceso dalis. Tai SKVC ir aukštųjų mokyklų veiksmų/priemonių visuma, skirta siekti išorinio vertinimo metu pateiktų rekomendacijų įgyvendinimo. Pagrindiniai principai, kuriais vadovaujamasi užtikrinant rekomendacijų įgyvendinimą: nuolatinis tobulinimas, akademinės bendruomenės aktyvus dalyvavimas, viešumas.

Institucinio vertinimo paskesnės veiklos procedūros

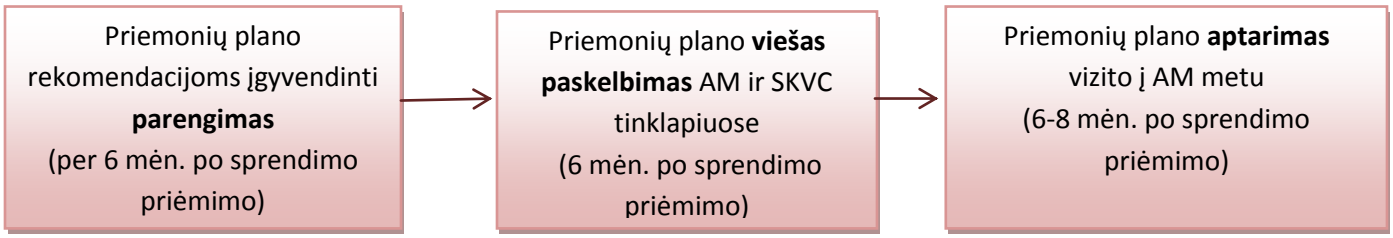

Kadangi pirmieji institucinio vertinimo rezultatai buvo priimti tik 2012 m. vasarą, tad ir paskesnė veiklos vizitai buvo pradėti organizuoti 2012 m. gruodžio mėn. Per 2013 m. SKVC darbuotojai buvo nuvykę į 13 jau įvertintų aukštųjų mokyklų. Susitikimuose aukštosios mokyklos pristatė savo parengtus veiklos gerinimo priemonių planus, kuriuose numatė veiklos gerinimo sritis, kriterijus bei rodiklius.

Apibendrinant jau paskelbtus priemonių planus, galima išskirti šią gerąją praktiką:

- Veiklos gerinimo priemonės įtrauktos į strateginį aukštosios mokyklos planą;
- Strateginiai prioritetai pakoreguoti, atsižvelgiant į ekspertų pateiktas rekomendacijas;
- Numatytos priemonės tra konkrečios ir pasiekiamos;
- Planuose pristatomi pirmieji pasiekti rezultatai.

Kai kurios aukštosios mokyklos skyrė nepakankamai dėmesio paskesnei veiklai. Jų priemonių planai yra nesusieti su strateginiais institucijų planais; nėra nustatyta rodiklių, pagal kuriuos būtų galima nustatyti, ar veikla įgyvendinta, išorinio vertinimo rezultatai ir priemonių planai nebuvo aptariami akademinėje bendruomenėje.

3.4. Paraiškų leidimui vykdyti studijas ir su studijomis susijusią veiklą gauti

2013 m. buvo baigtas UAB „Psichologijos akademija“ paraiškos leidimui vykdyti studijas ir su studijomis susijusią veiklą gauti dokumentų vertinimas. Kitų paraiškų gauta nebuvo.

UAB „Psichologijos akademija“ paraiškos vertinimas

2011 m. gruodžio mėn. UAB „Psichologijos akademija“ pateikė naują paraišką leidimui vykdyti studijas ir su studijomis susijusią veiklą gauti. 2012 m. birželio mėn. SKVC sudaryta ekspertų grupė lankėsi UAB „Psichologijos akademija“ ir susitiko su institucijos administracija, numatomais dėstytojais, apžiūrėjo patalpas ir įvertino materialiųjų išteklių būklę. Remdamiesi paraiškos dokumentais bei informacija, gauta vizito metu, ekspertų grupė įvertino neigiamai institucijos pasirengimą ir rekomendavo neišduoti leidimo vykdyti studijas ir su studijomis susijusi veiklą. UAB „Psichologijos akademija“ direktorius G. Chomentauskas nesutiko su ekspertų vertinimo išvadomis ir pateikė apeliaciją Švietimo ir mokslo ministerijai, pateikdamas ir papildomus dokumentus.

Švietimo ir mokslo ministerija įpareigojo SKVC atlikti pateiktų paraiškos dokumentų vertinimą, atsižvelgiant į apeliacijos nagrinėjimo metu paaiškėjusias naujas aplinkybes.

Siekiant vertinimo objektyvumo, 2013 m. pradžioje buvo sudaryta nauja ekspertų grupė. Ekspertai susipažino ne tik su paraiškos dokumentais, tačiau ir su ankstesnių ekspertų grupių parengtomis vertinimo išvadomis bei dokumentais, atskleidžiančiais apeliacijos nagrinėjimo metu paaiškėjusias naujas aplinkybes. Taip pat ekspertų grupė lankėsi UAB „Psichologijos akademija“ ir susitiko su institucijos administracija, numatomais samdyti dėstytojais, apžiūrėjo patalpas ir įvertino materialiųjų išteklių būklę. Remdamasi dokumentiniais bei vizito metu gautais faktais, ekspertų grupė parengė naujas vertinimo išvadas, neigiamai įvertindama institucijos pasirengimą ir rekomendavo neišduoti leidimo vykdyti studijas ir su studijomis susijusi veiklą. Šis siūlymas buvo pateiktas Švietimo ir mokslo ministerijai.

UAB „Psichologijos akademija“ nesutikdama su siūlymu neišduoti leidimo, kreipėsi į teismą.

3.5. Patariančiosios institucijos

Studijų vertinimo komisija

Studijų vertinimo komisija (toliau vadinama – Komisija) pataria Studijų kokybės vertinimo centrui studijų programų vertinimo klausimais. Komisija, susipažinusi su kiekvienos programos vertinimo išvadomis ir kita su vertinimu susijusia medžiaga, svarsto, ar ekspertų pateiktos išvados yra išsamios, pagrįstos ir objektyvios. Išanalizavusi pateiktą medžiagą, Komisija pateikia vieną iš siūlymų – pritarti arba nepritarti ekspertų parengtoms vertinimo išvadoms. Komisijai nepritarus vertinimo išvadoms, SKVC imasi priemonių išvadų kokybei gerinti. Išvados gali būti grąžinamos ekspertams patikslinti, taip pat gali būti organizuojamas papildomas programos vertinimas.

2013 metais įvyko 12 Komisijos posėdžių. Posėdžių metu buvo svarstytos 349 vykdomų bei ketinamų vykdyti studijų programų vertinimo išvados (vidutiniškai 30 vertinimo išvadų viename posėdyje). Iš visų 2013 m. svarstytų vertinimo išvadų, Komisija nepritarė 50 (šiek tiek daugiau nei 14 proc.).

Nepritardama studijų programų vertinimo išvadoms, Komisija tokį savo siūlymą visuomet pagrindžia argumentais. 2013 m. dažniausiai nurodytos nepritarimo priežastys buvo šios: išvadų teksto ir programos įvertinimo balais neatitikimas (23 atvejai), taip pat gana dažnai Komisija nurodė, jog vertinimo išvadų tekste nepakanka vertinimo balus pagrindžiančių argumentų (22 atvejai) arba išvadose nebuvo atsižvelgta į vertinimui svarbius faktus (16 atvejų). Taip pat buvo atvejų, kai atliktas vertinimas buvo pernelyg paviršutiniškas, o ekspertų pateiktos išvados neanalitiškos (9 atvejai). Keletą kartų buvo pastebėta, jog vertinimo išvadose yra prieštaravimų (4 atvejai). Buvo atvejų, kai ekspertų pateiktos pastabos ir rekomendacijos buvo neadekvačios programoms keliamiems reikalavimams ir galiojančioms teisės aktų nuostatoms (2 atvejai). Po vieną kartą paminėtos šios nepritarimo priežastys: išvadų tekste pasitaikė faktinių netikslumų; išvados parengtos nekokybiškai, nes argumentai išdėstyti ne tose išvadų dalyse, kuriose jie turėtų būti pateikti, atsižvelgiant į sričių vertinimo kriterijus.

Iš 50 nepritartų vertinimo išvadų, 29 buvo pritarta iš antro karto, po to kai išvados buvo gražintos ekspertų grupei patikslinti ar pagrįsti. Dėl 10 vertinimo išvadų SKVC priėmė ekspertų siūlomą sprendimą, neatsižvelgiant į Komisijos siūlymą nepritarti vertinimo išvadoms, kadangi toks Komisijos siūlymas nebuvo tinkamai argumentuotas. Dėl likusių 11 nepritartų vertinimo išvadų sprendimas dar nėra priimtas.

Studijų vertinimo komisijos siūlymai 2010-2013 m.

Studijų vertinimo komisijos siūlymai	**2010**	**2011**	**2012**	**2013**
Pasiūlyta pritarti vertinimo išvadoms	122	205	162	299
Pasiūlyta nepritarti vertinimo išvadoms	19	13	25	50
Iš viso svarstyta išvadų:	**141**	**219**	**187**	**349**

Studijų programų apeliacinė komisija

Studijų programų apeliacinė komisija (toliau – Apeliacinė komisija) nagrinėja Centrui pateiktas apeliacijas dėl ketinamų vykdyti ir vykdomų studijų programų vertinimo išvadų.

Apeliacinę komisiją sudaro 6 nariai: po vieną Lietuvos mokslo tarybos, Lietuvos kolegijų direktorių konferencijos, Lietuvos nevalstybinių mokslo ir studijų įstaigų asociacijos pasiūlytą asmenį, du Lietuvos universitetų rektorių konferencijos pasiūlyti asmenys bei vienas Centro darbuotojas.

Išnagrinėjusi apeliaciją, Apeliacinė komisija priima vieną iš šių sprendimų:

- patenkinti apeliaciją ir įpareigoti Centrą priimti naują sprendimą;
- nepatenkinti apeliacijos ir palikti galioti Centro sprendimą.

2013 metais įvyko šeši Apeliacinės komisijos posėdžiai. Jų metu išnagrinėta trylika apeliacijų: t.y. Vilniaus kolegijos dėl vykdomos studijų programos *Cheminės analizės technologija*, Šiaurės Lietuvos kolegijos dėl vykdomos studijų programos *Multimedijos technologijos*, Lietuvos aukštosios jūreivystės mokyklos dėl vykdomos studijų programos *Uosto ir laivybos įmonių finansai*, Marijampolės kolegijos dėl vykdomos studijų programos *Taikomosios užsienio kalbos*, Vilniaus Gedimino technikos universiteto dėl vykdomos bakalauro studijų programos Geodezija, Vilniaus Gedimino technikos universiteto dėl vykdomos bakalauro studijų programos *Geodezija ir kartografija*, Socialinių mokslų kolegijos dėl jungtinės vykdomos studijų programos *Tarptautinis verslas*, Lietuvos verslo kolegijos dėl ketinamos vykdyti studijų programos *Verslo procesų vadyba*, Klaipėdos universiteto dėl laipsnio nesuteikiančios ketinamos vykdyti studijų programos *Dalyko pedagogika*, Kauno kolegijos dėl vykdomos studijų programos *Verslo vadyba*, Kauno kolegijos dėl vykdomos studijų programos *Turizmo ir viešbučių vadyba* bei dvi Vilniaus universiteto apeliacijos dėl vykdomos magistrantūros studijų programos *LL.M. Tarptautinė ir Europos Sąjungos teisė*.

9 atvejais Apeliacinė komisija apeliacijos nepatenkino ir paliko galioti Centro priimtą sprendimą, 2 atvejais apeliacija buvo patenkinta ir Centras įpareigotas priimti naują sprendimą, dar 2 apeliacijos, gautos 2013 m. pabaigoje, dar neišnagrinėtos.

2013 m apeliacijų pateikta 4 kartus daugiau negu 2012 m.

Apeliacinės komisijos sprendimai	2012 m.	2013 m.
Patenkinti apeliaciją ir įpareigoti Centrą priimti naują sprendimą	0	2
nepatenkinti apeliacijos ir palikti galioti Centro sprendimą	3	9

Studijų programų apeliacinės komisijos sprendimai 2012-2013 m.

Aukštųjų mokyklų vertinimo komisija

Aukštųjų mokyklų vertinimo komisija (AMVK) pataria Centrui aukštųjų mokyklų paraiškų leidimui vykdyti studijas ir su studijomis susijusiai veiklai gauti bei aukštųjų mokyklų išorinio veiklos vertinimo klausimais. AMVK nagrinėja ekspertų parengtas išvadas siekdama užtikrinti, kad jos būtų objektyvios, išsamios ir pagrįstos, teikia siūlymus Centrui dėl aukštosios mokyklos paraiškos bei veiklos įvertinimo.

AMVK susideda iš 9 narių (sudėtis skelbiama Centro tinklapyje). Vertinimo komisijos nariais gali būti skiriami mokslininkai, kvalifikuotumu ir kūrybiškumu pasižymėję atitinkamos srities specialistai, žymūs visuomenės veikėjai, aukštųjų mokyklų administracijos darbuotojai, ekspertinio vertinimo patirties turintys dėstytojai, studentai, aukštųjų mokyklų socialinių partnerių atstovai ir valstybės institucijų, įgyvendinančių mokslo ir studijų viešojo administravimo funkcijas, tarnautojai. Vertinimo

komisijoje turi būti bent po vieną mokslo ir studijų institucijos darbuotoją, aukštosios mokyklos valdymo ar administravimo patirties turintį asmenį, Lietuvos aukštųjų mokyklų studentų atstovybių sąjungos (sąjungų) narį, asmenį iš aukštųjų mokyklų socialinių partnerių.

2013 metais įvyko penki AMVK posėdžiai. Jų metu buvo priimti sprendimai dėl penkių universitetinių ir trijų koleginių aukštųjų mokyklų veiklos vertinimų. Visais atvejais pritarta ekspertų parengtoms išvadoms ir jų siūlymams dėl aukštųjų mokyklų vertinimų.

Taip pat buvo svarstytos UAB „Psichologijos akademija“ paraiškos leidimui vykdyti studijas ir su studijomis susijusią veiklą gauti vertinimo išvados. Pritarta ekspertų grupės išvadoms siūlyti neišduoti leidimo vykdyti studijas ir su studijomis susijusią veiklą.

4. PROJEKTINĖ VEIKLA

4.1 Vykdomi projektai

4.2 Dalyvavimas partnerystės projektuose

4. PROJEKTINĖ VEIKLA

Iki 2013 m. Studijų kokybės vertinimo centras savo iniciatyva ir partnerio teisėmis įgyvendino 37 įvairius Europos Komisijos, Phare, Socrates, Leonardo da Vinci, 6BP, 7BP, žmogiškųjų išteklių plėtros programos ir kitų iniciatyvų projektus. Projektinę veiklą Centras plėtoja nuo įkūrimo 1995 m. tuo prisidėdamas prie Lietuvos švietimo sistemos tobulinimo ir studijų kokybės gerinimo.

2013 m. Centras toliau vykdė tris stambius projektus, kurių finansavimui buvo skirtos ES struktūrinių fondų ir Lietuvos valstybės biudžeto lėšos pagal Žmogiškųjų išteklių plėtros veiksmų programos 2 prioritetą „Mokymasis visą gyvenimą“. Tai:

- „Studijas reglamentuojančių aprašų sistemos plėtra“ (SKAR-2), kuriuo siekiama tobulinti nacionalinę studijas reglamentuojančių aprašų rengimo sistemą ir sukurti 50 studijų krypčių aprašų;
- „Aukštųjų mokyklų išorinio vertinimo sistemos stiprinimas“ (AMIS-2), kuriuo siekiama stiprinti aukštųjų mokyklų išorinio vertinimo sistemą;
- „Užsienio institucijose įgytų kvalifikacijų vertinimo ir akademinio pripažinimo sistemos tobulinimas“ (KAPRIS), kurio tikslas – tobulinti užsienio institucijose įgytų, susijusių su aukštuoju mokslu, kvalifikacijų vertinimo ir akademinio pripažinimo sistemą.

SKVC toliau dalyvavo užsienio institucijų ir partnerių koordinuojamuose ir Europos komisijos remiamuose projektuose, susijusiuose su užsienio kvalifikacijų pripažinimu ir vertinimu. 2013 metais partnerio teisėmis Centras dirbo šiuose projektuose:

- „Kvalifikacijų sąrangos, kaip mobilumo įrankio aukštojo mokslo institucijoms ir kitiems socialiniams dalininkams, naudojimas arba potencialus panaudojimas“ (QFs-UHSE);
- „EAR2: Pripažinimas Europos erdvėje“;
- „Pripažinimas Europoje: Vadovas aukštojo mokslo institucijoms“ (EAR-HEI);
- „EARN: NARIC vaidmens vertinimas“.

Projektų įgyvendinimas ir dalyvavimas partnerių koordinuojamuose projektuose yra galimybė Studijų kokybės vertinimo centro darbuotojams įgyti patirties, tobulinti kvalifikaciją, gilinti žinias, bendradarbiauti su patyrusiais užsienio šalių ekspertais, perimti gerąją praktiką, megzti kontaktus su šios srities specialistais ir pritaikyti įgytą patirtį gerinant Lietuvos švietimo sistemą.

4.1. Vykdomi projektai

Užsienio institucijose įgytų kvalifikacijų vertinimo ir akademinio pripažinimo sistemos tobulinimas (KAPRIS)

Projektas bus finansuojamas ES struktūrinių fondų ir Lietuvos biudžeto lėšomis.

Projekto koordinatorius – Studijų kokybės vertinimo centras.

Projekto partneriai – Kauno technologijos universitetas, Lietuvos sveikatos mokslų universitetas, Vytauto Didžiojo universitetas, Vilniaus Gedimino technikos universitetas, Vilniaus universitetas.

Bendra projekto vertė: 2 314 060 Lt.

Projekto trukmė: 30 mėn. (2012 m. vasaris – 2014 m. rugpjūtis).

Projektas pradėtas įgyvendinti 2012 m. vasario 17 d. pagal 2007-2013 metų Žmogiškųjų išteklių plėtros veiksmų programos 2 prioriteto „Mokymasis visą gyvenimą“ priemonę „Aukštojo mokslo tarptautiškumo plėtra“.

Pagrindinis projekto tikslas – tobulinti užsienio institucijose įgytų, susijusių su aukštuoju mokslu, kvalifikacijų vertinimo ir akademinio pripažinimo sistemą.

Projekto metu numatyta Lietuvos aukštosioms mokykloms padėti pasirengti vykdyti su aukštuoju mokslu susijusių užsienio kvalifikacijų vertinimą. Taip pat sukurti priemones, užtikrinsiančias kvalifikacijų vertinimo praktikos nuoseklumą ir kokybę bei gerosios kvalifikacijų pripažinimo praktikos sklaidą, užsienio kvalifikacijų vertinimą vykdančių institucijų kokybišką ir nuoseklų bendradarbiavimą.

Vykdant projektą, 2013 m. baigti visi parengiamieji darbai, skirti aukščiau minėtos pripažinimo sistemos veikimą turinčios užtikrinti infrastruktūros sukūrimui. Aukštosioms mokykloms organizuoti su užsienio kvalifikacijų vertinimu ir užsienio studentų priėmimu į studijas susiję mokymai. Parengtos aukštosioms mokykloms skirtos metodinės bei kitos priemonės darbui su užsienio kvalifikacijomis ir pažymių pervedimu, teiktos konsultacijos. Vykdytas tikslinis įvairių interesų grupių informavimas kvalifikacijų vertinimo, pažymių pervedimo, studijų pasirinkimo ir kitais panašiais klausimais. Taip pat rengti šalių

švietimo sistemų aprašai, leisti leidiniai bei kt. (plačiau informacija teikiama 2.3. skyriuje: ,,Konsultavimas, metodinių ir kitų darbo įrankių kūrimas bei mokymai).

Aukštųjų mokyklų išorinio vertinimo sistemos stiprinimas (AMIS-2)

Projektas bus finansuojamas ES struktūrinių fondų ir Lietuvos biudžeto lėšomis.
Projekto koordinatorius – Studijų kokybės vertinimo centras. Projektas vykdomas be partnerių.
Bendra projekto vertė: 10 449 187 Lt.
Projekto trukmė: 30 mėn. (2012 m. kovas – 2014 m. rugsėjis).

Projektas pradėtas įgyvendinti 2012 m. kovo 2 d. pagal 2007-2013 metų Žmogiškųjų išteklių plėtros veiksmų programos 2 prioriteto ,,Mokymasis visą gyvenimą" priemonę ,,Švietimo kokybės užtikrinimo ir stebėsenos sistemų stiprinimas".

Šio projekto tikslas – stiprinti aukštųjų mokyklų išorinio vertinimo sistemą. Projekto tikslinė grupė – aukštųjų mokyklų darbuotojai, ekspertai ir studentai. Siekiant projekte iškelto tikslo, AMIS-2 buvo atliktos šios veiklos:

- Įvyko mokymai socialiniams dalininkams: studentams, projekto veiklų vykdytojams, aukštųjų mokyklų atstovams, ekspertams;
- Įvertinta 7 aukštųjų mokyklų veikla, 319 vykdomų bei 128 ketinamų vykdyti studijų programų kokybė. Siekiant padėti aukštosioms mokykloms atskleisti jų stiprybes bei silpnybes, pateiktos rekomendacijos veiklos tobulinimui bei sudarytos sąlygos akreditavimui.

Pagrindinis projekto įgyvendinimo uždavinys – tobulinti ir stiprinti mokymosi visą gyvenimą institucinę sistemą. Su projekto įgyvendinimu tęsis išorinio vertinimo procesas, kuris prisideda prie Lietuvos mokslo ir studijų sistemos veiklos kokybės ir efektyvumo užtikrinimo pagal Europos aukštojo mokslo erdvės kūrimo nuostatas.

Studijas reglamentuojančių aprašų sistemos plėtra (SKAR-2)

Projektas finansuojamas ES struktūrinių fondų ir Lietuvos biudžeto lėšomis.
Projekto koordinatorius – Studijų kokybės vertinimo centras. Projektas vykdomas be partnerių.
Bendra projekto vertė: 2 659 734 Lt.
Projekto trukmė: 30 mėn. (2012 m. gegužė – 2014 m. spalis).

Projektas pradėtas įgyvendinti 2012 m. gegužės 24 d. pagal 2007-2013 metų Žmogiškųjų išteklių plėtros veiksmų programos 2 prioriteto „Mokymasis visą gyvenimą“ VP1-2.2-ŠMM-01-V priemonę „Studijas reglamentuojančių aprašų rengimas ar atnaujinimas, atsižvelgiant į naujus kokybinius reikalavimus“.

Projektas yra 2009-2012 metais įgyvendinto projekto „Studijų pakopų aprašų ir studijų krypčių aprašų sandaros sukūrimas“ tęsinys.

Projekto tikslas – plėtoti studijas reglamentuojančių aprašų rengimo sistemą, sudarysiančią sąlygas aukštojo mokslo paslaugų kokybės gerinimui. Projektu siekiama įgyvendinti šiuos uždavinius:

- išanalizuoti užsienio šalių patirtį studijų reglamentavimo srityje ir pritaikyti ją rengiant Lietuvos aukštųjų mokyklų studijas reglamentuojančius dokumentus;
- didinti aukštųjų mokyklų specialistų kompetencijas studijų programų rengimo srityje.

Projekto įgyvendinimo metu planuojama parengti 50 studijų krypčių aprašų, atsižvelgiant ir grupuojant juos pagal šiuo metu galiojančius studijų krypčių reglamentus, reglamentuojamas profesijas ir sritis, kuriose veikia dalykinės asociacijos ir pagal programų bei studentų jose skaičių. Remiantis šiais aprašais aukštųjų mokyklų specialistai rengs ir tobulins studijų programas.

2013 metais parengti 27 studijų krypčių aprašai bei gauti 16 studijų krypčių aprašų projektų. Parengti studijų krypčių aprašai buvo nagrinėjami Studijų krypčių aprašų rengimo valdymo grupėje, sudarytoje Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro įsakymu. Be didesnių pastabų visiems aprašams pritarta ir siūloma juos teikti Švietimo ir mokslo ministrui tvirtinti.

2013 metais įvyko 3 studijų krypčių aprašų rengėjų mokymai, kurių metu buvo apmokyti 102 asmenys. Taip pat buvo suorganizuotas seminaras studijų programų rengėjams bei vykdytojams, kurio metu 30 aukštųjų mokyklų atstovų buvo apmokyti kaip taikyti parengtus studijų krypčių aprašus praktikoje.

4.2 Dalyvavimas partnerystės projektuose

Kvalifikacijų formavimas ir modulinio profesinio mokymo sistemos kūrimas

Projektas vykdomas pagal 2007-2013 metų Žmogiškųjų išteklių plėtros veiksmų programos 2 prioriteto „Mokymasis visą gyvenimą“ priemonę „Aukščiausios kokybės formaliojo ir neformaliojo mokymo paslaugų teikimas“.

Projektą įgyvendina Kvalifikacijų ir profesinio mokymo plėtros centras (KPMPC), projekto partneris – Studijų kokybės vertinimo centras. KPMPC veiklos tikslas – laiduoti Lietuvos kvalifikacijų sistemos plėtrą, kuri atitiktų ūkio poreikius ir šalies bei tarptautines iniciatyvas.
Projektu, siekiant plėtoti šalies kvalifikacijų sistemą, planuojama atnaujinti profesinių standartų rengimo metodiką, išmokyti 100 profesinių standartų rengėjų ir parengti ar atnaujinti profesinius standartus penkiuose ūkio sektoriuose.

SKVC darbuotojai dalyvauja įgyvendinant šias veiklas:

- profesinių standartų rengimo metodikos atnaujinimas (vykdo ekspertinę veiklą);
- profesinių standartų rengėjų mokymai (vykdo mokymus);
- profesinių standartų rengimas ir/ar atnaujinimas (vykdo ekspertinę veiklą);
- modulinio profesinio mokymo sistemos koncepcijos parengimas (vykdo ekspertinę veiklą).

EAR 2: Pripažinimas Europos erdvėje 2

Šis Nyderlandų ENIC/NARIC centro inicijuotas projektas yra 2010-2012 m. sėkmingai įgyvendinto projekto „Pripažinimas Europoje“ (angl. European Area for Recognition (EAR)), kuriame SKVC dalyvavo kaip projekto partneris, tęsinys.

Ankstesnio projekto metu buvo parengtas Pripažinimo Europoje vadovas (toliau – EAR vadovas), apimantis aktualiausius su kvalifikacijų vertinimu ir pripažinimu susijusius klausimus bei teikiantis gerąja kvalifikacijų vertinimo ir pripažinimo praktika pagrįstas rekomendacijas. Šis dokumentas buvo teigiamai įvertintas ENIC/NARIC narių ir socialinių partnerių.

Įgyvendinant EAR 2 projektą:

- patobulintas ir atnaujintas ankstesniu projektu sukurtas EAR vadovas;

- atliktas sukurto produkto testavimas ir apmokyti ENIC/NARIC centrų atstovai panaudoti praktikoje pateiktus vadove gerosios praktikos pavyzdžius;
- parengta elektroninė, ,,vartotojams draugiška“ EAR vadovo versija.

Siekiant užtikrinti EAR vadovo pasiekiamumą vartotojams, sukurta galimybė parsisiųsti elektroninę dokumento versiją iš EAR tinklalapio www.eurorecognition.eu .

Projekto tikslinė grupė – ENIC-NARIC centrai, studentai, mokslo ir studijų institucijos.

Kvalifikacijų sąrangos, kaip mobilumo įrankio aukštojo mokslo institucijoms ir kitiems socialiniams dalininkams, naudojimas arba potencialus panaudojimas(,,QFs-UHSE“)

Projektas finansuojamas Europos Komisijos, Mokymosi visą gyvenimą programos lėšomis.
Projekto koordinatorius – Nyderlandų ENIC/NARIC (NUFFIC, Netherlands Organization for International Cooperation in Higher Education).
Projekto partneriai – NARIC centrai (Nyderlandų, Jungtinės Karalystės, Prancūzijos, Lenkijos, Čekijos, Danijos, Lietuvos, Belgijos).
Bendra projekto vertė: apie 124 000 Lt.
Projekto trukmė: 24 mėn. (2010 m. vasaris – 2012 m. vasaris).

Projektas pradėtas kaip anksčiau sėkmingai įgyvendinto ,,Europos kvalifikacijų sąrangos (EKS) ir pripažinimo procedūrų įgyvendinimas NARIC centruose“ projekto tęsinys. Šiuo metu tik 4 Europos Sąjungos šalys oficialiai atsižvelgia į EKS, todėl reikia atkreipti dėmesį į įvairių socialinių dalininkų (mokslo ir studijų institucijų, darbdavių ir kt.) kvalifikacijų sąrangos naudojimą arba galimą panaudojimą. Kadangi minėtų socialinių dalininkų informuotumas apie EKS ir nacionalines kvalifikacijų sąrangas yra nepakankamas, numatoma atlikti tyrimus, kurie padės ne tik geriau suprasti skirtingų šalių praktiką šioje srityje, bet ir dalintis gerąja patirtimi tarp ENIC-NARIC centrų. Projekto metu planuojama įgyvendinti šias veiklas:

tyrimai, interviu ir studijų vizitai dėl mokslo ir studijų institucijų, darbdavių ir kitų susijusių suinteresuotųjų šalių, susijusių su įsidarbinimu ir mokymusi visą gyvenimą, sistemų naudojimo arba galimo panaudojimo;

lyginamoji rezultatų analizė, siekiant ateityje nustatyti kitų socialinių partnerių mokymosi turinį;

rekomendacijų dėl įvairių sistemų naudojimo ar galimo panaudojimo parengimas, siekiant didinti darbdavių informuotumą apie kvalifikacijų sąrangą ir patobulinti dokumentų, susijusius su pripažinimu, naudojimą tinklų centruose;

Projekto tikslinė grupė – ENIC/NARIC centrai, mokslo ir studijų institucijos, darbdaviai, įdarbinimo įstaigos, kiti socialiniai dalininkai, susiję su laisvu asmenų judėjimu.

EAR-HEI: Pripažinimas Europoje: Vadovas aukštojo mokslo institucijoms

Projektas finansuojamas Europos Komisijos, Mokymosi visą gyvenimą programos lėšomis.
Projekto koordinatorius – Nuffic, International Recognition Department.
Projekto partneriai – ENIC/NARIC centrai iš: Nyderlandų, Prancūzijos, Lenkijos, Danijos, Lietuvos, Latvijos, Airijos.
Projekto trukmė: 24 mėn. (2012 m. vasaris - 2014 m. vasaris).

Nors dauguma sprendimų dėl su aukštuoju mokslu susijusių užsienio kvalifikacijų vertinimo ir pripažinimo Europos aukštojo mokslo erdvėje (EHEA) priimami mokslo ir studijų institucijų, tačiau pripažinimo praktika vis dar labai skiriasi ir institucijose ne visada vadovaujamasi gerosios praktikos principais. Projekto įgyvendinimo metu, norint įtvirtinti skaidraus pripažinimo principus bei pašalinti laisvo asmenų judėjimo kliūtis Europos aukštojo mokslo erdvėje, numatyta parengtą EAR vadovą (žr. informaciją apie projektą EAR 2: Pripažinimas Europos erdvėje) pritaikyti aukštojo mokslo institucijoms.

Įgyvendinant EAR-HEI projektą, parengtas EAR-HEI vadovo projektas, patobulinus ir atnaujinus EAR vadovą pagal aukštųjų mokyklų poreikius ir veiklos specifiką. Taip pat atliktas produkto projekto testavimas tolesniam jo tobulinimui ir galutinės versijos sukūrimui.

EAR-HEI projektas apima aukštosioms mokykloms skirtas temas, tokias kaip kreditų įskaitymas, pažymių vertinimas, atranka ir priėmimas į studijas, užsienio kvalifikacijų vertinimo praktikos ir kt.

Siekiant užtikrinti EAR-HEI vadovo pasiekiamumą vartotojams, numatyta sukurti patogią vartotojui jos elektroninę versiją.

Projekto tikslinė grupė – mokslo ir studijų institucijų administracijos darbuotojai, ENIC/NARIC centrai, studentai.

EARN-NARIC vaidmens vertinimas

Projektas finansuojamas Europos Komisijos, Mokymosi visą gyvenimą programos lėšomis.
Projekto koordinatorius – Nuffic, International Recognition Department.
Projekto partneriai – NARIC tinklo nariai iš šių šalių: Didžioji Britanija, Lenkija, Prancūzija, Airija, Ispanija, Lietuva.
Projekto trukmė: 24 mėn. (2012 m. vasaris - 2014 m. vasaris).

Studijų kokybės vertinimo centras nuo 2012 m. vasario partnerio teisėmis pradėjo dalyvauti projekte „EARN-NARIC vaidmens vertinimas“. Projektu siekiama plėtoti bendro kvalifikacijų pripažinimo praktikos tinklų kūrimąsi.

Po Lisabonos pripažinimo konvencijos priimti teisės aktai buvo perkelti į praktines gaires, nurodančias kaip taikyti pripažinimą praktikoje. Be to, Bolonijos proceso darbo grupė parengė rekomendacijas dėl pripažinimo proceso ir planuoja jas pateikti ministrų konferencijoje 2012 m. Visa tai sudaro tvirtą pagrindą bendro pripažinimo praktikos ir politikos ENIC-NARIC tinklų plėtrai.

Siekiant padėti įgyvendinti bendrą praktiką, ENIC-NARIC centrai planuoja sukurti bendrą NARIC tinklo kokybės mechanizmą, kuris apims savęs vertinimo įrankį ir peržiūros mechanizmą, įskaitant išorinį vertinimą ir savianalizės priemones. 2013 m., įgyvendinant projektą, keli NARIC centrai atliko savo veikos savianalizę (įskaitant Centrą, kuris vykdo Lietuvos NARIC funkcijas).

Projekto tikslinė grupės: ENIC-NARIC tinklo nariai, studentai, darbdaviai, aukštojo mokslo institucijos.

5. VEIKLOS SKLAIDA

5.1 Viešas informavimas
5.2 Tarptautiniai ryšiai

5.1. Viešas informavimas

5.2.1. Studijų kokybės vertinimo centro naujienlaiškiai

Per 2013 m. parengti ir išplatinti 6 Studijų kokybės vertinimo centro naujienlaiškiai. Iš jų – 4 skirti aukštosioms mokykloms ir kitoms susijusioms institucijoms, kiti du išleisti priėmimo į aukštąsias mokyklas laikotarpiu ir skirti paskutiniųjų klasių moksleiviams bei užsienio lietuviams, ketinantiems stoti į aukštąsias mokyklas Lietuvoje.

Aukštosioms mokykloms ir susijusioms institucijoms skirtuose naujienlaiškiuose buvo skelbiama informacija apie SKVC išleistus leidinius, vykdomų projektų eigą bei rezultatus, pasikeitusius teisės aktus; naujienlaiškių gavėjai buvo kviečiami į Centro organizuojamus bei tarptautinius renginius, supažindinami su statistine informacija bei SKVC rekomendacijomis.

Specialūs naujienlaiškiai skirti stojantiesiams į aukštąsias mokyklas Lietuvoje 2013 metais išleisti ir išplatinti pirmą kartą. Juose pateikiama moksleiviams aktuali informacija apie Lietuvos aukštųjų mokyklų bei jų vykdomų studijų programų kokybės užtikrinimo niuansus, pateikiamos nuorodos, kur galima plačiau sužinoti apie vertintas studijų programas bei aukštąsias mokyklas. Moksleiviai skatinami domėtis ir rinktis studijų vietą atsakingai tiek Lietuvoje, tiek užsienyje. Taip pat išleistas specialiai užsienio lietuviams skirtas informacinių straipsnių rinkinys, kur pateikiama informacija ne tik apie Lietuvos aukštųjų mokyklų bei studijų programų kokybės užtikrinimą, bet ir supažindinama su užsienio kvalifikacijų vertinimo bei dalykų ir pažymių atitikmenų nustatymu Lietuvoje, pateikiamos naudingos nuorodos ketinantiems stoti į aukštąją mokyklą Lietuvoje.

Tokio tipo naujienlaiškius ketinama leisti kasmet, bendrojo priėmimo į aukštąsias mokyklas laikotarpiu.

Naujienlaiškį SKVC pradėjo leisti 2010 m. Šiuo metu aukštosioms mokykloms bei kitoms susijusioms institucijoms skirtus naujienlaiškius gauna apie 500 adresatų. Specialiuosius moksleiviams skirtus naujienlaiškius gavo Lietuvos gimnazijos bei užsienio lietuvių bendruomenės per ambasadas, atstovybes, kultūros bei švietimo centrus. Visus Centro išleistus naujienlaiškius galima rasti interneto svetainėje www.skvc.lt, o pageidaujančius jį gauti prašome kreiptis el. paštu skvc@skvc.lt.

5.2.2. Paroda „Studijos 2013"

Studijų kokybės vertinimo centras 2013 m. metais dalyvavo vienuoliktoje tarptautinėje žinių parodoje „Studijos 2013". Kaip praneša parodos organizatoriai, parodoje apsilankė apie 35 tūkst. lankytojų, kurių 82 proc. – moksleiviai. Likusi dalis lankytojų – daugiausiai studentai, dėstytojai, mokytojai.

2013 metais parodoje ekspozicijas turėjo 190 dalyvių: universitetų, kolegijų, profesinio mokymo centrų ir verslo mokyklų iš 15 pasaulio šalių - Lietuvos, Australijos, Danijos, Didžiosios Britanijos, Estijos, JAV, Kanados, Latvijos, Lenkijos, Olandijos, Prancūzijos, Rusijos, Rusijos, Šveicarijos, Vokietijos. Per tris dienas bus surengta daugiau nei 100 renginių apie karjeros planavimą, verslumo ugdymą, studijas Lietuvoje ir užsienyje, studijų kokybę, tarptautinius egzaminus, asmenybės tobulėjimą ir kiti.

Specialiai šiai parodai Centras išleido 4 rūšių naujus informacinius lankstinukus ir 2 rūšių naujus plakatus, buvo parengtos visų vertintų aukštųjų mokyklų institucinio vertinimo išvadų santraukos – ši medžiaga išdalinta parodos lankytojams. Taip pat besidomintys studijomis Lietuvoje, buvo skatinami domėtis programų kokybe. Centro darbuotojai rodė kaip susirasti vertintų studijų programų išvadas, rodė specialiai parodai parengtą medžiagą – vertintų studijų programų įvertinimus balais pagal studijų sritis.

Du Centro darbuotojai skaitė pranešimus parodos metu Švietimo ir mokslo ministerijos surengtoje spaudos konferencijoje.

Studijų kokybės vertinimo centro stende parodos lankytojai – moksleiviai, jų tėvai ir studentai – domėjosi, Lietuvos aukštųjų mokyklų studijų programų kokybe, aiškinosi, į ką atkreipti dėmesį renkantis studijas užsienyje, užsienyje įgytų diplomų pripažinimu Lietuvoje. SKVC specialistai parodos dalyviams dalino lankstinukus, rodė, kur rasti informaciją apie studijų programų vertinimo rezultatus.

5.2.3. Studijų kokybės vertinimo centras spaudoje

Centro 2013 m. platinti pranešimus spaudai, kurie buvo publikuoti įvairiose žiniasklaidos priemonėse, taip pat SKVC darbuotojų ekspertinė nuomonė atsispindėjo tiek įvairaus pobūdžio straipsniuose, tiek radio laidose.

Pagrindiniai Centro patinti pranešikai spaudai:

"Į ką atkreipti dėmesį pries stojant?"; paskelbta naujienų portaluose www.bernardinai.lt ir www.kurstoti.lt
"Naujos studijų programos"; paskelbta naujienų portaluose www.15min.lt ir www.kurstoti.lt
"Aukštoji mokykla įvertinta neigiamai, ką tai reiškia?"; paskelbta www.kurstoti.lt
"Kiek išvykusių moksleivių grįžta studijuoti į Lietuvą"; paskelbta naujienų portale www.delfi.lt
"Studijų programos kelias: nuo sukūrimo iki studentų priėmimo"; paskelbta naujienų portale www.15min.lt
„Studijų programos kelias – kaip ji atsiranda?" – paskelbta www.kurstoti.lt
„Studijos Lietuvoje ir užsienyje: gauk atsakymus" (apie parodą „Studijos 2013")
„Tarp ekspertų, vertinančių studijų kokybę – darbdaviai ir studentai"

Pagrindiniai 2013 m. paskelbti SKVC darbuotojų interviu:
"Jei studijos pigios ir lengvos – kažkas negerai" paskelbta www.kurstoti.lt

“Kam skambina varpai – kurios aukštosios gali būti uždarytos” paskelbta naujienų portale www.delfi.lt
“Studentus vilioja ir Vasiukų universitetai” ; paskelbta www.kurstoti.lt , www.delfi.lt

SKVC Studijų vertinimo skyriaus vedėjas Almantas Šerpatauskas dalyvavo Lietuvos inžinerinės pramonės asociacijos inicijuotame tyrime “Specialistų rengimo Lietuvos institucijų galimybės užtikrinti inžinerinės pramonės konkurencingumo augimą”, kurio rezultatai buvo pristatyti televizijoje: TV3, LNK ir Baltijos TV, radio laidos transliacijos metu per LRT .

SKVC Institucinio vertinimo skyriaus vedėja, laikinai einanti direktoriaus pareigas Nora Skaburskienė dalinosi įžvalgomis apie aukštųjų mokyklų vertinimą ir jo rezultatus su 3 televizijų ir LRT radijo žurnalistais.

SKVC direktoriaus pavaduotojo pareigas einanti Aurelija Valeikienė pasisakė 2 interviu televizijoms, 1 interviu žurnalui, 1 interviu radijui, dalyvavo radijo laidoje.

5.2.3. Studijų kokybės vertinimo centro renginiai

Tarptautiniai renginiai

Europos aukštojo mokslo kokybės užtikrinimo agentūrų asociacijos Generalinė asamblėja

Spalio 29-30 dienomis Lietuvoje vyko 4-oji Aukštojo mokslo kokybės užtikrinimo agentūrų asociacijos(the European Association for Quality Assurance in Higher Education) Generalinė asamblėja. Lietuvos aukštojo mokslo kokybės užtikrinimu besirūpinantis SKVC nariu kandidatu buvo nuo 2000 m., o pilnateisiu nariu tapo neseniai – 2012 m. Todėl tekusi atsakomybė organizuoti svarbiausią kasmetinį asociacijos renginį parodo aukštą narių pasitikėjimą Lietuva bei šalies kokybės užtikrinimo agentūra.
Generalinės asamblėjos metu sveikinimo žodį tarė Lietuvos Švietimo ir mokslo ministras Dr. Dainius Pavalkis, diskusijose apie kokybės užtikrinimą aukštajame moksle dalyvavo viceministras Dr. Rimantas Vaitkus.

Vienu svarbiausiu renginio akcentu tapo Europos aukštojo mokslo kokybės užtikrinimo nuostatų ir gairių (ESG) numatomi pakeitimai. Taip pat tradiciškai buvo aptariami Asociacijos nariams aktualūs klausimai, renkami nauji Tarybos nariai.

Kasmetinis Baltijos šalių agentūrų susitikimas

Rugsėjo 3-4 dienomis Studijų kokybės vertinimo centre vyko kasmetinis Baltijos šalių agentūrų susitikimas.

Trijų Baltijos šalių aukštojo mokslo kokybės agentūrų atstovai susitikime aptaria kiekvienos šalies švietimo aktualijas, pristato savo agentūrų veiklą, vykdomus projektus.

Šiais metais daug dėmesio skirta institucinio aukštųjų mokyklų veiklos vertinimo aptarimui. SKVC direktoriaus pareigas einanti Nora Skaburskienė pristatė institucinio vertinimo situaciją Lietuvoje. Estijos agentūros atstovai pasidalino iššūkiais, su kuriais susiduria vertindami privačias profesines aukštąsias mokyklas.

Taip pat buvo kalbėta ir apie studijų programų išorinį vertinimą. SKVC studijų vertinimo skyriaus vedėjo pavaduotoja Aušra Rostlund skaitė pranešimą apie galimybes padėti aukštosioms mokykloms ištaisyti studijų programų trūkumus. Estai pristatė naujoves, įdiegtas studijų programų vertinimo procese bei įvardijo su tuo susijusias problemas.

Atsižvelgiant į pertvarkas šalyje ir poreikį neatitrūkti nuo bendro išorinio kokybės užtikrinimo raidos konteksto, svarbus buvo Latvijos Švietimo ir mokslo ministerijos atstovų dalyvavimas kasmetiniame Baltijos šalių agentūrų susitikime. Šioje šalyje gausu pasikeitimų aukštųjų mokyklų bei studijų programų kokybės užtikrinimo modelyje.

Susitikimo pabaigoje tradiciškai apibendrintos renginyje gvildentos temos, aptartos tolesnio bendradarbiavimo galimybės.

Mokymai-seminarai

2012 m. vykdydamas projektą „Studijas reglamentuojančių aprašų sistemos plėtra“ (SKAR-2) SKVC organizavo mokymus studijų krypčių aprašų rengėjams. Dviejų dienų mokymuose studijų krypčių aprašų rengėjams buvo pristatyta studijų krypčių aprašų skirtingoms pakopoms kūrimo metodika, Studijų rezultatų samprata, aprašų rengimo praktika Europos aukštojo mokslo erdvėje. Darbo grupėse rengėjai analizavo krypčių aprašų pavyzdžius, mokėsi rengti atskiras aprašų dalis.

Įvadiniai mokymai aukštųjų mokyklų atstovams dėl užsienio kvalifikacijų vertinimo Klaipėdoje, Kaune ir Vilniuje buvo organizuoti vykdant projektą „Užsienio institucijose įgytų, susijusių su aukštuoju mokslu, kvalifikacijų akademinio pripažinimo sistemos tobulinimas“ (KAPRIS). Mokymų metu suteikta informacija apie pripažinimo sistemos reformą, reikalavimus dokumentams bei informacijos šaltiniams, dokumentų autentiškumo nustatymą, institucijų ir programų statuso nustatymą, kvalifikacijų vertinimo kriterijus ir esminio skirtumo sampratą, kreditų įskaitymą ir pažymių pervedimą.

2013 metais Centras organizavo dvejus praktinius mokymus studentams-ekspertams, dalyvaujantiems aukštųjų mokyklų instituciniame bei studijų programų išoriniame vertinimuose.

Per 2013 m. organizuoti 5 mokymai-seminarai aukštųjų mokyklų vykdomų studijų program savianalizių rengėjams.

Per 2013 m. buvo konsultuota 16 aukštųjų mokyklų bendruomenės atstovų, rengiantiems savianalizės suvestines, skirtas institucinam vertinimui.

Buvo suorganizuoti mokymai tema: Paskesnė veikla po išorinio vertinimo – vidinių kokybės užtikrinimo sistemų dalis. Seminaro tikslas - apžvelgti esamą situaciją aukštosiose mokyklose, įgyvendinant ekspertų pateiktas studijų programų kokybės gerinimo rekomendacijas bei aptarti ir numatyti būdus bei priemones, leidžiančius aukštosioms mokykloms rezultatyviai pasinaudoti ekspertų parengtomis studijų programų tobulinimo rekomendacijomis ir sukurti pridėtinę vertę suinteresuotiems studijomis dalyviams.

Pasikvietus užsienio kokybės ekspertus, 2013 metais buvo suorganizuoti vieni mokymai asmenims, atsakingiems už vidines kokybės užtikrinimo sistemas aukštosiose mokyklose. Mokymų tema – **Kokybės tinklo kūrimas: ko galime pasimokyti vieniems iš kitų.** Mokymuose dalyvavo lektoriai iš užsienio: Dr David Cairns, aukštojo mokslo kokybės užtikrinimo ekspertas (Jungtinė Karalystė) ir Dr Norma Ryan, buvusi Korko universiteto kolegijos (University College Cork) Kokybės viešinimo skyriaus direktorė (Airija). Ekspertai dalinosi įžvalgomis apie aukštojo mokslo kokybę bei atstovaujamų šalių patirtimi kuriant studijų kokybės darbuotojų bendradarbiavimo ryšius. Apie kokybės svarbą aukštajame moksle taip pat kalbėjo Studijų kokybės vertinimo centro Institucinio vertinimo skyriaus vedėja Nora Skaburskienė.

Dalyvavimas renginiuose

2013 metais Centro darbuotojai lankėsi Lietuvos ir užsienio institucijų organizuotose su aukštuoju mokslu susijusiuose renginiuose – konferencijose, seminaruose, mokymuose, diskusijose. Dalyje jų SKVC buvo pakviestas skaityti pranešimus. Svarbesnieji renginiai, kuriuose skaityti pranešimai:

- Metų pradžioje direktoriaus pavaduotoja Aurelija Valeikienė pristatė Lietuvos aukštųjų mokyklų užsienio partnerių pasirinkimo aspektus Lietuvos universitetų rektorių konferencijos studijų komitetui;

- Tarptatutinės migracijos organizacijos organizuotoje tarptautinėje konferencijoje „Užsienio studentai Lietuvoje: nuo strategijos iki praktikos“ direktoriaus pavaduotoja Aurelija Valeikienė skaitė pranešimą tema: „Studentų iš užsienio pritraukimas ir institucinių partnerių pasirinkimas“;

- Vilniaus kooperacijos kolegijos organizuotoje tarptautinėje konferencijoje Studijų vertinimo skyriaus vedėjo pavaduotoja Aušra Rostlund skaitė pranešimą tema: „Studentų vaidmuo ferinant studijų kokybę“;

- Vokietijos akademinių mainų tarnybos (DAAD) ir Vokietijos kokybės agentūrų akreditavimo tarnybos HAC (Akkreditierungsrat) organizuotame tarptautiniame seminare „Kokybės užtikrinimas ir

kokybės plėtra Europoje“ pranešimą apie kokybės užtikrinimo plėtrą Lietuvoje skaitė direktoriaus pavaduotoja Aurelija Valeikienė;

- Šiaulių valstybinės kolegijos organizuotoje konferencijoje direktoriaus pareigas laikinai einanti Nora Skaburskienė skaitė pranešimą tema: „Lietuvos uakštųjų mokyklų vidinių kokybės užtikrinimo sistemų ypatumai: privalumai ir trūkumai“;

- Taline vykusiame Lietuvos Latvijos ir Estijos ministerijų susitikime direktoriaus pavaduotoja Aurelija Valeikienė skaitė pranešimą apie Baltijos šalių ir Azijos bendradarbiavimą – kvalifikacijų pripažinimo ir kokybės užtikrinimo aspektus;

- Apie studentų vaidmenį kokybės užtikrinime Švievimo mainų paramos fondo organizuotose mokymuose kalbėjo direktoriaus pareigas laikinai einanti Nora Skaburskienė;

- Socialinių mokslų kolegijos bei Seimo Švietimo ir kultūros komiteto organizuotoje tarptautinėje konferencijoje Nora Skaburskienė skaitė pranešimą tema „Aukštųjų mokyklų vertinimo rezultatai ir perspektyvos“

- Direktoriaus pavaduotoja Aurelija Valeikienė dalyvavo Rusijos aukštojo mokslo kokybės ekspertų forume Maskvoje, kur pristatė lyginamąją analizę apie tai, kaip buvo kuriamos išorinio kokybės užtikrinimo sistemos trijose Baltijos šalyse – Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje – ir kaip šiuo metu yra įgyvendinami ESG reikalavimai dėl socialinių partnerių įtraukimo. Renginio medžiaga paskelbta atskiru leidiniu, kurį sudaro net 546 puslapiai;

- Kroatijos Mokslo, švietimo ir sporto ministerijos bei Europos kokybės užtikrinimo agentūrų registro organizuotame seminare pranešimą skaitė Studijų vertinimo sklyriaus vedėjas Almantas Šerpatauskas .

- Lietuvos kolegijų direktorių konferencijos posėdyje laikinai direktoriaus pareigas einanti Nora Skaburskienė skaitė pranešimą tema: Išorinis studijų kokybės vertinimasLietuvoje: dabartis ir perspektyvos bei dalyvavo diskusijose.

5.2 Tarptautiniai ryšiai ir bendradarbiavimas

Narystė tarptautinėse organizacijose

Nuo įkūrimo Centras aktyviai dalyvauja tarptautinių profesinių tinklų – tiek regioninių, tiek globalių – veikloje. Narystė tarptautinėse organizacijose skatina sėkmingą tarpvalstybinį bendradarbiavimą švietimo srityje, sudaro sąlygas domėjimuisi profesinėmis naujovėmis, leidžia pažinti naujausius įvairių šalių darbo metodus ir geriausią praktiką taikyti Lietuvoje. Dalyvavimas tinklų veikloje atveria kelius įsitraukimui į transnacionalinius projektus, kas Centrą daro nuomonių lyderiu ne tik Lietuvoje, bet ir Europoje.

2012 m. SKVC tapo Europos aukštojo mokslo kokybės agentūrų tinkle ENQA (the European Association for Quality Assurance in Higher Education) nariu.

1997 m. SKVC priimtas į **INQAAHE** (angl. *International Network for Quality Assurance Agencies in Higher Education*) tinklą.

SKVC yra įgaliotasis Lietuvos ENIC (angl. European Network of Information Centres in the European Region) ir NARIC (angl. National Academic Recognition Information Centres in the European Union) tinklų centras nuo 1999 m.

SKVC buvo vienas iš CEEN (angl. Central and Eastern European Network of Quality Assurance Agencies in Higher Education) tinklo steigėjų 2000 m. Šis tinklas 2011 m. persiregistravo ir pakeitė pavadinimą į CEENQA. Į šį tinklą SKVC priimtas 2012 m.

2012 m. SKVC įtrauktas į Europos aukštojo mokslo kokybės agentūrų registrą EQAR (angl. European Quality Assurance Register for Higher Education).

Siekdamas prisidėti prie palankių sąlygų asmenų mobilumui sudarymo ir vykdydamas Lietuvos mokslininkų mobilumo centro funkciją, nuo 2006 m. pradžios iki 2011 m. vidurio SKVC buvo pilnateisis EURAXESS (angl.European Network of Researchers‘ Service Centres) tinklo narys. Pasikeitus atsakomybės paskirstymui, šią veiklą toliau plėtoja Lietuvos mokslo taryba.

PRIEDAI

1 priedas

2013 metais lietuvos respublikos teismuose priimti galutiniai sprendimai ankstesniais metais inicijuotose bylose

Eil. Nr.	Teismas	Bylos rekvizitai	Ginčo objektas	Sprendimas
1.	Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas	2013 m. rugsėjo 16 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A[552]-1135/2013 *L. Ž. v. SKVC*	Sprendimas atsisakyti vertinti VL[8] pagal tarptautinio bakalaureato programą įgytą kvalifikaciją. Nustatyta atsisakymo vertinti pareiškėjo kvalifikaciją priežastis – nepateikti tinkami teisės aktų reikalaujami dokumentai.	**L. Ž. apeliacinį skundą atmesti.**
2.	**Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas**	**2013 m. gruodžio 12 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A[261]-1793/2013 *G. A. v. SKVC***	**Sprendimas vertinti pareiškėjo TUM[9] įgytą kvalifikaciją nelygiaverte Lietuvos Respublikoje teikiamai kvalifikacijai. Nustatytas esminis skirtumas dėl studijų kokybės (faktinio kontaktinio darbo apimtis).**	**G. A. apeliacinį skundą atmesti.**

[8] Vilniaus licėjus.
[9] Tarptautinio universiteto Maskvoje Kaliningrado skyrius.

2 priedas

2013 metais ikiteisminėse ginčų nagrinėjimo institucijose inicijuoti ginčai

Eil. Nr.	Ikiteisminė ginčo institucija	Bylos rekvizitai	Ginčo objektas	Sprendimas	Ar sprendimas buvo apskųstas?
1. GINČAI DĖL INSTITUCINIO VERTINIMO					
1.1	Vyriausioji administracinių ginčų komisija	2013 m. liepos 17 d. sprendimas byloje *Mokslo ir studijų stebėsenos ir analizės centras v. SKVC*	Mokslo ir studijų stebėsenos ir analizės centro priimto sprendimo ir veiksmų teisėtumas.	Bylą nutraukti.	**Neapskųstas.**
1.2.	Komisija LCC Tarptautinio universiteto 2013 m. vasario 19 d. apeliacijai dėl institucinio vertinimo sprendimo nagrinėti, sudaryta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2013 m. kovo 15 d. įsakymu Nr. V-193	2013 m. kovo 18 d. sprendimas byloje *Viešoji įstaiga LCC Tarptautinis universitetas v. SKVC*	SKVC sprendimas dėl pareiškėjo veiklos įvertinimo.	Pareiškėjo skundo netenkinti.	**Neapskųstas.**
1.3.	Komisija VšĮ Kolpingo kolegijos 2013 m. gegužės 20 d. skundui Nr. 3-5282 dėl Studijų kokybės vertinimo centro 2013 m. balandžio 29 d. sprendimo Nr. IV2-3 nagrinėti, sudaryta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2013 m. gegužės 27 d. įsakymu Nr. V-462	2013 m. birželio 10 d. sprendimas byloje *Viešoji įstaiga Kolpingo kolegija v. SKVC*	SKVC sprendimas dėl pareiškėjo veiklos įvertinimo.	Skundą tenkinti iš dalies – panaikinti SKVC sprendimą ir įpareigoti iš naujo atlikti materialiųjų išteklių vertinimą.	**Neapskųstas.**
1.4.	Komisija, sudaryta Šv. Ignaco Lojolos	2013 m. spalio 18 d. sprendimas byloje *Šv.*	SKVC sprendimas įvertinti pareiškėjo	Pareiškėjo skundo	**Neapskųstas.**

	kolegijos 2013 m. rugsėjo 23 d. skundui Nr. SD-107 „Dėl SKVC 2013 m. rugsėjo 10 d. sprendimo Nr. IV2-8 įvertinti kolegijos veiklą neigiamai“ nagrinėti	*Ignaco Lojolos kolegija v. SKVC*	veiklą neigiamai.	netenkinti.	
2. GINČAI DĖL KVALIFIKACIJŲ VERTINIMO					
2.1.	Išsilavinimo ir kvalifikacijų, susijusių su aukštuoju mokslu ir įgytų pagal užsienio valstybių ir tarptautinių organizacijų švietimo programas, pripažinimo apeliacinė komisija	2013 m. rugsėjo 19 d. sprendimas byloje *A. P. v. SKVC*	Sprendimas vertinti pareiškėjo Vidurio Europos universitete įgytą kvalifikaciją nelygiaverte Lietuvos Respublikoje teikiamai magistro kvalifikacijai. Nustatytas esminis skirtumas dėl studijų kokybės – studijos vykdytos neteisėtai.	Atmesti A. P. apeliaciją ir palikti galioti SKVC sprendimą.	**Neapskųstas.**
2.2.	Išsilavinimo ir kvalifikacijų, susijusių su aukštuoju mokslu ir įgytų pagal užsienio valstybių ir tarptautinių organizacijų švietimo programas, pripažinimo apeliacinė komisija	2013 m. vasario 20 d. sprendimas byloje *R. S. v. SKVC*	Sprendimas pripažinti pareiškėjos Marburgo Philipps universitete įgytą kvalifikaciją lygiaverte Lietuvos Respublikoje teikiamam bakalauro laipsniui. Nustatytas esminis skirtumas dėl studijų kokybės – dalis studijų buvo vykdytos neteisėtai.	Atmesti R. S. apeliaciją.	**Neapskųstas.**
2.3.	Išsilavinimo ir kvalifikacijų, susijusių su aukštuoju mokslu ir įgytų pagal užsienio valstybių ir tarptautinių organizacijų švietimo programas,	2013 m. vasario 20 d. sprendimas byloje *J. S. v. SKVC*	Sprendimas nepripažinti pareiškėjo Karlstado universitete įgytos kvalifikacijos lygiaverte nei vienai Lietuvos Respublikoje teikiamai aukštojo	J. S. apeliaciją patenkinti ir įpareigoti SKVC atlikti pakartotinį Karlstado universitete įgytos kvalifikacijos pripažinimą.	**Neapskųstas.**

	pripažinimo apeliacinė komisija		mokslo kvalifikacijai. Nustatytas esminis skirtumas dėl studijų kokybės – dalis studijų vykdytos neteisėtai.		
2.4.	Išsilavinimo ir kvalifikacijų, susijusių su aukštuoju mokslu ir įgytų pagal užsienio valstybių ir tarptautinių organizacijų švietimo programas, pripažinimo apeliacinė komisija	2013 m. kovo 20 d. sprendimas byloje *V. T. v. SKVC*	Sprendimas nepripažinti pareiškėjo Kaliningrado valstybiniame technikos universitete įgytos kvalifikacijos lygiaverte nei vienai Lietuvos Respublikoje teikiamai aukštojo mokslo kvalifikacijai. Nustatytas esminis skirtumas dėl studijų kokybės – dalis studijų vykdytos neteisėtai.	Atmesti V. T. apeliaciją ir palikti galioti SKVC sprendimą.	**Neapskųstas.**
2.5.	Išsilavinimo ir kvalifikacijų, susijusių su aukštuoju mokslu ir įgytų pagal užsienio valstybių ir tarptautinių organizacijų švietimo programas, pripažinimo apeliacinė komisija	2013 m. sausio 10 d. sprendimas byloje *V. J. v. SKVC*	Sprendimas nepripažinti pareiškėjo Varšuvos vyriausioje aukštojoje prekybos mokykloje įgytos kvalifikacijos lygiaverte nei vienai Lietuvos Respublikoje teikiamai kvalifikacijai. Nustatytas esminis skirtumas dėl studijų kokybės – dalis studijų vykdytos neteisėtai.	Atmesti V. J. apeliaciją ir palikti galioti SKVC sprendimą.	**Neapskųstas.**
3. GINČAI DĖL STUDIJŲ PROGRAMŲ VERTINIMO					
3.1.	Studijų programų apeliacinė komisija	2013 m. vasario 28 d. sprendimas byloje *Vilniaus kolegija v. SKVC (Cheminės analizės technologijos studijų programa)*	Studijų programos vertinimo išvados	Skundo netenkinti.	**Neapskųstas.**

3.2.	Studijų programų apeliacinė komisija	2013 m. birželio 20 d. sprendimas byloje *VšĮ Šiaurės Lietuvos kolegija v. SKVC (Multimedijos technologijų studijų programa)*	Studijų programos vertinimo išvados	Skundo netenkinti.	**Neapskųstas.**
3.3.	Studijų programų apeliacinė komisija	2013 m. liepos 2 d. sprendimas byloje *Vilniaus universitetas v. SKVC(LL.M. Tarptautinė ir Europos Sąjungos teisės studijų programa)*	Studijų programos vertinimo išvados	Skundą tenkinti ir įpareigoti SKVC priimti naują sprendimą.	**Neapskųstas.**
3.4.	Studijų programų apeliacinė komisija	2013 m. rugsėjo 5 d. sprendimas byloje *Lietuvos aukštoji jūreivystės mokykla v. SKVC (Uosto ir laivybos įmonių finansų studijų programa)*	Studijų programos vertinimo išvados	Skundo netenkinti.	**Neapskųstas.**
3.5.	Studijų programų apeliacinė komisija	2013 m. rugsėjo 5 d. sprendimas byloje *Marijampolės kolegija v. SKVC (Taikomųjų užsienio kalbų studijų programa)*	Studijų programos vertinimo išvados	Skundo netenkinti.	**Neapskųstas.**
3.6.	Studijų programų apeliacinė komisija	2013 m. spalio 24 d. *Vilniaus Gedimino technikos universitetas v. SKVC (Geodezijos studijų programa)*	Studijų programos vertinimo išvados	Skundo netenkinti.	**Neapskųstas.**
3.7.	Studijų programų apeliacinė komisija	2013 m. spalio 24 d. *Vilniaus Gedimino technikos universitetas v. SKVC (Geodezijos ir kartografijos studijų programa)*	Studijų programos vertinimo išvados	Skundo netenkinti.	**Neapskųstas.**
3.8.	Studijų programų apeliacinė komisija	2013 m. spalio 24 d. *Socialinių mokslų kolegija v. SKVC (Tarptautinio verslo studijų programa)*	Studijų programos vertinimo išvados	Skundo netenkinti.	**Neapskųstas.**
3.9.	Studijų programų apeliacinė komisija	2013 m. spalio 24 d. *Lietuvos verslo kolegija v. SKVC (Verslo procesų vadybos studijų programa)*	Studijų programos vertinimo išvados	Skundo netenkinti.	**Neapskųstas.**
3.10.	Studijų programų apeliacinė komisija	2013 m. gruodžio 9 d. *Klaipėdos universitetas v. SKVC (Dalyko pedagogikos studijų programa)*	Studijų programos vertinimo išvados	Skundo netenkinti.	**Neapskųstas.**
3.11.	Studijų programų apeliacinė komisija	2013 m. gruodžio 9 d. *Vilniaus universitetas v. SKVC (LL.M. Tarptautinė ir*	Studijų programos vertinimo išvados	Skundą tenkinti ir įpareigoti SKVC priimti naują	**Neapskųstas.**

		Europos Sąjungos teisės studijų programa)		sprendimą.
3.12.	**Vyriausioji administracinių ginčų komisija**	**2013 m. rugsėjo 4 d. sprendimas byloje *Marijampolės kolegija v. SKVC***	**SKVC sprendimas nepradėti pareiškėjo pateiktos studijų programos akreditavimo procedūros.**	**Skundo netenkinti..** **Neapskųstas.**

2013 metais inicijuoti ginčai Lietuvos Respublikos teismuose

Eil. Nr.	Teismas	Bylos rekvizitai	Ginčo objektas	Sprendimas	Ar sprendimas buvo apskųstas
1.	Vilniaus apygardos administracinis teismas	2013 m. balandžio 17 d. sprendimas administracinėje byloje Nr. I-1111-580/2013 *Lietuvos edukologijos universitetas v. SKVC*	SKVC atliktas aukštosios mokyklos veiklos išorinis vertinimas .	Panaikinti SKVC priimtą sprendimą.	**Pateiktas apeliacinis skundas.**
2.	Vilniaus apygardos administracinis teismas	2013 m. gruodžio 10 d. sprendimas administracinėje byloje Nr. I-4647-189/2013 *Lietuvos edukologijos universitetas v. SKVC*	SKVC sprendimas sustabdyti ketinamos vykdyti studijų programos akreditavimo procedūrą ir studijų programą akredituoti tik atlikus jos išorinį vertinimą.	Pareiškėjo skundą atmesti.	**Pateiktas apeliacinis skundas.**
3.	Vilniaus apygardos administracinis teismas	2013 m. gruodžio 23 d. sprendimas administracinėje byloje Nr. I-4348-426/2013 *UAB „Psichologijos akademija“ v. SKVC*	SKVC siūlymas neišduoti leidimo vykdyti studijas ir su studijomis susijusią veiklą	Byla dalyje dėl SKVC rašto panaikinimo nutraukti, o likusią skundo reikalavimų dalį atmesti.	**Pateiktas apeliacinis skundas.**
4.	**Vilniaus apygardos administracinis teismas**	**2014 m. sausio 17 d. nutartis administracinėje byloje Nr. I-1071-437/2013 *J. Jankauskienė v. SKVC***	**SKVC išduota pažyma dėl kvalifikacijos įvertinimo.**	**Bylą pagal pareiškėjos pateiktą skundą nutraukti.**	**Ataskaitos rengimo laikotarpiu aukštesnės instancijos teismui nėra apskųsta.**

4 priedas

Kitos 2013 metais Lietuvos Respublikos teismuose nagrinėtos ir SKVC reikšmingos bylos

1.	Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas	2013 m. birželio 10 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A[525]-1170/2013 *VšĮ Šiaulių universitetas v. Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerija*	Apeliacinės komisijos nesudarymas pareiškėjo apeliacijai nagrinėti.	Pareiškėjo skundą atmesti kaip nepagrįstą, o pirmosios instancijos sprendimą palikti nepakeistą.	**Galutinė ir neskundžiama teismo nutartis.**
2.	Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas	2013 m. lapkričio 11 d. nutartis administracinėje byloje Nr. I[442]-14/2013 *pareiškėjas Seimo narys Vytenis Povilas Andriukaitis*	Teisės aktų teisėtumas.	Pripažinti, kad Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2012 m. balandžio 6 d. įsakymo Nr. V-636 „Dėl švietimo ir mokslo ministro 2011 m. liepos 1 d. įsakymo Nr. V-1170 „Dėl Aukštosios mokyklos realiųjų išteklių vertinimo metodikos patvirtinimo“ pakeitimo“ 2.4 ir 2.5 punktai prieštarauja konstituciniam teisinės valstybės principui.	**Galutinė ir neskundžiama teismo nutartis.**
3.	**Vilniaus apygardos administracinis teismas**	**2013 m. birželio 21 d. nutartis administracinėje byloje Nr. I-1925-437/2013 *Lietuvos edukologijos universitetas v. Lietuvos Respublikos konkurencijos taryba***	**Lietuvos Respublikos konkurencijos tarybos nutarimas atsisakyti pradėti Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerijos bei jos ministro veiksmų tyrimą.**	**Pareiškėjo skundą atmesti kaip nepagrįstą.**	**Pateiktas pareiškėjo apeliacinis skundas Lietuvos vyriausiajam administraciniam teismui.**

5 priedas

Schema. Centro, kaip Lietuvos ENIC/NARIC, veiklos aprėptis

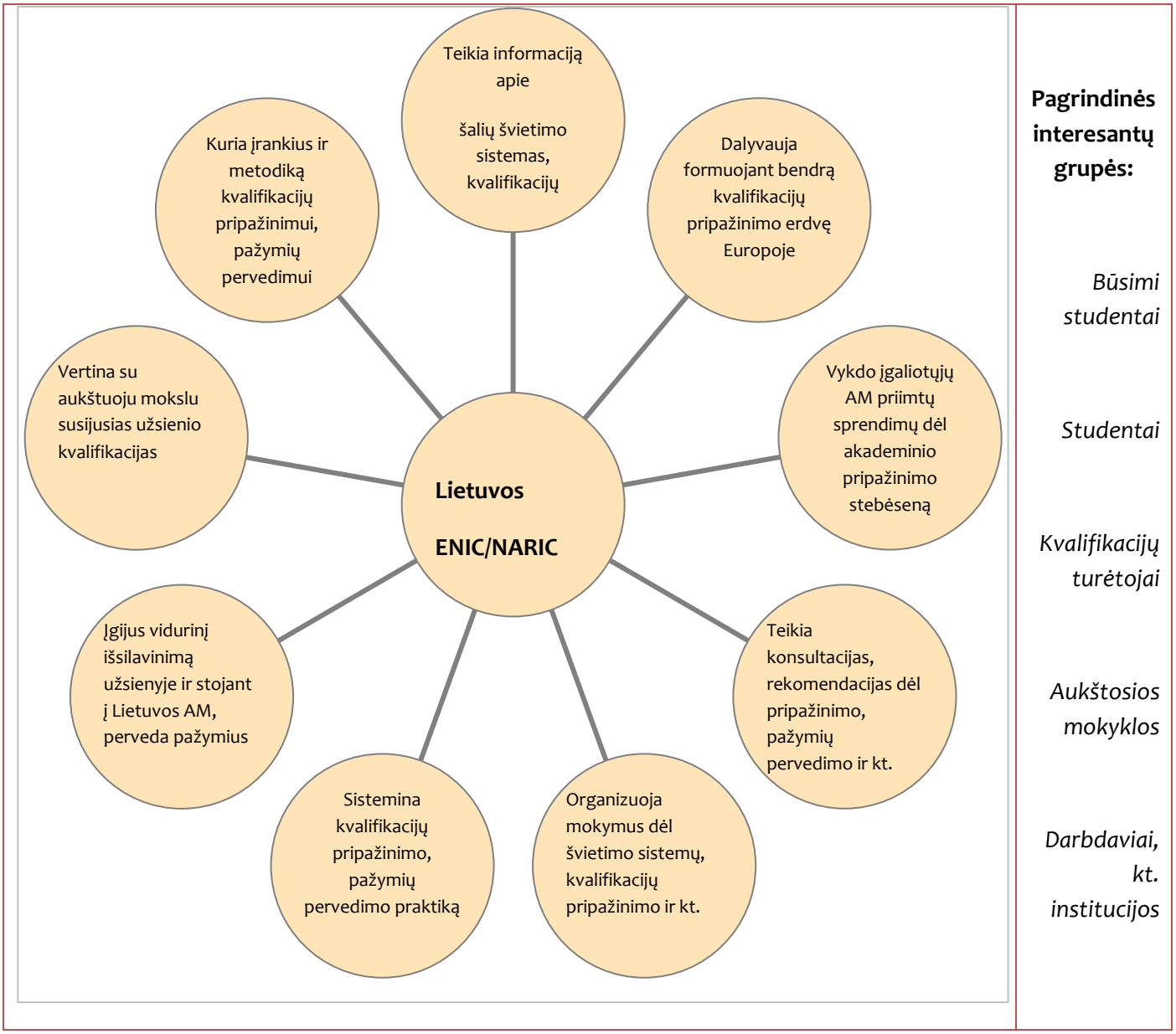

6 priedas

Aukštojo mokslo kvalifikacijos, įvertintos nelygiavertėmis/nepripažintos 2013 metais

Kvalifikacijos lygmuo	Kvalifikacijos kilmės šalis	Institucija	Kvalifikacija	Suteikimo metai	Nustatytas esminis skirtumas				Iš viso	
					Turinio	Studijų rezultatų	Studijų kokybės	Apimties (trukmės)		
Aukštojo mokslo kvalifikacija	**Filipinai**	**Tolimųjų Rytų universitetas**	bakalauras	**1996**					**1**	
	JAV	**Vidurio Europos universitetas**	magistras	**1996**					**1**	**2**
				1998					**1**	
	Jungtinė Karalystė	**Abertay Dundee universitetas**	bakalauras	2006					**2**	**3**
		Anglia Ruskin University	bakalauras	2012					**1**	
	Korėja	**Cheongshim podiplominių teologijos studijų mokykla**	teologijos magistras	2011					**1**	**1**
	Latvija	**Baltijos rusų institutas**	teisininkas	2006					**1**	
	Lenkija	**Varšuvos vyriausioji aukštoji prekybos mokykla**	magistras	1997					**1**	
	Pakistanas	**Al-Khair universitetas**	bakalauras, magstras	2007, 2010					**1**	
	Rusija	**Maskvos atviroji socialinė akademija**	psichologas, psichologijos dėstytojas	2008					**1**	**7**
		Kaliningrado valstybinis technikos universitetas	vadybos bakalauras	2001					**1**	
		Maskvos valstybinis industrinis universitetas	vadybos bakalauras	2002					**1**	
				2003					**1**	
				2006					**1**	

			informatkas ekonomistas	2008					1	
			teisės bakaklauras	2008					1	
	Švedija	**Karlstado universitetas**	magistras	2000					1	

7 priedas

Priimti alternatyvūs sprendimai dėl užsienio kvalifikacijų pripažinimo 2013 metais

Šalis	Priimti sprendimai				
	pripažinti tik kartu su papildomais reikalavimais, suteikiant tik tam tikras teises ar pripažinti, bet ne to lygmens ar tipo kvalifikacijai		nepripažinti /nelygiavertė		
	VMK	AMK	VMK	AMK	
Airija	2				**2**
Armėnija	2				**2**
Australija		1			**1**
Azerbaidžanas	1				**1**
Baltarusija	4				**4**
Danija		1			**1**
Egiptas	1	1			**2**
Filipinai				1	**1**
Indija		3			**3**
Ispanija	1	1			**2**
JAV	5	4	1	2	**12**
Jungtinė Karalystė	8	1		3	**12**
Kongas (Demokratinė Respublika)	2				**2**
Korėja				1	**1**
Latvija				1	**1**
Lenkija				1	**1**
Nigerija	1				**1**
Nyderlandai		1			**1**
Pakistanas	3			1	**4**
Portugalija	1				**1**
Rusija	1	5		7	**13**

Švedija				1	**1**
Šveicarija		1			**1**
Ukraina	2				**2**
Vokietija	1				**1**
Iš viso	**35**	**19**	**1**	**18**	**73**

8 priedas

2013 metais pateiktų vertinti užsienio kvalifikacijų, susijusių su aukštuoju mokslu, kilmės šalys

Regionas	Šalys		Iš viso		Iš jų VMK		Iš jų AMK	
			Gauta	Įvertinta	Gauta	Įvertinta	Gauta	Įvertinta
EUROPA	***ES, EEE šalys ir Šveicarija***	Airija	**25**	**20**	23	18	2	2
		Austrija	**5**	**8**			5	8
		Belgija	**4**	**3**			4	3
		Bulgarija	**1**	**1**	1	1		
		Čekija	**5**	**4**	3	2	2	2
		Danija	**34**	**32**			34	32
		Estija	**11**	**9**	5	3	6	6
		Graikija	**1**				1	
		Islandija	**1**	**1**			1	1
		Ispanija	**18**	**7**	10	5	8	2
		Italija	**11**	**7**	1	1	10	6
		Jungtinė Karalystė	**199**	**166**	30	16	169	150
		Kipras		**1**				1
		Latvija	**46**	**39**	18	17	28	22
		Lenkija	**99**	**77**	23	20	76	57
		Nyderlandai	**20**	**17**	2		18	17
		Norvegija	**8**	**7**	4	4	4	3
		Portugalija	**1**	**1**	1	1		
		Prancūzija	**11**	**5**	1		10	5
		Suomija	**12**	**6**	6	6	6	
		Švedija	**16**	**15**	4	3	12	12
		Vengrija	**4**	**1**			4	1
		Vokietija	**30**	**25**	15	14	15	11
	Kitos šalys	Albanija	**7**	**2**	6	1	1	1
		Baltarusija	**518**	**504**	346	340	172	164
		Makedonija	**1**	**1**		1	1	
		Moldova	**10**	**9**	8	7	2	2
		Rusija	**312**	**257**	65	56	247	201

	Serbija	**3**	**3**			3	3
	Šiaurės Kipras	**7**				7	
	Šveicarija	**4**	**5**	2	3	2	2
	Vatikanas	**2**	**3**			2	3
	Ukraina	**119**	**101**	28	24	91	77
AMERIKA	Argentina		**1**				1
	Brazilija	**1**	**1**	1	1		
	Ekvadoras	**1**	**1**	1	1		
	JAV	**73**	**77**	25	26	48	51
	Kanada	**3**	**3**	1	1	2	2
	Kolumbija	**1**				1	
	Kosta Rika	**1**				1	
	Meksika	**1**	**1**			1	1
	Panama	**1**	**1**			1	1
	Peru	**1**	**1**			1	1
	Venesuela		**1**		1		
AZIJA	Afganistanas	**1**		1			
	Armėnija	**2**	**2**	2	2		
	Azerbaidžanas	**41**	**32**	22	19	19	13
	Bangladešas	**21**	**10**	19	10	2	
	Filipinai	**1**	**1**			1	1
	Gruzija	**25**	**20**	7	5	18	15
	Indija	**202**	**38**	104	28	98	10
	Irakas	**2**	**2**	1	1	1	1
	Iranas	**3**		1		2	
	Izraelis	**5**	**4**	4	4	1	
	Japonija	**1**				1	
	Kataras	**1**		1			
	Kazachstanas	**11**	**8**	7	5	4	3
	Kinija	**9**	**1**	3		6	1
	Kirgizija	**4**	**3**	1	1	3	2
	Libanas	**3**	**1**	1	1	2	
	Malaizija	**2**				2	
	Nepalas	**49**	**7**	46	7	3	
	Pakistanas	**57**	**23**	36	18	21	5

	Pietų Korėja	**5**	**4**	2		3	4
	Saudo Arabija	**1**				1	
	Sirija	**3**		1		2	
	Tadžikistanas	**1**	**1**			1	1
	Taivanas	**1**	**1**			1	1
	Turkija	**25**	**18**	18	12	7	6
	Uzbekistanas	**3**	**2**	1	1	2	1
	Vietnamas	**1**	**1**	1	1		
AFRIKA	Alžyras	**1**		1			
	Beninas	**1**	**1**	1	1		
	Dramblio kaulo krantas	**1**				1	
	Egiptas	**10**	**3**	5	2	5	1
	Etiopija	**2**		2			
	Gambija	**1**	**1**	1	1		
	Gana	**16**	**3**	14	3	2	
	Kamerūnas	**62**	**15**	53	15	9	
	Kenija	**2**		2			
	Kongas	**4**	**2**	4	2		
	Kongo demokratinė respublika	**15**	**4**	14	4	1	
	Malavis	**1**	**1**			1	1
	Marokas	**3**		2		1	
	Nigerija	**166**	**100**	149	93	17	7
	PAR	**1**	**1**			1	1
	Ruanda		**1**		1		
	Zimbabvė	**1**		1			
AUSTRALIJA-OKEANIJA	Australija	**2**	**1**			2	1
	Naujoji Zelandija	**1**				1	
TARPTAUTINĖS KVALIFIKACIJOS		**34**	**31**	34	29		2
Iš viso:		**2432**	**1767**	**1192**	**839**	**1240**	**928**

9 priedas

Užsienio kvalifikacijų, teikiančių teisę į aukštąjį mokslą, kilmės šalys 2009-2013 metais (teikiami duomenys apie tas kvalifikacijas, dėl kurių minimu laikotarpiu priimti sprendimai dėl įvertinimo ar pripažinimo)

Regionas	Šalis		Metai					Iš viso
			2009	2010	2011	2012	2013	
Europa	*ES, EEE šalys ir Šveicarija*	Airija	10	8	8	9	18	**53**
		Austrija	1					**1**
		Belgija		1				**1**
		Bulgarija	1			1	1	**3**
		Čekija					2	**2**
		Estija	2	1		3	3	**9**
		Graikija		1	1	1		**3**
		Ispanija	1		3	1	5	**10**
		Italija	1	3	5		1	**10**
		Jungtinė Karalystė	7	9	6	12	16	**50**
		Latvija	8	9	10	12	17	**56**
		Lenkija	15	19	13	21	20	**88**
		Nyderlandai	1		1	1		**3**
		Norvegija	1	1		4	4	**10**
		Portugalija					1	**1**
		Prancūzija	2	3	1	1		**7**
		Suomija			3	1	6	**10**
		Švedija		1	2		3	**6**
		Šveicarija					3	**3**
		Vokietija	9	2	3	5	14	**33**
	Kitos šalys	Albanija			2	2	1	**5**
		Andora				1		**1**
		Baltarusija	566	417	441	444	340	**2208**
		Makedonija		1			1	**2**
		Moldova	1	7	11	9	7	**35**
		Rusija	56	46	51	55	56	**264**
		Ukraina	18	30	19	24	24	**115**
Amerika	Argentina		1		1			**2**
	Brazilija			1		1	1	**3**
	Ekvadoras					1	1	**2**
	JAV		21	9	17	19	26	**92**
	Kanada		1		1	2	1	**5**
	Peru			1				**1**
	Venesuela					2	1	**3**
Azija	Afganistanas		1		1	1		**3**
	Armėnija		2	1	1		2	**6**
	Azerbaidžanas		4	8	5	13	19	**49**
	Bangladešas		13	2	14	20	10	**59**
	Gruzija			4	2	5	5	**16**
	Indija		2	5	5	5	28	**45**
	Irakas					1	1	**2**
	Iranas		1		1			**2**
	Izraelis		1	1	2	2	4	**10**
	Japonija		2					**2**
	Kazachstanas		4	4	6	8	5	**27**

	Kinija		1				**1**
	Kirgizija				2	1	**3**
	Kuveitas	1					**1**
	Libanas		1			1	**2**
	Mongolija	1					**1**
	Nepalas	2	1			7	**10**
	Pakistanas	26	13	3	8	18	**68**
	Pietų Korėja	1					**1**
	Šri Lanka	1					**1**
	Tadžikistanas		2				**2**
	Taivanas			1			**1**
	Turkija	3	2		9	12	**26**
	Uzbekistanas				2	1	**3**
	Vietnamas					1	**1**
Afrika	Beninas					1	**1**
	Egiptas					2	**2**
	Gambija					1	**1**
	Gana	2		2	3	3	**10**
	Kamerūnas		2		3	15	**20**
	Kongas					2	**2**
	Kongo Demokratinė Respublika					4	**4**
	Libija	1					**1**
	Nigerija	12	20	36	61	93	**222**
	Ruanda					1	**1**
Tarptautinis bakalaureatas	Nepriklauso jokios šalies švietimo sistemai	4	6	33	34	29	**106**
Iš viso:		**807**	**643**	**711**	**809**	**839**	**3809**

10 priedas

Užsienio aukštojo mokslo kvalifikacijų kilmės šalys 2009-2013 metais (teikiami duomenys apie tas kvalifikacijas, dėl kurių minimu laikotarpiu priimti sprendimai dėl įvertinimo ar pripažinimo)

Regionas		*Šalys*	*Metai*					
			2009	*2010*	*2011*	*2012*	*2013*	*Iš viso*
EUROPA	***ES, EEE šalys ir Šveicarija***	Airija	2	2	2	2	2	10
		Austrija	2	2		1	8	13
		Belgija	2	6	2	3	3	16
		Bulgarija				1		1
		Čekija					2	2
		Danija	9	3	10	6	32	60
		Estija	6	3	5	5	6	25
		Graikija			1	1		2
		Islandija		1			1	2
		Ispanija	1	2	1	2	2	8
		Italija	4	2	5	5	6	22
		Jungtinė Karalystė	52	68	82	96	150	448
		Kipras					1	1
		Latvija	32	38	23	28	22	143
		Lenkija	34	45	66	85	57	287
		Nyderlandai	8	11	30	11	17	77
		Norvegija	5		1		3	9
		Portugalija			1			1
		Prancūzija	5	6	7	3	5	26
		Rumunija	2	1				3
		Slovakija			1	1		2
		Suomija	4	2	2	3		11
		Švedija	3	6	6	10	12	37
		Šveicarija	2		3		2	7
		Vengrija	1	2	3		1	7
		Vokietija	21	13	7	17	11	69
	Kitos šalys	Albanija					1	1
		Baltarusija	233	192	172	139	164	900
		Kosovas				1		1
		Moldova	1	3	3		2	9
		Rusija	273	228	194	153	201	1049
		Serbija			1		3	4
		Šiaurės Kipras			2			2
		Ukraina	40	43	44	39	77	243
		Vatikanas	4				3	7
AMERIKA	Argentina						1	1
	Brazilija		1		2			3
	Jamaika					1		1
	JAV		49	34	40	35	51	209
	Kanada		1	2		2	2	7
	Kolumbija					1		1
	Meksika			1	1		1	3
	Panama			1			1	2

	Peru				1	1	2
	Venesuela	1					1
AZIJA	Afganistanas				1		1
	Armėnija	3	5		4		12
	Azerbaidžanas	2	6	3	12	13	36
	Filipinai	5				1	6
	Gruzija		9	9	6	15	39
	Indija	1	6	3	3	10	23
	Irakas					1	1
	Iranas	1					1
	Izraelis	1	1	1	1		4
	Japonija	2	1	1	1		5
	Jordanija		1				1
	Kazachstanas	7	4	3	3	3	20
	Kinija		1	1	1	1	4
	Kirgizija	4	3			2	9
	Libanas	1					1
	Pakistanas	5		1	2	5	13
	Pietų Korėja			3	1	4	8
	Singapūras			1			1
	Sirija		1	1			2
	Tadžikistanas	1		1		1	3
	Taivanas			2		1	3
	Turkija	11	4	5	16	6	42
	Uzbekistanas	2	4	1	1	1	9
AFRIKA	Egiptas	1	1			1	3
	Gana				1		1
	Malavis					1	1
	Nigerija	1	1	7	4	7	20
	PAR					1	1
AUSTRALIJA-OKEANIJA	Australija		2	3	1	1	7
	Naujoji Zelandija		1				1
TARPTAUTINĖS KVALIFIKACIJOS		1		3		2	6
	Iš viso:	**847**	**768**	**766**	**710**	**928**	**4019**

11 priedas

Užsienio kvalifikacijų, dėl kurių įvertinimo ar pripažinimo 2013 metais kreipėsi jų turėtojai – Lietuvos Respublikos piliečiai – kilmės šalys

Regionas		Šalys	VMK	AMK	Iš viso
EUROPA	***ES, EEE šalys ir Šveicarija***	Airija	23	2	**25**
		Austrija		4	**4**
		Belgija		4	**4**
		Čekija	2	2	**4**
		Danija		32	**32**
		Estija	1	6	**7**
		Islandija		1	**1**
		Ispanija	7	5	**12**
		Italija		7	**7**
		Jungtinė Karalystė	29	152	**181**
		Latvija	4	22	**26**
		Lenkija		72	**72**
		Nyderlandai	2	16	**18**
		Norvegija	2	2	**4**
		Prancūzija		4	**4**
		Suomija	1	2	**3**
		Švedija		7	**7**
		Šveicarija		2	**2**
		Vengrija		4	**4**
		Vokietija	6	9	**15**
	Kitos šalys	Baltarusija	8	30	**38**
		Gruzija		2	**2**
		Tadžikistanas		1	**1**
		Kazachstanas	1		**1**
		Rusija	13	98	**111**
		Ukraina	2	8	**10**
AMERIKA	JAV		23	23	**46**
	Kanada			2	**2**
AZIJA	Taivanas			1	**1**
	Azerbaidžanas		1		**1**
	Kinija		1	1	**2**
	Malaizija			1	**1**
AFRIKA	PAR			1	**1**
AUSTRALIJA-OKEANIJA	Australija			1	**1**
TARPTAUTINĖS KVALIFIKACIJOS			27		**27**
		Iš viso:	**153**	**524**	**677**

12 priedas

Užsienio kvalifikacijų, dėl kurių įvertinimo ar pripažinimo 2011-2013 metais kreipėsi jų turėtojai – Lietuvos Respublikos piliečiai – kilmės šalys

Šalys	VMK			AMK			Iš viso
	2011	2012	2013	2011	2012	2013	
Rusija	23	15	13	161	108	98	**418**
Jungtinė Karalystė	12	8	29	84	113	152	**398**
Lenkija				67	80	72	**219**
Baltarusija	12	8	8	65	19	30	**142**
JAV	14	11	23	36	25	23	**132**
Latvija	1	2	4	24	24	22	**77**
Nyderlandai		1	2	27	13	16	**59**
Airija	11	8	23	4	2	2	**50**
Danija				8	10	32	**50**
Ukraina	3	3	2	17	10	8	**43**
Vokietija	3	3	6	7	14	9	**42**
Švedija	2			5	9	7	**23**
Italija	3			5	4	7	**19**
Ispanija	1	1	7	1	3	5	**18**
Estija			1	5	4	6	**16**
Prancūzija	1			6	3	4	**14**
Belgija		1		4	3	4	**12**
Austrija		1			7	4	**12**
Vengrija				2	2	4	**8**
Norvegija		1	2	1		2	**6**
Šveicarija				3		2	**5**
Australija				2	2	1	**5**
Suomija			1	1		2	**4**
Čekija			2			2	**4**
Izraelis				2	1		**3**
Kanada		1				2	**3**
Uzbekistanas				2			**2**
Korėja				1	1		**2**
Kinija			1			1	**2**
Kazachstanas		1	1				**2**
Gruzija						2	**2**
Venesuela		1			1		**2**
Indija				1			**1**
Japonija				1			**1**
Kolumbija				1			**1**
Moldova				1			**1**
Azerbaidžanas			1				**1**
Islandija						1	**1**
Malaizija						1	**1**
PAR						1	**1**
Tadžikistanas						1	**1**
Taivanas						1	**1**
JAE		1					**1**
Tarptautinės kvalifikacijos	36	36	27	2			**101**
Iš viso:	**122**	**103**	**153**	**546**	**458**	**524**	**1906**

13 priedas

Užsienio kvalifikacijų, susijusių su aukštuoju mokslu, turėtojų pilietybė 2013 metais

Pilietybė	*Paraiškų skaičius*		*Iš viso*
	VMK	*AMK*	

Lietuvos	153	526	679
Baltarusijos	337	144	481
Indijos	102	97	199
Rusijos	53	131	184
Nigerijos	148	24	172
Ukrainos	26	81	107
Kamerūno	53	13	66
Pakistano	36	26	62
Nepalo	47	3	50
Azerbaidžano	21	20	41
Lenkijos	24	3	27
JAV	3	23	26
Turkijos	18	7	25
Gruzijos	8	16	24
Latvijos	14	6	20
Bangladešo	16	3	19
Vokietijos	10	9	19
Ganos	14	3	17
Jungtinės Karalystės	3	13	16
Kongo Demokratines	14	0	14
Egipto	5	6	11
Kazachstano	6	5	11
Moldovos	6	4	10
Prancūzijos	0	8	8
Suomijos	6	2	8
Albanijos	6	1	7
Ispanijos	3	4	7
Kinijos	3	4	7
Švedijos	4	3	7
Izraelio	4	1	5
Korėjos	2	3	5
Estijos	4	0	4
Irano	1	3	4
Italijos	1	3	4
Kirgizijos	1	3	4
Kongo Respublikos	4	0	4
Norvegijos	2	2	4
Armėnijos	2	1	3
Maroko	2	1	3
Serbijos	0	3	3
Sirijos	1	2	3
Uzbekistano	1	2	3

Brazilijos	1	1	2
Etiopijos	2	0	2
Irako	1	1	2
Japonijos	0	2	2
Kanados	1	1	2
Kenijos	2	0	2
Libano	1	1	2
Nyderlandų	0	2	2
Portugalijos	1	1	2
Rumunijos	2	0	2
Šveicarijos	2	0	2
Afganistano	1	0	1
Airijos	0	1	1
Alžyro	1	0	1
Be pilietybės	1	0	1
Benino	1	0	1
Bulgarijos	1	0	1
Čekijos	1	0	1
Danijos	0	1	1
Dramblio Kaulo Kranto	0	1	1
Ekvadoro	1	0	1
Filipinų	0	1	1
Gabono	0	1	1
Gambijos	1	0	1
Kipro	1	0	1
Kolumbijos	0	1	1
Kosta Rikos	0	1	1
Makedonijos	0	1	1
Malavio	0	1	1
Meksikos	0	1	1
Palestinos	0	1	1
Panamos	0	1	1
Peru	0	1	1
Šri Lankos	0	1	1
Venesuelos	0	1	1
Vengrijos	0	1	1
Vietnamo	1	0	1
Zelandijos	0	1	1
Zimbabvės	1	0	1

14 priedas

Užsienio kvalifikacijų, teikiančių teisę į aukštąjį mokslą, turėtojų, besikreipusių 2009-2013 metais dėl atitikmenų nustatymo bei pažymių pervedimo, kilmės šalys

Regionas	Šalis		Sprendimai (skaičiais)					
			2009 m.	2010 m.	2011 m.	2012 m.	2013 m.	Iš viso
EUROPA	***ES ir EEE šalys***	Airija	9	4	3	4	4	**24**
		Austrija	1					**1**
		Bulgarija	1					**1**
		Čekija					2	**2**
		Estija	2			2	2	**6**
		Graikija		1		1		**2**
		Ispanija	1		1	1	3	**6**
		Italija	1	3	3	1		**8**
		Jungtinė Karalystė	5	3	3	5	6	**22**
		Latvija	6	4	7	5	7	**29**
		Lenkija	15	21	15	24	22	**97**
		Nyderlandai				1	1	**2**
		Norvegija	1	1		1	2	**5**
		Prancūzija	2	4	1			**7**
		Suomija			1		1	**2**
		Švedija		2	2		2	**6**
		Vokietija	5	1	3	4	7	**20**
	Kitos šalys	Baltarusija	275	17	17	8	10	**327**
		Moldova		1				**1**
		Rusija	24	19	14	16	10	**83**
		Ukraina	7	16	1	2	1	**27**
AMERIKA	Argentina		1		1			**2**
	Brazilija			1			1	**2**
	JAV		18	11	8	8	12	**57**
	Kanada		1			1		**2**
	Peru			1				**1**
	Venesuela					2		**2**
AZIJA	Afganistanas		1					**1**
	Azerbaidžanas		3	1				**4**
	Bangladešas		13	2				**15**
	Gruzija			3	1	1	1	**6**
	Indija		1	3				**4**
	Irako Respublika						1	**1**
	Izraelis		2	2	1			**5**
	Kazachstanas			1				**1**
	Kuveitas		1					**1**
	Libanas			1				**1**
	Nepalas		2	1				**3**
	Pakistanas		18	9				**27**
	Pietų Korėja		1					**1**
	Tadžikistanas			2				**2**
	Turkija		2	2				**4**
AFRIKA	Gana		1					**1**

Kamerūnas		2				**2**
Libija	1					**1**
Nigerija	10	13				**23**
TARPTAUTINĖS KVALIFIKACIJOS	4	6		5	3	**18**
Iš viso	**435**	**158**	**82**	**92**	**98**	**865**

15 priedas

2013 metais gauti paklausimai suteikti informaciją, konsultacijas ar rekomendacijas klausimais dėl šalių švietimo sistemų, kvalifikacijų ir jų pripažinimo, išsilavinimo teikiamų galimybių studijuoti ir (ar) dirbti bei kt.

Kvalifikacijų turėtojai, studentai, moksleiviai, jų tėvai ir pan.	**užsienio kvalifikacijų pripažinimo procedūra Lietuvoje ir (ar) užsienyje** **studijas siūlančių institucijų ir (ar) jų vykdomų programų, teikiamų kvalifikacijų teisinis statusas, kokybė, lygmuo Lietuvoje ir (ar) užsienyje** **tolesnės studijų ir darbo galimybės, įgijus tam tikrą kvalifikaciją užsienyje ar Lietuvoje** **baigtų studijų priskyrimas tam tikrai studijų sričiai ir (ar) krypčiai** **pažymių pervedimas**
Aukštosios mokyklos	**bendrų studijų su užsienio partneriais vykdymo galimybės: užsienio švietimo įstaigų, jų vykdomų programų, teikiamų kvalifikacijų teisinis statusas, kokybė, lygmuo ar pan.** **jungtinių laipsnių suteikimo bei juos patvirtinančių dokumentų išdavimo reikalavimai, jungtinių laipsnių vertinimo praktika** **užsienio kvalifikacijų vertinimo Centre praktika, rekomendacijos vertinant konkrečias užsienio kvalifikacijas** **užsienio kvalifikacijų vertinimo procedūra Centre** **užsienio kvalifikacijų pripažinimo procedūros diegimas aukštojoje mokykloje** **užsienio šalyse išduodami išsilavinimo dokumentai** **užsienio šalių švietimo sistemų ypatumai** **pažymių pervedimo praktika ir rekomendacijos konkrečiais pervedimo atvejais**
Darbdaviai, sprendimus dėl mokesčių, draudimo ir kt. priimančios institucijos	**konkrečių užsienio kvalifikacijų vertinimo Centre praktika ir rekomendacijos** **užsienio kvalifikacijų pripažinimo procedūra Lietuvoje** **užsienio šalių švietimo įstaigų ir jų vykdomų studijų programų teisinis statusas, lygmuo** **baigtų studijų priskyrimas tam tikrai studijų sričiai ir (ar) krypčiai**
Lietuvoje įgytų kvalifikacijų pripažinimą atliekančios užsienio institucijos	**švietimo sistemos ypatumai** **reikalavimai Lietuvoje teikiamoms konkrečioms kvalifikacijoms** **išduodami išsilavinimo dokumentai** **studijų kokybės užtikrinimo sistema**
	kvalifikacijų suteikėjų, jų programų, teikiamų kvalifikacijų teisinis statusas, kokybė, lygmuo ir (ar) kt.

16 Priedas

2013 m. SKVC įvertintų studijų programų sąrašas

Eil. Nr.	Valstybinis kodas	Programos pavadinimas	Aukštoji mokykla	Studijų rūšis	Studijų kryptis	Vertinimo pobūdis	Sprendimas dėl akreditavimo

Biomedicinos mokslų studijų sritis							
1	621C10001	Sporto fiziologija	LSU	M	Biologija	Tarptautinė	akredituoti 6 metams
2	612C73002	Biochemija	VDU	B	Molekulinė biologija, biofizika ir biochemija	Tarptautinė	akredituoti 3 metams
3	621C71001	Molekulinė biologija ir biotechnologija	VDU	M	Molekulinė biologija, biofizika ir biochemija	Tarptautinė	akredituoti 6 metams
4	612C40001	Genetika	VU	B	Genetika	Tarptautinė	akredituoti 6 metams
5	621C40001	Genetika	VU	M	Genetika	Tarptautinė	akredituoti 6 metams
6	601A30001	Medicina	VU	V	Medicina	Tarptautinė	akredituoti 6 metams*
7	621B93001	Medicinos genetika	VU	M	Medicina ir sveikata	Tarptautinė	akredituoti 6 metams*
8	621B91001	Medicinos biologija	VU	M	Medicina ir sveikata	Tarptautinė	akredituoti 3 metams*
9	601A30002	Medicina	LSMU	V	Medicina	Tarptautinė	akredituoti 6 metams*
10	612C43001	Medicininė ir veterinarinė genetika	LSMU	B	Genetika	Tarptautinė	akredituoti 3 metams*
11	612C10003	Biologija	VDU	B	Biologija	Tarptautinė	akredituoti 3 metams*
12	621C50001	Mikrobiologija	VU	M	Mikrobiologija	Tarptautinė	akredituoti 6 metams
13	621C14001	Neurobiologija	VU	M	Biologija	Tarptautinė	akredituoti 6 metams
14	621C10004	Ichtiologija ir žuvininkystė	KU	M	Biologija	Tarptautinė	akredituoti 3 metams*
15	612C10001	Biologija	VU	B	Biologija	Tarptautinė	akredituoti 3 metams*
16	621C20001	Botanika	VU	M	Botanika	Tarptautinė	akredituoti 3 metams*
17	621C30001	Zoologija	VU	M	Zoologija	Tarptautinė	akredituoti 3 metams*
18	653B95003	Kosmetologija	KK	K	Medicina ir sveikata	Lietuvių	akredituoti 3 metams
19	653B95005	Kosmetologija	UK	K	Medicina ir sveikata	Lietuvių	akredituoti 6 metams
20	653B81001	Biomedicininė diagnostika	VK	K	Medicinos technologijos	Lietuvių	akredituoti 6 metams
21	653D10001	Veterinarija	VK	K	Ikiklinikinė veterinarinė medicina	Lietuvių	akredituoti 6 metams
22	621B30002	Fizinė medicina ir reabilitacija	LSMU	M	Reabilitacija	Lietuviška	akredituoti 3 metams
23	612B72001	Akušerija	LSMU	B	Slauga	Lietuviška	akredituoti 3 metams
Fizinių mokslų studijų sritis							
24	653I10002	Informatika	KVK	K	Informatika	Tarptautinė	akredituoti 6 metams
25	612I10008	Informatika	ŠU	B	Informatika	Tarptautinė	akredituoti 3 metams
26	621I10007	Informatika	ŠU	M	Informatika	Tarptautinė	akredituoti 3 metams
27	621I10004	Informatika	LEU	M	Informatika	Tarptautinė	akredituoti 3 metams
28	621I10002	Kompiuterinis modeliavimas	VU	M	Informatika	Tarptautinė	akredituoti 6 metams*
29	612I10002	Informatika	VU	B	Informatika	Tarptautinė	akredituoti 3 metams*
30	621I10001	Informatika	VU	M	Informatika	Tarptautinė	akredituoti 3 metams*
31	612I52001	Bioinformatika	VU	B	Sveikatos informatika	Tarptautinė	akredituoti 6 metams*
32	612I30001	Programų sistemos	VU	B	Programų sistemos	Tarptautinė	akredituoti 6 metams*
33	621I30001	Programų sistemos	VU	M	Programų sistemos	Tarptautinė	akredituoti 6 metams*
34	612F10003	Nanotechnologijos ir medžiagotyra	VU	B	Chemija	Tarptautinė	akredituoti 3 metams
35	621G30003	Statistika ir operacijų tyrimas	KU	M	Statistika	Lietuviška	akredituoti 3 metams
36	612G31001	Taikomoji statistika ir ekonometrija	VGTU	B	Statistika	Lietuviška	akredituoti 6 metams*
37	621F30001	Aplinkos ir cheminė fizika	VU	M	Fizika	Tarptautinė	akredituoti 6 metams
38	621F30002	Lazerinė fizika ir optinės technologijos	VU	M	Fizika	Tarptautinė	akredituoti 6 metams
39	621F30003	Medžiagotyra ir puslaidininkių fizika	VU	M	Fizika	Tarptautinė	akredituoti 6 metams
40	621F30004	Teorinė fizika ir astrofizika	VU	M	Fizika	Tarptautinė	akredituoti 6 metams
41	612F30006	Energetikos fizika	VU	B	Fizika	Tarptautinė	akredituoti 6 metams
42	612I30002	Programų sistemos	KTU	B	Programų	Tarptautinė	akredituoti 3 metams*

					sistemos		
43	612I10004	Informatika	KTU	B	Informatika	Tarptautinė	akredituoti 3 metams*
44	621I10003	Informatika	KTU	M	Informatika	Tarptautinė	akredituoti 3 metams*
45	621I13003	Taikomoji informatika	VDU	M	Informatika	Tarptautinė	akredituoti 3 metams*
46	612I10006	Verslo informatika	MRU	B	Informatika	Tarptautinė	akredituoti 3 metams*
47	612I20003	Verslo informacinės sistemos	VGTU	B	Informacijos sistemos	Tarptautinė	akredituoti 6 metams*
48	612I13001	Informacinių technologijų paslaugų valdymas	VGTU	B	Informatika	Tarptautinė	akredituoti 3 metams*
49	612I13002	Inžinerinė informatika	VGTU	B	Informatika	Tarptautinė	akredituoti 3 metams*
50	621I13002	Inžinerinė informatika	VGTU	M	Informatika	Tarptautinė	akredituoti 3 metams*
51	612I20002	Verslo informatika	VU KHF	B	Informacijos sistemos	Tarptautinė	akredituoti 3 metams*
52	612I10003	Informacinės technologijos	VU	B	Informatika	Tarptautinė	akredituoti 6 metams*
53	621F70001	Aplinkotyra ir aplinkotvarka	VU	M	Aplinkotyra	Tarptautinė	akredituoti 6 metams
54	612F30007	Taikomoji fizika	KTU	B	Fizika	Tarptautinė	akredituoti 6 metams
55	621F30005	Taikomoji fizika	KTU	M	Fizika	Tarptautinė	akredituoti 6 metams
56	612F36001	Optometrija	ŠU	B	Fizika	Tarptautinė	akredituoti 3 metams
57	621F74001	Geoinformatika	KU	M	Aplinkotyra	Tarptautinė	akredituoti 6 metams*
Technologijos mokslų studijų sritis							
58	653E10004	Multimedijos technologija	ŠLK	K	Informatikos inžinerija	Tarptautinė	akredituoti 3 metams
59	621E14004	Informacinės technologijos	VGTU	M	Informatikos inžinerija	Tarptautinė	akredituoti 6 metams
60	612H16001	Biomedicininė elektronika	KTU	B	Bendroji inžinerija	Lietuvių	akredituoti 6 metams
61	621H14001	Metrologija ir matavimai	KTU	M	Bendroji inžinerija	Lietuvių	akredituoti 6 metams
62	612H16002	Biomedicinos inžinerija	KU	B	Bendroji inžinerija	Lietuvių	akredituoti 3 metams
63	612H53001	Jūrų uostų inžinerija	KU	B	Jūrų inžinerija	Tarptautinė	akredituoti 6 metams*
64	621H53001	Jūrų uostų valdymas	KU	M	Jūrų inžinerija	Tarptautinė	akredituoti 3 metams*
65	653H56001	Laivų energetinių įrenginių eksploatacija	LAJM	K	Jūrų inžinerija	Tarptautinė	akredituoti 6 metams*
66	653J62001	Jūrų laivavedyba	LAJM	K	Jūrų technologijos	Tarptautinė	akredituoti 6 metams*
67	653E21004	Automobilių ir traktorių techninis eksploatavimas	MK	K	Sausumos transporto inžinerija	Tarptautinė	akredituoti 3 metams*
68	653E21002	Automobilių techninis eksploatavimas	VTDK	K	Sausumos transporto inžinerija	Tarptautinė	akredituoti 6 metams*
69	612J70001	Pramoninė biotechnologija	KTU	B	Biotechnologijos	Tarptautinė	akredituoti 3 metams
70	612J70002	Biotechnologija	VDU	B	Biotechnologijos	Tarptautinė	akredituoti 3 metams
71	612H91001	Žemėtvarka	ASU	B	Inžinerija	Tarptautinė	akredituoti 6 metams*
72	621H91001	Žemėtvarka	ASU	M	Inžinerija	Tarptautinė	akredituoti 3 metams*
73	601H41001	Orlaivių pilotavimas	VGTU	V	Aeronautikos inžinerija	Tarptautinė	akredituoti 3 metams
74	601H41002	Skrydžių valdymas	VGTU	V	Aeronautikos inžinerija	Tarptautinė	akredituoti 3 metams
75	612H41003	Aviacijos inžinerija	KTU	B	Aeronautikos inžinerija	Tarptautinė	akredituoti 6 metams
76	612H74002	Žiniasklaidos inžinerija	KTU	B	Gamybos inžinerija	Tarptautinė	akredituoti 6 metams
77	621H74001	Spaudos inžinerija	VGTU	M	Gamybos inžinerija	Tarptautinė	akredituoti 3 metams

78	653H17001	Aplinkos apsauga	PK	K	Bendroji inžinerija	Tarptautinė	akredituoti 3 metams
79	653H17003	Aplinkos apsauga	ŠVK	K	Bendroji inžinerija	Tarptautinė	akredituoti 6 metams
80	621H17002	Aplinkos apsaugos vadyba ir švaresnė gamyba	KTU	M	Bendroji inžinerija	Tarptautinė	akredituoti 6 metams
81	621H17004	Aplinkos inžinerija	VGTU	M	Bendroji inžinerija	Tarptautinė	akredituoti 6 metams
82	612H17005	Aplinkos ir profesinė sauga	ŠU	B	Bendroji inžinerija	Tarptautinė	akredituoti 3 metams
83	621J91001	Saulės elementų ir modulių inžinerija	VGTU	M	Technologijos	Tarptautinė	akredituoti 3 metams
84	653H14003	Geodezija	KK	K	Bendroji inžinerija	Tarptautinė	akredituoti 6 metams
85	612H14001	Geodezija	VGTU	B	Bendroji inžinerija	Tarptautinė	akredituoti 3 metams
86	621H14003	Geodezija ir kartografija	VGTU	M	Bendroji inžinerija	Tarptautinė	akredituoti 3 metams
87	653H14001	Geodezija ir žemėtvarka	ŽK	K	Bendroji inžinerija	Tarptautinė	akredituoti 3 metams
88	653H69001	Kompiuterių technika	PK	K	Elektronikos ir elektros inžinerija	Lietuvių	akredituoti 6 metams*
89	612H70003	Inovatyvioji gamybos inžinerija	VGTU	B	Gamybos inžinerija	Lietuvių	akredituoti 3 metams
90	621H70005	Medžiagų ir suvirinimo inžinerija	VGTU	M	Gamybos inžinerija	Lietuvių	akredituoti 6 metams
Humanitarinių mokslų studijų sritis							
91	621U33001	Rusistika	VU	M	Rusų filologija	Lietuvių	akredituoti 6 metams
92	621Q30001	Anglų filologija	LEU	M	Anglų filologija	Tarptautinė	akredituoti 6 metams
93	612Q30007	Anglų filologija ir kita užsienio (prancūzų, rusų arba vokiečių) kalba	LEU	B	Anglų filologija	Tarptautinė	akredituoti 3 metams
94	612Q10004	Anglų ir kita užsienio kalba	VU	B	Lingvistika	Tarptautinė	akredituoti 3 metams
95	612R20004	Vokiečių kalba ir kultūra	VDU	B	Vokiečių filologija	Lietuvių	akredituoti 6 metams
96	621V91001	Kultūros studijos	ŠU	M	Istorija, filosofija, teologija ir kultūros studijos	Tarptautinė	akredituoti 3 metams
97	612U71001	Azijos studijos	VU	B	Regiono kultūros studijos	Tarptautinė	akredituoti 6 metams
98	621U71001	Šiuolaikinės Azijos studijos	VU	M	Regiono kultūros studijos	Tarptautinė	akredituoti 6 metams
99	612U70001	Baltijos regiono kultūros	VDU	B	Regiono kultūros studijos	Tarptautinė	akredituoti 6 metams
100	612X13010	Lenkų filologija	LEU	B	Lenkų filologija	Tarptautinė	akredituoti 6 metams
101	612U30001	Rusų filologija	VU	M	Rusų filologija	Tarptautinė	akredituoti 6 metams
102	621U94001	Teatrologija	KU	M	Menotyra	Lietuvių	akredituoti 3 metams
103	612V56001	Medijų filosofija	KTU	B	Filosofija	Lietuvių	akredituoti 3 metams
104	612U81001	Sociokultūrinė antropologija	ŠU	B	Etnologija ir folkloristika	Tarptautinė	neakredituoti*
105	621V80005	Dvasinis konsultavimas	KU	M	Religijos studijos	Lietuvių	akredituoti 6 metams
106	612V22001	Europos istorija	LEU	B	Istorija pagal teritoriją	Lietuvių	akredituoti 6 metams
107	612U80001	Etnologija	VDU	B	Etnologija ir folkloristika	Lietuvių	akredituoti 6 metams*
108	621U80001	Lyginamosios kultūrų studijos	VDU	M	Etnologija ir folkloristika	Lietuvių	akredituoti 6 metams*
109	621V40002	Kraštovaizdžio archeologija	KU	M	Archeologija	Tarptautinė	akredituoti 3 metams
110	612U60001	Technikos kalbos vertimas	KTU	B	Vertimas	Lietuvių	akredituoti 6 metams
111	653U60003	Taikomosios užsienio kalbos	MK	K	Vertimas	Lietuvių	neakredituoti

Socialinių mokslų studijų sritis							
112	621L10005	Ekonominė politika	VU	M	Ekonomika	Tarptautinė	akredituoti 3 metams*
113	653L17004	Verslo ekonomika	ŠVK	K	Ekonomika	Tarptautinė	akredituoti 6 metams*
114	612L10007	Ekonomikos ir verslo pagrindai	LEU	B	Ekonomika	Tarptautinė	akredituoti 6 metams*
115	612L10009	Ekonomikos inžinerija	VGTU	B	Ekonomika	Tarptautinė	akredituoti 3 metams*
116	621L17001	Verslo ekonomika	KTU	M	Ekonomika	Tarptautinė	akredituoti 6 metams*
117	621X10002	Kūno kultūros pedagogika	KU	M	Pedagogika	Tarptautinė	akredituoti 3 metams
118	621X20033	Kūno kultūra ir sportas	LEU	M	Edukologija	Tarptautinė	akredituoti 3 metams
119	612X13033	Kūno kultūra	ŠU	B	Pedagogika	Tarptautinė	akredituoti 3 metams
120	653N56001	Reklamos vadyba	PK	K	Rinkodara	Tarptautinė	akredituoti 3 metams*
121	653N56003	Reklamos kūrimas	SMK	K	Rinkodara	Tarptautinė	akredituoti 6 metams*
122	653N56003	Reklamos kūrimas	SMK (Vilnius)	K	Rinkodara	Tarptautinė	akredituoti 6 metams*
123	653N56002	Reklama	TTVAM	K	Rinkodara	Tarptautinė	akredituoti 3 metams*
124	653N50003	Reklamos vadyba	VK	K	Rinkodara	Tarptautinė	akredituoti 6 metams*
125	612N50002	Marketingas	KTU	B	Rinkodara	Tarptautinė	akredituoti 6 metams*
126	621N50007	Marketingo valdymas	KTU	M	Rinkodara	Tarptautinė	akredituoti 6 metams*
127	621N50002	Rinkodara	KU	M	Rinkodara	Tarptautinė	akredituoti 6 metams*
128	621N55001	Tarptautinis marketingas ir prekyba	VU TVM	M	Rinkodara	Tarptautinė	akredituoti 3 metams*
129	621N50003	Marketingas ir tarptautinė komercija	VDU	M	Rinkodara	Tarptautinė	akredituoti 6 metams*
130	612N50001	Marketingo vadyba	VDU	B	Rinkodara	Tarptautinė	akredituoti 6 metams*
131	621N50005	Reklamos vadyba	VDU	M	Rinkodara	Tarptautinė	akredituoti 3 metams*
132	621N50006	Marketingas ir pardavimai	VDU	M	Rinkodara	Tarptautinė	akredituoti 3 metams*
133	612N20001	Verslo vadyba ir analitika	ISM	B	Vadyba	Tarptautinė	akredituoti 6 metams
134	621N20001	Vadyba	ISM	M	Vadyba	Tarptautinė	akredituoti 6 metams
135	621N20019	Vadyba	ŠU	M	Vadyba	Tarptautinė	akredituoti 6 metams
136	653N18003	Transporto ir logistikos verslas	SMK	K	Verslas	Tarptautinė	akredituoti 6 metams
137	653N18003	Transporto ir logistikos verslas	SMK (Vilnius)	K	Verslas	Tarptautinė	akredituoti 6 metams
138	658N12001	Tarptautinis verslas	SMK	K	Verslas	Tarptautinė	neakredituoti
139	653N11003	Verslo vadyba	TTVAM	K	Verslas	Tarptautinė	akredituoti 6 metams
140	653N18001	Logistika ir ekspedijavimas	TTVAM	K	Verslas	Tarptautinė	akredituoti 6 metams
141	612N18001	Transporto inžinerinė ekonomika ir vadyba	VGTU	B	Verslas	Tarptautinė	akredituoti 6 metams
142	621N18001	Transporto inžinerinė ekonomika ir vadyba	VGTU	M	Verslas	Tarptautinė	akredituoti 6 metams
143	653N12002	Tarptautinis verslas ir komunikacija	GAVM	K	Verslas	Tarptautinė	akredituoti 3 metams
144	653N12002	Tarptautinis verslas ir komunikacija	GAVM (Vilnius)	K	Verslas	Tarptautinė	akredituoti 3 metams
145	612N12002	Tarptautinis verslas ir komunikacija	ISM	B	Verslas	Tarptautinė	akredituoti 6 metams*
146	621N12003	Europos integracijos studijos	KTU	M	Verslas	Tarptautinė	akredituoti 3 metams
147	612N10002	Verslo administravimas	KTU	B	Verslas	Tarptautinė	akredituoti 6 metams
148	621N12004	Tarptautinis verslas	KTU	M	Verslas	Tarptautinė	akredituoti 6 metams
149	612N10002	Verslo administravimas	KTU PF	B	Verslas	Tarptautinė	akredituoti 6 metams
150	653N18002	Logistikos vadyba	KVK	K	Verslas	Tarptautinė	akredituoti 3 metams
151	653N14003	Prekybos vadyba	KVK	K	Verslas	Tarptautinė	akredituoti 3 metams
152	653N11004	Verslo vadyba	KVK	K	Verslas	Tarptautinė	akredituoti 6 metams

153	612N10004	Verslo administravimas	ŠU	B	Verslas	Tarptautinė	akredituoti 6 metams
154	653N14002	Prekybos vadyba	ŠVK	K	Verslas	Tarptautinė	akredituoti 3 metams
155	621N10002	Verslo informacijos sistemos	VU	M	Verslas	Tarptautinė	akredituoti 6 metams
156	612N12003	Tarptautinis turizmo verslas	VU TVM	B	Verslas	Tarptautinė	akredituoti 3 metams
157	612N12001	Tarptautinis verslas	VU TVM	B	Verslas	Tarptautinė	akredituoti 3 metams
158	612N12002	Tarptautinis verslas ir komunikacija	ISM	B	Verslas	Tarptautinė	akredituoti 6 metams*
159	612N11002	Verslo administravimas	VDU	B	Verslas	Tarptautinė	akredituoti 6 metams
160	653X11001	Ikimokyklinis ugdymas	MK	K	Pedagogika	Tarptautinė	akredituoti 3 metams*
161	653X11002	Ikimokyklinio ugdymo pedagogika	PK	K	Pedagogika	Tarptautinė	akredituoti 3 metams*
162	653X11003	Ikimokyklinio ugdymo pedagogika	VK	K	Pedagogika	Tarptautinė	neakredituoti*
163	653X11004	Ikimokyklinis ugdymas	KK	K	Pedagogika	Tarptautinė	akredituoti 3 metams*
164	653X11005	Ikimokyklinio ugdymo pedagogika	KVK	K	Pedagogika	Tarptautinė	akredituoti 3 metams*
165	612X11002	Vaikystės pedagogika	KU	B	Pedagogika	Tarptautinė	akredituoti 3 metams*
166	612X12001	Vaikystės pedagogika ir ankstyvasis užsienio kalbos mokymas	KU	B	Pedagogika	Tarptautinė	neakredituoti*
167	612X10007	Pradinio ugdymo pedagogika ir ikimokyklinis ugdymas	ŠU	B	Pedagogika	Tarptautinė	akredituoti 3 metams*
168	621X20015	Pradinis ugdymas	LEU	M	Edukologija	Tarptautinė	neakredituoti*
169	621X20013	Ikimokyklinė edukologija	LEU	M	Edukologija	Tarptautinė	akredituoti 6 metams*
170	612X10011	Edukologija	ŠU	B	Pedagogika	Tarptautinė	akredituoti 3 metams
171	621X20029	Tarpkultūrinis ugdymas ir tarpininkavimas	ŠU	M	Edukologija	Tarptautinė	akredituoti 3 metams
172	621X20007	Šeimos edkologija ir vaiko teisių apsauga	KU	M	Edukologija	Tarptautinė	akredituoti 3 metams
173	653P90001	Vizualinė komunikacija	TTVAM	K	Komunikacija	Tarptautinė	akredituoti 6 metams*
174	621P90005	Kūrybos visuomenės komunikacija	VGTU	M	Komunikacija	Tarptautinė	akredituoti 3 metams*
175	621P96001	Kūrybinės industrijos	VDU	M	Komunikacija	Tarptautinė	akredituoti 6 metams*
176	653P20001	Viešieji ryšiai	SMK	K	Viešieji ryšiai	Tarptautinė	akredituoti 6 metams*
177	653P20001	Viešieji ryšiai	SMK (Vilnius)	K	Viešieji ryšiai	Tarptautinė	akredituoti 6 metams*
178	612X13025	Technologijų pedagogika	LEU	B	Pedagogika	Tarptautinė	akredituoti 6 metams
179	621X20018	Technologijų edukologija	LEU	M	Edukologija	Tarptautinė	akredituoti 6 metams
180	621X20010	Dailės edukologija	LEU	M	Edukologija	Tarptautinė	akredituoti 6 metams
181	621X20012	Taikomoji etika	LEU	M	Edukologija	Tarptautinė	akredituoti 6 metams
182	653N44003	Buhalterinė apskaita	PK	K	Apskaita	Tarptautinė	akredituoti 6 metams
183	653N44006	Buhalterinė apskaita	ŠVK	K	Apskaita	Tarptautinė	akredituoti 6 metams
184	653N44008	Buhalterinė apskaita	KK	K	Apskaita	Tarptautinė	akredituoti 6 metams
185	653N44005	Buhalterinė apskaita	VK	K	Apskaita	Tarptautinė	akredituoti 6 metams*
186	653N44009	Buhalterinė apskaita	VKK	K	Apskaita	Tarptautinė	akredituoti 6 metams*
187	653N44009	Buhalterinė apskaita	VKK (Kaunas)	K	Apskaita	Tarptautinė	akredituoti 6 metams*
188	612N40001	Apskaita ir finansai	ASU	B	Apskaita	Tarptautinė	akredituoti 6 metams*
189	621N40001	Apskaita ir auditas	VU	M	Apskaita	Tarptautinė	akredituoti 3 metams*

190	621N40002	Apskaita ir auditas	KTU	M	Apskaita	Tarptautinė	akredituoti 6 metams*
191	612N40002	Apskaita	KTU	B	Apskaita	Tarptautinė	akredituoti 6 metams*
192	653N44012	Buhalterinė apskaita	AK	K	Apskaita	Tarptautinė	akredituoti 6 metams*
193	653N44014	Buhalterinė apskaita	UK	K	Apskaita	Tarptautinė	akredituoti 6 metams*
194	653N44010	Buhalterinė apskaita	KVK	K	Apskaita	Tarptautinė	akredituoti 6 metams*
195	653N44001	Buhalterinė apskaita	ŽK	K	Apskaita	Tarptautinė	akredituoti 3 metams*
196	653N44011	Buhalterinė apskaita	LVK	K	Apskaita	Tarptautinė	akredituoti 3 metams*
197	653N44011	Buhalterinė apskaita	LVK (Šiauliai)	K	Apskaita	Tarptautinė	akredituoti 3 metams*
198	653N20007	Turizmo ir viešbučių vadyba	KK	K	Vadyba	Tarptautinė	akredituoti 3 metams
199	653N20008	Verslo vadyba	KK	K	Vadyba	Tarptautinė	akredituoti 3 metams
200	653N23003	Įstaigų ir įmonių administravimas	KK	K	Vadyba	Tarptautinė	akredituoti 3 metams
201	653N23004	Įstaigų ir įmonių administravimas	KVK	K	Vadyba	Tarptautinė	akredituoti 3 metams*
202	653N23003	Įstaigų ir įmonių administravimas	KK (Tauragė)	K	Vadyba	Tarptautinė	akredituoti 6 metams
203	653N20007	Turizmo ir viešbučių vadyba	KK (Druskin.)	K	Vadyba	Tarptautinė	akredituoti 3 metams
204	653N20008	Verslo vadyba	KK (Druskin.)	K	Vadyba	Tarptautinė	akredituoti 3 metams
205	612N20006	Žemės ūkio verslo vadyba	ASU	B	Vadyba	Tarptautinė	akredituoti 3 metams*
206	621N20014	Žemės ūkio verslo vadyba	ASU	M	Vadyba	Tarptautinė	akredituoti 3 metams*
207	653N20005	Marketingo ir pardavimų vadyba	GAVM (Kaunas)	K	Vadyba	Tarptautinė	akredituoti 3 metams*
208	653N20005	Marketingo ir pardavimų vadyba	GAVM (Vilnius)	K	Vadyba	Tarptautinė	neakredituoti
209	653N28006	Kultūrinės veiklos vadyba	KVK	K	Vadyba	Tarptautinė	akredituoti 3 metams*
210	653N23002	Įmonių ir įstaigų administravimas	ŠVK	K	Vadyba	Tarptautinė	akredituoti 3 metams*
211	653N14002	Prekybos vadyba	ŠVK	K	Verslas	Tarptautinė	akredituoti 3 metams
212	653N11004	Verslo vadyba	KVK	K	Verslas	Tarptautinė	akredituoti 6 metams
213	653N14003	Prekybos vadyba	KVK	K	Verslas	Tarptautinė	akredituoti 3 metams
214	612N70001	Viešasis administravimas	KTU	B	Viešasis administravimas	Tarptautinė	akredituoti 6 metams
215	621N70001	Viešasis administravimas	KTU	M	Viešasis administravimas	Tarptautinė	akredituoti 6 metams
216	612N70002	Personalo vadyba	LKA	B	Viešasis administravimas	Tarptautinė	akredituoti 6 metams
217	612N70006	Viešasis administravimas	ŠU	B	Viešasis administravimas	Tarptautinė	akredituoti 6 metams
218	612N70005	Viešasis administravimas	VDU	B	Viešasis administravimas	Tarptautinė	akredituoti 6 metams
219	621M90001	LL. M. Tarptautinė ir Europos Sąjungos teisė	VU	M	Teisė	Tarptautinė	akredituoti 3 metams*
220	653M90011	Tarptautinio verslo teisė	TTVAM	K	Teisė	Tarptautinė	akredituoti 6 metams
221	653M90004	Verslo teisė	GAVM	K	Teisė	Tarptautinė	akredituoti 6 metams
222	653M90003	Teisė	ŠLK	K	Teisė	Tarptautinė	akredituoti 6 metams
223	653M90009	Teisė	LVK	K	Teisė	Tarptautinė	akredituoti 3 metams
224	601M90001	Teisė	VU	V	Teisė	Tarptautinė	akredituoti 6 metams
225	612X13021	Informatikos pedagogika	LEU	B	Pedagogika	Tarptautinė	akredituoti 3 metams*
226	621L60001	Socialinė antropologjia	VDU	M	Antropologija	Tarptautinė	akredituoti 6 metams*
227	653N20013	Verslo procesų vadyba	LVK	K	Vadyba	Tarptautinė	akredituoti 6 metams
228	653N23005	Įstaigų ir įmonių administravimas	LVK (Šiauliai)	K	Vadyba	Tarptautinė	akredituoti 6 metams

229	653N23005	Įstaigų ir įmonių administravimas	LVK	K	Vadyba	Tarptautinė	akredituoti 6 metams
230	653N20014	Pardavimų vadyba	LVK	K	Vadyba	Tarptautinė	akredituoti 3 metams
231	653N20015	Statybos verslo vadyba	LVK	K	Vadyba	Tarptautinė	akredituoti 6 metams
232	653N20002	Verslo vadyba	PK	K	Vadyba	Tarptautinė	akredituoti 6 metams
233	653N20001	Verslo vadyba	ŽK	K	Vadyba	Tarptautinė	akredituoti 3 metams
234	653N28001	Kultūrinės veiklos vadyba	ŽK	K	Vadyba	Tarptautinė	neakredituoti
235	653N28004	Kultūrinės veiklos vadyba	VK	K	Vadyba	Tarptautinė	akredituoti 6 metams
236	653N20004	Agroverslo vadyba	VK	K	Vadyba	Tarptautinė	akredituoti 3 metams
237	612N60001	Lyderystė	KTU	B	Žmonių išteklių vadyba	Tarptautinė	akredituoti 3 metams
238	621N60004	Strateginė lyderystė	KTU	M	Žmonių išteklių vadyba	Tarptautinė	akredituoti 3 metams
239	621N20013	Nekilnojamo turto valdymas	VGTU	M	Vadyba	Tarptautinė	akredituoti 3 metams
240	653N20018	Verslo vadyba	KVAM	K	Vadyba	Tarptautinė	akredituoti 3 metams
241	621N22001	Organizacijų vadyba	KTU	M	Vadyba	Tarptautinė	akredituoti 3 metams*
242	653N90005	Verslo vadyba	UK	K	Verslas ir vadyba	Tarptautinė	akredituoti 3 metams*
243	621N90006	Tarptautinė projektų vadyba	VU TVM	M	Verslas ir vadyba	Tarptautinė	akredituoti 3 metams*
244	653N25001	Gamybos vadyba	VTDK	K	Vadyba	Tarptautinė	neakredituoti*
245	621N20021	Švietimo lyderystė	ISM	M	Vadyba	Tarptautinė	akredituoti 3 metams*
246	628N20002	Nekilnojamojo turto vadyba	VGTU	M	Vadyba	Tarptautinė	akredituoti 3 metams*
247	621N61001	Lyderystė ir pokyčių valdymas	MRU	M	Žmonių išteklių vadyba	Tarptautinė	akredituoti 3 metams*
248	653N25002	Uosto ir laivybos valdymas	LAJM	K	Vadyba	Tarptautinė	akredituoti 6 metams*
249	653N23009	Įstaigų administravimas	VK	K	Vadyba	Tarptautinė	akredituoti 6 metams*
250	653N23008	Įstaigų administravimas ir tarptautinė komunikacija	GAVM	K	Vadyba	Tarptautinė	neakredituoti*
251	612L20003	Politikos mokslai	KU	B	Politikos mokslai	Tarptautinė	akredituoti 3 metams*
252	612L20001	Politikos mokslai	VU	B	Politikos mokslai	Tarptautinė	akredituoti 6 metams*
253	612L20005	Politikos mokslai	VDU	B	Politikos mokslai	Tarptautinė	akredituoti 6 metams*
254	621L20004	Diplomatija ir tarptautiniai santykiai	VDU	M	Politikos mokslai	Tarptautinė	akredituoti 6 metams*
255	621L20005	Šiuolaikinė Europos politika	VDU	M	Politikos mokslai	Tarptautinė	akredituoti 3 metams*
256	621L20007	Rytų Azijos regiono studijos	VDU	M	Politikos mokslai	Tarptautinė	akredituoti 3 metams*
257	621L20006	Baltijos regiono studijos	VDU	M	Politikos mokslai	Tarptautinė	akredituoti 3 metams*
258	612L20002	Tarptautiniai santykiai	LKA	B	Politikos mokslai	Tarptautinė	akredituoti 3 metams*
259	621L20001	Karinė diplomatija	LKA	M	Politikos mokslai	Tarptautinė	akredituoti 3 metams*
260	621L22005	Aplinkos apsaugos politika	MRU	M	Politikos mokslai	Tarptautinė	akredituoti 3 metams*
261	628L20001	Rytų Europos studijos ir tyrimai	VDU	M	Politikos mokslai	Tarptautinė	akredituoti 6 metams
262	653N34002	Finansai	KK	K	Finansai	Tarptautinė	akredituoti 6 metams
263	653N34001	Uosto ir laivybos įmonių finansai	LAJM	K	Finansai	Tarptautinė	akredituoti 3 metams

264	621N30003	Apskaita ir finansai	ASU	M	Finansai	Tarptautinė	akredituoti 6 metams
265	653N30004	Finansai	ŠVK	K	Finansai	Tarptautinė	akredituoti 3 metams
266	653N30006	Finansai	TTVAM	K	Finansai	Tarptautinė	akredituoti 6 metams
267	653N30003	Finansai	VK	K	Finansai	Tarptautinė	akredituoti 6 metams
268	621N30001	Tarptautinio verslo finansai	VU TVM	M	Finansai	Tarptautinė	akredituoti 6 metams
269	653N90003	Renginių verslo vadyba	ŠLK	K	Verslas ir vadyba	Tarptautinė	akredituoti 3 metams
270	653N90002	Verslo vadyba	ŠLK	K	Verslas ir vadyba	Tarptautinė	akredituoti 3 metams
271	621N90002	Švietimo įstaigų vadyba ir administravimas	LEU	M	Verslas ir vadyba	Tarptautinė	akredituoti 3 metams
272	612N90001	Vadyba ir verslo administravimas	VU	B	Verslas ir vadyba	Tarptautinė	akredituoti 6 metams
273	612N90001	Vadyba ir verslo administravimas	VU KHF	B	Verslas ir vadyba	Tarptautinė	akredituoti 3 metams
274	621N90005	Firmų organizavimas ir vadyba	VDU	M	Verslas ir vadyba	Tarptautinė	akredituoti 3 metams
275	621N90004	Tarptautinė verslo vadybos programa vadovams	VDU	M	Verslas ir vadyba	Tarptautinė	akredituoti 6 metams
276	653N20011	Verslo vadyba	VKK (Vilnius)	K	Verslas ir vadyba	Tarptautinė	akredituoti 3 metams
277	653N20011	Verslo vadyba	VKK (Kaunas)	K	Verslas ir vadyba	Tarptautinė	akredituoti 3 metams
278	653L50002	Socialinis darbas	MK	K	Socialinis darbas	Lietuvių	akredituoti 3 metams
279	653L50004	Socialinis darbas	ŠVK	K	Socialinis darbas	Lietuvių	akredituoti 6 metams
280	621N10002	Verslo informacinės ssitemos	VU	M	Vadyba	Tarptautinė	akredituoti 6 metams
281	612N20002	Verslo informacinės ssitemos	VU	B	Vadyba	Tarptautinė	akredituoti 3 metams
282	621N20008	Organizacijų vystymas	VU	M	Vadyba	Tarptautinė	akredituoti 3 metams
283	621N20003	Strateginis informacinių sistemų valdymas	VU	M	Vadyba	Tarptautinė	akredituoti 6 metams
284	621N20004	Kokybės vadyba	VU	M	Vadyba	Tarptautinė	akredituoti 6 metams
285	621N20016	Kultūros vadyba ir kultūros politika	VDA	M	Vadyba	Tarptautinė	akredituoti 3 metams
286	621N20017	Dizaino vadyba	VDA	M	Vadyba	Tarptautinė	akredituoti 3 metams
287	621L20008	Socialinė ir politinė kritika	VDU	M	Politikos mokslai	Tarptautinė	akredituoti 6 metams*
288	612N60002	Žmonių išteklių vadyba	KTU	B	Žmonių išteklių vadyba	Tarptautinė	akredituoti 6 metams*
289	621N60005	Žmonių išteklių vadyba	KTU	M	Žmonių išteklių vadyba	Tarptautinė	akredituoti 6 metams*
290	621N20011	Žinių ir inovacijų vadyba	KTU	M	Vadyba	Tarptautinė	akredituoti 6 metams
291	621N27001	Sveikatos priežiūros vadyba	KU	M	Vadyba	Tarptautinė	akredituoti 6 metams
292	612N20007	Vadyba	KU	B	Vadyba	Tarptautinė	akredituoti 6 metams
293	612N20003	Vadyba	KTU	B	Vadyba	Tarptautinė	akredituoti 6 metams
294	621N20010	Vadyba	KTU	M	Vadyba	Tarptautinė	akredituoti 3 metams
295	612N20003	Vadyba	KTU PF	B	Vadyba	Tarptautinė	akredituoti 6 metams
296	621N20010	Vadyba	KTU PF	M	Vadyba	Tarptautinė	akredituoti 3 metams
297	653N20009	Maisto pramonės verslo vadyba	KK	K	Vadyba	Tarptautinė	akredituoti 6 metams
298	653N83003	Turizmo administravimas	ŠVK	K	Turizmas ir poilsis	Tarptautinė	akredituoti 3 metams
299	653N83006	Turizmo ir viešbučių	UK	K	Turizmas ir poilsis	Tarptautinė	akredituoti 6 metams

		administravimas					
300	653N20010	Prekybos vadyba	KK	K	Vadyba	Tarptautinė	akredituoti 6 metams
Menų studijų sritis							
301	621W10012	Dailė	ŠU	M	Dailė	Tarptautinė	akredituoti 3 metams*
302	612W12001	Dailė	KU	B	Dailė	Tarptautinė	akredituoti 3 metams*
303	612W10009	Tapyba	VDA (Kaunas)	B	Dailė	Tarptautinė	akredituoti 3 metams*
304	621W10010	Tapyba	VDA (Kaunas)	M	Dailė	Tarptautinė	akredituoti 3 metams*
305	653W64002	Taikomoji fotografija	VDK	K	Fotografija ir medijos	Tarptautinė	akredituoti 6 metams
306	612W10001	Keramika	VDA	B	Dailė	Tarptautinė	akredituoti 6 metams*
307	612W10007	Taikomoji keramika	VDA (Kaunas)	B	Dailė	Tarptautinė	akredituoti 3 metams*
308	621W10008	Taikomoji keramika	VDA (Kaunas)	M	Dailė	Tarptautinė	akredituoti 3 metams*
309	612W10005	Stiklas	VDA (Kaunas)	B	Dailė	Tarptautinė	akredituoti 6 metams*
310	621W10005	Stiklas	VDA (Kaunas)	M	Dailė	Tarptautinė	akredituoti 6 metams*
311	612W10013	Metalo menas ir juvelyrika	VDA (Telšiai)	B	Dailė	Tarptautinė	akredituoti 6 metams*
312	653W10002	Įvaizdžio stilistas	MK	K	Dailė	Tarptautinė	akredituoti 3 metams*
313	621W10001	Grafika	VDA	M	Dailė	Tarptautinė	akredituoti 6 metams*
314	621W10003	Monumentalioji dailė	VDA	M	Dailė	Tarptautinė	akredituoti 6 metams*
315	612W19001	Scenografija	VDA	B	Dailė	Tarptautinė	akredituoti 3 metams*
316	612K13001	Kraštovaizdžio architektūra	KU	B	Architektūra	Tarptautinė	akredituoti 3 metams
317	621K13002	Kraštovaizdžio architektūra	KU	M	Architektūra	Tarptautinė	akredituoti 3 metams
318	612K10002	Architektūra	VDA (Kaunas)	B	Architektūra	Tarptautinė	akredituoti 3 metams
319	621K10002	Pastatų architektūra	VDA	M	Architektūra	Tarptautinė	akredituoti 3 metams

* sprendimas nėra galutinis

Priede nurodytų aukštųjų mokyklų pavadinimų santrumpų paaiškinimas

AK – Alytaus kolegija
ASU – Aleksandro Stulginskio universitetas
GAVM – A. V. Graičiūno aukštoji vadybos mokykla
ISM – ISM Vadybos ir ekonomikos universitetas
KK – Kauno kolegija
KTU – Kauno technologijos universitetas
KTU PF – Kauno technologijos universiteto Panevėžio technologijų ir verslo fakultetas
KU – Klaipėdos universitetas
KVAM – Klaipėdos verslo aukštoji mokykla
KVK – Klaipėdos valstybinė kolegija
LAJM – Lietuvos aukštoji jūreivystės mokykla

LEU – Lietuvos edukologijos universitetas
LKA - Generolo Jono Žemaičio Lietuvos Karo akademija
LSU – Lietuvos sporto universitetas
LMTA – Lietuvos muzikos ir teatro akademija
LSMU – Lietuvos sveikatos mokslų universitetas
LVK – Lietuvos verslo kolegija
MK – Marijampolės kolegija
MRU – Mykolo Romerio universitetas
PK – Panevėžio kolegija
SMK – Socialinių mokslų kolegija
ŠLK – Šiaurės Lietuvos kolegija
ŠU – Šiaulių universitetas
ŠVK – Šialių valstybinė kolegija
TTVAM – Tarptautinė teisės ir verslo aukštoji mokykla
UK – Utenos kolegija
VDA – Vilniaus dailės akademija
VDU – Vytauto Didžiojo universitetas
VDK – Vilniaus dizaino kolegija
VGTU – Vilniaus Gedimino technikos universitetas
VK – Vilniaus kolegija
VKK – Vilniaus kooperacijos kolegija
VTDK – Vilniaus technologijų ir dizaino kolegija
VU – Vilniaus universitetas
VU TVM – Vilniaus universiteto Tarptautinio verslo mokykla
ŽK – Žemaitijos kolegija